

URZĄD STATYSTYCZNY W KIELCACH
STATISTICAL OFFICE IN KIELCE

**ROCZNIK STATYSTYCZNY
WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

*STATISTICAL YEARBOOK
OF THE ŚWIĘTOKRZYSKIE
VOIVODSHIP*

2010

ROK XXXVI KIELCE

YEAR XXXVI KIELCE

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Kielcach przekazuje Państwu kolejną edycję „Rocznika Statystycznego Województwa Świętokrzyskiego 2010”, który jest kompleksowym opracowaniem charakteryzującym sytuację społeczno-gospodarczą naszego województwa. Jego dopełnienie stanowi publikacja zatytułowana „Województwo Świętokrzyskie 2010 - Podregiony, Powiaty, Gminy”.

„Rocznik Statystyczny Województwa Świętokrzyskiego 2010” w 23 działach tematycznych zawiera informacje m. in. z zakresu: demografii, rynku pracy, gospodarki, finansów publicznych, kultury i oświaty, poziomu życia społeczeństwa oraz bezpieczeństwa publicznego. Zamieszczony materiał statystyczny wzbogacony został ilustracją graficzną w postaci wykresów ukazujących wybrane tendencje rozwojowe poprzez dynamiczne ujęcie zjawisk.

Oddając do rąk Państwa niniejszą publikację, dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje oraz wnioski, które stanowią cenną inspirację w kształtowaniu i wzbogacaniu jego treści.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Kielcach
Lidia Jarosz

Kielce, grudzień 2010 r.

PREFACE

The Statistical Office in Kielce is pleased to present the next edition of the „Statistical Yearbook of Świętokrzyskie Voivodship 2010”, which is the complex elaboration characterizing the social – economic situation of our voivodship. It constitutes the addition to the publication „Świętokrzyskie Voivodship 2010 – Subregions, Powiats, Gminas”.

The „Yearbook of Świętokrzyskie Voivodship 2010” contains in 23 subject matter chapters, i. a., information concerning: population, labour market, economy, public finance, culture and education, living standard of the population and public safety. Statistical material has been enriched with graphical illustrations in the form of charts depicting selected development trends by means of the dynamic presentation of the phenomena.

In presenting You this very publication, I would like to express our gratitude to all persons and institutions for their assistance in providing information and suggestions, which are a valuable inspiration in shaping and enriching its contents.

Director
of the Statistical Office in Kielce
Lidia Jarosz

Kielce, December 2010

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska	(—)	–	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero:	(0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
	(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka	(.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak	Δ	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 28. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 28.</i>
Znak	#	–	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”		–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma	(.)	–	used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc = <i>thousand</i>	kg	= kilogram <i>kilogram</i>
mln	= milion <i>million</i>	dt	= decytona <i>deciton</i>
zł <i>zł</i>	= złoty = <i>zloty</i>	t	= tona <i>tonne</i>
szt <i>pcs</i>	= sztuka = <i>piece</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
egz	= egzemplarz	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
kpl	= komplet	m	= metr <i>metre</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin = <i>volume</i>	km	= kilometr <i>kilometre</i>
μg	= mikrogram <i>microgram</i>	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
g	= gram <i>gram</i>		

ha	= hektar <i>hectare</i>	kl.	= klasa
km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>	m.st.	= miasto stołeczne
l	= litr <i>litre</i>	nr (Nr) <i>No.</i>	= numer = <i>number</i>
hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>	poz.	= pozycja
dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>	pkt	= punkt
m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	ust.	= ustęp
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	i in.	= i inni
MW·h	= megawatogodzina <i>megawatt-hour</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the rest</i>
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
GJ	= gigadžul <i>gigajoule</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
PJ	= petadžul <i>petajoule</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	tn.	= to znaczy = <i>that is</i>
h	= godzina <i>hour</i>	tw.	= tak zwany
d 24h	= doba = <i>24 hours</i>	ww.	= wyżej wymieniony
r.	= rok	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
ceg <i>brick</i>	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych = <i>standard brick unit expressing the quantity of wall building ma- terials</i>	S.A.	= Spółka Akcyjna <i>Joint stock company</i>
t/r t/y	= ton rocznie = <i>tonnes per year</i>	ZOZ	= Zakład Opieki Zdrowotnej <i>Health Care Institution</i>
art.	= artykuł <i>article</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial- nych do Celów Statystycznych = <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
cd. <i>cont.</i>	= ciąg dalszy = <i>continued</i>	NUTS	
dok. <i>cont.</i>	= dokończenie = <i>continued</i>	EKG <i>ECE</i>	= Europejska Komisja Gospodarcza = <i>Economic Commission for Europe</i>
Lp. <i>No.</i>	= liczba porządkowa = <i>number</i>	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich <i>Office Statistique des Communautes Européennes</i>
Kk	= Kodeks karny	ONZ <i>UN</i>	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych = <i>United Nations</i>
		UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury <i>United Nations Educational, Scien- tific and Cultural Organization</i>

**ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO**

**EDITORIAL BOARD
OF STATISTICAL OFFICE**

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*

Lidia Jarosz

REDAKTOR GŁÓWNY *EDITOR-IN-CHIEF*

Beata Bielewicz-Kosińska

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Piotr Ochwanowski, Anna Rudnicka, Małgorzata Sobieraj,
Zofia Włoch, Teresa Wójcik

**REDAKCJA MERYTORYCZNA
I TECHNICZNA**

Zespół pracowników Urzędu Statystycznego
w Kielcach

***EDITORS AND TECHNICAL
SUPERVISION***

*Team of the Statistical Office
in Kielce*

PROJEKT OKŁADKI *COVER DESIGN*

Lidia Motrenko-Makuch

ISSN 1640-0100

**Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych US**

***When publishing SO data
please indicate source***

SPIS RZECZY

Przedmowa.....
Spis tablic.....
Spis wykresów.....
Objaśnienia znaków umownych. Skróty.....
Uwagi ogólne.....

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2009 r. Ważniejsze dane o województwie
II. (2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009).....

DZIAŁY

I. Geografia.....
II. Stan i ochrona środowiska.....
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny.....
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości.....
V. Ludność. Wyznania religijne.....
VI. Rynek pracy.....
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubez- pieczeń społecznych.....
VIII. Budżety gospodarstw domowych.....
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania ..
X. Edukacja i wychowanie.....
XI. Ochrona zdrowia i opieka społeczna
XII. Kultura. Turystyka.....
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne.....
XIV. Ceny.....
XV. Rolnictwo i leśnictwo.....
XVI. Przemysł i budownictwo.....
XVII. Transport i łączność.....
XVIII. Handel i gastronomia.....
XIX. Finanse przedsiębiorstw.....
XX. Finanse publiczne.....
XXI. Inwestycje. Środki trwałe.....
XXII. Rachunki regionalne.....
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej.....

CONTENTS

<i>Preface</i>	3
<i>List of tables</i>	5 - 20
<i>List of charts</i>	21
<i>Symbols. Abbreviations</i>	22 - 23
<i>General notes</i>	24 - 30

REVIEW TABLES

<i>Voivodship against the background of the country in 2009</i>	31 - 37
<i>Major data on the voivodship (2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009)</i>	38 - 67

CHAPTERS

<i>Geography</i>	68 - 71
<i>Environmental protection</i>	72 - 95
<i>Administrative division and territorial self-government</i>	96 - 101
<i>Public safety. Justice</i>	102 - 105
<i>Population. Religious denominations</i>	106 - 125
<i>Labour market</i>	126 - 162
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	163 - 172
<i>Household budgets</i>	173 - 179
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	180 - 191
<i>Education</i>	192 - 222
<i>Health care and social welfare</i>	223 - 234
<i>Culture. Tourism</i>	235 - 243
<i>Science and technology. Information society</i>	244 - 252
<i>Prices</i>	253 - 257
<i>Agriculture and forestry</i>	258 - 284
<i>Industry and construction</i>	285 - 300
<i>Transport and communications</i>	301 - 306
<i>Trade and catering</i>	307 - 312
<i>Finances of enterprises</i>	313 - 326
<i>Public finance</i>	327 - 333
<i>Investments. Fixed assets</i>	334 - 350
<i>Regional accounts</i>	351 - 355
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	356 - 365

Strona

Page

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne województwa.....	<i>Geographic location of the voivodship.....</i>	1	68
Powierzchnia i granice.....	<i>Area and borders.....</i>	2	68
Układ pionowy powierzchni.....	<i>Elevations.....</i>	3	69
Dane meteorologiczne (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Meteorological data (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	4	69
Wybrane rzeki.....	<i>Selected rivers.....</i>	5	70
Zbiorniki wodne.....	<i>Reservoirs.....</i>	6	71
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	72
Powierzchnia geodezyjna województwa według kierunków wykorzystania (2006, 2009, 2010)....	<i>Geodetic area of the voivodship by direction of use (2006, 2009, 2010).....</i>	1 (7)	79
Grunty rolne i leśne wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	2 (8)	81
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	3 (9)	81
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	4 (10)	82
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	5 (11)	82
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling fish ponds (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	6 (12)	83
Stan czystości większych rzek w 2009 r.	<i>Purity of major rivers in 2009.....</i>	7 (13)	83
Jakość wody dostarczonej ludności do spożycia z wodociągów w 2009 r.	<i>Quality of water supplied to the population for consumption from waterworks in 2009.....</i>	8 (14)	84
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	9 (15)	85
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Entities discharging waste water by place of discharge and waste water treatment plants possessed (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	10 (16)	85
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Waste water treatment plants (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	11 (17)	86

		Tablica Table	Strona Page
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Emission and reduction of industrial air pollutants (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	12 (18)	87
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Air pollution reduction systems in plants especially noxious (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	13 (19)	88
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Generated and accumulated waste and their storage yards areas (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	14 (20)	89
Odpady według rodzajów w 2009 r.	<i>Waste by type in 2009</i>	15 (21)	90
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	16 (22)	90
Świątokrzyski Park Narodowy (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Świątokrzyski National Park (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	17 (23)	91
Parki krajobrazowe (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Scenic parks (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	18 (24)	91
Rezerваты przyrody (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Nature reserves (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	19 (25)	92
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Nature monuments (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	20 (26)	92
Wymiar i wpływ z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Rates and receipts from fees and fines to the ecological funds (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	21 (27)	93
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2005, 2008, 2009).....	<i>Directions of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds (2005, 2008, 2009).....</i>	22 (28)	93
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices) (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	23 (29)	94
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	24 (30)	95
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x	96
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Administrative units of voivodship (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	1 (31)	98
Gminy w 2009 r.	<i>Gminas in 2009.....</i>	2 (32)	98
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2009 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2009.....</i>	3 (33)	99
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2009 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2009.....</i>	4 (34)	99
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2005, 2008, 2009).....	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration (2005, 2008, 2009).....</i>	5 (35)	101

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	102
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według rodzajów przestępstw (2000, 2005, 2008, 2009) ..	<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings by type of crime (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	1 (36)	103
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	2 (37)	104
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2000, 2005, 2008).....	<i>Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation (2000, 2005, 2008)</i>	3 (38)	104
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Registered activity of the State Fire Department (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	4 (39)	105
Pożary zarejestrowane przez Państwową Straż Pożarną (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Fires registered by the State Fire Department (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	5 (40)	105
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	106
Ludność (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Population (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	1 (41)	109
Ludność według płci i wieku (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Population by sex and age (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	2 (42)	109
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Working and non-working age population (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	3 (43)	110
Prognoza ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym do 2035 r. (2010, 2015, 2020, 2025, 2030, 2035)	<i>Working and non-working age population projection until 2035 (2010, 2015, 2020, 2025, 2030, 2035)</i>	4 (44)	111
Miasta i ludność w miastach (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Towns and urban population (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	5 (45)	112
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Gminas and rural population (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	6 (46)	112
Ruch naturalny ludności (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Vital statistics (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	7 (47)	113
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Marriages contracted and dissolved (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	8 (48)	114
Małżeństwa według wieku nowożeńców zawarte w 2009 r.	<i>Marriages by age of bridegrooms and brides contracted in 2009</i>	9 (49)	114
Małżeństwa według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców zawarte w 2009 r.	<i>Marriages by previous marital status of bridegrooms and brides contracted in 2009</i>	10 (50)	115
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	11 (51)	116

		Tablica Table	Strona Page
Urodzenia (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Births (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	12 (52)	116
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Live births by birth order and age of mother (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	13 (53)	117
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Female fertility and reproduction rates of popu- lation (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	14 (54)	118
Zgony według płci i wieku zmarłych (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Deaths by sex and age of deceased (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	15 (55)	118
Zgony według przyczyn (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Deaths by causes (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	16 (56)	119
Zgony niemowląt według płci i wieku (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Infant deaths by sex and age (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	17 (57)	120
Zgony niemowląt według przyczyn (2000, 2005, 2007, 2008)	<i>Infant deaths by causes (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	18 (58)	120
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez po- licję (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Suicides registered by police (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	19 (59)	121
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Life expectancy (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	20 (60)	121
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Internal and international migration of popula- tion for permanent residence (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	21 (61)	122
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	22 (62)	123
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	23 (63)	124
Wyznawcy niektórych wyznań religijnych (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Adherents of selected religious denominations (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	24 (64)	125
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	126
Aktywność ekonomiczna ludności	<i>Economic activity of the population</i>		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej (2005, 2008, 2009)	<i>Economic activity of the population aged 15 and more (2005, 2008, 2009)</i>	1 (65)	135
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2009 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2009</i>	2 (66)	136
Pracujący	<i>Employment</i>		
Pracujący w 2009 r.	<i>Employed persons in 2009</i>	3 (67)	137
Pracujący według statusu zatrudnienia (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Employed persons by employment status (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	4 (68)	138

		Tablica Table	Strona Page
Przeciętne zatrudnienie (2005, 2006, 2007, 2008, 2009).....	<i>Average paid employment (2005, 2006, 2007, 2008, 2009).....</i>	5 (69)	140
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Full- and part-time employment (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	6 (70)	141
Przyjęcia do pracy (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Hires (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	7 (71)	143
Zwolnienia z pracy (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Terminations (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	8 (72)	145
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane w 2009 r.	<i>Job vacancies, newly created and liquidated jobs in 2009.....</i>	9 (73)	147
Absolwenci podejmujący pierwszą pracę (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>School leavers starting work for the first time (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	10 (74)	149
Bezrobocie	Unemployment		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	11 (75)	151
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	12 (76)	151
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	13 (77)	152
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Registered unemployed persons benefiting from labour market programme (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	14 (78)	153
Wydatki Funduszu Pracy w 2009 r.	<i>Labour Fund expenditures in 2009.....</i>	15 (79)	154
Warunki pracy	Work conditions		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	16 (80)	155
Wypadki powodujące uraz u osoby poszkodowanej w wypadkach przy pracy w 2009 r.	<i>Contact mode of injury for person injured in accidents at work in 2009.....</i>	17 (81)	156
Przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	18 (82)	157
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	19 (83)	158
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Persons working in hazardous conditions (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	20 (84)	158
Choroby zawodowe (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Occupational diseases (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	21 (85)	160
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	22 (86)	161
Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Compensations of occupational accidents and occupational diseases benefits (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	23 (87)	162

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS		
Uwagi ogólne.....	General notes	x	163
Wynagrodzenia	Wages and salaries		
Wynagrodzenia brutto w 2009 r.	Gross wages and salaries in 2009	1 (88)	166
Wynagrodzenia brutto według sekcji (2000, 2005, 2008, 2009).....	Gross wages and salaries by sections (2000, 2005, 2008, 2009).....	2 (89)	167
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2006, 2007, 2008, 2009).....	Average monthly gross wages and salaries (2005, 2006, 2007, 2008, 2009).....	3 (90)	169
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji (2005, 2006, 2007, 2008, 2009).....	Average monthly gross wages and salaries by sections (2005, 2006, 2007, 2008, 2009).....	4 (91)	170
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits		
Emeryci i renciści (2000, 2005, 2008, 2009).....	Retirees and pensioners (2000, 2005, 2008, 2009).....	5 (92)	171
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2000, 2005, 2008, 2009).....	Gross retirement pay and pension benefits (2000, 2005, 2008, 2009).....	6 (93)	172
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne.....	General notes	x	173
Gospodarstwa domowe (2000, 2005, 2008, 2009).....	Households (2000, 2005, 2008, 2009).....	1 (94)	177
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2008, 2009).....	Average monthly per capita available income of households (2000, 2005, 2008, 2009).....	2 (95)	177
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2008, 2009).....	Average monthly per capita expenditures of households (2000, 2005, 2008, 2009).....	3 (96)	178
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2008, 2009).....	Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households (2000, 2005, 2008, 2009).....	4 (97)	178
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2000, 2005, 2008, 2009).....	Households furnished with selected durable goods (2000, 2005, 2008, 2009).....	5 (98)	179
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne.....	General notes	x	180
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja (2000, 2005, 2008, 2009).....	Water-line and sewerage systems (2000, 2005, 2008, 2009).....	1 (99)	184
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2008, 2009).....	Consumers and consumption of electricity in households (2000, 2005, 2008, 2009).....	2 (100)	185

		Tablica Table	Strona Page
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2005, 2008, 2009)	<i>Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households (2005, 2008, 2009)</i>	3 (101)	185
Ogrzewnictwo (2005, 2008, 2009)	<i>House-heating (2005, 2008, 2009)</i>	4 (102)	186
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2008, 2009)	<i>Population using water-line, sewerage and gas-line systems (2005, 2008, 2009)</i>	5 (103)	186
Komunikacja miejska (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Urban transport (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	6 (104)	187
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2005, 2008, 2009)	<i>Municipal waste and liquid waste (2005, 2008, 2009)</i>	7 (105)	187
Tereny zielone miejskiej ogólnodostępnej i osiedlowej (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Generally accessible and estate urban area green belts (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	8 (106)	188
Mieszkania	Dwellings		
Zasoby mieszkaniowe (2005, 2008, 2009)	<i>Dwelling stocks (2005, 2008, 2009)</i>	9 (107)	188
Mieszkania według stosunków własnościowych (2005, 2008, 2009)	<i>Dwellings by type of ownership (2005, 2008, 2009)</i>	10 (108)	189
Mieszkania wyposażone w instalacje (2005, 2008, 2009)	<i>Dwellings fitted with installations (2005, 2008, 2009)</i>	11 (109)	189
Mieszkania oddane do użytku (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Dwellings completed (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	12 (110)	190
Mieszkania oddane do użytku według liczby izb (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Dwellings completed by number of rooms (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	13 (111)	191
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	192
Edukacja według szczebli kształcenia (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Education by level (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	1 (112)	197
Szkoły według organów prowadzących (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Schools by school governing authority (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	2 (113)	199
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	3 (114)	203
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych (2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for adults (2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	4 (115)	205
Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Pupils and students with special educational needs (2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	5 (116)	205
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Special education centres, youth social therapy centres, youth education centres and rehabilitation-education centres (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	6 (117)	206

		Tablica Table	Strona Page
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10].....	<i>Boarding-schools and dormitories for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10].....</i>	7 (118)	207
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10).....	<i>Art schools for children and youth (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10).....</i>	8 (119)	208
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2005/06, 2008/09, 2009/10).....	<i>Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools (2005/06, 2008/09, 2009/10).....</i>	9 (120)	208
Wychowanie pozaszkolne (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Extracurricular education (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	10 (121)	209
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10).....	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10].....</i>	11 (122)	210
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10].....	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10].....</i>	12 (123)	212
Szkoły zasadnicze zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2008/09, 2009/10].....	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2008/09, 2009/10]...</i>	13 (124)	214
Uczniowie i absolwenci szkół zasadniczych zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2008/09, 2009/10).....	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2008/09, 2009/10).....</i>	14 (125)	214
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10].....	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10].....</i>	15 (126)	215
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2008/09, 2009/10].....	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2008/09, 2009/10].....</i>	16 (127)	215
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2008/09, 2009/10].....	<i>Technical secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2008/09, 2009/10].....</i>	17 (128)	215
Uczniowie techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2008/09, 2009/10).....	<i>Students of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2008/09, 2009/10).....</i>	18 (129)	216
Szkoły policealne według form kształcenia (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10].....	<i>Post-secondary schools by type of education (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10].....</i>	19 (130)	216
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2008/09, 2009/10).....	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2008/09, 2009/10).....</i>	20 (131)	217

		Tablica Table	Strona Page
Szkoły wyższe (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10).....	<i>Higher education institutions (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	21 (132)	217
Studenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10).....	<i>Students of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	22 (133)	218
Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2008/09).....	<i>Graduates of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2008/09)</i>	23 (134)	219
Cudzoziemcy — studenci i absolwenci według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Foreigners — students and graduates by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	24 (135)	220
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	25 (136)	220
Domy i stołówki studenckie ((2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10).....	<i>Student dormitories and canteens (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	26 (137)	220
Szkoły dla dorosłych (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10).....	<i>Schools for adults (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10).....</i>	27 (138)	221
Wychowanie przedszkolne (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10).....	<i>Pre-primary education (2000/01, 2005/06, 2008/09, 2009/10)</i>	28 (139)	222
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	223
Pracownicy medyczni (2000, 2005, 2008, 2009) ..	<i>Medical personnel (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	1 (140)	227
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Out-patient health care (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	2 (141)	227
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>In-patient health care (2000, 2005, 2008, 2009)...</i>	3 (142)	228
Szpitala ogólne (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>General hospitals (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	4 (143)	229
Apteki i punkty apteczne (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Pharmacies and pharmaceutical outlets (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	5 (144)	230
Krwiodawstwo (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Blood donation (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	6 (145)	230
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	7 (146)	231
Żłobki (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Nurseries (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	8 (147)	232
Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży (2005, 2008, 2009) ...	<i>Round-the-clock care and education centres for children and young people (2005, 2008, 2009).....</i>	9 (148)	232

		Tablica Table	Strona Page
Rodziny zastępcze (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Foster families (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	10 (149)	232
Pomoc społeczna (2008, 2009)	<i>Social welfare (2008, 2009)</i>	11 (150)	233
Świadczenia pomocy społecznej (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Social assistance benefits (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	12 (151)	234
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x	235
Kultura	Culture		
Biblioteki publiczne (z filiami) [2000, 2005, 2008, 2009].....	<i>Public libraries (with branches) [2000, 2005, 2008, 2009].....</i>	1 (152)	237
Muzea (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Museums (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	2 (153)	237
Galerie sztuki (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Art galleries (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	3 (154)	238
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	4 (155)	238
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice w 2009 r.	<i>Cultural centres and establishments, clubs, community centres in 2009</i>	5 (156)	239
Kina stałe (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Fixed cinemas (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	6 (157)	239
Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Radio and television subscribers (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	7 (158)	240
Turystyka	Tourism		
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowa- nia (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Collective tourist accommodation establish- ments (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	8 (159)	240
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiekтах zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	9 (160)	242
Turyści zagraniczni korzystający z turystycz- nych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourists accommodation establishments (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	10 (161)	243
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x	244
Nauka i technika	Science and technology		
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności ba- dawczej i rozwojowej (2005, 2008, 2009)	<i>Units and employment in research and development activity (2005, 2008, 2009).....</i>	1 (162)	247
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2005, 2008, 2009).....	<i>Employment in research and development activity by educational level (2005, 2008, 2009).....</i>	2 (163)	247

		Tablica Table	Strona Page
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2005, 2008, 2009]	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices) [2005, 2008, 2009]</i>	3 (164)	248
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2005, 2008, 2009]	<i>Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2005, 2008, 2009]</i>	4 (165)	248
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Degree of consumption of research equipment in research and development activity (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	5 (166)	249
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych i media elektroniczne w przemyśle (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Means for automating production processes and electronic media in (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	6 (167)	249
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według rodzajów działalności innowacyjnej (ceny bieżące) [2000, 2005, 2008, 2009]	<i>Expenditures on innovation activities in industry by type of innovation activity (current prices) [2000, 2005, 2008, 2009]</i>	7 (168)	250
Produkcja sprzedana oraz przychody netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przedsiębiorstwach przemysłowych w 2009 r.	<i>Sold production or net revenues from sales of new or significantly improved products in industrial enterprises in 2009</i>	8 (169)	251
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe ((2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Domestic inventions and utility (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	9 (170)	251
Społeczeństwo informacyjne		Information society	
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w 2009 r.	<i>Enterprises using Internet in 2009</i>	10 (171)	252
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie teleinformatyczne w 2009 r.	<i>Enterprises using selected ICT systems in 2009</i>	11 (172)	252
DZIAŁ XIV. CENY		CHAPTER XIV. PRICES	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	253
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Price indices of consumer goods and services (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	1 (173)	254
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Retail prices of selected goods and services (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	2 (174)	254
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Average procurement prices of major agricultural products (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	3 (175)	257
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Average market-place prices received by farmers (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	4 (176)	257
DZIAŁ XV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO		CHAPTER XV. AGRICULTURE AND FORESTRY	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	258
Rolnictwo		Agriculture	
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Trends and major economic and production results in agriculture (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	1 (177)	263

		Tablica Table	Strona Page
Użytkowanie gruntów według sektorów (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Land use by sectors (2000, 2005, 2008, 2009)....</i>	2 (178)	265
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2008, 2009].....	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2008, 2009].....</i>	3 (179)	267
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2008, 2009].....	<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2008, 2009].....</i>	4 (180)	267
Powierzchnia zasiewów (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Sown area (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	5 (181)	269
Zbiory i plony wybranych ziemniaków (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Selected crop production and yields (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	6 (182)	270
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw grunto- wych (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Area, production and yields of field vegetables (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	7 (183)	271
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Area, production and yields of tree fruit (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	8 (184)	272
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owoco- wych i plantacji jagodowych (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Area, production and yields of berry fruit (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	9 (185)	273
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	10 (186)	274
Drób (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Poultry (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	11 (187)	276
Produkcja żywca rzeźnego (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Production of animals for slaughter (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	12 (188)	276
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Production of meat, fats and pluck (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	13 (189)	277
Produkcja mleka i jaj (2000, 2005, 2008, 2009) ...	<i>Production of milk and eggs (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	14 (190)	277
Melioracje użytków rolnych (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Drainage of agricultural land (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	15 (191)	278
Ciągniki rolnicze (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Agricultural tractors(2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	16 (192)	278
Zasoby siły pociągowej (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Draft force resources(2000, 2005, 2008, 2009)....</i>	17 (193)	278
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (1999/2000, 2004/05, 2007/08, 2008/09).....	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (1999/2000, 2004/05, 2007/08, 2008/09).....</i>	18 (194)	279
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżą- ce) [2000, 2005, 2008, 2009].....	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2008, 2009].....</i>	19 (195)	279
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Procurement of major agricultural products (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	20 (196)	280
Wartość skupu ważniejszych produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2008, 2009].....	<i>Value of major agricultural products procure- ment (current prices) [2000, 2005, 2008, 2009].....</i>	21 (197)	281
Leśnictwo	Forestry		
Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Forest land (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	22 (198)	282
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	23 (199)	283
Pozyskanie drewna (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Removals (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	24 (200)	284
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrze- wień (2000, 2005, 2008, 2009).....	<i>Trees and shrubs outside the forest and re- movals (2000, 2005, 2008, 2009).....</i>	25 (201)	284

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION		
Uwagi ogólne	General notes	x	285
Przemysł	Industry		
Podstawowe dane o przemyśle (2005, 2006, 2007, 2008, 2009).....	Basic data on industry (2005, 2006, 2007, 2008, 2009).....	1 (202)	288
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2005, 2006, 2007, 2008, 2009].....	Sold production of industry (current prices) [2005, 2006, 2007, 2008, 2009].....	2 (203)	288
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle w 2009 r.	Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry in 2009	3 (204)	291
Produkcja ważniejszych wyrobów (2000, 2005, 2008, 2009).....	Production of major products (2000, 2005, 2008, 2009).....	4 (205)	292
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w 2009 r.	Average paid employment in industry in 2009	5 (206)	293
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle w 2009 r.	Average monthly gross wages and salaries in industry in 2009.....	6 (207)	294
Budownictwo	Construction		
Produkcja budowlano-montażowa według grup (ceny bieżące) [2005, 2006, 2007, 2008, 2009].....	Construction and assembly production by groups (current prices) [2005, 2006, 2007, 2008, 2009].....	7 (208)	295
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2008, 2009]	Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2000, 2005, 2008, 2009].....	8 (209)	295
Budynki oddane do użytku (2000, 2005, 2008, 2009).....	Buildings completed (2000, 2005, 2008, 2009)	9 (210)	297
Budynki oddane do użytku według rodzajów budynków (2000, 2005, 2008, 2009).....	Buildings completed by type of buildings (2000, 2005, 2008, 2009).....	10 (211)	298
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie (2005, 2006, 2007, 2008, 2009).....	Average paid employment in construction (2005, 2006, 2007, 2008, 2009).....	11 (212)	300
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2005, 2006, 2007, 2008, 2009).....	Average monthly gross wages and salaries in construction (2005, 2006, 2007, 2008, 2009).....	12 (213)	300
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS		
Uwagi ogólne	General notes	x	301
Transport	Transport		
Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2005, 2008, 2009).....	Railway lines operated (2000, 2005, 2008, 2009).....	1 (214)	303
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2005, 2008, 2009).....	Hard surface public roads (2000, 2005, 2008, 2009).....	2 (215)	303
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2005, 2008, 2009).....	Registered road vehicles and tractors (2000, 2005, 2008, 2009).....	3 (216)	304
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2005, 2008, 2009).....	Regular bus communication lines (2000, 2005, 2008, 2009).....	4 (217)	304
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2005, 2008, 2009).....	Hire or reward road transport (2000, 2005, 2008, 2009).....	5 (218)	305
Wypadki drogowe (2000, 2005, 2008, 2009).....	Road traffic accidents (2000, 2005, 2008, 2009) ..	6 (219)	305

		Tablica Table	Strona Page
Łączność	Communications		
Podstawowe usługi łączności (2000, 2005, 2008, 2009).....	Basic communication services (2000, 2005, 2008, 2009).....	7 (220)	306
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2005, 2008, 2009).....	Telephone subscribers and telephone sets (2000, 2005, 2008, 2009).....	8 (221)	306
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	307
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2008, 2009].....	Retail sales (current prices) [2000, 2005, 2008, 2009].....	1 (222)	310
Struktura sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2008, 2009].....	Structure of retail sales (current prices) [2000, 2005, 2008, 2009].....	2 (223)	310
Struktura sprzedaży hurtowej towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2008, 2009].....	Structure of wholesale sales in trade enterprises (current prices) [2000, 2005, 2008, 2009].....	3 (224)	311
Sklepy i stacje paliw według form organizacyjnych (2000, 2005, 2008, 2009).....	Shops and petrol stations by organizational forms (2000, 2005, 2008, 2009).....	4 (225)	311
Gastronomia (2000, 2005, 2008, 2009).....	Catering (2000, 2005, 2008, 2009).....	5 (226)	312
Targowiska (2000, 2005, 2008, 2009).....	Marketplaces (2000, 2005, 2008, 2009).....	6 (227)	312
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	313
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2000, 2005, 2008, 2009).....	Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2000, 2005, 2008, 2009).....	1 (228)	318
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2000, 2005, 2008, 2009).....	Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections (2000, 2005, 2008, 2009).....	2 (229)	319
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2000, 2005, 2008, 2009).....	Enterprises by obtained financial results (2000, 2005, 2008, 2009).....	3 (230)	320
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2000, 2005, 2008, 2009).....	Economic relations in enterprises (2000, 2005, 2008, 2009).....	4 (231)	321
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2000, 2005, 2008, 2009).....	Current assets of enterprises (2000, 2005, 2008, 2009).....	5 (232)	322
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2000, 2005, 2008, 2009).....	Share equity (funds) of enterprises (2000, 2005, 2008, 2009).....	6 (233)	324
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2000, 2005, 2008, 2009).....	Initial capital (share) of enterprises (2000, 2005, 2008, 2009).....	7 (234)	325
Zobowiązania przedsiębiorstw (2000, 2005, 2008, 2009).....	Liabilities of enterprises (2000, 2005, 2008, 2009).....	8 (235)	326

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	General notes	x	327
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2008, 2009).....	Revenue of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2008, 2009)	1 (236)	329
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2009 r.	Revenue of local self-government entities budgets by division in 2009	2 (237)	331
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2008, 2009).....	Expenditure of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2008, 2009)	3 (238)	332
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2009 r.	Expenditure of local self-government entities budgets by division in 2009	4 (239)	333
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	General notes	x	334
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2008, 2009].....	Investment outlays (current prices) [2008, 2009].....	1 (240)	338
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące) [2005, 2006, 2007, 2008, 2009].....	Investment outlays in enterprises by ownership sectors (current prices) [2005, 2006, 2007, 2008, 2009].....	2 (241)	340
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2000, 2005, 2008, 2009].....	Investment outlays in enterprises by groups (current prices) [2000, 2005, 2008, 2009].....	3 (242)	342
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2008, 2009] .	Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities (current prices) [2000, 2005, 2008, 2009].....	4 (243)	344
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2008, 2009]	Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2008, 2009].....	5 (244)	345
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2006, 2007, 2008, 2009]	Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2005, 2006, 2007, 2008, 2009]	6 (245)	347
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) [2000, 2005, 2008, 2009]	Gross value of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (current book-keeping prices) [2000, 2005, 2008, 2009].....	7 (246)	349
Stopień zużycia środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2000, 2005, 2008, 2009).....	Degree of consumption of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (2000, 2005, 2008, 2009)	8 (247)	350
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne	General notes	x	351
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2005, 2006, 2007, 2008].....	Gross domestic product (current prices) [2005, 2006, 2007, 2008]	1 (248)	354
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2005, 2006, 2007, 2008]	Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2005, 2006, 2007, 2008].....	2 (249)	355
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2005, 2006, 2007, 2008).....	Nominal income in the households sector (2005, 2006, 2007, 2008)	3 (250)	355

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne	General notes	x	356
Prywatyzacja	Privatization		
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawno-organizacyjnego w 2009 r.	State owned enterprises by legal and organizational status in 2009	1 (251)	358
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2009 r.	State owned enterprises included in the privatization process from 1 VIII 1990 to 31 XII 2009	2 (252)	358
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2009 r.	State owned enterprises privatized by the direct method from 1 VIII 1990 to 31 XII 2009	3 (253)	359
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2009 r.	Companies established as a result of the commercialization of state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2009	4 (254)	359
Pracujący w prywatyzowanych podmiotach gospodarczych w 2009 r.	Employment in economic entities involved in the privatization process in 2009	5 (255)	360
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2009 r.	Companies established on the basis of the directly privatized and liquidated state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2009	6 (256)	360
Podmioty gospodarki narodowej	Entities of the national economy		
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (2000, 2005, 2008, 2009)	Entities of the national economy registered in the REGON register (2000, 2005, 2008, 2009)	7 (257)	361
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2008, 2009)	Entities of the national economy registered in the REGON register by legal forms and sections (2000, 2005, 2008, 2009)	8 (258)	362
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2008, 2009)	Commercial companies by legal status and sections (2000, 2005, 2008, 2009)	9 (259)	364
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji w 2009 r.	Natural persons conducting economic activity by sections in 2009	10 (260)	365

SPIS WYKRESÓW

LIST OF CHARTS

		Strona Page
Podział administracyjny województwa świętokrzyskiego w 2009 r.	<i>Administrative division of Świętokrzyskie voivodship in 2009</i>	30
Województwo świętokrzyskie na tle kraju w 2009 r.	<i>Świętokrzyskie voivodship against the background of Poland in 2009</i>	31
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population</i>	94
Struktura emitowanych zanieczyszczeń powietrza	<i>Structure of air pollutants emitted</i>	94
Ludność według płci i wieku w 2009 r.	<i>Population by sex and age in 2009</i>	95
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	<i>Non-working age population per 100 persons of working age</i>	95
Prognoza ludności według ekonomicznych grup wieku do 2035 r.	<i>Projection of population by economic age groups until 2035</i>	124
Małżeństwa rozwiązane w 2009 r.	<i>Marriages dissolved in 2009</i>	124
Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy	<i>Registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	125
Zmiana liczby bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy w 2009 r.	<i>Change of registered unemployed persons by duration of unemployment in 2009</i>	125
Wypadki powodujące uraz u osoby poszkodowanej wypadkach przy pracy w 2009 r.	<i>Contact mode of injury for person injured in accidents at work in 2009</i>	162
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości)	<i>Persons working in hazardous conditions (per 1000 paid employees of total surveyed)</i>	162
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych	<i>Average monthly per capita available income of households</i>	163
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych	<i>Average monthly per capita expenditures of households</i>	163
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2009/10	<i>Education by educational level in 2009/10 school year</i>	222
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych w ramach nauczania obowiązkowego	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools as obligatory education</i>	223
Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć wychowania pozaszkolnego	<i>Participants of permanent and temporary forms of pursuits in extracurricular education</i>	223
Udział studentów na studiach stacjonarnych według płci w 2009 r.	<i>Share of students studying full-time by sex in 2009</i>	223
Korzystający z obiektów kultury	<i>Users of cultural facilities</i>	252
Zwiedzający muzea w 2009 r.	<i>Museums' visitors in 2009</i>	252
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w 2009 r.	<i>Collective tourist accommodation establishments in 2009</i>	253
Użytkowanie gruntów w 2009 r.	<i>Land use in 2009</i>	253
Prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych	<i>State owned enterprises' privatization</i>	350
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	<i>Institutional sectors and their relationships</i>	351

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej — Statistical Classification of Economic Activities in the European community — NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

PKD 2007 w stosunku do dotychczas stosowanej klasyfikacji PKD 2004 wprowadza zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności (ujęcie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. W efekcie w PKD 2007 wyróżnia się m. in. 21 sekcji i 88 działów, wobec 17 sekcji i 62 działów w PKD 2004. Zmiany te powodują również w niektórych przypadkach brak porównywalności danych przy niezmienionych nazwach poziomów klasyfikacyjnych.

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, który obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej dla krajów członkowskich UE dane z rachunków regionalnych według rodzajów działalności prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2004 (NACE Rev. 1.1). Dane w nowym układzie klasyfikacyjnym (PKD 2007 – NACE Rev. 2) będą publikowane od października 2011 r.

Dane zostały zaprezentowane według następujących grup rodzajów działalności obejmujących kilka sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2004):

– rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo – sekcje: „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo”, „Rybactwo”,
– przemysł – sekcje: „Górnictwo”, „Przetwórstwo

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) and replaced Polish Classification of Activities – PKD 2004.

PKD 2007/NACE Rev. 2 differs from the previously used PKD 2004/NACE Rev. 1.1 classification in the introduction of changes in its scope, i. e. new groupings of activity types (presentation of new types, division or aggregation of the previous ones) as well as transfers of some types of activities between individual classification levels. As a result there are, among others, 21 sections and 88 divisions in PKD 2007/NACE Rev. 2 compared with 17 sections and 62 divisions in PKD 2004/NACE Rev. 1.1. In some cases these changes result in a lack of comparability of data if the names of classification levels remain unchanged.

The item “**Industry**” was introduced as an additional grouping, including sections “Mining and quarrying”, “Manufacturing” and “Electricity, gas, steam and air conditioning supply as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

In accordance with recommendations of the European Commission for Member States of the EU, regional accounts data by kind of activity are presented applying the Polish Classification of Activities 2004 (NACE Rev. 1.1). Data according to the new classification (PKD 2007 – NACE Rev. 2) will be published from October 2011.

Data are presented according to the following kind-of-activity groups, covering a few sections of the Polish Classification of Activities (PKD 2004):

– agriculture, hunting and forestry; fishing – sections: “Agriculture, hunting and forestry”, “Fishing”,

– industry – sections: “Mining and quarrying”,

- przemysłowe”, "Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę",
- budownictwo – sekcja "Budownictwo",
 - handel i naprawy; hotele i restauracje; transport, gospodarka magazynowa i łączność – sekcje: "Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego", "Hotele i restauracje", "Transport, gospodarka magazynowa i łączność",
 - pośrednictwo finansowe; obsługa nieruchomości i firm – sekcje: "Pośrednictwo finansowe", "Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej",
 - pozostała działalność usługowa – sekcje: "Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne", "Edukacja", "Ochrona zdrowia i pomoc społeczna", "Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała", "Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników".
- 2) według **sektorów instytucjonalnych** — wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;
- 3) według **sektorów własności**:
- sektor publiczny — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
 - sektor prywatny — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.
- „Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.
3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują podmioty o liczbie pracujących:
- do 9 osób,
 - od 10 do 49 osób,
 - powyżej 49 osób.
4. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.
5. Dane w podziale według sekcji, działów i grup PKD opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.
- Metoda przedsiębiorstw** (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich

- "Manufacturing", "Electricity, gas and water supply",
- construction – section "Construction",
 - trade and repair; hotels and restaurants; transport, storage and communication – sections: "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods", "Hotels and restaurants", "Transport, storage and communication",
 - financial intermediation; real estate, renting and business activities – sections: "Financial intermediation", "Real estate, renting and business activities",
 - other service activities – sections: "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Health and social work", "Other community, social and personal service activities", "Private household with employed persons".
- 2) according to **institutional sectors** — exclusively within the scope of regional accounts;
- 3) according to **ownership sectors**:
- public sector — grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as "mixed ownership" with a predominance of public sector entity capital (property),
 - private sector — grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as "mixed ownership" with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.
- "Mixed ownership" is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.
3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) include entities employing:
- up to 9 persons,
 - from 10 to 49 persons,
 - more than 49 persons.
4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.
5. Data according to NACE sections, divisions and groups are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.
- In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national econ-

danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez podmioty gospodarki narodowej rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD 2007 — należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego, pełnozatrudnionych i ich wynagrodzeń; klasyfikacja wprowadzona została z dniem 1 I 2005 r. rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 XII 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644) w miejsce obowiązującej do 31 XII 2004 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług (PKWiU 2008)**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293) w miejsce PKWiU stosowanej do 31 XII 2008 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1317) z późniejszymi zmianami.

8. Informacje o województwie oraz w podziale na miasta i wieś podano w każdorazowym podziale administracyjnym, z wyjątkiem zwe-

omy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. The term entities of the national economy is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

7. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities, full-time paid employees and their wages and salaries are grouped; the classification was introduced on 1 I 2005 by a decree of the Minister of Economy and Labour, dated 8 XII 2004 (Journal of Laws No. 265, item 2644), replacing the classification valid until 31 XII 2004;
- 2) the **Polish Classification of Products and Services (PKWiU 2008)**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of the following international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293), replacing the classification used until 31 XII 2008;
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1317) with later amendments.

8. Information on voivodship as well as by urban and rural area is presented according to administrative division in a given period, exclud-

ryfikowanej liczby ludności dla lat 2000 i 2001, którą podano zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r. (patrz uwagi ogólne działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1 na str. 106). Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” — pozostałe terytorium województwa.

9. Dane w cenach bieżących odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjęto kategorię **cen bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług (od produktów krajowych i od importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób).

10. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej — ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 1995 r. (średnie ceny bieżące 1995 r.) do 2000 r.,
 - ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.) dla lat 2001–2005,
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) od 2006 r.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością

ing the verified number of population for years 2000 and 2001, which was given according to administrative division as of 31 XII 2002 (see general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 1 on page 106). The term urban area is understood as an area located within the administrative borders of these units, while a rural area is understood as the remaining territory of the voivodship.

9. Data in current prices correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production and gross value added, unless otherwise indicated, the basic price category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: the value added tax — VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, the lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers).

10. Constant prices were adopted as follows:

- 1) agricultural output — current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
 - 1995 constant prices (1995 average current prices) until 2000,
 - 2000 constant prices (2000 average current prices) for 2001–2005,
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) since 2006,

11. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that

niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. liczba lekarzy) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) — według stanu w dniu 30 VI.

U w a g a. Dane za lata 2000 i 2001 obliczono przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

13. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następujących publikacjach Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

17. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

presented in the tables.

Indices — *in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.*

12. When computing per capita data (1000 population, etc.) *as of the end of a year (e.g., the number of doctors), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) — as of 30 VI.*

Note. *Data for 2000 and 2001 are calculated assuming the revised number of population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002.*

13. *Data, unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

14. *Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.*

15. Due to the electronic method of data processing, in some cases component totals can differ from the amount given in the item „total”.

16. *Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.*

17. *The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:*

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD — 10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
<i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	<i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
<i>Congenital anomalies</i>	<i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane
<i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	<i>Symptoms, sign and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007)
NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE — NACE rev. 2

sekcje sections	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę X	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja X	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości X	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca X	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>
działy divisions	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz z korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007) (dok.)
 NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE — NACE rev. 2 (cont.)

		działy (dok) divisions (cont.)
Produkcja wyrobów z metali		Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
<i>Manufacture of metal products</i>		<i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń		Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
	X	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep		Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
	X	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców		Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
	X	<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery.</i>
Budowa budynków		Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
	X	<i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej		Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
	X	<i>Civil engineering</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2004)
 NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE — NACE rev. 1.1

		sekcje sections
Handel i naprawy		Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego
<i>Trade and repair</i>		<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Obsługa nieruchomości i firm		Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
	X	<i>Real estate, renting and business activities</i>

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodological Papers and Classifications).

I. **WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2009 R.**
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		
		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII
 AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII

Powierzchnia w km ²	312679	11711	3,7	Area in km ²
Powiaty	314	13	4,1	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	65	1	1,5	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	2478	102	4,1	<i>Gminas</i>
Miasta	897	31	3,5	<i>Towns</i>
Miejscowości wiejskie	54033	2821	5,2	<i>Rural localities</i>
Sołectwa	40464	2131	5,3	<i>Village administrator's offices</i>

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
 ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				<i>Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:</i>
pyłowych	61,7	3,2	5,2	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)...	1590,7	79,5	5,0	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3153	105	3,3	<i>Municipal waste water treatment plants^a (as of 31 XII)</i>
w tym: biologiczne	2277	69	3,0	<i>of which: biological</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów	813	36	4,4	<i>with increased biogene removal (disposal)</i>
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	111060,2	2483,9	2,2	<i>Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t</i>
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	10053,5	207,2	2,1	<i>Municipal waste collected^b (during the year) in thous. t</i>
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) służące:				<i>Outlays on fixed assets (current prices) in:</i>
ochronie środowiska:				<i>environmental protection:</i>
w mln zł	10671,9	335,1	3,1	<i>in mln zł</i>
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	4,9	5,4	x	<i>in % of total investment outlays</i>
gospodarce wodnej:				<i>water management:</i>
w mln zł	2823,2	77,0	2,7	<i>in mln zł</i>
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,3	1,2	x	<i>in % of total investment outlays</i>

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE
 PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:</i>
w liczbach bezwzględnych	1129577	35619	3,2	<i>in absolute numbers</i>
na 10 tys. ludności	296,1	280,2	94,6	<i>per 10 thous. population</i>
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	67,1	79,1	x	<i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %</i>

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe.
^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. ^b Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2009 R. (cd.)
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys....	38167,3	1270,1	3,3	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23278,2	573,7	2,5	urban areas
wieś	14889,1	696,4	4,7	rural areas
w tym kobiety	19738,6	651,8	3,3	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII).....	122	108	88,9	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	55	57	104,4	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności .	0,9	-0,8	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności.....	-0,0	-1,7	x	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

**RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA
LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES**

Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	13449,1	451,7	3,4	Employed persons ^a (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	3101,74	2681,61	86,5	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1892,7	83,8	4,4	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	12,1	15,1	x	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %

**INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS**

Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
rozdzielczej:				distribution:
wodociągowej	267332,1	12143,1	4,5	water-line
kanalizacyjnej ^b	100201,5	3040,7	3,0	sewerage ^b
gazowej	131538,1	3848,8	2,9	gas-line

a Według faktycznego miejsca pracy. b Łącznie z kolektorami.
a By actual workplace. b Including collectors.

I. **WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2009 R. (cd.)**
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		
		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)

Zasoby mieszkaniowe ^a (stan w dniu 31 XII):				<i>Dwellings stocks^a (as of 31 XII):</i>
mieszkania: w tys.	13302,4	422,0	3,2	<i>dwellings: in thous.</i>
na 1000 ludności	348,5	332,3	95,3	<i>per 1000 population</i>
izby: w tys.	49322,6	1543,2	3,1	<i>rooms: in thous.</i>
na 1000 ludności	1292,3	1215,0	94,0	<i>per 1000 population</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań:				<i>usable floor space of dwellings:</i>
w tys. m ²	938474,6	30157,0	3,2	<i>in thous. m²</i>
na 1000 ludności w m ²	24588,4	23743,4	96,6	<i>per 1000 population in m²</i>
Mieszkania oddane do użytku:				<i>Dwellings completed:</i>
w tys.	160,0	1,9	1,2	<i>in thous.</i>
na 1000 ludności:				<i>per 1000 population:</i>
mieszkania	4,2	1,5	35,5	<i>dwellings</i>
izby	17,2	7,2	42,1	<i>rooms</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	417,9	168,7	40,4	<i>usable floor space of dwellings in m²</i>

EDUKACJA^b I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego
EDUCATION^b — as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^c w tys.:				<i>Pupils and students in schools^c</i>
podstawowych	2235,0	73,8	3,3	<i>in thous.:</i>
gimnazjalnych	1322,1	45,6	3,4	<i>primary</i>
specjalnych przysposabiających do pracy	9,5	0,4	3,8	<i>lower secondary</i>
zasadniczych zawodowych	235,7	7,6	3,2	<i>special job-training</i>
liceach ogólnokształcących	656,5	23,4	3,6	<i>basic vocational</i>
uzupełniających liceach ogólnokształcących	1,6	0,1	3,7	<i>general secondary</i>
liceach profilowanych	47,3	0,8	1,7	<i>supplementary general secondary</i>
technikach	552,0	23,4	4,2	<i>specialized secondary</i>
technikach uzupełniających	3,8	0,1	3,9	<i>technical secondary</i>
artystycznych ogólnokształcących ^d	13,1 ^e	0,2 ^f	1,8	<i>supplementary technical secondary</i>
policealnych	284,8	9,0	3,2	<i>general art^d</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^g				<i>post-secondary</i>
w tys.	994,1	27,3	2,8	<i>Children attending pre-primary education establishments^g</i>
na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	673	603	89,5	<i>in thous.</i>
				<i>per 1000 children aged 3—6</i>

a Patrz uwaga do tablic 9-11 na str. 188 działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”. b Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 192. c Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. d Dające uprawnienia zawodowe. e, f Ponadto uczniowie w szkołach realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne: e – 9,9 tys., f – 0,2 tys. g W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych.

a See note to tables 9-11 on page 188 to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”. b See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 192. c Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. d Leading to professional certification. e, f Furthermore students in schools giving only artistic education: e – 9,9 thous., f – 0,2 thous. g In nursery school, pre-primary sections of primary schools, pre-primary education groups and pre-primary points.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2009 R. (cd.)
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	Polska = 100 Poland = 100	SPECIFICATION
	ogółem total			

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII

Pracownicy medyczni ^a :				Medical personnel ^a :
lekarze	79015	2644	3,3	doctors
lekarze dentyści	11855	377	3,2	dentists
pielęgniarki ^b	186255	6721	3,6	nurses ^b
Zakłady opieki zdrowotnej	16343	475	2,9	Health care institutions
Szpitala ogólne	754	22	2,9	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych ^{cd} w tys. .	183,0	6,3	3,4	Beds of general hospitals ^{cd} in thous.
Apteki ^e	10817	396	3,7	Pharmacies ^e

KULTURA. TURYSTYKA
CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8392	296	3,5	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w mln wol.	134,3	4,5	3,3	Public library collections (as of 31 XII) in mln vol.
Muzea (stan w dniu 31 XII)	774	24	3,1	Museums (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys. ...	20655,1	840,8	4,1	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	448	11	2,5	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w mln	39,0	0,7	1,7	Audience in fixed cinemas in mln
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII) w tys.	7,0	0,1	2,0	Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII) in thous.
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	606,5	10,9	1,8	number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów	19353,7	383,9	2,0	tourists accommodated

ROLNICTWO I LEŚNICTWO
AGRICULTURE AND FORESTRY

Użytki rolne ^f (stan w czerwcu) w tys. ha:	16119,6	578,4	3,6	Agricultural land ^f (as of June) in thous. ha:
grunty orne	12113,6	394,2	3,3	arable land
sady (łącznie ze szkółkami drzew i krzewów owocowych)	331,4	34,9	10,5	orchards (including fruit-bearing trees and bushes nurseries)
łąki i pastwiska trwale	3179,7	124,5	3,9	permanent meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha:				Sown area (as of June) in thous. ha:
zboża ogółem	8582,8	277,9	3,2	total cereals
ziemniaki	508,0	25,8	5,1	potatoes
warzywa gruntowe ^g	206,5	14,1	6,8	field vegetables ^g

a Łącznie z lekarzami i pielęgniarkami odbywającymi staż. b Łącznie z pielęgniarkami z wyższym wykształceniem oraz magistrami pielęgniarstwa. c Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 6 na str. 224. d Łącznie z neonatologią (miejscami/łóżkami dla dzieci i inkubatorami). e Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej działających na potrzeby tych zakładów. f Według granic administracyjnych; bez gruntów nie stanowiących gospodarstw rolnych. g Łącznie z ogrodami przydomowymi.

a Including interns. b Including nurses with completed tertiary education and masters of nursing. c See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 6 on page 224. d Including places/beds for children and incubators. e Excluding pharmacies in in-patient health care facilities operating for the needs of these facilities. f By administrative borders; excluding non-farm land. g Including home gardens.

I. **WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2009 R. (cd.)**
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	
ROLNICTWO I LEŚNICTWO (dok.) AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)				
Zbiory w tys. t:				<i>Production in thous. t:</i>
zboża ogółem	29826,6	794,3	2,7	<i>total cereals</i>
ziemniaki	9702,8	446,2	4,6	<i>potatoes</i>
warzywa gruntowe	4809,7	335,1	7,0	<i>field vegetables</i>
Plony z 1 ha w dt:				<i>Yields per 1 ha in dt:</i>
zboża ogółem	34,8	28,6	82,2	<i>total cereals</i>
ziemniaki	191	173	90,6	<i>potatoes</i>
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9089,1	326,5	3,6	<i>Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha</i>
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				<i>Sold production of industry (current prices):</i>
w mln zł	896379,8	19991,5	2,2	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł	23494	15726	66,9	<i>per capita in zł</i>
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):				<i>Sales of construction and assembly production^a (current prices):</i>
w mln zł	154421,9	4000,9	2,6	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł	4047	3147	77,8	<i>per capita in zł</i>
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII TRANSPORT. COMMUNICATIONS — as of 31 XII				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km....	268372,2	12974,1	4,8	<i>Hard surface public roads (urban and non-urban) in km</i>
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	91,3	84,8	x	<i>of which improved in %</i>
Samochody zarejestrowane w tys. szt:				<i>Registered cars in thous. units:</i>
osobowe	16494,7	517,0	3,1	<i>passenger cars</i>
ciężarowe i ciągniki siodłowe	2796,8	108,6	3,9	<i>lorries and road tractors</i>
Placówki pocztowe	8343	309	3,7	<i>Post offices</i>
Telefoniczne łącza główne:				<i>Fixed main line:</i>
w tys.	8489,7	235,3	2,8	<i>in thous.</i>
na 1000 ludności	222,4	185,2	83,3	<i>per 1000 population</i>
w tym standardowe łącza główne	7381,3	215,6	2,9	<i>of which standard main line</i>
HANDEL — stan w dniu 31 XII TRADE — as of 31 XII				
Sklepy	371839	14056	3,8	<i>Shops</i>
Liczba ludności na 1 sklep	103	90	87,4	<i>Population per shop</i>

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca wykonywania robót.
a Realized by construction units — by place of performing works.

I. **WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2009 R. (cd.)**
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
		ogółem <i>total</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin^a				Budgets of gminas^a
Dochody:				Revenue:
w mln zł.....	64882,1	2674,0	4,1	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	2547	2508	98,4	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				Expenditure:
w mln zł.....	70002,6	2918,5	4,2	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	2748	2737	99,6	<i>per capita in zł</i>
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w mln zł.....	50327,5	806,9	1,6	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	3968	3938	99,3	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				Expenditure:
w mln zł.....	56201,1	888,9	1,6	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	4431	4339	97,9	<i>per capita in zł</i>
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w mln zł.....	20084,5	938,5	4,7	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	789	880	111,6	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				Expenditure:
w mln zł.....	21155,8	966,7	4,6	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	831	907	109,1	<i>per capita in zł</i>
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w mln zł.....	19548,3	783,7	4,0	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	512	617	120,3	<i>per capita in zł</i>
Wydatki:				Expenditure:
w mln zł.....	20468,7	754,3	3,7	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	536	593	110,6	<i>per capita in zł</i>
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment outlays (current prices):
w mln zł.....	218580,9	6179,6	2,8	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	5729	4861	84,9	<i>per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w mln zł.....	2376908,4	62652,7	2,6	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	62299	49286	79,1	<i>per capita in zł</i>

a Bez dochodów i wydatków gmin mających status miasta na prawach powiatu.
a Excluding revenue and expenditure of gminas which are cities with powiat status.

I. **WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2009 R. (dok.)**
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
 PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a :	5862	182	3,1	State owned enterprises included in the privatization process ^a :
skomercjalizowane.....	1738	61	3,5	commercialized
objęte prywatyzacją bezpośrednią ..	2191	58	2,6	included in direct privatization
w tym sprywatyzowane.....	2110	57	2,7	of which privatized
poddane likwidacji.....	1933	63	3,3	subject to liquidation
w tym zlikwidowane	1094	29	2,7	of which liquidated
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (stan w dniu 31 XII)	3742673	105678	2,8	Entities of the national economy recorded in the REGON register (as of 31 XII)
sektor publiczny	120488	3316	2,8	public sector
sektor prywatny	3622185	102362	2,8	private sector

RACHUNKI REGIONALNE W 2008 R.
 REGIONAL ACCOUNTS IN 2008

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w mln zł.....	1275432	34086	2,7	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	33462	26763	80,0	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w mln zł.....	1116476	29838	2,7	in mln zł
na 1 pracującego w zł	78778	61860	78,5	per 1 employed person in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w mln zł.....	803351	23635	2,9	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	21076	18557	88,0	per capita in zł

a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2009 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

a From 1 VIII 1990 to 31 XII 2009; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 2000 i 2001 dokonano przy przyjęciu
 Note. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2000 and 2001 are based on the revised number

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
POWIERZCHNIA AREA						
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	11691	11691	11691	11691	11708
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL						
Pobór wody — w % poboru ogółem — na cele:						
2	produkcyjne ^a (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem)	91,3	92,1	87,0	89,1	86,8
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	5,3	5,0	5,0	5,7	5,9
Zużycie wody na 1 km ² w dam ³						
4	na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	94	96	97	98	93
w tym:						
5	do produkcji przemysłowej	87	88	85	88	82
6	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczenia ^c	95,0	95,4	95,4	86,2	85,1
7	Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,3	0,2	0,2	0,7	0,7
8	Ludność korzystająca ^d z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności	41,2	41,9	44,2	45,2	45,3
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t:						
9	pyłowych	0,8	0,5	0,5	0,6	0,5
10	gazowych (bez dwutlenku węgla)	7,3	6,9	6,4	6,5	6,3

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^c Odprowadzone do wód (do 2002 r. —
^a From own intakes. ^b Water withdrawal by intakes before entering the water system. ^c Discharged into waters

skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.
of population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002.

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	L.p.
11708	11710	11710	11710	11711	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ŚRODOWISKA PROTECTION						
					Water withdrawal — in % of total withdrawal — for purposes of:	
83,9	87,7	87,2	87,0	88,6	production ^a (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)	2
7,2	5,0	5,1	5,3	4,5	exploitation of water-line system ^b	3
					Consumption of water per 1 km ² in dam ³ :	
78	103	99	91	106	for needs of the national economy and population	4
					of which:	
67	90	86	80	95	for industrial production	5
					Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment ^c	6
94,6	92,7	82,0	84,3	77,4		
					Industrial and municipal waste water untreated per 1 km ² in dam ³	7
0,2	0,3	0,8	0,7	.		
					Population using ^d waste water treatment plants in % of total population	8
47,4	49,4	50,4	52,4	52,7		
					Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km ² in t:	
0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	particulates	9
5,2	6,5	7,0	7,2	6,8	gases (excluding carbon dioxide)	10

do wód powierzchniowych) lub do ziemi. ^d Na podstawie szacunków.
(until 2002 — into surface waters) or into the ground. ^d Estimated data.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
STAN I OCHRONA						
ENVIRONMENTAL						
	Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					
11	pyłowych.....	99,4	99,6	99,6	99,5	99,5
12	gazowych (bez dwutlenku węgla)	25,4	28,6	27,2	33,8	29,0
13	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^a wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t.....	164,0	146,3	118,6	120,1	150,4
14	Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) ^{bc} na 1 mieszkańca w kg.....	180	177	162	141	139
	Nakłady na środki trwałe ^d (ceny bieżące) — w % nakładów ogółem — służące:					
15	ochronie środowiska	5,9	5,1	3,9	3,9	4,9
16	gospodarce wodnej	2,5	2,5	2,9	4,5	4,5
	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):					
17	w % powierzchni ogólnej	50,2	61,3	62,0	62,0	61,9
18	na 1 mieszkańca w m ²	4501	5517	5597	5615	5628
BEZPIECZEŃSTWO						
PUBLIC						
	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					
19	w liczbach bezwzględnych.....	33160	36356	39063	42565	42462
20	na 10 tys. ludności	254,4	279,4	301,1	329,1	329,1
21	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	61,3	63,5	65,8	67,6	67,4
LUDNOŚĆ						
POPULATION						
22	Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	1302,7	1299,4	1295,9	1291,6	1288,7
23	1999 = 100.....	100,0	99,8	99,5	99,2	98,9
24	miasta.....	599,4	596,6	593,0	589,6	586,7
25	wieś	703,3	702,8	702,9	702,0	702,0
26	w tym kobiety.....	666,4	664,6	663,0	660,9	659,6

a Patrz uwagi ogólne działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 8 na str. 76. b Dane szacunkowe; do 2001 r. określane jako odpadów. d Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne.

a See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 8 on page 76. b Estimated data; until 2001 catalogue of waste. d Until 2001 defined as investment outlays. e Data for 2000 and 2001 have been revised; see general

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	L.p.
ŚRODOWISKA (dok.) PROTECTION (cont.)						
					<i>Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:</i>	
99,7	99,7	99,8	99,8	99,8	<i>particulates</i>	11
32,3	31,4	38,8	36,1	39,5	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>	12
					<i>Waste (excluding municipal waste)^a generated (during the year) per 1 km² in t</i>	13
136,5	134,9	139,9	182,3	212,1		
144	156	162	162	163	<i>Municipal waste collected (during the year)^{bc} per capita in kg</i>	14
					<i>Outlays on fixed assets^d (current prices) — in % of total outlays — in:</i>	
5,2	5,0	3,3	4,4	5,4	<i>environmental protection</i>	15
2,7	1,8	1,0	1,1	1,2	<i>water management</i>	16
					<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):</i>	
61,9	62,6	63,0	63,9	64,6	<i>in % of total area</i>	17
5644	5726	5786	5882	5952	<i>per capita in m²</i>	18
PUBLICZNE SAFETY						
					<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:</i>	
39944	41074	40561	34606	35619	<i>in absolute numbers</i>	19
310,5	320,4	317,5	271,7	280,2	<i>per 10 thous. population</i>	20
					<i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %</i>	21
68,5	73,1	77,8	77,3	79,1		
1285,0	1279,8	1275,6	1272,8	1270,1	<i>Population (as of 31 XII) In thous.</i>	22
98,7	98,3	97,9	97,7	97,5	<i>1999 = 100</i>	23
583,5	579,8	579,0	576,2	573,7	<i>urban areas</i>	24
701,5	700,0	696,6	696,6	696,4	<i>rural areas</i>	25
658,1	656,0	654,1	653,1	651,8	<i>of which females</i>	26

odpady stałe wywiezione. c Od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu as solid waste removed. c Since 2003 data not comparable with data for previous years due to change in the notes to the chapter "Population. Religious denominations", item 1 on page 106.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
LUDNOŚĆ (dok.) POPULATION (cont.)						
27	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII).....	105	105	105	105	105
28	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII).....	111	111	111	110	110
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII) w tys.:						
29	produkcyjnym	767,0	775,8	784,7	792,4	798,2
30	poprodukcyjnym	216,0	216,8	216,7	216,5	217,7
31	Małżeństwa na 1000 ludności.....	5,7	5,3	5,5	5,4	5,3
32	Rozwody na 1000 ludności.....	0,5	0,5	0,4	0,4	0,2
33	Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,6	9,4	9,0	8,9	8,7
34	Zgony ^a na 1000 ludności.....	10,2	10,3	10,3	10,5	10,3
35	Przyrost naturalny na 1000 ludności....	-0,6	-0,8	-1,3	-1,6	-1,6
36	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych.....	8,6	7,8	8,0	6,5	5,5
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:						
37	mężczyźni.....	70,5	70,5	70,5	70,5	70,9
38	kobiety.....	78,6	78,9	79,3	79,5	80,3
39	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-1,6	-1,8	-1,9	-2,0	-1,8
RYNEK LABOUR						
Pracujący ^b (stan w dniu 31 XII):						
40	w tys.	594,2	580,4	432,4	430,7	429,6
41	w tym kobiety	289,3	285,2	203,6	201,8	199,7
42	1999 = 100	97,6	95,3	71,0	70,7	70,5
43	na 1000 ludności	456,2	446,7	333,7	333,5	333,3

^a Łącznie ze zgonami niemowląt. ^b Według faktycznego miejsca pracy; dane za lata 2002 – 2009 nie są w pełni
^a Including infant deaths. ^b By actual workplace; data for 2002 – 2009 are not fully comparable with data for previous

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	L.p.
105	105	105	105	105	Females per 100 males (as of 31 XII)	27
110	109	109	109	108	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	28
802,4	804,3	805,4	806,5	806,9	Population of age (as of 31 XII) in thous.: working	29
218,3	219,9	222,1	224,8	227,8	post-working	30
5,5	6,1	6,6	6,7	6,5	Marriages per 1000 population	31
0,7	0,7	0,9	1,0	0,8	Divorces per 1000 population	32
8,9	8,8	9,3	9,9	10,0	Live births per 1000 population	33
10,5	10,7	10,7	10,8	10,8	Deaths ^a per 1000 population	34
-1,7	-1,9	-1,4	-0,9	-0,8	Natural increase per 1000 population	35
5,9	5,0	5,0	4,7	4,2	Infant deaths per 1000 live births	36
70,6	70,9	71,0	71,2	71,7	Life expectancy at the moment of birth: males	37
80,2	80,3	80,6	80,7	81,1	females	38
-1,7	-2,7	-2,3	-1,8	-1,7	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	39
PRACY						
MARKET						
434,8	443,2	457,1	468,9	451,7	Employed persons ^b (as of 31 XII): in thous.	40
202,9	205,5	209,1	214,1	207,4	of which women	41
71,4	72,8	75,0	77,0	74,2	1999 = 100	42
338,4	346,3	358,4	368,4	355,6	per 1000 population	43

porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Rynek pracy”, ust. 4 na str. 128.
years; see general notes to the chapter “Labour market”, item 4 on page 128.

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	L.p.
PRACY (dok.)						
MARKET (cont.)						
					<i>Employed persons^a</i> <i>(as of 31 XII) (cont.):</i> <i>of total number in %:</i>	
.	.	.	.	31,7	<i>agriculture, forestry and fishing</i>	44
.	.	.	.	23,7	<i>industry and construction</i>	45
					<i>trade; repair of motor vehicles^b, transportation and storage, accommodation and catering^b, information and communication</i>	46
.	.	.	.	19,3		47
.	.	.	.	2,1	<i>financial and insurance activities, real estate activities</i>	
.	.	.	.	23,1	<i>other services^b</i>	48
76,7	77,9	78,6	78,5	77,8	<i>employed persons in private sector</i>	49
<i>Average paid employment:</i>						
<i>in industry:</i>						
69,4	69,7	74,6	76,0	70,5	<i>in thous.</i>	50
53,9	54,4	58,4	59,7	55,4	<i>per 1000 population</i>	51
<i>in construction:</i>						
13,5	14,2	16,0	19,2	20,5	<i>in thous.</i>	52
10,5	11,1	12,5	15,1	16,1	<i>per 1000 population</i>	53
<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII):</i>						
117,8	99,4	83,3	77,7	83,8	<i>in thous.</i>	54
109,6	92,5	77,5	72,3	78,0	<i>1999 = 100</i>	55
<i>of total number in %:</i>						
51,3	53,7	55,2	54,9	50,0	<i>women</i>	56
23,9	21,7	19,7	20,9	21,9	<i>up to age 24</i>	57
53,2	52,9	49,7	43,2	31,7	<i>staying out of work for 12 months and more</i>	58
20,6	17,7	14,9	13,7	15,1	<i>Registered unemployment rate^c (as of 31 XII) in %</i>	59

patrz uwagi ogólne działu „Rynek pracy”, ust. 4 na str. 128. *b* Pod pojęciem "Pozostałe usługi" rozumie się sekcje: obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; Edukacja; Opieka zdrowotna i pomoc społeczna; Działalność porównywalne z danymi za lata następne; patrz uwagi ogólne działu „Rynek pracy”, ust. 2 na str. 132. *the chapter "Labour market", item 4 on page 128. b The term "Other services" is understood as the following sections: compulsory social security; Education; Human health and social work activities; Arts, entertainment and recreation and chapter "Labour market", item 2 on page 132.*

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA WAGES AND SALARIES.						
60	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł.....	1717,85	1815,12	1852,35	1912,25	1991,63
61	1999 = 100	113,5	119,9	122,3	126,3	131,5
62	w tym: przemysł.....
63	budownictwo
64	Przeciętna liczba emerytów i rencistów ^a w tys.	336,0	329,7	326,8	324,4	321,9
65	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	229,0	226,4	226,2	226,5	227,7
66	rolników indywidualnych	107,2	103,3	100,7	97,9	94,2
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^b w zł:						
67	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	764,69	837,75	895,23	939,82	980,95
68	rolników indywidualnych ^c	575,32	657,23	676,37	702,95	720,54
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.						
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:						
rozdzielczej:						
69	wodociągowej	9289,1	9702,3	10218,5	10725,6	10977,5
70	kanalizacyjnej ^d	1476,8	1675,2	1687,6	2071,0	2292,8
71	gazowej	x	x	x	3515,1	3580,5
Zużycie w gospodarstwach domowych:						
wody z wodociągów:						
72	w hm ³	38,0	36,0	35,2	41,4	39,1
73	na 1 mieszkańca w m ³	29,1	27,7	27,1	32,0	30,3
energii elektrycznej w miastach:						
74	w GW-h	314,6	317,1	314,2	315,8	319,4
75	na 1 mieszkańca w kW-h	523,7	529,9	527,8	534,1	543,5
gazu z sieci:						
76	w hm ³	86,5	91,5	87,1	82,2	81,6
77	na 1 odbiorcę w m ³	621,6	667,9	638,1	521,5	506,6

a Bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych. b Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych; bez zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych. c Łącznie z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; w 2001 r. łącznie z jednorazowym wyrównaniem

a Excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry on the basis of international agreements. b Excluding retirement pay and pension paid by the Ministry of National pension executed under international agreements; excluding family and nursing benefits. c Including payments from the in 2001 including a one-off valorisation payment for 2000. d Including collectors.

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	L.p.
------	------	------	------	------	---------------	------

Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (dok.)

SOCIAL SECURITY BENEFITS (cont.)

2042,43	2118,00	2289,82	2548,80	2681,61	Average monthly gross wages and salaries in zł	60
134,9	139,9	151,2	168,3	177,1	1999 = 100	61
2126,97	2220,31	2413,69	2677,07	2754,89	of which: industry	62
1655,24	1744,40	1930,42	2178,43	2258,00	construction	63
318,4	316,5	316,1	317,2	317,0	Average number of retirees and pensioners ^a in thous.:	64
227,3	228,9	231,9	236,1	238,9	from non-agricultural system of social insurance	65
91,1	87,6	84,1	81,1	78,1	farmers	66
1010,88	1085,24	1118,41	1225,89	1328,03	Average monthly gross retirement pay and pension ^b in zł:	67
736,04	779,49	790,61	835,31	887,94	from non-agricultural social security system	67
					farmers ^c	68

MIESZKANIA

DWELLINGS

11195,0	11557,8	11734,2	11902,1	12143,1	Network (as of 31 XII) in km:	
2689,0	2702,1	2909,5	2953,2	3040,7	distribution:	
3624,4	3674,9	3741,9	3801,1	3848,8	water-line	69
					sewerage ^d	70
					gas-line	71
					Consumption in households:	
					water from water-line systems:	
31,4	31,3	31,1	31,2	31,3	in hm ³	72
24,4	24,4	24,4	24,5	24,6	per capita in m ³	73
					electricity in urban areas:	
332,7	341,0	340,0	353,4	355,5	in GW·h	74
568,6	586,5	585,1	611,9	618,3	per capita in kW·h	75
					gas from gas-line system:	
80,3	79,4	82,2	77,5	76,4	in hm ³	76
497,0	485,2	517,7	485,5	476,3	per consumer in m ³	77

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu waloryzacji za 2000 r. d Łącznie z kolektorami.

of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits from the Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund;

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA.						
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.						
	Zasoby mieszkaniowe ^a (stan w dniu 31 XII):					
	mieszkania:					
78	w tys.	395,2	397,0	406,3	410,6	412,6
79	na 1000 ludności	303,4	305,5	313,5	317,9	320,2
80	izby na 1000 ludności	1000,7	1009,8	1127,5	1149,9	1160,5
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :					
81	na 1000 ludności	18127	18320	21812	22336	22567
82	przeciętna 1 mieszkania	59,7	60,0	69,6	70,3	70,5
	Mieszkania oddane do użytku:					
	mieszkania:					
83	w tys.	1,8	1,8	2,8	4,5	2,0
84	na 1000 ludności	1,4	1,4	2,1	3,5	1,5
85	izby na 1000 ludności	6,5	6,8	10,5	18,9	7,9
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :					
86	na 1000 ludności	143,8	151,9	250,8	456,5	179,7
87	przeciętna 1 mieszkania	102,2	108,3	118,1	131,6	117,1
EDUKACJA ^b						
EDUCATION ^b						
	Uczniowie w szkołach ^c (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					
88	podstawowych	111,1	107,0	102,8	98,0	93,6
89	gimnazjach	40,8	60,1	58,8	57,8	56,9
90	specjalnych przysposabiających do pracy	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1
91	zasadniczych szkołach zawodowych	18,5	11,8	8,2	5,5	7,0
92	liceach ogólnokształcących	32,1	24,4	25,5	25,8	26,2 ^d
93	liceach profilowanych	x	x	3,1	5,6	7,7
94	technikach	37,9	30,3	27,4	27,8	23,7 ^d
95	artystycznych ogólnokształcących ^e ...	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
96	policealnych	4,3	4,1	4,3	4,4	5,0

^a Patrz uwaga do tablic 9-11 na str. 188 działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”. ^b Patrz uwagi ogólne działu z uzupełniającymi. ^c Dające uprawnienia zawodowe (do roku szkolnego 2002/2003 zaliczane do ponadpodstawowych ^f – 0,1 tys., ^g – 0,2 tys. uczniów.

^a See note to tables 9-10 on page 188 to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”. ^b See general notes to the ^d Including supplementary. ^e Leading to professional certification; until 2002/03 school year rate to vocational secondary

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	L.p.
MIESZKANIA (dok.)						
DWELLINGS (cont.)						
					<i>Dwellings stocks^a</i>	
					<i>(as of 31 XII):</i>	
					<i>dwellings:</i>	
414,5	415,8	417,6	420,2	422,0	<i>in thous.</i>	78
322,5	324,9	327,4	330,1	332,3	<i>per 1000 population</i>	79
1176,0	1180,8	1192,2	1205,4	1215,0	<i>rooms per 1000 population</i>	80
					<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
22777	22997	23237	23528	23743	<i>per 1000 population</i>	81
70,6	70,8	71,0	71,3	71,5	<i>average per dwelling</i>	82
					<i>Dwellings completed:</i>	
					<i>dwellings:</i>	
2,1	1,6	2,3	2,7	1,9	<i>in thous.</i>	83
1,6	1,3	1,8	2,1	1,5	<i>per 1000 population</i>	84
7,7	6,7	9,2	10,8	7,2	<i>rooms per 1000 population</i>	85
					<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
172,2	150,1	204,1	243,5	168,7	<i>per 1000 population</i>	86
104,4	119,2	114,4	116,3	113,3	<i>average per dwelling</i>	87

I WYCHOWANIE

					<i>Pupils and students in schools^c (as of beginning of the school year)</i>	
					<i>in thous.:</i>	
89,0	84,1	79,6	76,4	73,8	<i>primary</i>	88
55,6	53,5	50,8	48,1	45,6	<i>lower secondary</i>	89
						90
0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	<i>special job-training</i>	
6,7	7,0	7,2	7,6	7,6	<i>basic vocational</i>	91
25,7 ^d	25,6 ^d	24,9 ^d	24,2 ^d	23,5 ^d	<i>general secondary</i>	92
6,5	4,8	2,8	1,4	0,8	<i>specialized secondary</i>	93
22,2 ^d	22,5 ^d	23,5 ^d	23,9 ^d	23,5 ^d	<i>technical secondary</i>	94
0,4	0,3	0,3 ^f	0,3 ^f	0,2 ^g	<i>general art schools^e</i>	95
6,7	8,7	8,9	10,8	9,0	<i>post-secondary</i>	96

„Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 192. c Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. d Łącznie średnich szkół zawodowych). f, g Ponadto szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne:

chapter “Education”, item 1 and 2 on page 192. c Excluding schools for adults, except for post-secondary schools. (post-primary) schools. f, g Furthermore of art schools giving only artistic education: f – 0,1 thous. g – 0,2 thous. pupils.

II. **WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
EDUKACJA ^a						
EDUCATION ^a (cont.)						
	Absolwenci szkół ^b w tys.:					
97	podstawowych.....	19,4	18,9	18,5	18,4	17,5
98	gimnazjów.....	x	20,2	19,4	19,2	18,6
99	specjalnych przysposabiających do pracy.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
100	zasadniczych zawodowych.....	6,0 ^c	5,6	5,2	0,6	2,2
101	liceów ogólnokształcących.....	7,2	7,7	7,9	8,0	8,7
102	liceów profilowanych.....	x	x	x	x	2,7
103	techników.....	8,0 ^c	8,5	5,4	8,7	6,9
104	artystycznych ogólnokształcących ^e ...	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
105	policealnych.....	1,8	1,5	1,6	1,7	1,6
106	Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych ^f na 1000 ludności.....	16,4	16,9	14,4	13,5	16,0
107	Studenci szkół wyższych ^g (stan w dniu 30 XI) w tys.	53,9	62,9	65,1	65,4	65,1
108	Absolwenci szkół wyższych ^{gh} w tys.	9,5	14,4	14,3	16,9	16,6
109	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	14,6	14,8	14,4	14,2	11,4
110	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	3,7 ^c	4,3	4,1	4,4	4,0
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):						
111	miejsca w przedszkolach w tys.	18,2	17,5	17,4	16,8	16,5
dzieci w tys.:						
w tym:						
112	w przedszkolach.....	18,2	17,0	16,6	16,1	15,7
113	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych.....	8,4	8,0	8,1	7,9	7,7
114	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat.....	300	295	300	311	310

a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 192. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem zawodowe (do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych). f Bez szkół dla oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. h W roku akademickim 2000/01 - z roku

a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 192. b Excluding schools for adults, excluding to professional certification (until 2002/03 school year rate to upper secondary (post-primary) vocational schools. the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. h In 2000/01

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	L.p.
------	------	------	------	------	---------------	------

I WYCHOWANIE (dok.)

					<i>Graduates in schools^b in thous.:</i>	
16,7	16,8	15,3	14,0	.	<i>primary</i>	97
18,5	18,7	17,5	16,5	.	<i>lower secondary</i>	98
						99
0,0	0,0	0,0	0,1	.	<i>special job-training</i>	
2,2	2,1	2,0	2,3	.	<i>basic vocational</i>	100
8,2 ^d	8,4 ^d	8,2 ^d	8,1 ^d	.	<i>general secondary</i>	101
2,4	2,0	1,5	0,8	.	<i>specialized secondary</i>	102
4,8	4,4 ^d	4,5 ^d	4,7 ^d	.	<i>technical secondary</i>	103
0,1	0,1	0,1	0,1	.	<i>general art^e</i>	104
2,0	2,3	2,8	2,6	.	<i>post-secondary</i>	105
					<i>Graduates of upper secondary and upper secondary (post-primary) schools^f per 1000 population</i>	106
13,7	13,3	12,8	12,6	.		
64,0	60,9	56,7	54,5	53,0	<i>Students of higher education institutions^g (as of 30 XI) in thous.</i>	107
15,5	15,5	14,0	13,5	.	<i>Graduates of higher education institutions^{g,h} in thous.</i>	108
10,0	8,7	8,3	8,8	8,2	<i>Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.</i>	109
4,3	1,8	2,3	2,2	.	<i>Graduates of schools for adults in thous.</i>	110
16,3	16,5	16,9	17,3	18,1	<i>Pre-primary education (as of beginning of the school year):</i>	
					<i>places in nursery schools in thous.</i>	111
					<i>children in thous.:</i>	
					<i>of which:</i>	
15,7	16,4	17,1	17,7	18,3	<i>in nursery schools</i>	112
7,4	7,5	6,9	7,3	7,8	<i>in pre-primary sections of primary schools</i>	113
322	346	368	389	406	<i>Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3—6</i>	114

szkół policealnych. c W szkolnictwie zawodowym - bez eksternów. d Łącznie z uzupełniającymi. e Dające uprawnienia dorosłych. g Łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej kalendarzowego; patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 17 na str. 196.
 post-secondary schools. c In vocational schools –excluding extramural students. d Including supplementary. e Leading f Excluding schools for adults. g Including sections, branch departments and consultative units, excluding academies of school year – the calendar year; see general notes to the chapter “Education”, item 17 on page 196.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
OCHRONA ZDROWIA						
HEALTH CARE						
	Pracownicy medyczni ^{ab} (stan w dniu 31 XII):					
115	lekarze.....	2685	2677	2678	2646	2618
116	lekarze dentyści.....	387	383	390	319	364
117	pielęgniarki ^c	6952	6809	6699	6447	6270
118	Łóżka w szpitalach ogólnych ^d (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności.....	46,7	45,7	46,2	46,4	45,8
119	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności.....	1507,0	1610,1	1721,3	1752,8	1815,0
120	Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII).....	342	342	330	387	396
121	Apteki ^e (stan w dniu 31 XII).....	297	293	310	329	353
122	Liczba ludności na 1 aptekę.....	4386	4435	4180	3926	3651
	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					
123	lekarskie.....	5,5	5,6	5,7	5,6	5,7
124	stomatologiczne.....	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7
125	Dzieci w żłobkach (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3.....	11,7	8,6	7,8	7,7	7,5
KULTURA.						
CULTURE.						
126	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII).....	318	307	304	304	304
127	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3442	3392	3391	3394	3394
128	Czytelniczy bibliotek publicznych na 1000 ludności.....	170	169	171	170	168
	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.:					
129	na 1000 ludności.....	3188	3137	3182	3160	3108
130	na 1 czytelnika.....	18,7	18,6	18,6	18,5	18,5
131	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności.....	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
132	Widzowie i słuchacze w teatrach, instytucjach muzycznych i przedsiębiorstwach estradowych na 1000 ludności.....	214	214	205	202	266

a Od 2001 r. łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w Izbach Lekarskich pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. oraz z magistrami pielęgniarstwa. d Od 2008 r. łącznie z neonatologią (miejscami/łózkami dla dzieci i inkubatorami).
a Since 2001 including individual medical practices and nurses registered at Chamber of Physicians; since 2005 self-government administration and National Health Fund. b Including interns. c Including nurses with completed tertiary in in-patient health care facilities. f Including nursery wards.

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	L.p.
I OPIEKA SPOŁECZNA AND SOCIAL WELFARE						
					<i>Medical personnel^{ab} (as of 31 XII):</i>	
2559	2597	2615	2603	2644	<i>doctors</i>	115
312	348	344	353	377	<i>dentists</i>	116
6385	6438	6486	6503	6721	<i>nurses^c</i>	117
45,0	44,8	44,4	49,0	49,7	<i>Beds in general hospitals^d (as of 31 XII) per 10 thous. population</i>	118
1884,5	1903,2	1933,2	2100,3	2037,4	<i>In-patients in general hospitals per 10 thous. population</i>	119
449	438	515	473	475	<i>Health care institutions (as of 31 XII)</i>	120
331	386	402	393	396	<i>Pharmacies^e (as of 31 XII)</i>	121
3882	3316	3173	3239	3207	<i>Population per 1 pharmacy</i>	122
					<i>Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:</i>	
6,0	5,7	6,2	6,7	6,5	<i>doctors</i>	123
0,7	0,6	0,6	0,7	0,8	<i>dentists</i>	124
9,1	10,4	11,1	11,4	10,5	<i>Children in nurseries^f (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3</i>	125
TURYSTYKA TOURISM						
300	297	298	296	296	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>	126
3435	3456	3500	3512	3510	<i>Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	127
165	155	147	141	140	<i>Public library borrowers per 1000 population</i>	128
2964	2827	2730	2542	2632	<i>Public library loans in vol.: per 1000 population</i>	129
18,0	18,2	18,5	18,0	18,8	<i>per borrower</i>	130
1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	<i>Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population</i>	131
241	254	228	242	240	<i>Audience in theatres, music institutions and entertainment enterprises per 1000 population</i>	132

i Izbach Pielęgniarskich; od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem b łącznie z lekarzami i pielęgniarkami odbywającymi staż. c łącznie z pielęgniarkami z wyższym wykształceniem e Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej. f łącznie z oddziałami żłobkowymi working directly with a patient, i. e. excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local education and masters of nursing. d Since 2008 including places/beds for children and incubators. e Excluding pharmacies

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
KULTURA. CULTURE.						
133	Muzea (stan w dniu 31 XII).....	20	20	21	22	22
134	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	303	262	252	320	292
135	Kina stałe (stan w dniu 31 XII).....	24	24	23	22	17
136	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności.....	5,5	5,7	5,6	6,4	5,0
137	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	259	380	327	285	500
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:						
138	radiowi	225	226	231	234	225
139	telewizyjni	215	217	223	226	217
140	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII).....	162	153	163	131	124
141	w tym hotele	18	21	26	28	29
142	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	75,6	72,2	74,9	65,6	64,4
143	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	202,9	218,5	225,0	225,6	234,9
ROLNICTWO AGRICULTURE						
144	Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	710,3	709,6	650,2 ^b	653,7	653,0
w tym grunty orne:						
145	w tys. hektarów	548,4	548,0	491,6 ^b	494,2	493,8
146	w % powierzchni ogólnej.....	46,9	46,9	42,1	42,3	42,2
147	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	485,8	485,9	377,7 ^b	391,6	393,4
w tym w %:						
148	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	64,1	63,6	71,0	69,8	70,1
149	w tym: pszenica	20,4	19,8	22,0	21,3	20,8
150	żyto	15,2	14,9	13,5	11,5	11,7
151	ziemniaki	15,1	15,1	12,1	11,4	11,3
152	buraki cukrowe	2,3	2,4	2,6	2,6	2,6
Zbiory w tys. t:						
153	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	685,5	736,3	735,4	697,1	773,8
154	w tym: pszenica	255,4	262,5	259,9	235,1	260,7
155	żyto	134,7	147,3	120,1	91,4	106,1
156	ziemniaki	1283,7	992,5	771,4	762,0	774,7
157	buraki cukrowe	412,9	306,7	421,6	407,2	441,6

a Według granic administracyjnych; bez gruntów nie stanowiących gospodarstw rolnych. b Dane Powszechnego a By administrative borders; excluding non-farm land. b Data of the Agricultural Census as of 20 V.

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	L.p.
TURYSTYKA (dok.)						
TOURISM (cont.)						
22	22	24	27	24	Museums (as of 31 XII)	133
419	361	466	542	661	Museum and exhibition visitors per 1000 population	134
14	12	10	11	11	Fixed cinemas (as of 31 XII)	135
					Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	136
4,5	4,2	3,7	4,0	4,2	Audience in fixed cinemas per 1000 population	137
351	466	440	455	524	Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:	
216	185	175	161	152	radio	138
207	179	169	155	147	television	139
119	111	129	123	143	Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)	140
31	36	43	41	52	of which hotels	141
64,8	61,3	77,0	74,5	86,1	Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population	142
229,8	261,0	306,5	277,9	302,0	Tourists accommodated per 1000 population	143
I LEŚNICTWO						
AND FORESTRY						
574,8	584,8	614,1	596,0	596,6	Agricultural land ^a (as of June) in thous. ha	144
423,4	440,4	409,3	417,2	407,0	of which arable land:	
36,2	37,6	35,0	35,6	34,8	in thous. hectares	145
					in % of total area	146
377,1	391,6	392,0	392,6	374,4	Sown area (as of June) in thous. ha	147
					of which in %:	
71,4	70,0	71,6	73,2	72,7	basic cereals (including cereal mixed)	148
19,4	18,9	17,9	18,4	20,6	of which: wheat	149
10,4	9,6	9,3	9,8	8,9	rye	
8,0	7,7	7,6	7,7	6,9	potatoes	150
2,4	2,2	1,9	1,5	1,6	sugar beets	151
					Crop production in thous. t:	152
729,6	546,7	790,2	889,6	776,1	basic cereals (including cereal mixed)	153
219,2	161,8	224,9	258,7	253,1	of which: wheat	154
89,4	61,5	85,2	93,6	76,9	rye	155
515,3	451,4	520,7	544,3	446,2	potatoes	156
383,5	355,7	366,8	239,6	276,1	sugar beets	157

Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
ROLNICTWO AGRICULTURE						
	Plony z 1 ha w dt:					
158	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi).....	22,0	23,8	27,4	25,5	28,1
159	w tym: pszenica	25,7	27,3	31,3	28,2	31,8
160	żyto	18,2	20,3	23,6	20,3	23,0
161	ziemniaki	175	135	168	170	175
162	buraki cukrowe	378	267	436	396	439
	Zwierzęta gospodarskie:					
	bydło (stan w czerwcu):					
163	w tys. szt.	259,1	248,2	203,7 ^a	206,5	198,4
164	na 100 ha użytków rolnych ^b w szt.	36,5	34,0	32,4 ^a	32,6	31,3
	trzoda chlewna (stan w końcu lipca):					
165	w tys. szt.	402,6	387,4	483,9 ^a	398,3	392,7
166	na 100 ha użytków rolnych ^b w szt.	56,7	53,0	76,9 ^a	62,8	62,0
	Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^b :					
167	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^c w kg	100,6	99,6	123,7	153,9	159,0
168	mleka krowiego w l	746,5	698,6	709,8	726,2	683,2
	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^b :					
169	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	51,5	40,0	115,1	64,3	57,4
170	ziemniaki w kg	7,7	3,7	5,7	4,7	9,1
171	buraki cukrowe w kg	581,9	432,6	670,0	642,5	697,0
172	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^d w kg ..	36,3	46,6	68,1	92,3	99,6
173	mleko krowie w l	250,1	244,4	264,4	271,0	272,5
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{be} w kg:					
174	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi).....	66,8	67,4	72,9	69,6	73,0
175	wapniowych	37,2	46,0	70,7	66,8	59,4

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. b Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej cieplej. d Wołowe, cielęce, wieprzowe,
a Data of the Agricultural Census as of 20 V. b Calculations are based on agricultural land by official residence of in post-slaughter warm weight. d Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	L.p.
------	------	------	------	------	---------------	------

I LEŚNICTWO (cd.)
AND FORESTRY (cont.)

					<i>Yields per 1 ha in dt:</i>	
27,1	19,9	28,2	31,0	28,5	<i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	158
30,0	21,9	32,0	35,7	32,8	<i>of which: wheat</i>	159
22,7	16,4	23,4	24,3	23,1	<i>rye</i>	160
170	150	176	181	173	<i>potatoes</i>	161
417	407	506	419	475	<i>sugar beets</i>	162
					<i>Livestock:</i>	
					<i>cattle (as of June):</i>	
193,3	194,8	188,9	178,8	171,6	<i>in thous. heads</i>	163
					<i>per 100 ha of agricultural land^b</i>	164
34,7	34,4	31,8	31,0	29,7	<i>in heads</i>	
					<i>pigs (end of July):</i>	
454,2	488,9	504,9	420,2	389,3	<i>in thous. heads</i>	165
					<i>per 100 ha of agricultural land^b</i>	166
81,6	86,3	84,9	72,8	67,3	<i>in heads</i>	
					<i>Production per 1 ha of agricultural land^b:</i>	
172,2	185,2	177,9	174,1	181,9	<i>animals for slaughter in terms of meat (including fats)^c in kg</i>	167
667,4	623,2	596,6	612,8	618,7	<i>cows' milk in l</i>	168
					<i>Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land^b:</i>	
56,9	50,1	56,0	72,7	142,1	<i>basic cereal grains (including cereal mixed) in kg</i>	169
2,7	1,8	3,1	2,6	3,2	<i>potatoes in kg</i>	170
689,1	627,6	616,8	415,1	477,4	<i>sugar beets in kg</i>	171
					<i>animals for slaughter in terms of meat (including fats)^d in kg</i>	172
100,5	112,3	104,8	108,5	123,6	<i>cows' milk in l</i>	173
328,3	310,0	280,0	297,2	292,5	<i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land^{b,e} in kg:</i>	
					<i>mineral or chemical (including mixed fertilizers)</i>	174
84,2	109,8	104,3	105,7	83,1		
82,1	19,6	9,7	9,9	4,8	<i>lime</i>	175

siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów nie stanowiących gospodarstw rolnych. c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. e W roku gospodarczym.
the land user excluding non-farm land. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and venison e In farming year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
ROLNICTWO AGRICULTURE						
176	Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^a na 100 ha użytków rolnych ^b w szt.	9,5	9,5	11,8 ^c	11,7	11,7
177	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha.....	320,4	320,7	321,8	325,0	328,1
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):						
178	w tys. hektarów.....	314,4	314,6	315,6	318,8	321,9
179	na 1 mieszkańca w ha	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
180	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	26,9	26,9	27,0	27,3	27,5
181	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	232,8	220,2	231,1	257,9	279,8
PRZEMYSŁ INDUSTRY						
Produkcja sprzedana przemysłu:						
182	w mln zł (ceny bieżące)
183	2005 = 100 (ceny stałe)
184	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące).....
185	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące).....
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION						
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^d (ceny bieżące):						
186	w mln zł
187	na 1 mieszkańca w zł
TRANSPORT. TRANSPORT.						
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^e :						
188	w km	722	722	722	722	707
189	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	6,2	6,2	6,2	6,2	6,0

a Do 2004 r. – stan w dniu 31 XII. b Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa d Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca wykonywania robót. e Łącznie z szerokotorowymi.

a Until 2004 – as of 31 XII. b Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user, performing works. e Including wide gauge.

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	L.p.
------	------	------	------	------	---------------	------

I LEŚNICTWO (dok.)
AND FORESTRY (cont.)

14,2	.	14,3	14,7	14,7	Agricultural tractors (as of June) ^a per 100 ha of agricultural land ^b in units	176
329,5	330,2	331,7	333,0	332,9	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha	177
323,2	323,8	325,2	326,5	326,5	Forest areas (as of 31 XII): in thous. hectare	178
0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	per capita in ha	179
27,6	27,7	27,8	27,9	27,9	Forest cover (as of 31 XII) in %	180
279,0	281,5	313,3	289,7	309,6	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³	181

15785,1	17915,4	20904,3	22821,6	19991,5	Sold production of industry: in mln zł (current prices)	182
100,0	112,9	127,9	131,0	122,0	2005 = 100 (constant prices)	183
227549	257124	280283	300102	283700	per employee in zł (current prices)	184
12271	13977	16364	17919	15726	per capita in zł (current prices)	185

.	.	.	.	4000,9	Sales of construction and assembly production ^d (current prices): in mln zł	186
.	.	.	.	3147	per capita in zł	187

ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII
COMMUNICATIONS — as of 31 XII

707	707	707	707	722	Railway lines operated — standard gauge ^e : in km	188
6,0	6,0	6,0	6,0	6,2	per 100 km ² of total area in km	189

bez gruntów nie stanowiących gospodarstw rolnych. c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V.
excluding non-farm land. c Data of the Agricultural Census as of 20 V. d Realized by construction units — by place of

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
						TRANSPORT. TRANSPORT.
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					
190	w km	11332	11183	11203	11701	12129
191	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	97,1	95,7	95,8	100,1	103,6
	Samochody osobowe zarejestrowane:					
192	w tys. szt.	324	345	325	331	358
193	na 1000 ludności	249	265	251	256	278
	Placówki pocztowe:					
194	w liczbach bezwzględnych	299	304	306	308	315
195	na 10 tys. ludności	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4
	Telefoniczne łącza główne:					
196	w tys.	289	294	308	320	329
197	na 1000 ludności	218,6	222,5	237,9	248,1	255,3
						HANDEL TRADE
	Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					
198	w mln zł	7382,1	7671,0	7949,1	8553,5	10429,8
199	na 1 mieszkańca w zł	5663	5896	6127	6614	8084
200	Sklepy ^a (stan w dniu 31 XII)	14581	16111	16397	14641	13790
201	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep ^a	89	81	79	88	93
						FINANSE PUBLIC
	Budżety gmin^b					
	Dochody:					
202	w mln zł	1207,8	1296,0	1377,8	1481,7	1630,2
203	na 1 mieszkańca w zł	1109	1191	1270	1369	1509
	Wydatki:					
204	w mln zł	1256,4	1333,3	1385,0	1479,7	1681,4
205	na 1 mieszkańca w zł	1153	1226	1276	1367	1557

^a Ze względu na zmianę metody badania sklepów i stacji paliw prezentowane dane za lata 2004-2009 nie są w pełni dochodów i wydatków gmin mających status miasta na prawach powiatu.

^a Due to change in the survey of shops and petrol stations methods data for 2004-2009 are not strictly comparable revenue and expenditure of gminas which are cities with powiat status.

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	L.p.
------	------	------	------	------	---------------	------

ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII (dok.)
COMMUNICATIONS — as of 31 XII (cont.)

					<i>Hard surface public roads (urban and non-urban):</i>	
12084	12189	12360	12525	12974	<i>in km</i>	190
103,2	104,1	105,7	107,1	110,8	<i>per 100 km² of total area in km</i>	191
					<i>Registered passenger cars:</i>	
378	412	451	502	517	<i>in thous. units</i>	192
294	322	354	395	407	<i>per 1000 population</i>	193
					<i>Post offices:</i>	
312	314	313	311	309	<i>in absolute numbers</i>	194
2,4	2,5	2,5	2,4	2,4	<i>per 10 thous. population</i>	195
					<i>Fixed main line:</i>	
316	303	279	257	235	<i>in thous.</i>	196
246,1	237,0	219	202	185	<i>per 1000 population</i>	197

					<i>Retail sales (current prices):</i>	
9877,3	10242,7	11318,6	12693,9	12052,2	<i>in mln zł</i>	198
7678	7991	8860	9967	9481	<i>per capita in zł</i>	193
11968	14279	13138	15106	14056	<i>Shops^a (as of 31 XII)</i>	200
107	90	97	84	90	<i>Population (as of 31 XII) per shop^a</i>	201

PUBLICZNE
FINANCE

					<i>Budgets of gminas^b</i>	
					<i>Revenue:</i>	
1837,6	2120,1	2209,5	2431,6	2674,0	<i>in mln zł</i>	202
1706	1974	2064	2277	2508	<i>per capita in zł</i>	203
					<i>Expenditure:</i>	
1825,0	2182,8	2174,5	2408,5	2918,5	<i>in mln zł</i>	204
1694	2032	2031	2255	2737	<i>per capita in zł</i>	205

porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Handel i gastronomia”, ust. 8 na str. 309. *b* Bez
with data for previous years; see general notes to the chapter “Trade and catering”, item 8 on page 309. *b* Excluding

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
FINANSE PUBLIC						
	Budżety miast na prawach powiatu					
	Dochody:					
206	w mln zł	388,8	422,8	421,1	414,7	446,4
207	na 1 mieszkańca w zł	1818	1982	1983	1965	2126
	Wydatki:					
208	w mln zł	414,0	425,6	429,5	397,7	438,5
209	na 1 mieszkańca w zł	1936	1995	2022	1884	2089
	Budżety powiatów					
	Dochody:					
210	w mln zł	556,9	635,2	555,1	508,8	566,5
211	na 1 mieszkańca w zł	511	584	512	470	524
	Wydatki:					
212	w mln zł	558,1	638,1	568,8	519,6	566,8
213	na 1 mieszkańca w zł	512	587	524	480	525
	Budżet województwa					
	Dochody:					
214	w mln zł	189,4	183,8	162,0	175,4	200,5
215	na 1 mieszkańca w zł	145	141	125	136	155
	Wydatki:					
216	w mln zł	189,0	198,6	162,1	172,6	179,9
217	na 1 mieszkańca w zł	145	153	125	134	139
INWESTYCJE. INVESTMENTS.						
	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):					
218	w mln zł	2750,8	2288,2	2851,0	2567,2	2999,6
219	na 1 mieszkańca w zł	2110	1759	2197	1985	2325
	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:					
	w tym:					
220	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa
221	przemysłu
222	budownictwa

a Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki
a Since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments.

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	L.p.
PUBLICZNE (dok.)						
FINANCE (cont.)						
					Budgets of cities with powiat status	
					Revenue:	
507,6	580,4	646,4	745,7	806,9	<i>in mln zł</i>	206
2428	2794	3126	3626	3938	<i>per capita in zł</i>	207
					Expenditure:	
548,1	638,6	604,9	741,3	888,9	<i>in mln zł</i>	208
2622	3074	2925	3604	4339	<i>per capita in zł</i>	209
					Budgets of powiats	
					Revenue:	
612,4	659,0	721,7	815,4	938,5	<i>in mln zł</i>	210
568	614	674	763	880	<i>per capita in zł</i>	211
					Expenditure:	
628,1	709,7	724,6	804,5	966,7	<i>in mln zł</i>	212
583	661	677	753	907	<i>per capita in zł</i>	213
					Budget of voivodship	
					Revenue:	
172,6	276,5	344,3	478,5	783,7	<i>in mln zł</i>	214
134	216	270	376	617	<i>per capita in zł</i>	215
					Expenditure:	
171,6	256,1	312,5	374,1	754,3	<i>in mln zł</i>	216
133	200	245	294	593	<i>per capita in zł</i>	217
ŚRODKI TRWAŁE ^a						
FIXED ASSETS ^a						
					Investment outlays (current prices):	
2987,5	3099,1	4110,2	5583,4	6179,6	<i>in mln zł</i>	218
2322	2418	3217	4384	4861	<i>per capita in zł</i>	219
					Share in investment outlays (current prices) in %:	
					of which:	
.	.	.	2,3	1,9	agriculture, forestry and fishing	220
.	.	.	53,2	43,3	industry	221
.	.	.	4,0	2,2	construction	222

trwałe^a, ust. 3 na str. 335 i ust. 4 na str. 336.
Fixed assets^a, item 3 on page 335 and item 4 on page 336.

II. **WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
INWESTYCJE.						
INVESTMENTS.						
	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w % (dok.):					
223	handlu; naprawy pojazdów samochodowych ^Δ
224	transportu i gospodarki magazynowej
225	obsługi rynku nieruchomości ^Δ
	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):					
226	w mln zł
227	na 1 mieszkańca w zł
	Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:					
	w tym:					
228	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa
229	przemysłu
230	budownictwa
231	handlu; naprawy pojazdów samochodowych ^Δ
232	transportu i gospodarki magazynowej
233	obsługi rynku nieruchomości ^Δ
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^b						
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^b						
234	Ogółem: w tys.	89,1	94,6	99,5	103,7	103,1
235	na 1000 ludności	68	73	77	80	80
	Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej:					
236	w tys.	16,6	18,1	18,6	19,2	19,6
237	1999 = 100	108,0	117,8	121,1	124,6	127,6

a Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki”
 a Since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments.”

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	L.p.
ŚRODKI TRWAŁE ^a (dok.)						
FIXED ASSETS ^a (cont.)						
					<i>Share in investment outlays (current prices) in % (cont.):</i>	
.	.	.	5,9	6,9	<i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	223
.	.	.	9,2	20,1	<i>transportation and storage</i>	224
.	.	.	10,6	9,3	<i>real estate activities</i>	225
<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>						
.	.	.	59153,9	62652,7	<i>in mln zł</i>	226
.	.	.	46445	49286	<i>per capita in zł</i>	227
<i>Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:</i>						
<i>of which:</i>						
.	.	.	8,3	8,0	<i>agriculture, forestry and fishing</i>	228
.	.	.	34,4	34,7	<i>industry</i>	229
.	.	.	1,5	1,6	<i>construction</i>	230
.	.	.	5,4	5,1	<i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	231
.	.	.	17,3	16,9	<i>transportation and storage</i>	232
.	.	.	19,1	18,4	<i>real estate activities</i>	233
W REJESTRZE REGON — stan w dniu 31 XII						
IN THE REGON REGISTER — as of 31 XII						
104,4	106,3	106,9	108,4	105,7	<i>Total: in thous.</i>	234
81	83	84	85	83	<i>per 1000 population</i>	235
<i>Legal persons and organizational entities without legal personality:</i>						
20,1	20,7	21,2	21,2	21,4	<i>in thous.</i>	236
130,5	134,3	137,8	137,8	138,9	<i>1999 = 100</i>	237

trwałe”, ust. 3 na str. 335 i ust. 4 na str. 336. b Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
Fixed assets”, item 3 on page 335 and item 4 on page 336. b Excluding persons tending private farms.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004
------	------------------	------	------	------	------	------

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a

	Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej (dok.):					
	w tym:					
238	przedsiębiorstwa państwowe	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
239	spółdzielnie.....	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5
240	spółki handlowe	2,6	3,1	3,4	3,7	3,9
241	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5
242	spółki cywilne.....	7,4	7,1	7,0	7,0	7,0
	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					
243	w tys.	72,5	76,5	80,9	84,5	83,5
244	1999 = 100	110,3	116,3	123,1	128,6	127,0
245	na 1000 ludności	56	59	62	65	65

RACHUNKI
REGIONAL

	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					
246	w mln zł	19661	20159	21157	22289	24121
247	na 1 mieszkańca w zł	15083	15493	16307	17235	18696
	Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					
248	w mln zł	17491	17979	18710	19677	21437
249	na 1 mieszkańca w zł	13419	13818	14421	15215	16615
	Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych ^b :					
250	w mln zł	15438	16383	17021	17731	18617
251	na 1 mieszkańca w zł	11843	12591	13119	13711	14430

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. ^b Dane za lata 2003-2007 zostały zmienione; patrz *a Excluding persons tending private farms. b Data for the years 2003-2007 have been revised; see general notes*

2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION	L.p.
------	------	------	------	------	---------------	------

W REJESTRZE REGON — stan w dniu 31 XII (dok.)
IN THE REGON REGISTER — as of 31 XII (cont.)

					<i>Legal persons and organizational entities without legal personality (cont.):</i>	
					<i>of which:</i>	
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>state owned enterprises</i>	238
0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	<i>co-operatives</i>	239
4,0	4,1	4,3	4,4	4,6	<i>commercial companies</i>	240
					<i>of which with foreign capital participation</i>	241
0,5	0,5	0,5	0,5	0,6		
7,0	7,1	7,2	7,1	7,0	<i>civil law partnership</i>	242
					<i>Natural persons conducting economic activity:</i>	
84,4	85,7	85,7	87,2	84,3	<i>in thous.</i>	243
128,3	130,3	130,4	132,7	128,3	<i>1999 = 100</i>	244
66	67	67	69	66	<i>per 1000 population</i>	245

REGIONALNE
ACCOUNTS

					<i>Gross domestic product (current prices):</i>	
24794	27084	30329	34086	.	<i>in mln zł</i>	246
19274	21130	23741	26763	.	<i>per capita in zł</i>	247
					<i>Gross value added (current prices):</i>	
21844	23792	26533	29838	.	<i>in mln zł</i>	248
16981	18561	20769	23428	.	<i>per capita in zł</i>	249
					<i>Gross nominal disposable income in the households sector ^b:</i>	
19087	20369	21834	23635	.	<i>in mln zł</i>	250
14838	15891	17091	18557	.	<i>per capita in zł</i>	251

uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 12 na str. 353.
to the chapter “Regional accounts”, item 12 on page 353.

DZIAŁ I
GEOGRAFIA

CHAPTER I
GEOGRAPHY

TABL. 1 POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach <i>In degrees, minutes</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:			<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	Gowarczów	51° 21'	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	Kazimierza Wielka	50° 11'	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
za zachód (długość geograficzna wschodnia)	Secemin	19° 42'	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Zawichost	21° 52'	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:			<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	1° 10'	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	2° 10'	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.
S o u r c e: data of the Marshall's Office of the Świętokrzyskie Voivodship.

TABL. 2 POWIERZCHNIA I GRANICE
AREA AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	11710	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km	782	100,0	<i>Length of borders in km</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
lubelskim	33	4,2	<i>Lubelskie</i>
łódzkim	163	20,8	<i>Łódzkie</i>
małopolskim	185	23,7	<i>Małopolskie</i>
mazowieckim	203	26,0	<i>Mazowieckie</i>
podkarpackim	82	10,5	<i>Podkarpackie</i>
śląskim	116	14,8	<i>Śląskie</i>

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.
S o u r c e: data of the Marshall's Office of the Świętokrzyskie Voivodship.

TABL. 3 UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt — Szczyt Łysica.....	Bodzentyn	611,8	<i>Highest point —Łysica Peak</i>
Najniżej położony punkt — Dolina Wisły	Tarłów	127,5	<i>Lowest point —Wisła Valley</i>
Najwyżej położona miejscowość — Huta Szkłana	Bieliny	462,1	<i>Highest locality— Huta Szklana</i>
Najniżej położona miejscowość — Ostrów.....	Tarłów	128,0	<i>Lowest locality — Ostrów</i>

Źródło: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.
Source: data of the Marshall's Office of the Świętokrzyskie Voivodship.

TABL. 4 DANE METEOROLOGICZNE
METEOROLOGICAL DATA

LATA YEARS STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Średnia tempera- tura powie- trza w °C <i>Average air temperature in °C</i>	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>	Średnia prę- dność wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>	Uśonecznienie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie za- chmurzenie w oktantach ^a <i>Average cloudiness in octants^a</i>
Kielce..... 2000	9,0	723	2,6	.	5,2
2005	7,7	579	2,9	1779	5,3
2008	8,9	560	3,0	1692	5,6
2009	8,2	642	2,9	1829	5,6

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 5 WYBRANE RZEKI
SELECTED RIVERS

RZEKI RIVERS	Powierzchnia dorzecza w km ² <i>Drainage basin area in km²</i>		Długość rzeki w km <i>Length in km</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym na terenie województwa <i>of which in voivodship</i>	ogółem <i>total</i>	w tym na terenie województwa <i>of which in voivodship</i>
Wisła	194424,0	11672,0	1047,0	141,0
Pilica	9273,0	1646,0	319,0	7,5
Nida + Nida Biała	3865,4	3584,0	151,2	151,2
Kamienna	2007,9	1892,0	138,3	118,5
Koprzywianka	707,4	707,4	65,9	65,9
Czarna Nida	1224,1	1224,1	63,8	63,8
Nidzica	708,4	425,0	62,9	31,6
Czarna Staszowska	1358,6	1358,6	61,0	61,0
Mierzawa	563,6	563,6	59,6	59,6
Opatówka	281,5	281,5	51,5	51,5
Bobrza	378,9	378,9	48,9	48,9
Wschodnia	648,7	648,7	49,0	49,0
Czarna Włoszczowska	637,4	576,0	47,5	47,5
Łososina	313,8	313,8	37,5	37,5
Lubrzanka	252,6	252,6	36,0	36,0
Świślina	414,4	414,4	30,8	30,8

Ź r ó d ł o: dane Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych.

S o u r c e: data of the Świętokrzyski Board of Melioration and Water Installations.

TABL. 6 ZBIORNIKI WODNE
RESERVOIRS

NAZWA ZBIORNIKA RESERVOIR	Rzeka River	Miasto, gmina City, gmina	Powierzchnia zbiornika w ha Reservoir area in ha	Pojemność w tys. m ³ Capacity in thous. m ³	Średnia głębokość w m Average depth in m
Chańcza ^a	Czarna Staszowska	Raków	342	14250	4,17
Brody ^a	Kamienna.....	Brody.....	260	7500	2,88
Cedzyna	Lubrzanka	Górno, Masłów	64	1554	2,43
Sielpia.....	Czarna Maleniecka	Końskie	60	620	1,03
Szymanowice.....	Koprzywianka	Klimontów	51	980	1,92
Starachowice	Kamienna.....	Starachowice.....	68	730	1,07
Lubianka	Lubianka	Starachowice.....	30	896	2,99
Borków.....	Czarna Nida.....	Daleszyce.....	36	686	1,91
Mostki	Żarnówka.....	Suchedniów	21	380	1,81
Rejów.....	Kamionka.....	Skarżysko-Kamienna.	30	1165	3,88
Klekot (k. Łachowa)	ciek od Czarnicy	Włoszczowa	23	508	2,21
Radzanów.....	ciek od Skotnik.....	Busko-Zdrój	11	193	1,75
Radzanów.....	ciek od Owczar	Busko-Zdrój	12	152	1,27
Maleniec	Czarna Konecka	Ruda Maleniecka.....	10	106	1,06
Suchedniów	Kamionka.....	Suchedniów	21	303	1,44
Cegielnia – zalew.....	Koprzywianka	Koprzywnica	18	305	1,69
Mójcza	Lubrzanka	Daleszyce.....	12,5	25	0,20
Piachy.....	wyrobisko.....	Starachowice.....	14	.	.
Bolmin.....	Hutka	Chęciny	11	333	3,03
Brzezie – zalew.....	ciek od Emilianowa	Wodzisław	11	189	1,72
Wojciechów.....	Pierzchnianka	Daleszyce.....	11	105	0,95
Bliżyn – zalew	Kamienna.....	Bliżyn.....	zbiornik planowany do odbudowy		
Kielce – zalew	Silnica	Kielce	11	167	1,52
Solec Zdrój	Rzoska.....	Solec Zdrój	5	106	2,12
Piachy.....	Kamienna.....	Skarżysko-Kamienna.	5	.	.
Pińczów – zalew	Nida	Pińczów	12	164	1,37
Janów	Czarna Konecka	Stąporków	10	120	1,20
Stopnica.....	Stopniczanka	Stopnica	4	46	1,15
Małogoszcz.....	Łososina	Małogoszcz	28	450	1,61

^a Zbiorniki będące pod zarządem Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej.

Źródło: dane Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych.

^a Reservoirs under management of Regional Boards of Water Management.

Source: data of the Świętokrzyski Board of Melioration and Water Installations.

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o nową ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Nowa ewidencja gruntów wprowadziła różnice zakresowe w stosunku do lat poprzednich, polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (dotychczas ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst, Dz. U. 2004, Nr 121, poz. 1266), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I—III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV—VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów klas V—VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI — najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: orne — RZ; pastwiska — PsZ.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **status and use of voivodship land** is classified according to ownership and register groups, according to a new land register as a result of the decree of the Minister of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

A new land register introduced differences in regard to scope in relation to previous years, primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which to date was included in the item "built-up and urbanised land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text in the Journal of Laws No. 121, item 1266), which protects all agricultural land included in quality classes I—III, as well as agricultural land included in quality classes IV—VI, comprised of organic soils. It does not, however, include land of V—VI quality classes, originating from mineral-derived soils.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest. Land designated for afforestation is given the following symbols: RZ — for arable land and PsZ — for pastures.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on

Zagospodarowanie gruntów zrehabilitowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybołówstwem i rybactwem)” — jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” — jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Stan czystości rzek podaje się w oparciu o wyniki badań monitoringowych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 II 2004 r. (Dz. U. Nr 32, poz. 284) klasyfikacja dla prezentowania stanu wód powierzchniowych obejmuje 5 klas jakości tych wód:

klasa I – wody o bardzo dobrej jakości; spełniają wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,

klasa II - wody dobrej jakości; spełniają w odniesieniu do większości wskaźników jakości wody wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,

klasa III – wody zadowalającej jakości; mogą być wykorzystane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia po jej uzdatnieniu,

klasa IV – wody niezadowalającej jakości; mogą być wykorzystane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia po jej uzdatnieniu,

klasa V – wody złej jakości; nie spełniają wymagań dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Określenia jakości wód dokonuje się dla poszczególnych punktów pomiarowych.

5. Informacje o ocenie sanitarnej wodocią-

undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Information regarding water withdrawal concerns:

- 1) *in the item “for production purposes (excluding agriculture, hunting, forestry and fishing)” — organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines, which is discharged to reservoir without further use;*
- 2) *in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as filling and completing fishponds” — agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;*
- 3) *in the item “exploitation water-line system” — all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces).*

4. Purity for the surface rivers is specified according to the results of monitoring surveys.

According to the decree of the Minister of the Environment dated 11 II 2004 (Journal of Laws No. 32, item 284) classification for presentation the condition of surface waters includes 5 quality classes:

class I – waters of very good quality which meet the requirements specified for the surface waters used to supply population with water for consumption,

class II – waters of good quality which meet the requirements in respect of the majority of water quality indicators specified for the surface waters used to supply population with water for consumption,

class III – waters of satisfactory quality which can be used to supply population with water designated for consumption after its treatment,

class IV – waters of unsatisfactory quality which can be used to supply population with water for consumption after its treatment,

class V – waters of bad quality which do not meet the requirements for surface waters used to supply population with water for consumption.

The quality of water has been defined for specific control points.

5. Information concerning the sanitary evaluation of waterworks as well as the quality of the

gów oraz jakości wody pobieranej z tych urządzeń opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia dla ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417). Dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń - dostarczających wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczającą wodę złą (tj. niespełniającą wymagań sanitarnych).

6. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi; jak również łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczenia** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód powierzchniowych oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje

water drawn from these facilities are compiled in accordance with the Decree of the Minister of Health, dated 29 III 2007 regarding the requirements quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417). Data were compiled on the basis of field and laboratory test results conducted by sanitary-epidemiological stations. On the basis of physical-chemical analyses and bacteriological tests two following categories of facilities of water withdrawal are distinguished: supplying good quality water (i.e. meeting sanitary requirements) and bad quality water (i.e. not meeting sanitary standards).

6. Data regarding waste water concern waste water discharged into waters or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding equipment of waste water treatment plants concerns the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as waste water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewerage systems of entities engaged in production (including polluted cooling water and water from mine drainage and constructions), other entities as well as households.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in surface waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field

w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczne i chemiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

Dane o ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.

7. Informacje o źródłach i wielkości **emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza** oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych w uzgodnieniu z Ministrem Środowiska na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40) z późniejszymi zmianami.

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co w zasadzie zapewnia porównywalność, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenu węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną oraz niezorganizowaną.

irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

Increased biogene removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

Graduated mechanical and biological or mechanical and chemical treatment, of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewerage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewerage network).

Data concerning the population using waste treatment plants is given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of population using waste water treatment plants treating urban and rural waste.

7. Information regarding the sources and amounts of **industrial atmospheric pollutant emissions** as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established in the agreement the Minister of the Ministry of Environment on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments.

The established group of surveyed entities maintained annually which, in principle, assures comparability may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding **particulate emission** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants.

Data regarding particulate and gas emission include organized and disorganized emission.

Due to the high absolute values which characterise the emission of **carbon dioxide** the **indicator of reduction of gas pollutants** was calcu-

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

8. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach za lata 2000 i 2001 opracowane zostały na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów, a od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów (wprowadzonym w życie 1 I 2002 r.) opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów na składowiskach.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały

latał and presented **with exclusion of carbon dioxide emission**.

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

8. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act of 27 IV 2001 on Waste (uniform text in Journal of Laws 2007 No. 39, item 251), which the holder thereof discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste for the years 2000 and 2001 was compiled on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue, since 2002 on the basis of a catalogue of waste (introduced 1 I 2002), based on List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Storing waste on landfill areas is also a method of rendering waste harmless.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery to treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

9. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

10. Ochrona przyrody i krajobrazu polega na tworzeniu parków narodowych i rezerwatów przyrody, uznaniu za pomniki przyrody poszczególnych tworów przyrody i ich skupień, wprowadzeniu ochrony gatunkowej roślin i zwierząt zagrożonych w swym bycie lub rzadko występujących, tworzeniu parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i innych form ochrony, jak: stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne.

Parki narodowe są najwyższą formą ochrony przyrody tworzoną w celu zachowania w niezmiennym stanie najbardziej cennych fragmentów przyrody.

Rezerwat przyrody jest obszarem, na którym zachowane są w stanie naturalnym lub mało zmienionym ekosystemy, określone gatunki roślin i zwierząt, elementy przyrody nieożywionej mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych lub krajobrazowych.

Parki krajobrazowe są przestrzennie wydzielonymi obszarami o ściśle określonych granicach, poddanymi ochronie ze względu na nieprzeciętne właściwości naturalne środowiska przyrodniczego oraz wysokie walory estetyczne i turystyczne krajobrazu. Na terenie parku obowiązuje zakaz lokalizacji inwestycji, które powodują degradację środowiska.

Obszar chronionego krajobrazu jest przestrzennie wydzieloną jednostką o ściśle określonych granicach, poddaną ochronie ze względu na mało zniekształcone środowisko przyrodnicze, zachowujące zdolności równowagi biologicznej. Na obszarach chronionego krajobrazu zabronione jest fizyczne i chemiczne zanieczyszczanie środowiska.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do udostępnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych oraz fragmenty eksploatawanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe wyznacza się w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego, dla

9. Data on municipal waste concern waste generated in households or by other waste producers (excluding hazardous waste) which on the account of its character and composition is similar to waste from households.

Information on municipal waste is issued in accordance with the regulation of Minister of Environment of 27 IX 2001 concerning catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

10. Nature and landscape protection consists in creating national parks and nature reserves, acknowledging individual natural objects or their clusters as natural monuments, introducing protection for endangered or rare species of flora and fauna, creating scenic parks, protected landscape areas and other forms of protection such as: documentation sites, natural and scenic complexes and ecological areas.

National parks are the highest form of environmental protection, created for the purpose of maintaining the most valuable natural areas.

A **nature reserve** is an area in which defined species of flora and fauna and elements of inanimate nature, having a significant scientific, natural, cultural or scenic value, are maintained in their natural or insignificantly altered ecosystems.

Scenic parks are areas with strictly defined boundaries, subject to protection due to the outstanding properties of their natural environment as well as the high aesthetic and tourist value of the landscape. Investment activities which result in a degradation of the natural environment are prohibited in these parks.

Area of protected landscape are areas with strictly defined boundaries, subject to protection due to the relatively unchanged natural environment and capable of maintaining a biological balance. Physical and chemical pollution of the natural environment is prohibited in these areas.

Documentation sites are sites where geological formations, fossil accumulations or mineral objects occur as well as exploited and discarded opencast and underground workings which are not visible on the surface or can be rendered accessible and are important for scientific and educational reasons.

Natural and scenic complexes are created for the purpose of protecting extremely valuable fragments of the natural and cultural environment and preserving their aesthetic values.

Ecological areas comprise the remains of ecosystems which are worthy of protection and having a significance in maintaining unique gene pools and settlement typology, such as: natural

zachowania jego wartości estetycznych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów siedliskowych, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzeczka, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody lub ich skupiska chronione ze względu na szczególne wartości naukowe, kulturowe, historyczno-pamiętkowe oraz swoiste cechy krajobrazu.

11. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z **opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian**, tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi, opłat za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz z **kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska**, a także innych kwot ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej. Środki funduszy przeznaczone są na finansowanie w całości lub w części działalności związanej z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

12. Dane o wydatkach inwestycyjnych i efektach rzeczowych inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych Dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską (EUROSTAT).

water basins, field and forest ponds, tree and bush clusters, swamps, peat-bogs, dunes, areas of unused flora, old river-beds, rock outcrops, scarps, gravel-banks, etc.

Nature monuments are individual natural objects, or their clusters, protected due to their scientific, cultural, historic and commemorative values as well as due to their unique landscape characteristics.

11. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from **fees for the use of the natural environment and for introducing changes to it, i.e.:** payments collected for releasing air pollutants, storing waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing sewage into water or the ground, payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes, **finances for violating the requirements of environmental protection** as well as other payments established by regional divisions of the state and local self-government administration. These funds are used to finance, in part or in full, activity connected with environmental protection and water management.

12. Data regarding investment expenditures and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union (EUROSTAT).

TABL. 1 (7) **POWIERZCHNIA GEODEZYJNA^a WOJEWÓDZTWA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA**
Stan w dniu 1 I
GEODETIC AREA^a OF THE VOIVODSHIP BY DIRECTION OF USE
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006		2009		2010		przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do roku 2009 increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2009	SPECIFICATION
	w ha in ha	na 1 mieszkańca w ha per capita in ha	w ha in ha	na 1 mieszkańca w ha per capita in ha	w ha in ha	na 1 mieszkańca ^b w ha per capita ^b in ha		
POWIERZCHNIA OGÓLNA^c	1170995	0,91	1171053	0,92	1171050	0,92	-3	TOTAL AREA^c
Użytki rolne	760895	0,59	757895	0,60	756171	0,60	-1724	Agricultural land
grunty orne	568823	0,44	557165	0,44	552475	0,43	-4690	arable land
sady	18812	0,01	26041	0,02	28986	0,02	2945	orchards
łąki trwałe	96002	0,07	95772	0,08	95349	0,08	-423	permanent meadows
pastwiska trwałe....	45101	0,04	44378	0,03	44036	0,03	-342	permanent pastures
grunty rolne zabudowane	25238	0,02	27247	0,02	27958	0,02	711	agricultural built-up land
grunty pod stawami	3202	0,00	3701	0,00	3772	0,00	71	land under ponds
grunty pod rowami..	3717	0,00	3591	0,00	3595	0,00	4	land under ditches
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	340034	0,26	343360	0,27	344510	0,27	1150	Forest land as well as woody and bushy land
lasy	328956	0,26	331492	0,26	332089	0,26	597	forests
grunty zadrzewione i zakrzewione	11078	0,01	11868	0,01	12421	0,01	553	woody and bushy land
Grunty pod wodami powierzchniowymi	8137	0,01	8039	0,01	8148	0,01	109	Lands under surface waters
płynącymi	6669	0,01	6917	0,01	6987	0,01	70	flowing
stojącymi	1468	0,00	1122	0,00	1161	0,00	39	standing

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 72. b Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2005, 2008 i 2009. c Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a See general notes, item 1 on page 72. b Population as of 31 XII for the years 2005, 2008 and 2009 respectively.

c Land area (including inland waters).

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 1 (7) **POWIERZCHNIA GEODEZYJNA^a WOJEWÓDZTWA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA (dok.)**
Stan w dniu 1 I
GEODETIC AREA^a OF THE VOIVODSHIP BY DIRECTION OF USE (cont.)
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006		2009		2010		przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do roku 2009 increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2009	SPECIFICATION
	w ha in ha	na 1 mieszkańca w ha per capita in ha	w ha in ha	na 1 mieszkańca w ha per capita in ha	w ha in ha	na 1 mieszkańca ^b w ha per capita ^b in ha		
Grunty zabudowane i zurbanizowane...	50044	0,04	51340	0,04	51834	0,04	494	Built-up and urbanized areas
tereny mieszkaniowe	6879	0,01	7399	0,01	7567	0,01	168	residential areas
tereny przemysłowe	3533	0,00	3553	0,00	3709	0,00	156	industrial areas
inne zabudowane.	3686	0,00	4085	0,00	4115	0,00	30	other built-up
zurbanizowane niezabudowane.	882	0,00	919	0,00	920	0,00	1	urbanized built-up
rekreacji i wypoczynku.....	1618	0,00	1545	0,00	1552	0,00	7	recreational and rest
tereny komunikacyjne	13245	0,02	31540	0,02	31696	0,02	156	transport areas
drogi.....	26223	0,02	26471	0,02	26641	0,02	170	roads
kolejowe.....	4822	0,00	4876	0,00	4861	0,00	-15	railway
inne.....	200	0,00	193	0,00	194	0,00	1	other
użytki kopalne	2201	0,00	2299	0,00	2275	0,00	-24	minerals
Użytki ekologiczne ..	320	0,00	320	0,00	325	0,00	5	Ecological areas
Nieużytki	9058	0,01	8883	0,01	8855	0,01	-28	Wasteland
Tereny różne	2507	0,00	1216	0,00	1207	0,00	-9	Miscellaneous land

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 72. b Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2005, 2008 i 2009.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a See general notes, item 1 on page 72. b Population as of 31 XII for the years 2005, 2008 and 2009 respectively.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (8) **GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE Z PRODUKCJI ROLNICZEJ I LEŚNEJ^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND
DESIGNATED FOR NON-FOREST^a PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
OGÓŁEM.....	168	649	108	73	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Grunty rolne	150	637	73	58	Agricultural land
Grunty leśne	18	12	35	15	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	64	45	50	37	Residential areas
Na tereny przemysłowe	67	10	8	2	Industrial areas
Na tereny komunikacyjne	11	3	2	2	Transport land
Pod użytki kopalne	16	11	29	26	Minerals
Pod zbiorniki wodne	-	558	9	-	Water reservoirs
Inne.....	10	22	11	6	Other

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Źródło: w zakresie gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land.

Source: in regard to agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (9) **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI**
I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION
AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	2964	2926	2987	3074	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane	2904	2862	2928	3017	devastated
zdegradowane	60	64	59	57	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane	13	34	51	1	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze.....	5	-	-	-	agricultural
leśne	1	34	48	1	forest
zagospodarowane	-	32	41	-	managed

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (10) **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY
AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³					
OGÓŁEM	1118,5	941,1	1078,1	1254,8	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem i rybactwem) — z ujęć własnych	1020,7	789,3	937,8	1111,6	88,6	Production (excluding agriculture, hunting, forestry and fishing) — from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	1007,0	777,5	927,7	1101,9	87,8	surface
podziemne	10,0	6,9	6,9	7,2	0,6	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	38,5	84,0	82,8	86,8	6,9	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	59,3	67,8	57,6	56,4	4,5	Exploitation water-line system ^a
wody: powierzchniowe	2,2	11,0	1,4	1,5	0,1	waters: surface
podziemne	57,1	56,9	56,2	54,9	4,4	underground

a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.
a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (11) **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³					
OGÓŁEM	1102,9	914,3	1060,2	1238,0	100,0	TOTAL
Przemysł.....	1016,6	787,6	934,8	1109,0	89,6	Industry
w tym na cele produkcyjne.....	1010,8	787,6	933,6	1107,8	89,5	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	38,5	84,0	82,8	86,8	7,0	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	47,8	42,7	42,6	42,2	3,4	Exploitation water-line system ^b

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (12) **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIEŃ W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha.....	40	-	-	-	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha.....	1950	2532	2593	2851	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	38476	84030	82768	86810	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	2	-	-	-	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha.....	0,1	-	-	-	per 1 ha
do napelniania i uzupełniania stawów rybnych.....	38474	84030	82768	86810	for filling and completing fish ponds
na 1 ha.....	19,7	33,2	31,9	30,4	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. b O powierzchni co najmniej 10 ha. c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.
a Area of 20 ha and more. b Area of 10 ha and more. c Including water withdrawal for waste waters irrigation.

TABL. 7 (13) **STAN CZYSTOŚCI WIĘKSZYCH RZEK W 2009 R.**
PURITY OF MAJOR RIVERS IN 2009

Rzeki ^a Rivers ^a	Punkt pomiarowo kontrolny Control point	Km biegu rzeki ^b Km of the river ^b	Stwierdzona klasa czystości Ascertained quality class
ZLEWNIA NIDY			
Bobrza.....	Radkowie	4,5	IV
Brzeźnica.....	Borszowice	0,5	III
Chodcza.....	Zastawie	2,0	III
Czarna Nida.....	Marzysz	33,5	III
Grabówka.....	Grabówka	0,3	III
Rudka.....	Jedlnica	1,3	III
Maskalis.....	Chotel Czerwony	10,1	IV
Nida.....	Nowy Korczyn	6,1	II
Silnica.....	Białogon	0,9	IV
Sufraganiec.....	Podgórze	0,2	III
Warkocz.....	Warkocz	1,7	III
ZLEWNIA CZARNEJ STSZOWSKIEJ			
Czarna.....	Połaniec	4,8	II
ZLEWNIA NIDZICY			
Nidzica.....	Piotrowice	3,6	III
Szarbiówka.....	Skalbmierz	1,5	IV
ZLEWNIA KOPRZYWIANKI			
Koprzywianka.....	Andruszkowice	2,1	III
ZLEWNIA WISŁY			
Wisła.....	Sandomierz	268,4	III

a Uszeregowane w porządku hydrograficznym. b Od ujścia rzeki.

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach.

a Listed according to hydrographic order. b From the estuary of the river.

S o u r c e: data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Kielce.

TABL. 7 (13) **STAN CZYSTOŚCI WIĘKSZYCH RZEK W 2008 R. (dok.)**
PURITY OF MAJOR RIVERS IN 2008 (cont.)

Rzeki ^a <i>Rivers ^a</i>	Punkt pomiarowo kontrolny <i>Control point</i>	Km biegu rzeki ^b <i>Km of the river ^b</i>	Stwierdzona klasa czystości <i>Ascertained quality class</i>
ZLEWNIA KAMIENNEJ			
Kamienna	Bernatka	0,7	III
	Bzin	112,3	II
	Michałów	85,0	III
	Nietulisko	67,7	III
	Krasków	48,0	IV
Kamionka.....	Ostrowiec Św.	0,5	III
ZLEWNIA PILICY			
Czarna Włoszczowska	Ciemiętniki	1,5	III

a Uszeregowane w porządku hydrograficznym. *b* Od ujścia rzeki.

Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach.

a Listed according to hydrographic order. *b* From the estuary of the river.

Source: data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Kielce.

TABL. 8 (14) **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA Z WODOCIĄGÓW W 2009 R.**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION FROM WATERWORKS IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a — w % ludności korzystającej z urządzeń — zaopatrywana w wodę <i>Population ^a — in % of population using facilities — supplied with water</i>		SPECIFICATION
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>meeting sanitary requirements</i>	nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>not meeting sanitary requirements</i>	
Wodociągi o wydajności w m³/d:			Waterworks with a capacity of m³/24h:
poniżej 100	86,9	13,1	<i>below 100</i>
100 — 1000	85,8	14,2	<i>100 — 1000</i>
1001 — 10000	100,0	-	<i>1001 — 10000</i>
10001 — 100000	79,7	20,3	<i>10001 — 100000</i>

a Według szacunków.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Estimated data.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 9 (15) ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS
OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in per-cent		
OGÓŁEM	1062,3	825,9	978,5	1159,0	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	1024,5	795,2	949,7	1129,8	97,5	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze.....	1001,9	774,0	922,6	1098,6	94,8	of which cooling water discharged through sewerage system
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	37,8	30,6	28,8	29,2	2,5	Of which waste water requiring treatment
W tym ścieki wymagające						treated
oczyszczania.....	60,5	51,9	55,9	60,5	5,2	
oczyszczane.....	57,5	49,1	47,2	46,8	4,0	mechanically
mechanicznie.....	19,0	15,4	14,5	12,1	1,0	chemically
chemicznie.....	0,4	0,2 ^b	1,6 ^b	2,3 ^b	0,2	biologically
biologicznie.....	22,0	19,0	17,4	19,0	1,6	with increased biogenic removal (disposal)
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	16,1	14,4	13,7	13,4	1,2	untreated
nieoczyszczane.....	3,0	2,8	8,8 ^c	.	.	discharged directly by plants
odprowadzone bezpośrednio z zakładów.....	2,1	2,8	10,3	16,1	1,4	discharged through sewerage system
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	1,9	-	-	.	.	

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dotyczy tylko ścieków przemysłowych. c Mniejsza ilość ścieków nieoczyszczanych ogółem od odprowadzonych wynika z szacunkowych metod określania ilości ścieków komunalnych odprowadzonych siecią kanalizacyjną.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions and waste water basins. b Refers only to industrial waste water. c The lesser amount of total untreated than discharged waste water is a result of estimate method of measurement of municipal waste water discharged through sewerage system.

TABL. 10 (16) JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA
ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE
WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED
As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2005	2008	2009	ENTITIES
OGÓŁEM	86	70	65	76	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi.....	53	40	38	40	Discharging waste water directly into waters or into the ground
wyposażone w oczyszczalnię ścieków.....	47	37	32	32	possessing waste water treatment plants
o wystarczającej przepustowości.....	44	35	28	25	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości.....	3	2	4	7	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków.....	6	3	6	8	not possessing waste water treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków).....	33	30	27	36	Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste waters treatment plants)

a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.
a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

TABL. 11 (17) **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Mechaniczne <i>Mechanical</i>	Chemiczne <i>Chemical</i>	Biologiczne <i>Biological</i>	Z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						Industrial waste water treatment plants
Liczba						<i>Number</i>
2000	50	24	2	23	1	
2005	41	18	1	19	3	
2008	37	18	2	15	2	
2009	39	19	2	16	2	
Przepustowość w dam ³ /d.....						<i>Capacity in dam³/24h</i>
2000	103,0	87,2	2,0	13,7	0,1	
2005	108,4	86,1	1,9	18,2	2,2	
2008	201,5	187,0	6,8	5,9	1,8	
2009	203,3	188,7	6,8	5,9	1,8	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a						Municipal^a waste water treatment plants
Liczba						<i>Number</i>
2000	63	4	2	39	18	
2005	93	-	x	60	33	
2008	102	-	x	66	36	
2009	105	-	x	69	36	
Przepustowość w dam ³ /d.....						<i>Capacity in dam³/24h</i>
2000	248,2	0,8	0,6	106,5 ^b	140,3	
2005	229,3	-	x	109,3 ^b	120,0	
2008	229,9	-	x	112,3 ^b	117,6	
2009	230,3	-	x	116,0^b	114,3	
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem						<i>Population using^c waste water treatment plants in % of total population</i>
2000	41,2	0,4	0,4	20,8	19,7	
2005	47,4	-	x	23,8	23,6	
2008	52,4	-	x	26,8	25,6	
2009	52,7	-	x	27,7	25,1	

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; patrz uwagi ogólne ust. 6 na str. 74. b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. c Na podstawie szacunków.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; see general notes item 6 on page 74. b Refers to equipment for biological treatment. c Estimated data.

TABL. 12 (18) **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza^a (stan w dniu 31 XII)	59	64	65	72	Plants generating substantial air pollution^a (as of 31 XII)
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych.....	55	55	56	62	<i>particulates</i>
gazowych.....	6	7	7	7	<i>gases</i>
nieposiadające wyników pomiarów:					<i>without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission:</i>
pyłów.....	11	12	12	9	<i>particulates</i>
gazów.....	12	15	13	10	<i>gases</i>
emisji.....	45	55	53	58	<i>emission</i>
Emisja zanieczyszczeń:					Emission of pollutants:
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych.....	8,8	4,5	4,0	3,2	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw.	6,5	3,5	2,8	2,1	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	85,5	60,7	84,3	79,5	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki.....	48,7	22,4	29,1	17,9	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla.....	12,1	20,4	36,9	41,2	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu.....	23,7	17,3	17,6	19,6	<i>nitrogen oxides</i>
na 1 km ² w t/r:					<i>per 1 km² t/y:</i>
pyłowych.....	0,8	0,4	0,3	0,3	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	7,3	5,2	7,2	6,8	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe.....	1554,0	1330,4	1840,1	1681,7	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla).....	29,1	29,0	47,6	51,9	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych.....	99,4	99,7	99,8	99,8	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	25,4	32,3	36,1	39,5	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.
^a *Emitting particulates, gases or particulates and gases.*

TABL. 13 (19) URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multicyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others	
URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII EQUIPMENT — as of 31 XII							
OGÓŁEM.....	2000	208	48	363	36	38	19
TOTAL	2005	161	40	431	29	50	21
	2008	147	44	399	31	15	23
	2009	170	48	445	30	15	23
Skuteczność: Efficiency:							
niska.....	2000	7	8	20	-	7	x
low	2005	8	7	23	-	2	x
	2008	14	7	10	-	1	x
	2009	27	7	28	-	1	x
średnia.....	2000	89	18	55	-	12	x
moderate	2005	40	11	68	-	31	x
	2008	40	6	44	-	6	x
	2009	42	11	50	-	6	x
wysoka.....	2000	112	22	288	36	19	x
high	2005	113	22	340	29	17	x
	2008	93	31	345	31	8	x
	2009	101	30	367	30	8	x

PRZEPIY W GAZÓW ODLOTOWYCH w dam³/h
WASTE GAS FLOW in dam³/h

OGÓŁEM.....	2000	5177	1083	7380	10138	496	4662
TOTAL	2005	3474	1338	16297	8591	622	4595
	2008	2880	1447	16956	9069	119	4619
	2009	3197	1321	9825	8879	116	4641
Skuteczność: Efficiency:							
niska.....	2000	271	172	822	-	72	x
low	2005	229	125	201	-	33	x
	2008	317	213	129	-	8	x
	2009	482	145	307	-	4	x
średnia.....	2000	1812	187	1425	-	207	x
moderate	2005	618	641	1756	-	434	x
	2008	553	114	715	-	82	x
	2009	668	128	811	-	82	x
wysoka.....	2000	3094	724	5133	10138	217	x
high	2005	2627	572	14340	8591	155	x
	2008	2010	1120	16112	9069	29	x
	2009	2047	1048	8707	8879	30	x

TABL. 14 (20) **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	37	51	60	69	Plants generating waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t.....	1913,9	1598,6	2135,2	2483,9	Waste generated (during the year) in thous. t
poddane odzyskowi ^b	1255,1	1136,0	1852,7	2111,8	recovered ^b
unieszkodliwione	480,3	426,3	260,7	354,4	treated
w tym składowane ^c	404,5	245,5	249,6	343,7	of which landfilled ^c
magazynowane czasowo ^d	178,5	36,3	21,8	17,7	temporarily stored ^d
W % wytworzonych:					In % of generated:
poddane odzyskowi ^b	65,6	71,1	86,8	85,0	recovered ^b
unieszkodliwione	25,1	26,7	12,2	14,3	treated
w tym składowane ^c	21,1	15,4	11,7	13,8	of which landfilled ^c
magazynowane czasowo ^d	9,3	2,3	1,0	0,7	temporarily stored ^d
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t.....	44413,4	17753,8	17349,3	16279,7	Waste landfilled up to now (accumulated ^e ; end of year) in thous. t
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t.....	371,0	257,0	285,2	284,5	Waste recovered ^b from accumulated by 1 st January of reporting year in thous. t
Tereny składowania odpadów w ha:					Area of storage yards in ha:
nie zrekultywowane (stan w końcu roku).....	217,3	122,9	115,9	112,2	non-reclaimed (end of year)
zrekultywowane (w ciągu roku)....	3,8	0,3	-	3,2	reclaimed (during the year)

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 76. b Do 2001 r. — wykorzystane. c Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. d Do 2001 r. — gromadzone przejściowo. e Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 8 on page 76. b Until 2001 — utilized. c On own plant grounds and other land. d Until 2001 — accumulated temporarily. e On own plant grounds.

TABL. 15 (21) **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2009 R.**
WASTE^a BY TYPE IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone ^b Waste generated ^b		Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^c ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym poddane odzyskowi of which recovered		
w tys. t in thous. t				
OGÓŁEM	2483,9	2111,8	16279,7	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych.....	368,5	30,8	14272,4	<i>Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste</i>
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów.....	353,4	350,0	0,6	<i>Slag, furnace ash and particulates from boilers</i>
Cząstki i pyły żelaza oraz jego stopów.....	4,3	4,3	-	<i>Particles as well as iron and its alloys dust</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 76. b W ciągu roku. c Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 8 on page 76. b During the year. c On own plant grounds.

TABL. 16 (22) **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA**
Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION	
	w ha in ha			w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²		
OGÓŁEM^a	586319,3	725285,9	748709,1	755972,0	64,6	5952,0	TOTAL^a
Parki narodowe ^b	7626,4	7626,4	7626,4	7626,4	0,7	60,0	<i>National parks^b</i>
Rezerваты przyrody ^b	2431,0	2882,6	3803,5	3817,7	0,3	30,1	<i>Nature reserves^b</i>
Parki krajo-brazowe ^{bc}	127167,3	126808,9	126579,1	128536,9	10,8	996,2	<i>Scenic parks^{bc}</i>
Obszary chronionego krajobrazu ^c	448545,5	587572,1	610293,1	617145,1	52,7	4859,0	<i>Areas of protected landscape^c</i>
Stanowiska dokumentacyjne.....	95,0	24,1	29,4	49,2	0,0	0,4	<i>Documentation sites</i>
Zespoły przyrodniczo-krajo-brazowe..	67,8	53,8	53,8	159,2	0,0	1,3	<i>Natural and scenic complexes</i>
Użytki ekologiczne...	386,3	318,0	323,8	637,5	0,1	5,0	<i>Ecological areas</i>

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. b Bez otuliny. c Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajo-brazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a Including those created on the basis of gmina resolutions. b Excluding buffer zones. c Excluding nature reserves and other forms of nature protection within scenic parks and areas of protected landscape.

TABL. 17 (23) **ŚWIĘTOKRZYSKI PARK NARODOWY**
Stan w dniu 31 XII
ŚWIĘTOKRZYSKI NATIONAL PARK
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha				otuliny (strefy och- ronnej) buffer zones (of the protected areas)
	parków narodowych national parks				
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą of grand total number — strictly protected		
			razem total	w tym lasów of which forests	
OGÓŁEM 2000	7626,4	7212,1	1731,3	1710,0	20780,4
TOTAL 2005	7626,4	7212,0	1715,2	1696,6	20780,4
2008	7626,4	7212,0	1715,2	1696,6	20780,4
2009	7626,4	7221,7	1715,2	1696,6	20780,4

a Powierzchnia parków w granicach województwa.
a Area of parks on the area of voivodship.

TABL. 18 (24) **PARKI KRAJOBRAZOWE**
Stan w dniu 31 XII
SCENIC PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI KRAJOBRAZOWE SCENIC PARKS	Powierzchnia ^{ab} Area ^{ab}			
	ogółem total	w tym of which		
		lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
	w ha in ha			
OGÓŁEM 2000	128870,0	62586,1	56170,7	2472,7
TOTAL 2005	128876,1	64638,5	54959,7	2435,1
2008	128876,1	64638,5	54959,7	2435,1
2009	128876,1	64638,5	54959,7	2435,1
Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych	119711,0	58922,5	51590,7	2380,7
Nadnidziański Park Krajobrazowy.....	23164,0	2270,0	18253,2	347,5
Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy.....	21407,0	19513,0	1664,0	230,0
Cisowsko-Orłowski Park Krajobrazowy.....	20706,0	13214,0	6246,0	1066,0
Chęciński-Kielecki Park Krajobrazowy.....	20505,0	7423,0	9652,2	157,0
Sieradowski Park Krajobrazowy.....	12106,0	9803,0	1890,0	413,0
Szaniecki Park Krajobrazowy.....	10915,0	1091,5	8830,2	54,6
Kozubowski Park Krajobrazowy.....	6613,0	2513,0	4047,1	16,6
Jeleniowski Park Krajobrazowy.....	4295,0	3095,0	1008,0	96,0
Zespół Nadpilicznych Parków Krajobrazowych	9165,1	5716,0	3369,0	54,4
Przedborski Park Krajobrazowy.....	9165,1	5716,0	3369,0	54,4

a Powierzchnia parków w granicach województwa. b Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków.

a Area of parks on the area of voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks.

TABL. 19 (25) **REZERWATY PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty Number	Powierzchnia Area			SPECIFICATION	
		ogółem total	rezerwatów reserves			
			ścisłych ^a strictly protected ^a	częściowych ^b partially protected ^b		
		w ha	in ha			
OGÓŁEM	2000	67	2431,0	50,8	2380,2	TOTAL
	2005	69	2882,6	50,8	2831,8	
	2008	71	3803,5	50,8	3752,7	
	2009	71	3817,7	50,8	3766,9	
Faunistyczne	3	3	1177,3	-	1177,3	Fauna
Krajobrazowe.....	2	2	63,8	-	63,8	Scenic
Leśne.....	28	28	1253,2	50,8	1202,4	Forest
Torfowiskowe.....	2	2	449,2	-	449,2	Peat-bog
Florystyczne	2	2	8,4	-	8,4	Flora
Przyrody nieożywionej.....	25	25	784,5	-	784,5	Inanimate nature
Stepowe.....	8	8	80,7	-	80,7	Steppe
Słonoroślowe	1	1	0,6	-	0,6	Halophyte

a Rezerwaty, w których chroniona jest cała przyroda i zakazane są wszelkie czynności gospodarcze. b Rezerwaty, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

a Reserves in which all forms of nature are protected and all economic activity is prohibited. b Reserves in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 20 (26) **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE MONUMENTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Poje- dyncze drzewa Individ- ual trees	Grupy drzew Tree clusters	Głazy narzu- towe Erratic boulders	Skalki, groty, jaskinie i inne Stones, grottos, caves and others	Aleje Alleys	
OGÓŁEM	2000	689	429	98	36	111	15
TOTAL	2005	460	233	82	36	104	5
	2008	652	393	107	31	113	8
	2009	747	523	82	37	88	17

TABL. 21 (27) WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wymierzono	Wpłynęło	SPECIFICATION
	Administered	Income	
	w tys. zł	in thous. zł	
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS			
Opłaty^a			Payments^a
2000	49116,6	46984,3	
2005	.	30646,9	
2008	.	55945,6	
2009	.	63437,9	
w tym za:			of which for:
Gospodarkę ściekową i ochronę wód....	.	11926,5	Waste water management and protection of waters
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu.....	.	32769,8	Protection of ambient air and climate
Gospodarkę odpadami.....	.	17063,0	Waste management
Kary^b za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska			Fines^b for not meeting environmental protection norms
2000	492,9	492,9	
2005	5556,0	231,8	
2008	769,9	177,5	
2009	22122,0	28,1	
w tym za przekroczenie:			of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	21601,4	6,2	Norms of discharging waste water into waters and into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza.....	-	1,9	Permissible emission of air pollutants
FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND			
O G Ó Ł E M — opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze			T O T A L — payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes
2000	464,8	486,7	
2005	1130,4	1186,8	
2008	1766,3	1986,4	
2009	1322,3	1344,6	
w tym:			of which:
Roczne.....	1101,2	1236,8	Annual
Jednorazowe należności.....	221,1	85,9	One-time payments

a Bez opłat za wydobywanie kopalin. b W zakresie wymierzonych kar - dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Ź r ó d ł o: w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej — dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Excluding fees for mining. b In regard to inflicted fines - data of the Inspection of Environmental Protection.

S o u r c e: in regard to the funds for environmental protection and water management — data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund, in regard to the Agricultural Land Protection Fund — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 22 (28) KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009		SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł		w odsetkach in percent		
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	3798,1	10534,3	5100,8	12,3	Protection of ambient air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	25212,7	31364,8	29114,6	70,3	Waste water management and protection of waters
Gospodarka odpadami	2004,0	3147,6	4730,5	11,4	Waste management
Pozostałe	3110,4	2379,3	2465,1	6,0	Others

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund.

TABL. 23 (29) **NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE^a SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS^a IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
Ochrona środowiska	162242,1	154823,6	244954,2	335103,4	Environmental protection
w tym:					<i>of which:</i>
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	68910,2	23164,1	167853,9	142597,3	<i>Protection of air and climate</i>
w tym wydatki na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	12780,0	7227,8	124386,7	45663,6	<i>of which expenditures on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	81234,5	117558,2	53712,7	165958,3	<i>Waste water management and protection of waters</i>
w tym wydatki na:					<i>of which expenditures on:</i>
oczyszczanie ścieków komunalnych	27104,7	17194,0	3353,9	46598,5	<i>municipal waste water treatment</i>
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	49065,4	95268,0	47105,6	112704,3	<i>sewerage system for the transport of waste water and waste water basins</i>
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	10610,0	9916,1	14887,4	18894,7	<i>Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters</i>
w tym wydatki na:					<i>of which expenditures on:</i>
zbieranie odpadów ^b i ich transport	2251,3	901,4	3305,4	8726,5	<i>waste collection^b and transport</i>
w tym selektywne zbieranie odpadów	771,1	-	1144,4	221,8	<i>of which selective waste collection</i>
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	8136,1	2402,8	5897,5	5974,3	<i>removal and treatment of waste^b</i>
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	139,1	565,4	6,3	25,3	<i>reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas</i>
Zmniejszanie hałasu i wibracji.....	242,0	1987,4	2802,3	3134,6	<i>Noise and vibration reduction</i>
Gospodarka wodna	68428,4	79548,2	62640,2	76959,1	Water management
wydatki na:					<i>expenditures on:</i>
Ujęcia i doprowadzenia wody	43212,4	30275,9	28952,6	42932,8	<i>Water intakes and systems</i>
Stacje uzdatniania wody	1777,5	3145,9	1008,1	2047,2	<i>Water treatment plants</i>
Zbiorniki i stopnie wodne	16591,0	35570,9	4833,4	5832,3	<i>Reservoirs and falls</i>
Regulację i zabudowę rzek i potoków	1344,0	4287,3	5190,5	1067,9	<i>Regulation and management of rivers and streams</i>
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp.....	5503,5	6268,2	22655,6	25078,9	<i>Flood embankments and pump stations</i>

^a Do 2001 r. określone jako nakłady inwestycyjne; według lokalizacji inwestycji; wydatki te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a Until 2001 defined as investment outlays; by investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 24 (30) **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	889	406	2770	100	particulates
gazowych	29	401	-	-	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewerage system in km for the transport of:
ścieki	150,4	336,0	50,0	116,9	waste water
wody (ścieki) opadowe	8,0	5,7	6,1	12,0	precipitation water (waste water)
Oczyszczalnie ścieków:					Waste water treatment plants:
obiekty	12	5	1	1	facilities
w tym:					of which:
oczyszczalnie komunalne	11	5	-	1	municipal
mechaniczne	4	2	1	-	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	8	3	-	1	biological (excluding fermentation tanks)
o podwyższonym stopniu oczyszczania (w tym chemiczne)	-	-	-	-	with increased level of treatment (including chemical)
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	28663	2899	114	2241	capacity of treatment plants in m ³ /24h
w tym:					of which:
oczyszczalni komunalnych	28365	2799	89	1581	municipal
mechanicznych	24722	2080	114	1281	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	3941	719	-	960	biological (excluding fermentation tanks)
o podwyższonym stopniu oczyszczania (w tym chemiczne)	-	100	-	-	with increased level of treatment (including chemical)
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	1	1	-	-	facilities
przepustowość w m ³ /d	120	50	-	-	capacity in m ³ /24h
Gospodarka odpadami					Waste management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Treatment systems of waste:
obiekty	1	1	3	-	facilities
wydajność w t/r	62300	72150	3909	-	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	1	-	1	-	facilities
powierzchnia w ha	4,6	-	2,0	8,2	area in ha
wydajność w t/r	655552	-	16991	236	capacity in t/y
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^b w m ³ /d	24064	465	13095	2982	Capacity of water intakes ^b in m ³ /24h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	25	1577	2232	80	Water treatment in m ³ /24h
Sieć wodociągowa w km	427,9	241,0	168,4	247,7	Water-line system in km
Zbiorniki wodne:					Water reservoirs:
obiekty	3	2	2	-	facilities
pojemność w tys. m ³	51,1	374,0	35285,9	-	capacity in thous. m ³

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2005, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 27 X 2002 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 XII 2002 r. (Dz. U. Nr 222, poz. 1868).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

- a) naczelne i centralne organy administracji:
 - instytucje naczelne i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytutach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,
 - terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową, okręgowe inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwowe);
- b) terenowe organy rządowej administracji

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and professional characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2005, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 27 X 2002 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions is made on the basis of the classification of professions and specialties for needs of labour market introduced by a decree of the ministry of Labour and Social Policy, dated 10 XII 2002 (Journal of Laws No. 222, item 1868).

4. Presented information concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

1) State **administration** comprises:

- a) principle and central organs of administration:
 - principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),
 - foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad, as well as in institutions, and information and cultural centres abroad,
 - territorial organs of special government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional accounting chambers, Trade Inspectorate, district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);
- b) territorial organs of general government

ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urzędami wodnych oraz kuratoriami oświaty).

2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

a) gminy i miasta na prawach powiatu:

– urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych),

– urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej);

b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);

c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne np. zarządy melioracji i urzędów wodnych).

3) **Samorządowe kolegia odwoławcze.**

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as education offices).

2) **Local self-government administration** comprises:

a) *gminas and cities with powiat status:*

– *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities),*

– *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres);*

b) *powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., veterinary inspectorates, public road boards);*

c) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., drainage and water facility boards).*

3) **Self-government appeal councils.**

5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.*

TABL. 1 (31) **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII
 ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Powiaty.....	13	13	13	13	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	1	1	1	1	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	102	102	102	102	<i>Gminas</i>
miejskie.....	5	5	5	5	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie.....	24	25	26	26	<i>urban-rural</i>
wiejskie.....	73	72	71	71	<i>rural</i>
Miasta.....	29	30	31	31	<i>Towns</i>

TABL. 2 (32) **GMINY W 2009 R.**

Stan w dniu 31 XII
 GMINAS IN 2009
 As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni Area					
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0 - - 99,9	100,0 - - 149,9	150,0 - - 199,9	200,0 - - 249,9	250,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	102^a	4	39	42	9	6	2
Poniżej 5000..... <i>Below</i>	28	-	17	11	-	-	-
5000 — 7499	23	1	9	9	4	-	-
7500 — 9999	18	-	7	10	1	-	-
10000 — 14999	17	-	5	8	4	-	-
15000 — 19999	5	-	-	3	-	2	-
20000 — 39999	7	1	-	-	-	4	2
40000 — 99999	3	2	1	-	-	-	-
100000 i więcej..... <i>and more</i>	1	-	-	1	-	-	-

a W tym 1 gmina mająca status miasta na prawach powiatu.
 a Of which 1 gmina that is city with powiat status.

TABL. 3 (33) **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2009 R.**
Stan w dniu 31 XII
POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2009
As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni Area				
		poniżej <i>below</i> 300,0 km ²	300,0 - - 499,9	500,0 - - 999,9	1000,0 - - 1999,9	2000,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM TOTAL	14	1	2	8	2	1
Poniżej 50000..... <i>Below</i>	3	-	1	2	-	-
50000 — 74999.....	3	-	-	3	-	-
75000 — 99999.....	5	-	1	2	2	-
100000 — 149999.....	1	-	-	1	-	-
150000 — 199999.....	-	-	-	-	-	-
200000 i więcej..... <i>and more</i>	2	1	-	-	-	1

TABL. 4 (34) **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2009 R.**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2009
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	
OGÓŁEM TOTAL	1579	28	260	30	TOTAL
W tym kobiety.....	292	5	37	3	<i>Of which women</i>
	WEDŁUG WIEKU BY AGE				
29 lat i mniej.....	48	1	3	-	<i>29 and less</i>
30—39.....	210	5	23	4	<i>30—39</i>
40—59.....	1061	18	173	19	<i>40—59</i>
60 lat i więcej.....	260	4	61	7	<i>60 and more</i>

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.
a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 4 (34) **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2009 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2009 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city coun- cils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe.....	459	25	193	26	Tertiary
Policealne.....	53	-	9	1	Post-secondary
Średnie.....	581	3	48	2	Secondary
Zasadnicze (zawodowe).....	393	-	10	1	Basic vocational
Gimnazjalne.....	6	-	-	-	Lower secondary
Podstawowe.....	87	-	-	-	Primary

WEDŁUG GRUP ZAWODÓW
BY OCCUPATIONAL GROUPS

Przedstawiciele władz publicz- nych, wyżsi urzędnicy i kierownicy.....	72	9	115	16	Public government represen- tatives, senior officials and managers
Specjaliści.....	265	16	64	7	Professionals
Technicy i inny średni personel.....	201	3	28	-	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi.....	96	-	22	2	Clerks
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy.....	114	-	1	3	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy.....	507	-	22	2	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rze- mieśnicy.....	97	-	3	-	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.....	70	-	1	-	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych.....	38	-	-	-	Elementary occupations
Siły zbrojne.....	4	-	-	-	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani.....	115	-	4	-	Others unclassified

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.
^a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 5 (35) **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE EMPLOYMENT				
OGÓŁEM	11518	12189	13164	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Administracja państwowa	3455	3641	3697	<i>State administration</i>
Administracja samorządu terytorialnego.....	8042	8524	9440	<i>Local self-government administration</i>
gminy i miasta na prawach powiatu.....	5420	5702	6234	<i>gminas and cities with powiat status</i>
powiaty.....	2227	2207	2370	<i>powiats</i>
województwo.....	395	615	836	<i>voivodship</i>

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO w zł
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES in zł

OGÓŁEM	2581,18	3257,29	3401,15	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Administracja państwowa.....	3020,87	3796,50	3917,17	<i>State administration</i>
Administracja samorządu terytorialnego.....	2382,96	3016,78	3189,71	<i>Local self-government administration</i>
gminy i miasta na prawach powiatu.....	2448,00	2992,63	3115,31	<i>gminas and cities with powiat status</i>
powiaty.....	2146,07	2865,15	3063,87	<i>powiats</i>
województwo.....	2826,12	3784,91	4101,21	<i>voivodship</i>

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania policji i sądownictwa.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych i skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930) lub innych ustaw szczególnych.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami) – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, którego charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Dorośli skazani** są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of the police and the courts of law.

2. Data concerning ascertained crimes and adults convicted according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), the Treasury Penal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, Journal of Laws No. 83, item 930) or other specific laws.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997, coming into force on 1 IX 1998 (the Law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments) crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the public prosecutor's offices and family on juvenile proceeding in courts.

4. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. **Adult convicts** are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

TABL. 1 (36) **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM	33160	39944	34606	35619	TOTAL
Na 10 tys. ludności	254,4	310,5	271,7	280,2	Per 10 thous. population
Z liczby ogółem:					<i>Of total:</i>
miasta.....	23529	27095	23319	24044	<i>urban areas</i>
wieś.....	9631	12849	11287	11575	<i>rural areas</i>
w tym przestępstwa o charakterze:					<i>of which type of crime:</i>
kryminalnym	27759	25058	17599	18725	<i>criminal</i>
gospodarczym.....	3888	6590	9047	9108	<i>economic</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	1496	1051	943	879	<i>Against life and health</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zabójstwo	46	24	23	19	<i>homicide</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu	1397	973	875	767	<i>damage to health, participation in violence or assault</i>
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	x	6947	6401	6224	<i>Against public safety and safety of transport</i>
w tym drogowe.....	6301	6860	6353	6180	<i>of which traffic</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	1737	1223	1111	813	<i>Against freedom, freedom conscience and religion</i>
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.....		102	101	108	<i>Against sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie.....	47	60	39	49	<i>of which rape</i>
Przeciwko rodzinie i opiece.....	2291	1332	1124	1267	<i>Against the family and custody</i>
Przeciwko mieniu	21242	21687	15563	16267	<i>Against property</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 102.
a See general notes, item 2 and 3 on page 102.

TABL. 2 (37) WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^a
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w % in %				
O G Ó Ł E M	61,3	68,5	77,3	79,1	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	89,6	85,8	83,5	81,7	<i>Against life and health</i>
Przeciwko bezpieczeństwu po- wszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	83,9	98,8	98,7	98,8	<i>Against public safety and safety of transport</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	93,7	93,4	92,5	<i>Against freedom, freedom con- science and religion</i>
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	94,0	88,2	89,1	87,0	<i>Against sexual freedom and morals</i>
Przeciwko rodzinie i opiece.....	100,0	100,0	100,0	99,9	<i>Against the family and custody</i>
Przeciwko czci i nietykalności ciele- snej	100,0	93,2	86,9	83,0	<i>Against good name and personal integrity</i>
Przeciwko mieniu	44,1	47,1	56,9	60,8	<i>Against property</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 102.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach.

a See general notes, item 4 on page 102.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Kielce.

TABL. 3 (38) DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA
ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
BY PUBLIC ACCUSATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	7627	14934	13594	T O T A L
w tym mężczyźni	7079	13925	12683	<i>of which males</i>
W tym rodzaje przestępstw:				Of which type of crime:
Przeciwko życiu i zdrowiu	1017	1206	1264	<i>Against life and health</i>
w tym:				<i>of which:</i>
zabójstwo	18	9	8	<i>homicide</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu	821	811	750	<i>damage to health, participation in vio- lence or assault</i>
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	6076	5522	<i>Against safety in transport</i>
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzają- cego	5616	5112	<i>of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i oby- czajności	393	427	344	<i>Against freedom, freedom of conscience and religion, sexual freedom and mor- als</i>
w tym zgwałcenie	23	36	22	<i>of which rape</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	1708	1089	897	<i>Against the family and custody</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 Kk	607	555	502	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code</i>
Przeciwko mieniu	2854	4007	3016	<i>Against property</i>
w tym:				<i>of which:</i>
kradzież rzeczy — art. 278 Kk	810	1245	838	<i>property theft — Art. 278 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem — art. 279 KK	828	521	341	<i>burglary — Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój — art. 280 Kk	248	330	236	<i>robbery — Art. 280 Criminal Code</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 (39) **ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE DEPARTMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Liczba zdarzeń.....	8094	13587	13590	13112	Number of events
pożary.....	4465	7791	5526	5777	fires
miejscowe zagrożenia ^a	3429	5482	7810	7057	local threats ^a
wyjazdy do fałszywych alarmów ..	200	314	254	278	false alarms
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych:					Rescue personnel participating in rescue operations:
pożary.....	17979	48621	40192	48190	fires
miejscowe zagrożenia ^a	14583	30880	44020	41615	local threats ^a
Wypadki z ludźmi	546	836	1628	2086	Casualties
ofiary śmiertelne	111	131	193	178	fatalities
w tym ratownicy	-	-	-	-	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	435	705	1435	1908	injured or burn victims
w tym ratownicy.....	7	15	8	12	of which rescue personnel

^a Klęski żywiołowe, katastrofy, wypadki, awarie i inne zagrożenia życia i mienia.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach.

^a Natural disasters, catastrophes, accidents, malfunctions and other threats to life and property.

S o u r c e: data of the Voivodship State Fire Department Headquarters in Kielce.

TABL. 5 (40) **POŻARY ZAREJESTROWANE PRZEZ PAŃSTWOWĄ STRAŻ POŻARNĄ**
FIRES REGISTERED BY THE STATE FIRE DEPARTMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
POŻARY OGÓLEM	4465	7791	5526	5777	FIRES
w tym lasów	611	895	464	738	of which of forests
Budynki dotknięte pożarami	1155	923	1082	1043	Burned buildings
mieszkalne	529	717	710	673	residential
niemieszkalne	626	206	372	370	non-residential
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha.....	488	690	146	367	Woods being subject to fire in ha
Straty materialne ^a (ceny bieżące) w tys. zł	17377,3	16252,5	41200,7	31202,8	Material losses ^a (current prices) in thous. zł
w tym:					of which:
lasy	868,3	534,3	197,7	709,7	forests
budynki.....	8816,4	8960,5	9888,4	11293,3	buildings
indywidualne gospodarstwa rolne .	7692,6	6757,7	6179,9	6014,9	individual farms

^a Według szacunków przeprowadzonych bezpośrednio po akcji gaszenia, obejmujących wartość strat w mieniu ruchomym i nieruchomym.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach.

^a According to estimation conducted immediately after extinguishing operation including losses of personal property and real estate.

S o u r c e: data of the Voivodship State Fire Department Headquarters in Kielce.

DZIAŁ V LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
 - 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do roku 2005 na ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
 - 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji — o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego — o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądów okręgowych — o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

U w a g a. Począwszy od danych za 2000 r. bilans stanu i struktury ludności oraz wszystkie współczynniki demograficzne są opracowywane przy uwzględnieniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18 - 64 lata, dla kobiet 18 - 59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku mobilnym, tj. w wieku 18 - 44 lata i niemobilnym, tj. mężczyźni — 45 - 64 lata, kobiety — 45 - 59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.

3. Dane o ruchu naturalnym ludności w po-

CHAPTER V POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
 - 1) the balances of the size and structure of the **population** (actually living in a gmina). Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 – more than 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
 - 2) the registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);
 - 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of regional courts — regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

N o t e. Since 2000 the data regarding the population and its structure as well as all demographic indices are compiled on the basis of the Population and Housing Census 2002.

2. The **working age population** refers to males, aged 18–64, and females, aged 18 - 59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18 - 44) and **non-mobility** (i.e. 45 - 64 for males and 45 - 59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

3. Data regarding the **vital statistics** according

dziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa — według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia — według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony — według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siórnego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15 - 49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (cząstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15 - 19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45 - 49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

to territorial division were compiled as follows:

- *marriages* — according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- *separations* — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons — residence of husband is used);
- *divorces* — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken);
- *births* — according to the mother's place of permanent residence;
- *deaths* — according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canon law marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siórnego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15 - 49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15 - 19 and from the mothers in the age 50 and over — to the group 45 - 49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of chil-

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15 - 49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

4. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

5. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

6. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

7. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

dren which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15 - 49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,

- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

4. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

5. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

6. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

7. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI).

TABL. 1 (41) LUDNOŚĆ
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
OGÓŁEM	1303490	1286384	1273625	1271213	TOTAL
mężczyźni	636697	627757	620320	618869	males
kobiety	666793	658627	653305	652344	females
Miasta	600744	585029	577594	574903	Urban areas
Wieś	702746	701355	696031	696310	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
OGÓŁEM	1302650	1285007	1272784	1270120	TOTAL
mężczyźni	636282	626859	619713	618330	Males
kobiety	666368	658148	653071	651790	females
miasta	599358	583488	576232	573726	urban areas
wieś	703292	701519	696552	696394	rural areas
Kobiety na 100 mę- czyzn	105	105	105	105	Females per 100 males
Ludność w miastach w % ogółu ludności	46,0	45,4	45,3	45,2	Urban population in % of total population
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej....	111	110	109	108	Population per 1 km ² of total area

TABL. 2 (42) LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU
Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 XII

WIEK AGE	2000	2005	2008	2009					
				ogółem grand total	w tym mę- czyźni of which males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mę- czyźni of which males	razem total	w tym mę- czyźni of which males
OGÓŁEM. TOTAL	1302650	1285007	1272784	1270120	618330	573726	272430	696394	345900
0— 2 lata ...	38309	33808	35643	37093	19043	15688	8098	21405	10945
3— 6	59351	47758	44836	44491	22783	18449	9493	26042	13290
7—12	110448	89106	77484	74291	38117	28976	14980	45315	23137
13—15	63530	55015	47479	45309	23041	17449	8898	27860	14143
16—18	70604	58259	54873	52705	26886	21475	10742	31230	16144
19—24	119590	129182	120398	116150	59638	50314	25848	65836	33790
25—29	89209	98709	104316	106751	55247	49571	25263	57180	29984
30—34	77374	86442	91411	92847	48440	44315	22708	48532	25732
35—39	82930	76335	80288	82324	42217	36790	18586	45534	23631
40—44	102898	82033	75803	75055	38252	33200	16262	41855	21990
45—49	104177	101129	88422	84204	42303	38884	18208	45320	24095
50—54	87749	101458	102049	101121	50422	50185	23189	50936	27233
55—59	53317	84369	93417	95684	46233	49054	22113	46630	24120
60—64	60364	50357	67650	73063	34271	37820	17113	35243	17158
65—69	58846	55285	48045	46953	20450	22505	9536	24448	10914
70—74	53492	51467	49961	49691	19805	22834	8828	26857	10977
75—79	38017	43162	43600	43214	16180	18229	7081	24985	9099
80 lat i więcej and more	32445	41133	47109	49174	15002	17988	5484	31186	9518

TABL. 3 (43) **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1302650	1285007	1272784	1270120	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym.	319649	264275	241550	235371	Pre-working age
mężczyźni	163071	135009	123456	120398	males
kobiety	156578	129266	118094	114973	females
Miasta	136706	106336	96651	94421	Urban areas
mężczyźni	69798	54386	49468	48431	males
kobiety	66908	51950	47183	45990	females
Wieś	182943	157939	144899	140950	Rural areas
mężczyźni	93273	80623	73988	71967	males
kobiety	89670	77316	70911	68983	females
W wieku produkcyjnym	766994	802420	806450	806925	Working age
mężczyźni	402678	418962	424743	426495	males
kobiety	364316	383458	381707	380430	females
Miasta	377726	385382	380130	377042	Urban areas
mężczyźni	189720	193794	193844	193070	males
kobiety	188006	191588	186286	183972	females
Wieś	389268	417038	426320	429883	Rural areas
mężczyźni	212958	225168	230899	233425	males
kobiety	176310	191870	195421	196458	females
W wieku poprodukcyjnym	216007	218312	224784	227824	Post-working age
mężczyźni	70533	72888	71514	71437	males
kobiety	145474	145424	153270	156387	females
Miasta	84926	91770	99451	102263	Urban areas
mężczyźni	26732	29853	30534	30929	males
kobiety	58194	61917	68917	71334	females
Wieś	131081	126542	125333	125561	Rural areas
mężczyźni	43801	43035	40980	40508	males
kobiety	87280	83507	84353	85053	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	70	60	58	57	NON-WORKING AGE POPU- LATION PER 100 PER- SONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	58	50	46	45	Males
Kobiety	83	72	71	71	Females

TABL. 4 (44) **PROGNOZA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM DO 2035 R.**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION UNTIL 2035
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2025	2030	2035	SPECIFICATION
	w tys. in thous.						
O G Ó Ł E M	1260,0	1232,3	1202,6	1167,8	1125,2	1076,9	T O T A L
mężczyźni	613,2	599,1	584,6	567,5	546,4	522,8	males
kobiety	646,8	633,1	618,1	600,3	578,8	554,1	females
Miasta	566,1	544,0	522,5	498,9	471,3	441,0	Urban areas
mężczyźni	268,5	256,9	245,9	234,2	220,8	206,6	males
kobiety	297,6	287,1	276,6	264,6	250,4	234,5	females
Wieś	694,0	688,2	680,1	668,9	653,9	635,8	Rural areas
mężczyźni	344,7	342,3	338,7	333,3	325,5	316,2	males
kobiety	349,3	346,0	341,4	335,6	328,4	319,6	females
W wieku przedprodukcyjnym	228,7	212,2	206,3	197,4	176,8	154,3	Pre-working age
mężczyźni	117,1	109,0	105,9	101,4	90,8	79,3	males
kobiety	111,6	103,2	100,4	96,0	86,0	75,0	females
Miasta	91,6	85,5	82,8	77,9	68,5	58,9	Urban areas
mężczyźni	47,1	44,0	42,5	39,9	35,1	30,2	males
kobiety	44,6	41,5	40,3	38,0	33,4	28,8	females
Wieś	137,1	126,7	123,6	119,5	108,3	95,4	Rural areas
mężczyźni	70,1	65,0	63,4	61,5	55,7	49,1	males
kobiety	67,1	61,7	60,1	58,0	52,5	46,3	females
W wieku produkcyjnym	800,6	760,4	705,9	661,0	632,8	601,8	Working age
mężczyźni	424,8	407,8	380,7	354,3	339,5	326,7	males
kobiety	375,9	352,5	325,2	306,6	293,2	275,1	females
Miasta	369,3	332,9	296,7	270,8	254,3	236,3	Urban areas
mężczyźni	190,1	174,5	157,4	143,1	134,6	126,7	males
kobiety	179,2	158,4	139,4	127,7	119,7	109,6	females
Wieś	431,3	427,5	409,2	390,1	378,5	365,5	Rural areas
mężczyźni	234,6	233,3	223,3	211,2	204,9	199,9	males
kobiety	196,6	194,2	185,9	178,9	173,6	165,6	females
W wieku poprodukcyjnym ..	230,7	259,6	290,4	309,4	315,6	320,7	Post-working age
mężczyźni	71,3	82,3	98,0	111,7	116,0	116,8	males
kobiety	159,4	177,4	192,4	197,7	199,6	203,9	females
Miasta	105,1	125,7	143,0	150,1	148,5	145,8	Urban areas
mężczyźni	31,3	38,3	46,1	51,2	51,1	49,7	males
kobiety	73,8	87,3	97,0	98,9	97,3	96,1	females
Wieś	125,6	134,0	147,4	159,3	167,2	175,0	Rural areas
mężczyźni	40,0	43,9	51,9	60,5	64,9	67,2	males
kobiety	85,6	90,0	95,4	98,8	102,3	107,8	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	57,4	62,1	70,4	76,7	77,8	78,9	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	44,4	46,9	53,6	60,1	60,9	60,0	Males
Kobiety	72,1	79,6	90,0	95,8	97,4	101,4	Females

Źródło: Prognoza demograficzna na lata 2008 – 2035, GUS, Warszawa 2008.

Source: Demographic projection of Poland 2008 – 2035, Central Statistical Office, Warsaw 2008.

TABL. 5 (45) **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
 Stan w dniu 31 XII
 TOWNS AND URBAN POPULATION
 As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM.....	2000	29	599358	46,0
TOTAL	2005	30	583488	45,4
	2008	31	576232	45,3
	2009	31	573726	45,2
Poniżej 2000..... Below		4	6115	0,5
2000 — 4999.....		10	33421	2,6
5000 — 9999.....		6	41933	3,3
10000 — 19999.....		5	70469	5,5
20000 — 49999.....		3	92623	7,3
50000 — 99999.....		2	124330	9,8
100000 i więcej..... and more		1	204835	16,1

TABL. 6 (46) **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
 Stan w dniu 31 XII
 GMINAS AND RURAL POPULATION
 As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM.....	2000	97	703292	54,0
TOTAL	2005	97	701519	54,6
	2008	97	696552	54,7
	2009	97	696394	54,8
Poniżej 2000..... Below		1	1881	0,1
2000 — 4999.....		33	136897	10,8
5000 — 6999.....		21	124156	9,8
7000 — 9999.....		23	195460	15,4
10000 i więcej..... and more		19	238000	18,7

a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
 a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 7 (47) RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mażeństwa Marriages		Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religious ^a			ogółem total	w tym niemowląt of which infants	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2000	7540	5824	707	12612	13377	108	-765
TOTAL	2005	7154	5577	893	11477	13620	68	-2143
	2008	8575	6478	1259	12736	13891	60	-1155
	2009	8287	6244	1041	12741	13797	53	-1056
Miasta.....	2000	3531	2542	518	5069	5243	35	-174
Urban areas	2005	3285	2391	623	4700	5427	32	-727
	2008	4001	2816	849	5330	5680	34	-350
	2009	3912	2788	727	5452	5633	25	-181
Wieś.....	2000	4009	3282	189	7543	8134	73	-591
Rural areas	2005	3869	3186	270	6777	8193	36	-1416
	2008	4574	3662	410	7406	8211	26	-805
	2009	4375	3456	314	7289	8164	28	-875

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM	2000	5,7	4,4	0,5	9,6	10,2	8,6 ^b	-0,6
TOTAL	2005	5,5	4,3	0,7	8,9	10,5	5,9 ^b	-1,7
	2008	6,7	5,1	1,0	9,9	10,8	4,7 ^b	-0,9
	2009	6,5	4,9	0,8	10,0	10,8	4,2^b	-0,8
Miasta.....	2000	5,9	4,2	0,9	8,4	8,7	6,9 ^b	-0,3
Urban areas	2005	5,6	4,1	1,1	8,0	9,2	6,8 ^b	-1,2
	2008	6,9	4,9	1,5	9,2	9,8	6,4 ^b	-0,6
	2009	6,8	4,8	1,3	9,5	9,8	4,6^b	-0,3
Wieś.....	2000	5,6	4,6	0,3	10,6	11,4	9,7 ^b	-0,8
Rural areas	2005	5,5	4,5	0,4	9,6	11,6	5,3 ^b	-2,0
	2008	6,5	5,2	0,6	10,6	11,7	3,5 ^b	-1,2
	2009	6,2	4,9	0,4	10,4	11,6	3,8^b	-1,2

a Ze skutkami cywilnymi. b Na 1000 urodzeń żywych.
a With civil law consequences. b Per 1000 live births.

TABL. 8 (48) **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte Marriages contracted	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>
		ogółem <i>total</i>		przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>		
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	
OGÓŁEM..... 2000	7540	6941	21,8	4671	1563	707	2,1	595
TOTAL 2005	7154	6906	22,0	4628	1385	893	2,8	-316
2008	8575	7260	23,0	4548	1453	1259	4,0	718
2009	8287	6924	21,9	4459	1424	1041	3,3	679
Miasta..... 2000	3531	3034	20,5	1887	629	518	3,3	495
<i>Urban areas</i> 2005	3285	3129	21,5	1926	580	623	4,3	-587
2008	4001	3432	23,7	1923	660	849	5,9	-83
2009	3912	3235	22,4	1877	631	727	5,0	-135
Wieś..... 2000	4009	3907	22,9	2784	934	189	1,0	101
<i>Rural areas</i> 2005	3869	3777	22,4	2702	805	270	1,6	271
2008	4574	3828	22,4	2625	793	410	2,4	801
2009	4375	3689	21,5	2582	793	314	1,8	814

a Po uwzględnieniu salda migracji zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.
a After considering net international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 9 (49) **MAŁŻEŃSTWA WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW ZAWARTE W 2009 R.**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2009

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej <i>under 20 years</i>	20-24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40-49	50-59	60 lat i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM.....	8287	451	3406	3131	735	243	181	98	42
TOTAL									
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	73	42	29	2	-	-	-	-	-
20 - 24.....	1891	266	1295	302	23	3	2	-	-
25 - 29.....	3985	121	1714	1957	174	13	5	1	-
30 - 34.....	1424	20	318	689	335	49	12	1	-
35 - 39.....	421	1	38	141	131	79	28	3	-
40 - 49.....	275	1	11	37	65	81	68	12	-
50 - 59.....	131	-	1	3	7	13	56	45	6
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	87	-	-	-	-	5	10	36	36

TABL. 10 (50) **MAŁŻEŃSTWA WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW ZAWARTE W 2009 R.**
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2009

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN <i>PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES</i>	Ogółem <i>Total</i>	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
		panny <i>single</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwidzione <i>divorced</i>
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM GRAND TOTAL	8287	7677	115	495
Kawalerowie <i>Single</i>	7643	7372	45	226
Wdowcy <i>Widowers</i>	81	19	38	24
Rozwiedzeni <i>Divorced</i>	563	286	32	245
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM TOTAL	3912	3556	55	301
Kawalerowie <i>Single</i>	3483	3359	14	110
Wdowcy <i>Widowers</i>	54	13	23	18
Rozwiedzeni <i>Divorced</i>	375	184	18	173
WIEŚ RURAL AREAS				
RAZEM TOTAL	4375	4121	60	194
Kawalerowie <i>Single</i>	4160	4013	31	116
Wdowcy <i>Widowers</i>	27	6	15	6
Rozwiedzeni <i>Divorced</i>	188	102	14	72

TABL. 11 (51) **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	707	893	1259	1041	T O T A L
rozwoy małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci	249	245	505	419	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	458	648	754	622	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	290	368	506	407	1
2	131	207	193	180	2
3	28	44	41	33	3
4 i więcej.....	9	29	14	2	4 and more

a Poniżej 18 lat.
a *Below age 18.*

 TABL. 12 (52) **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe.....	12612	11477	12736	12741	5452	7289	Live births
Małżeńskie.....	11763	10279	11281	11143	4575	6568	<i>Legitimate</i>
chłopcy.....	6009	5299	5783	5747	2373	3374	<i>males</i>
dziewczęta	5754	4980	5498	5396	2202	3194	<i>females</i>
Pozamałżeńskie.....	849	1198	1455	1598	877	721	<i>Illegitimate</i>
chłopcy.....	406	588	728	826	451	375	<i>males</i>
dziewczęta	443	610	727	772	426	346	<i>females</i>
Urodzenia martwe.....	57	61	54	71	20	51	Still births

TABL. 13 (53) URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka Birth order						
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS								
OGÓŁEM 2000	12612	6004	3953	1590	543	277	245	
TOTAL 2005	11477	5837	3793	1148	383	152	164	
..... 2008	12736	6536	4368	1199	355	138	140	
..... 2009	12741	6451	4515	1188	336	113	133	
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	555	508	46	1	-	-	-	
20—24.....	2935	2200	634	85	12	3	-	
25—29.....	4934	2674	1866	322	54	10	8	
30—34.....	3086	884	1551	448	124	44	32	
35—39.....	1019	164	384	279	100	39	52	
40—44.....	201	20	33	51	45	17	35	
45 lat i więcej..... <i>and more</i>	11	1	1	2	1	-	6	
W ODSETKACH IN PERCENT								
OGÓŁEM 2000	100,0	47,6	31,3	12,6	4,3	2,2	1,9	
TOTAL 2005	100,0	50,9	33,0	10,0	3,3	1,3	1,4	
..... 2008	100,0	51,3	34,3	9,4	2,8	1,1	1,1	
..... 2009	100,0	50,6	35,4	9,3	2,6	0,9	1,0	
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	4,4	4,0	0,4	0,0	-	-	-	
20—24.....	23,0	17,3	5,0	0,7	0,1	0,0	-	
25—29.....	38,7	21,0	14,6	2,5	0,4	0,1	0,1	
30—34.....	24,2	6,9	12,2	3,5	1,0	0,3	0,3	
35—39.....	8,0	1,3	3,0	2,2	0,8	0,3	0,4	
40—44.....	1,6	0,2	0,3	0,4	0,4	0,1	0,3	
45 lat i więcej..... <i>and more</i>	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 14 (54) PŁODNOŚĆ Kobiet I WSPÓLCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2008	2009		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność — urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility — live births per 1000 women aged:						
15—49.....	38,0	35,5	40,6	41,1	38,4	43,4
15—19.....	15,9	11,2	13,7	12,7	10,8	13,9
20—24.....	91,9	60,6	59,4	58,0	45,6	67,7
25—29.....	95,8	91,6	97,0	95,6	88,1	102,3
30—34.....	48,9	55,0	68,0	69,6	71,5	67,8
35—39.....	19,9	19,8	24,4	25,6	26,4	24,9
40—44.....	4,3	3,9	4,9	5,4	5,0	5,8
45—49.....	0,3	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej..... Total fertility	1,389	1,209	1,331	1,328	1,229	1,408
Reprodukcji brutto..... Gross reproduction	0,682	0,589	0,650	0,643	0,592	0,684
Dynamiki demograficznej..... Demographic dynamics	0,943	0,843	0,917	0,924	0,968	0,893

TABL. 15 (55) ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Fe- males	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM..... 2000	13377	7139	6238	5243	2815	2428	8134	4324	3810
TOTAL 2005	13620	7449	6171	5427	3009	2418	8193	4440	3753
2008	13891	7535	6356	5680	3088	2592	8211	4447	3764
2009	13797	7437	6360	5633	3022	2611	8164	4415	3749
0—4 lata.....	61	33	28	29	17	12	32	16	16
5—14.....	20	14	6	9	8	1	11	6	5
15—19.....	33	27	6	12	10	2	21	17	4
20—24.....	62	50	12	17	11	6	45	39	6
25—29.....	76	59	17	31	25	6	45	34	11
30—34.....	101	86	15	44	35	9	57	51	6
35—39.....	123	96	27	49	39	10	74	57	17
40—44.....	231	188	43	98	75	23	133	113	20
45—49.....	382	291	91	152	108	44	230	183	47
50—54.....	711	533	178	298	208	90	413	325	88
55—59.....	953	692	261	467	328	139	486	364	122
60—64.....	993	687	306	491	335	156	502	352	150
65—69.....	879	599	280	441	297	144	438	302	136
70—74.....	1465	921	544	646	405	241	819	516	303
75—79.....	2103	1114	989	857	432	425	1246	682	564
80—84.....	2436	1069	1367	898	382	516	1538	687	851
85 lat i więcej and more	3168	978	2190	1094	307	787	2074	671	1403

TABL. 16 (56) ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN
DEATHS BY CAUSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
OGÓŁEM	1017,3	1051,4	1066,8	1087,2	TOTAL
Przyczyny zgonów:^a					Causes of deaths:^a
Choroby zakaźne i pasożytnicze.....	7,5	6,7	5,2	4,8	Infectious and parasitic diseases
Nowotwory.....	218,7	235,2	253,4	252,6	Neoplasms
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ	2,1	2,2	1,8	1,3	Diseases of blood and blood-forming organs ^Δ
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej.....	15,1	18,4	20,4	20,2	Endocrine, nutritional and metabolic diseases
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania.....	4,6	7,7	8,3	6,3	Mental and behavioural disorders
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów.....	9,7	12,8	13,8	12,9	Diseases of the nervous system and sense organs
Choroby układu krążenia.....	508,1	502,2	512,8	524,6	Diseases of the circulatory system
Choroby układu oddechowego.....	59,1	61,3	49,8	56,2	Diseases of the respiratory system
Choroby układu trawiennego.....	33,0	38,4	40,0	41,6	Diseases of the digestive system
Choroby skóry i tkanki podskórnej...	0,1	-	0,2	0,1	Diseases of the skin and subcutaneous tissue
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej.....	0,5	0,5	0,6	0,5	Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue
Choroby układu moczowo-płciowego.....	15,1	17,0	21,0	19,0	Diseases of the genitourinary system
Ciąża, poród i połóg.....	-	0,1	0,1	0,1	Pregnancy, childbirth and the puerperium
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym.....	3,4	2,7	1,9	2,2	Conditions originating in the perinatal period
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	3,7	2,2	2,0	2,3	Congenital anomalies ^Δ
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ	71,3	71,8	67,8	73,4	Symptoms and ill-defined conditions
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny.....	64,6	72,3	67,6	69,1	Injuries and poisonings by external cause

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision)".

TABL. 17 (57) ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczeta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM..... 2000 TOTAL	108	8,6	49	59	35	73
2005	68	5,9	41	27	32	36
2008	60	4,7	35	25	34	26
2009	53	4,2	29	24	25	28

TABL. 18 (58) ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYN
INFANT DEATHS BY CAUSES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008			
				ogółem total	na 1000 urodzeń żywych per 1000 live births	z liczby ogółem of total number	
						miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM..... TOTAL	108	68	60	60	4,7	34	26
Z orzeczoną przyczyną zgonu^a With stated cause of death^a	108	68	60	60	4,7	34	26
w tym: of which:							
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym..... Conditions originating in the perinatal period	45	35	25	28	2,2	18	10
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ Congenital anomalies ^Δ	37	18	22	22	1,7	10	12
w tym wrodzone wady serca..... of which congenital anomalies of heart	12	8	8	9	0,7	3	6
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ Symptoms and ill-defined conditions ^Δ	7	-	6	1	0,1	1	-

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision)".

TABL. 19 (59) ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym mężczyźni <i>Of which males</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2000	197	166	TOTAL
2005	174	153	
2008	135	118	
2009	155	132	
w tym dokonane 2000	184	154	<i>of which committed</i>
2005	157	140	
2008	119	105	
2009	127	113	
Miasta 2000	82	66	<i>Urban areas</i>
2005	88	77	
2008	68	56	
2009	66	56	
Wieś..... 2000	115	100	<i>Rural areas</i>
2005	86	76	
2008	67	62	
2009	89	76	
Wiek samobójców:			Age of suicidal persons:
19 lat i mniej.....	9	6	<i>19 and less</i>
20—29.....	18	15	<i>20—29</i>
30—49.....	61	50	<i>30—49</i>
50—69.....	54	50	<i>50—69</i>
70 lat i więcej.....	13	11	<i>70 and more</i>

^a Usiłowane i dokonane.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej w Kielcach.

^a Attempted and committed.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Kielce.

TABL. 20 (60) PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat <i>Life expectancy at age specified</i>				
	0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI <i>MALES</i>					
OGÓŁEM 2000	70,5	56,2	41,9	28,5	17,0
TOTAL 2005	70,6	56,3	42,2	28,8	17,6
2008	71,2	56,7	42,4	29,0	18,0
2009	71,7	57,2	42,9	29,4	18,0
Miasta <i>Urban areas</i>	72,4	58,1	43,5	30,0	18,3
Wieś..... <i>Rural areas</i>	71,2	56,6	42,4	29,0	17,8
KOBIETY <i>FEMALES</i>					
OGÓŁEM 2000	78,6	64,6	49,9	35,4	22,0
TOTAL 2005	80,2	65,8	51,0	36,5	23,1
2008	80,7	66,2	51,5	37,0	23,6
2009	81,1	66,5	51,7	37,2	23,8
Miasta <i>Urban areas</i>	81,0	66,4	51,6	37,1	23,6
Wieś..... <i>Rural areas</i>	81,1	66,5	51,7	37,2	23,9

TABL. 21 (61) **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Napływ ^a <i>Inflow^a</i>				Odpływ ^b <i>Outflow^b</i>				Saldo migracji <i>Net migration</i>
	ogółem <i>total</i>	z miast <i>from urban areas</i>	ze wsi <i>from rural areas</i>	z zagranicy <i>from abroad</i>	ogółem <i>total</i>	do miast <i>to urban areas</i>	na wieś <i>to rural areas</i>	za granicę <i>to abroad</i>	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH <i>IN ABSOLUTE NUMBERS</i>									
OGÓŁEM..... 2000	12343	5976	6219	148	14459	7687	6569	203	-2116
TOTAL 2005	11785	6439	5233	113	14034	7398	6508	128	-2249
2008	10809	5603	4871	335	13142	6569	5921	652	-2333
2009	11109	5780	4938	391	13228	6564	6338	326	-2119
Miasta..... 2000 <i>Urban areas</i>	5128	1960	3075	93	6610	3123	3340	147	-1482
2005	4567	1934	2571	62	7360	3467	3786	107	-2793
2008	4302	1714	2392	196	6849	3050	3368	431	-2547
2009	4286	1718	2335	233	6943	3098	3576	269	-2657
Wieś..... 2000 <i>Rural areas</i>	7215	4016	3144	55	7849	4564	3229	56	-634
2005	7218	4505	2662	51	6674	3931	2722	21	544
2008	6507	3889	2479	139	6293	3519	2553	221	214
2009	6823	4062	2603	158	6285	3466	2762	57	538
NA 1000 LUDNOŚCI <i>PER 1000 POPULATION</i>									
OGÓŁEM..... 2000	9,4	4,5	4,7	0,1	11,0	5,8	5,0	0,2	-1,6
TOTAL 2005	9,1	5,0	4,0	0,1	10,8	5,7	5,0	0,1	-1,7
2008	8,4	4,4	3,8	0,3	10,3	5,1	4,6	0,5	-1,8
2009	8,7	4,5	3,9	0,3	10,4	5,1	5,0	0,3	-1,7
Miasta..... 2000 <i>Urban areas</i>	8,5	3,3	5,1	0,2	11,0	5,2	5,6	0,2	-2,5
2005	7,8	3,3	4,4	0,1	12,5	5,9	6,4	0,2	-4,8
2008	7,4	3,0	4,1	0,3	11,8	5,3	5,8	0,7	-4,4
2009	7,4	3,0	4,1	0,4	12,0	5,4	6,2	0,5	-4,6
Wieś..... 2000 <i>Rural areas</i>	10,1	5,6	4,4	0,1	11,0	6,4	4,5	0,1	-0,9
2005	10,2	6,4	3,8	0,1	9,4	5,6	3,8	0,0	0,8
2008	9,3	5,5	3,5	0,2	9,0	5,0	3,6	0,3	0,3
2009	9,7	5,8	3,7	0,2	9,0	4,9	3,9	0,1	0,8

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 22 (62) MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS						
OGÓŁEM 2000	12195	8750	3445	14256	8750	5506
TOTAL						
2005	11672	8361	3311	13906	8361	5545
2008	10474	7621	2853	12490	7621	4869
2009	10718	7953	2765	12902	7953	4949
Miasta..... 2000	5035	3446	1589	6463	3721	2742
<i>Urban areas</i>						
2005	4505	3008	1497	7253	4066	3187
2007	4106	2816	1290	6418	3628	2790
2009	4053	2780	1273	6674	3836	2838
Wieś..... 2000	7160	5304	1856	7793	5029	2764
<i>Rural areas</i>						
2005	7167	5353	1814	6653	4295	2358
2008	6368	4805	1563	6072	3993	2079
2009	6665	5173	1492	6228	4117	2111
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION						
OGÓŁEM 2000	9,3	6,7	2,6	10,8	6,7	4,2
TOTAL						
2005	9,0	6,5	2,6	10,7	6,5	4,3
2008	8,2	5,9	2,2	9,8	5,9	3,8
2009	8,4	6,2	2,2	10,1	6,2	3,9
Miasta..... 2000	8,4	5,7	2,6	10,8	6,2	4,6
<i>Urban areas</i>						
2005	7,7	5,1	2,5	12,3	6,9	5,4
2008	7,1	4,9	2,2	11,1	6,3	4,8
2009	7,0	4,8	2,2	11,6	6,7	4,9
Wieś..... 2000	10,1	7,4	2,6	10,9	7,0	3,9
<i>Rural areas</i>						
2005	10,1	7,6	2,6	9,4	6,1	3,3
2008	9,1	6,8	2,2	8,7	5,7	3,0
2009	9,5	7,4	2,1	8,9	5,9	3,0

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 23 (63) **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM...2000	12195	5903	6292	14256	6922	7334	-2061	-1019	-1042
TOTAL									
2005	11672	5525	6147	13906	6415	7491	-2234	-890	-1344
2008	10474	4779	5695	12490	5539	6951	-2016	-760	-1256
2009	10718	4888	5830	12902	5686	7216	-2184	-798	-1386
0— 4 lata	1076	556	520	1231	630	601	-155	-74	-81
5— 9	677	352	325	746	394	352	-69	-42	-27
10—14	427	209	218	475	231	244	-48	-22	-26
15—19	502	209	293	534	220	314	-32	-11	-21
20—24	1485	429	1056	1810	510	1300	-325	-81	-244
25—29	2074	862	1212	3063	1214	1849	-989	-352	-637
30—34	1335	639	696	1852	854	998	-517	-215	-302
35—39	654	363	291	816	445	371	-162	-82	-80
40—44	457	265	192	459	270	189	-2	-5	3
45—49	436	239	197	390	202	188	46	37	9
50—54	458	247	211	411	222	189	47	25	22
55—59	387	193	194	376	182	194	11	11	-
60—64	270	145	125	249	130	119	21	15	6
65 lat i więcej	480	180	300	490	182	308	-10	-2	-8
<i>and more</i>									

a Zameldowania. b Wymeldowania.
 a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 24 (64) **WYZNAWCY NIEKTÓRYCH WYZNAŃ RELIGIJNYCH**
Stan w końcu roku
ADHERENTS OF SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS
End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Wierni, wyznawcy <i>Adherents, faithful</i>			
	2000	2005	2008	2009
Kościół Katolicki <i>Catholic Church</i>				
Kościół Rzymskokatolicki ^a	793239	774142	1468160	1478743
Starokatolickie <i>Old Catholic</i>				
Kościół Polskokatolicki	1340	1350	.	1350
Protestanckie i tradycji protestanckiej <i>Protestant and Protestant-tradition</i>				
Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP	40	.
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	53	55	.	.
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	126	142	143	143
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	197
Kościół Zielonoświątkowy	109	114	143	154
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	51	47	47	47
Nowoapostolski Kościół w Polsce	16	15	15	14
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan	63	41	.	.
Kościół Chrześcijański „Wieczernik”	105	120
Dalekiego Wschodu <i>Far Eastern Religions</i>				
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang	60	52	55	65
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce	30	.
Inne <i>Other</i>				
Chrześcijański Kościół Głosicieli Dobrej Nowiny	150	150	150	.
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce	9	.

^a Dane dla lat 2000 i 2005 dotyczą diecezji kieleckiej, a 2008 i 2009 r. diecezji kieleckiej i sandomierskiej.
a Data for 2000 and 2005 concern diocese of Kielce and 2008 as well as 2009 dioceses of Kielce and Sandomierz.

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 2 miesięcy, jeżeli ich nieobecność nie wynika z charakteru wykonywanej pracy. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Od I kwartału 2003 r. wyniki BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) **do pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
 - wykonywały pracę przez co najmniej 1 godzinę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej,
 - nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła 3 miesiące, ale formalnie miały pracę;

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is surveyed each week during the course of every quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for longer than 2 months except for persons whose absence results from the type of their job. The survey does not include institutional households.

Since I quarter 2003 the results of the LFS are generalized on the basis of the balances of the population compiled on the basis of the Population and Housing Census 2002.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is job, i.e. performing, holding or looking for a job.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed** persons are persons, who during the reference week:
 - performed for at least 1 hour any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm or conducting a family-owned business,
 - did not perform work (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather), if the break in work exceeded 3 months, but formally had a job;

- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15 - 74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie

3 miesięcy.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Pracujący

1. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodar-

- 2) **unemployed persons** are persons aged 15—74, who simultaneously fulfill three conditions:

- within the reference week were not employed,
- within a four week period (the last week being the reference week) actively sought work,
- were available for work within a fortnight period after the reference week.

The unemployed also include persons who have found and were waiting to begin work within a 3-month period.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. The **activity rate** is calculated as the share of economically active persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

The **employment rate** is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

The **unemployment rate** for a survey period is calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population as well as to a given group.

4. Due to rounding-off results of the Labour Force Survey (LFS), sum of components in tables 1 and 2 can differ from the amount given in the item “total”.

Employment

1. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do

- skich nieposiadających użytków rolnych;
- b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, z pewnymi wyjątkami od 2002 r., patrz ust. 4. na str. 128.
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
 - 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
 - 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
 - 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

2. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

3. Dane dotyczące **pracujących według stanu** w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

4. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** według stanu:

- 1) dla lat 2000 i 2001 wyszacowano przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w czerwcu 1996 r.;
- 2) dla lat 2002 - 2009 na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002.

Dane za lata 2002 - 2009 nie są w pełni porówny-

not possess agricultural land,

- b) *owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture, with some exceptions since 2002, see item 4 on page 128.*
 - c) *other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;*
- 3) *outworkers;*
 - 4) *agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*
 - 5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);*
 - 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

2. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. *Part-time paid employees in the main workplace* are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

3. Data concerning **employment on a given day** as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

4. Data concerning **persons employed on private farms in agriculture** on a given day:

- 1) for 2000 and 2001 estimated with the use of the results of Agricultural Census conducted in June 1996;
- 2) for 2002 - 2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as Agricultural Census 2002.

Data for 2002-2009 are not fully comparable with data for previous years.

walne z danymi za lata poprzednie.

Od 2002 r. do pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie **nie zalicza się** osób pracujących:

- 1) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby;
- 2) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby.

5. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu** w dniu 31 XII osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

6. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

7. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

8. Dane grupowane według sekcji i działów opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o pracujących wg stanu w dniu 31 XII, które do 2000 r. opracowywano zaliczając do odpowiednich sekcji części składowe jednostek prawnych zgodnie z ich rodzajem działalno-

Since 2002 the following employed persons are not included in the employed on private farms:

- 1) *on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs;*
- 2) *on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs.*

5. *Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:*

- 1) **the employment, on a given day** as of 31 XII, of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** — full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

6. Agents are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

7. *Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

8. *Data grouped according to sections and divisions were compiled using the **enterprise method**, excluding information regarding employment as of a given day as of 31 XII, which until 2000 was compiled by including parts of legal entities, based on the kind of activity, in the appropriate sections.*

9. *Data in tables 4 – 8 and 10 do not include:*

ści.

9. Dane w tablicach 4 – 8 i 10 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

10. **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

11. **Nowo utworzone miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

12. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

13. Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo).

foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

10. **Vacancies** are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- 2) the employer made efforts to find people willing to take up the job;
- 3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

11. **Newly created jobs** are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

12. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees, excluding seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and unpaid vacations) during a survey period to the number of full-time paid employees on a given day as of 31 XII the previous year.

13. Data regarding **school leavers starting work for the first time** concern full-time paid employees (excluding seasonal and temporary employees).

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r., (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonywającą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych —zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- 1) ukończyła 18 lat,
- 2) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna — 65 lat;
- 3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobiera: zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego;
- 4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samodzielnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
- 5) nie podlega ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- 6) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlega — na podstawie odrębnych przepisów — obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- 7) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
- 8) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę najniższego wynagrodzenia za pracę z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
- 9) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego;

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law on Promotion Employment and Labour Market Institutions, dated 20 IV 2004, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws 2004 No. 99, item 1001, with later amendments) are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person not employed and not performing any other income-generating work, able to work and ready to accept full-time employment (or in case he/she is a disabled person — capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in the powiat labour office appropriate to the person's permanent or temporary place of residence, if the person:

- 1) is aged 18 or more;
- 2) is aged less than 60 (for women) or less than 65 (for men);
- 3) did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, family pension, pension due to training, social-welfare pension, does not receive: a pre-retirement benefit, a rehabilitation benefit, a sick or maternity benefit;
- 4) is not the owner or holder (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;
- 5) is not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;
- 6) did not entered in the register rolls of economic activity or is not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security, excluding social insurance of farmers;
- 7) is not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;
- 8) is not earning a monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work; excluding income generated from money gathered on bank accounts;
- 9) is not receiving, on the basis of social welfare regulations, a permanent benefit, a permanent compensatory benefit;
- 10) does not receive on the basis of regulations

- 10) nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
- 11) nie pobiera, po ustaniu zatrudnienia, świadczenia szkoleniowego.

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla 2000 r. – na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 1996; dla lat 2001-2009 – na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002.

Dane za 2000 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata następne.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane opracowano na podstawie statystycznych kart wypadków przy pracy oraz sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) w przypadku poszkodowanych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and losing rights to the unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of benefit receiving;

11) *does not receive, after termination of employment, training benefit.*

2. The registered unemployment rate is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as a part of the economically active civilian population) estimated: for 2000 – on the basis of the results of the Agricultural Census 1996; for 2001 - 2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as Agricultural Census 2002.

Data for 2000 year are not fully comparable with data for following years.

Work conditions

1. *Information regarding accidents at work also includes accidents considered equivalent to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.*

Data were compiled on the basis of statistical reports of accidents at work as well as on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) in cases of persons injured on private farms in agriculture.

An accident at work is a sudden event leading

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie powodujące uraz lub śmierć u osoby poszkodowanej, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika: zwykłych czynności, poleceń przełożonych, czynności wykonywanych w interesie zakładu pracy, również bez polecenia, a także w czasie pozostawania w dyspozycji zakładu pracy, w drodze między siedzibą zakładu pracy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkami przy pracy traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie trwania podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działającą w zakładzie pracy organizację, np. zawodowe.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie rejestrowane przez oddziały KRUS dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

2. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zespечение lub zniekształcenie ciała.

3. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

4. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m. in. według **wydarzeń** będących odchyleniem od stanu normalnego (niezgodne z właściwym procesem pracy, które wywołało wypadek) i wydarzeń powodujących uraz u poszkodowanego (fizyczny lub psychiczny) spowodowany przez czynnik materialny oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

to injury or death of a person, caused by an external reason, which occurred during or in connection with an employee performing: normal tasks, orders of superiors, tasks in the interest of the company (including employee initiated) as well as while an employee is at the company's disposal or while travelling between the company's head office and the workplace as defined in the work agreement.

Accidents considered equivalent to accidents at work include accidents which occur:

- during a business trip,
- during the training within the scope of public self-defence,
- while performing tasks for organizations operating in the company, e.g., trade unions.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or a mass accident, is counted as a single accident at work.

Accidents at work on private farms in agriculture, registered by branches of the ASIF, concern only those accidents for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

2. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

3. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

4. Accidents at work are classified, i.e., according to the **events** being the deviation from the normal state (not complied with the proper labour process which caused an accident) and contact mode of injury (physical or psychical) caused by material factors as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents.

5. Information regarding persons working in hazardous conditions i.e., with substances hazardous to health, is compiled on the basis of

5. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

1) obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz gospodarki łowieckiej), rybactwo (bez rybołówstwa w wodach morskich), górnictwo, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, budownictwo, handel i naprawy, transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości i firm (w zakresie informatyki i działalności pokrewnej oraz prowadzenia prac badawczo-rozwojowych w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych), edukacja (w zakresie szkolnictwa wyższego), ochrona zdrowia i pomoc społeczna (bez opieki wychowawczej i społecznej), działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków, wywozu odpadów, usług sanitarnych i pokrewnych);

2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników szkodliwych związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

6. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

7. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” — „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

reports. Data concern persons:

1) *employed by entities included in the sections: agriculture, hunting and forestry (excluding private farms in agriculture and hunting), fishing (excluding sea-fishing), mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas and water supply, construction, trade and repair, transport, storage and communication, real estate, renting and business activities (in regard to computer and related activities and research and experimental development on natural sciences and engineering), education (in regard to higher education), health and social work (excluding social work activities), other community, social and personal service activities (in the scope of sewage treatment and discharge as well as refuse disposal, sanitation and similar activities);*

2) *exposed to harmful factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis -- inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*

6. **A disease is deemed an occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

7. *Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and report" — "Accidents at Work" and "Working Conditions".*

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (65) AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009				SPECIFICATION	
	Przeciętne roczne Annual averages			Kwartaly Quarters				
				I	II	III		IV
LUDNOŚĆ w tys.	1154	1144	1169	1115	1170	1188	1201	POPULATION in thous.
Mężczyźni	562	550	561	535	561	566	583	Men
Kobiety	591	594	607	580	609	622	618	Women
Aktywni zawodowo	627	647	654	636	644	650	686	Economically active per- sons
mężczyźni	348	357	359	355	351	349	381	men
kobiety	279	290	295	281	293	301	305	women
Pracujący	508	590	583	559	572	588	613	Employed persons
mężczyźni	281	326	318	309	312	314	336	men
kobiety	227	265	265	250	261	274	277	women
Bezrobotni	119	57	71	77	71	61	73	Unemployed persons
mężczyźni	67	31	41	46	39	35	44	men
kobiety	52	25	30	31	32	26	29	women
Bierni zawodowo	527	497	515	479	527	538	515	Economically inactive per- sons
Mężczyźni	214	193	202	180	210	217	203	Men
Kobiety	313	304	312	299	317	322	313	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYW- NOŚCI ZAWODOWEJ w %	54,3	56,6	55,9	57,0	55,0	54,7	57,1	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	61,9	64,9	64,0	66,4	62,6	61,7	65,4	men
kobiety	47,2	48,8	48,6	48,4	48,1	48,4	49,4	women
Miasta	52,5	54,6	53,8	55,2	52,7	52,0	55,3	Urban areas
Wieś	55,9	58,2	57,8	58,6	57,0	57,1	58,6	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIE- NIA w %	44,0	51,6	49,9	50,1	48,9	49,5	51,0	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	50,0	59,3	56,7	57,8	55,6	55,5	57,6	men
kobiety	38,4	44,6	43,7	43,1	42,9	44,1	44,8	women
Miasta	39,5	48,9	46,6	46,9	45,7	45,5	48,4	Urban areas
Wieś	47,8	53,9	52,7	53,1	51,6	53,2	53,2	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	19,0	8,8	10,9	12,1	11,0	9,4	10,6	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	19,3	8,7	11,4	13,0	11,1	10,0	11,5	men
kobiety	18,6	8,6	10,2	11,0	10,9	8,6	9,5	women
Miasta	24,7	10,5	13,4	15,5	13,3	12,4	12,5	Urban areas
Wieś	14,4	7,5	8,8	9,5	9,5	6,9	9,1	Rural areas

TABL. 2 (66) **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2009 R.**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Popula- tion	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Eco- nomi- cally inactive persons</i>	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaź- nik za- trudnie- nia <i>Em- ploy- ment rate</i>	Stopa bezro- bocia <i>Unem- ploy- ment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracują- cy <i>em- ployed</i>	bezro- botni <i>unem- ployed</i>				
		w tys. <i>in thous.</i>						
OGÓŁEM..... TOTAL	1201	686	613	73	515	57,1	51,0	10,6
Według wieku: By age:								
w tym w wieku produkcyjnym ^a .. <i>of which of working age^a</i>	902	669	596	73	233	74,2	66,1	10,9
15—24 lata	206	78	59	19	128	37,9	28,6	24,4
25—34	212	185	162	23	28	87,3	76,4	12,4
35—44	184	166	155	11	18	90,2	84,2	6,6
45—54	219	180	167	13	39	82,2	76,3	7,2
55 lat i więcej	379	77	69	8	302	20,3	18,2	10,4
<i>and more</i>								
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe	213	178	166	12	35	83,6	77,9	6,7
<i>Tertiary</i>								
Policealne i średnie zawodowe	287	200	178	23	87	69,7	62,0	11,5
<i>Post-secondary and vocational secondary</i>								
Średnie ogólnokształcące	116	51	42	9	65	44,0	36,2	17,6
<i>General secondary</i>								
Zasadnicze (zawodowe)	286	196	175	21	89	68,5	61,2	10,7
<i>Basic vocational</i>								
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	299	61	51	9	239	20,4	17,1	14,8
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>								

^a Mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat.
^a Men aged 18-64, women aged 18-59.

Pracujący Employment

TABL. 3 (67) **PRACUJĄCY W 2009 R.**^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS IN 2009^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	451713	TOTAL
sektor publiczny	100083	<i>public sector</i>
sektor prywatny	351630	<i>private sector</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	143348	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	80100	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie.....	2666	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe	68545	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	4824	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4065	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo	27121	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	59313	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	19559	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5264	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja.....	2847	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6155	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3542	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8640	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	8475	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	19146	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	32959	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	26494	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3753	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa.....	4997	<i>Other service activities</i>

^a Według faktycznego miejsca pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 128.
a By actual workplace; see general notes, item 4 on page 128.

TABL. 4 (68) **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	agenci agents	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers	
OGÓŁEM.....	2000	228502	225233	490	2129
TOTAL	2005	195004	192381	314	1995
	2008	211571	208868	226	2317
	2009	204534	202111	266	1977
sektor publiczny..... public sector	90974	90968	-	-	-
sektor prywatny..... private sector	113560	111143	266	1977	
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	1349	1184	-	19	
Przemysł..... Industry	64652	63925	28	694	
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying	2390	2388	-	2	
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	53933	53221	28	679	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	4246	4245	-	1	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	4083	4071	-	12	
Budownictwo..... Construction	13899	13611	-	288	

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit.

TABL. 4 (68) **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	agenci agents	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	26271	25643	19	586
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	5920	5821	-	99
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2311	2232	-	79
Informacja i komunikacja..... Information and communication	945	934	-	11
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities	2964	2739	219	6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2958	2953	-	5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	2806	2753	-	53
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2950	2924	-	26
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	18759	18753	-	-
Edukacja..... Education	31417	31406	-	11
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	24169	24078	-	91
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	2958	2955	-	3
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	200	194	-	6

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit.

TABL. 5 (69) PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w tys. <i>in thous.</i>					
OGÓŁEM	184,7	186,1	192,9	203,8	198,8	TOTAL
sektor publiczny	92,3	89,0	88,9	92,3	89,6	<i>public sector</i>
sektor prywatny.....	92,4	97,1	104,0	111,5	109,2	<i>private sector</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	62,5	63,6	66,6	68,2	63,3	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie	2,0	2,2	2,3	2,5	2,5	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe	52,6	53,5	56,2	57,6	52,5	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	4,3	4,3	4,3	4,3	4,2	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3,6	3,7	3,7	3,8	4,0	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo	8,8	9,1	10,3	12,3	13,6	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	19,9	21,2	23,1	24,5	24,8	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	6,7	5,4	5,5	10,4	5,9	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1,3	1,3	1,4	1,8	2,2	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	1,2	0,8	0,7	0,8	0,8	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3,1	2,8	2,9	3,3	2,7	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2,8	2,7	2,7	2,6	2,8	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3,4	3,3	3,4	3,3	2,8	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2,0	2,5	2,5	2,8	2,6	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16,7	17,0	17,3	17,3	18,7	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	30,1	30,0	28,6	28,4	30,7	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	22,5	22,7	23,1	23,0	23,7	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,3	2,4	2,6	2,6	2,7	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	<i>Other service activities</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad, see general notes, item 9 on page 130.

TABL. 6 (70) PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
	Ogółem Total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM 2000 TOTAL	213950	100646	15807	8795
2005	178423	86041	13958	8227
2008	194801	92668	14067	9106
2009	188141	90262	13970	8839
sektor publiczny..... public sector	83176	54038	7792	5544
sektor prywatny..... private sector	104965	36224	6178	3295
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo... Agriculture, forestry and fishing	1147	260	37	13
Przemysł..... Industry	61698	17002	2227	1101
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying	2343	343	45	18
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	51167	14971	2054	1014
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air condition- ing supply	4227	770	18	14
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	3961	918	110	55
Budownictwo..... Construction	13128	1228	483	156
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	24093	11858	1550	909

TABL. 6 (70) PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a (dok.)
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
	Ogółem Total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	5671	635	150	41
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	1885	1314	347	242
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	783	337	151	81
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa .. <i>Financial and insurance activities</i>	2627	1995	112	88
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2717	1244	236	96
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2540	1381	213	123
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activi- ties</i>	2341	971	583	289
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	17996	11277	757	448
Edukacja <i>Education</i>	26157	20754	5249	3866
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	22742	18443	1336	991
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2460	1488	495	375
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	156	75	38	17

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (71) PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %	
		kobiety women	podjemu- jący pier- wszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę changing work	powraca- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych i bez- płatnych persons returning from child- care lea- ves and unpaid leaves		
OGÓŁEM TOTAL	2000	42884	15260	5209	19920	1293	18,8
	2005	38413	12745	5765	16723	607	21,6
	2008	46468	16505	7116	8155	922	23,6
	2009	36366	14195	5189	17558	614	18,6
sektor publiczny..... public sector	10347	6325	1582	5191	171	12,3	
sektor prywatny..... private sector	26019	7870	3607	12367	443	23,4	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	142	57	19	51	-	12,1	
Przemysł..... Industry	11132	2965	1247	5781	199	16,5	
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying	176	21	21	121	-	7,1	
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	10151	2760	1134	5284	194	17,9	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę..... electricity, gas, steam and air condi- tioning supply	203	50	32	84	3	4,7	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekul- tywacja..... water supply; sewerage, waste management and remediation activities	602	134	60	292	2	15,4	
Budownictwo..... Construction	4767	234	599	2121	3	34,5	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ	7410	3404	1347	3162	200	30,7	

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit.

TABL. 7 (71) PRZYJĘCIA DO PRACY^a (dok.)
HIRES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podjemu- jący pier- wszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę changing work	powraca- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych i bez- płatnych persons returning from child- -care lea- ves and unpaid leaves	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	1090	68	45	513	2	18,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	556	382	156	249	14	28,9
Informacja i komunikacja	89	47	17	40	8	10,0
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	283	203	58	112	6	10,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	593	358	71	446	4	21,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	350	167	59	187	9	12,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	687	250	74	351	8	28,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne	4294	2434	698	2155	50	24,6
Edukacja.....	2486	1808	227	1290	21	9,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.. Human health and social work activi- ties	2082	1619	494	921	83	8,9
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją	390	191	77	173	6	16,6
Pozostała działalność usługowa	15	8	1	6	1	8,0

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit.

TABL. 8 (72) ZWOLNIENIA Z PRACY^a
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %	
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych i bez- płatnych taking child- -care and un- paid leaves		
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee				
OGÓŁEM	2000	52138	19484	13060	3657	2049	1709	22,8
TOTAL	2005	35622	11663	4559	2922	2293	1114	19,7
	2008	47005	17347	7026	6471	2648	1426	23,6
	2009	39023	13851	6951	2851	1819	877	19,8
sektor publiczny..... public sector		9208	5262	640	251	946	208	10,9
sektor prywatny..... private sector		29815	8589	6311	2600	873	669	26,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing		149	34	19	12	12	4	12,4
Przemysł..... Industry		15360	4460	4022	971	776	337	22,7
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying		297	27	61	8	63	-	12,0
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing		14308	4269	3885	920	585	332	25,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę..... electricity, gas, steam and air condi- tioning supply		260	50	12	9	63	2	6,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekul- tywacja..... water supply; sewerage, waste management and remediation activities		495	114	64	34	65	3	12,7
Budownictwo..... Construction		5288	298	687	378	117	12	38,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ		6695	2814	1417	902	90	203	27,6

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki.

a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit.

TABL. 8 (72) **ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)**
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych i bezpłat- nych taking child- -care and un- paid leaves	
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
Transport i gospodarka magazynowa .. Transportation and storage	1169	61	151	128	66	8	20,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	511	351	56	48	8	60	24,0
Informacja i komunikacja .. Information and communication	117	57	19	13	1	7	13,6
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa .. Financial and insurance activities	324	213	46	34	22	7	11,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	615	338	40	23	33	4	22,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna .. Professional, scientific and technical activities	648	314	82	47	18	13	22,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	740	189	105	47	19	18	30,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne .. Public administration and defence; compulsory social security	3404	1835	55	54	226	66	19,4
Edukacja..... Education	2237	1601	116	72	236	31	8,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.. Human health and social work activi- ties	1511	1152	99	107	169	100	6,3
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	220	114	19	14	24	7	9,2
Pozostała działalność usługowa .. Other service activities	35	20	18	1	2	-	20,0

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit.

TABL. 9 (73) **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2009 R.**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs					
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób liquidated ^a in entities employing more than 9 persons
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	
OGÓŁEM TOTAL	629	117	468	10335	6083	6508
w tym: of which:						
Przemysł..... Industry	131	14	131	1682	1224	3000
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying	1	-	1	50	34	10
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	117	12	117	1476	1066	2809
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	1	-	1	4	2	78
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	12	2	12	152	122	103
Budownictwo..... Construction	100	40	10	2497	1016	704
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	15	3	15	2462	1491	1676
Transport i gospodarka magazy- nowa..... Transportation and storage	48	11	38	255	132	88
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ... Accommodation and catering ^Δ	40	7	12	431	99	111

^a W ciągu roku.
^a During the year.

TABL. 9 (73) MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE W 2009 R. (dok.)
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs					
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób liquidated ^a in entities employing more than 9 persons
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa Financial and insurance activities	8	-	8	111	81	62
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	14	9	14	345	108	52
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	39	-	39	354	308	92
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	116	15	112	463	449	84
Edukacja Education	12	-	8	672	531	337
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	69	8	59	426	317	134
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	20	2	17	258	206	45
Pozostała działalność usługowa Other service activities	12	6	-	149	51	33

^a W ciągu roku.
^a During the year.

TABL. 10 (74) **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers			
			wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and sec- ondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych (zawodo- wych) basic vo- cational
OGÓŁEM 2000	4604	2071	1275	1690	437	1202
TOTAL						
	2005	2027	1792	1634	609	1076
	2008	2531	2169	1609	766	1372
	2009	4209	2134	1665	1085	807
sektor publiczny public sector	1389	963	892	252	177	68
sektor prywatny private sector	2820	1171	773	833	475	739
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.. Agriculture, forestry and fishing	16	6	12	2	1	1
Przemysł..... Industry	997	252	200	304	153	340
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying	16	4	5	3	2	6
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	901	211	160	275	144	322
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air condition- ing supply	27	8	12	9	4	2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	53	29	23	17	3	10
Budownictwo..... Construction	449	48	123	115	19	192
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	1043	648	307	356	212	168
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	42	14	13	14	10	5

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit.

TABL. 10 (74) **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a (dok.)**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers			
			wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and sec- ondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych (zawodo- wych) basic vo- cational
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	142	90	19	32	59	32
Informacja i komunikacja	13	6	9	3	1	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa .. <i>Financial and insurance activities</i>	50	40	32	8	10	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	56	37	33	9	11	3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	50	35	33	12	5	-
Administrowanie i działalność wspie- rająca ^Δ <i>Administrative and support service activi- ties</i>	50	17	22	14	6	8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	608	422	380	100	102	26
Edukacja..... <i>Education</i>	185	143	147	19	14	5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	448	344	294	93	36	25
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	60	32	41	4	13	2

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 130; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 9 on page 130; by seat of management of unit.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 11 (75) **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Bezrobotni zarejestrowani	118469	117754	77716	83819	Registered unemployed persons
mężczyźni	55649	57367	35053	41931	men
kobiety	62820	60387	42663	41888	women
Oferty pracy	57	110	437	469	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	2078	1070	178	179	Unemployed persons per job offer
W % OGÓLU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS					
Dotychczas niepracujący	26,5	29,1	27,4	25,1	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	5,5	2,3	1,9	2,6	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku	19,9	11,4	15,1	18,4	Possessing benefit rights
Pozostający bez pracy 12 miesięcy i dłużej	49,4	53,2	43,2	31,7	Staying out of work for 12 months and more
W % IN %					
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a ..	16,6	20,6	13,7	15,1	Registered unemployment rate ^a

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 131.
a See general notes, item 2 on page 131.

TABL. 12 (76) **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	94206	104700	99710	121195	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	40657	47502	50616	56906	Women
Dotychczas niepracujący	30333	23970	18620	23851	Previously not employed
Absolwenci	17061	.	.	.	School leavers
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	5392	988	1096	2356	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	83209	113268	105333	115092	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	34819	49954	53938	57681	Women
Z tytułu podjęcia pracy	42315	49704	41958	39796	Received jobs

a W ciągu roku.
a During the year.

TABL. 13 (77) **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA,
 CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**
 Stan w dniu 31 XII
**REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL,
 DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY**
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2008		2009	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM..... TOTAL	118469	62820	117754	60387	77716	42663	83819	41888
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej and less	35634	18757	28162	14918	16234	9281	18384	9277
25 — 34	33644	19499	35288	19879	23058	14026	25615	14080
35 — 44	28236	15110	23454	12371	14607	8439	15483	8291
45 — 54	19014	9057	25606	11943	17547	9228	17345	8360
55 lat i więcej and more	1941	397	5244	1276	6270	1689	6992	1880
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe	4093	2895	9233	6451	8096	5664	9795	6518
Tertiary								
Policealne oraz średnie za- wodowe	27314	17562	29087	16935	19111	11556	20730	11092
Post-secondary as well as vocational secondary								
Średnie ogólnokształcące	8348	6946	10131	7610	8599	6337	9448	6400
General secondary								
Zasadnicze (zawodowe)	45378	19872	39234	16555	22768	10359	24708	9918
Basic vocational								
Gimnazjalne ^a , podstawowe i niepełne podstawowe	33336	15545	30069	12836	19142	8747	19138	7960
Lower secondary ^a , primary and incomplete primary								
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{bc} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{bc}								
3 miesiące i mniej months and less	23417	8725	24422	10340	21942	10255	25563	11038
3 — 6	16180	8373	15193	7867	11111	6284	15348	7732
6 — 12	20376	9968	15468	7481	11076	5944	16356	7772
12 — 24	28455	14838	19366	9835	11507	6412	11580	6372
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	30041	20916	43305	24864	22080	13768	14972	8974

a Od 2002 r. b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. c Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a Since 2002. b From the date of registering in a labour office. c Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 13 (77) **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2008		2009	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG STAŻU PRACY ^d BY WORK SENIORITY ^d								
Bez stażu pracy	31407	18171	34307	19210	21261	12921	21080	11967
<i>No work seniority</i>								
Ze stażem pracy: <i>With work seniority:</i>								
1 rok i mniej.....	17187	9809	14938	8270	10907	6372	11850	6519
<i>and less</i>								
1 — 5	24750	12169	22430	11073	15573	8131	18070	8370
5 — 10	15305	7838	15522	7921	10151	5669	10826	5358
10 — 20	19322	10692	17600	9265	11115	6108	11796	5945
20 — 30	9914	4087	11418	4406	7236	3053	8137	3214
powyżej 30 lat	584	54	1539	242	1473	409	2060	515
<i>more than 30 years</i>								

^d Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1—5 uwzględniono osoby ze stażem pracy 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

^d Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1—5 persons with work seniority from 1 year and 1 day to 5 years were included.

TABL. 14 (78) **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Podejmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	4821	4183	2792	2779	<i>Persons undertaking employment in intervention works</i>
w tym kobiety	2267	1982	1806	1796	<i>of which women</i>
Podejmujący zatrudnienie przy robotach publicznych	2868	1633	1392	2327	<i>Persons undertaking employment in public works</i>
w tym kobiety	1149	925	645	1040	<i>of which women</i>
Rozpoczynający szkolenie	5307	4906	4663	5147	<i>Persons starting training</i>
w tym kobiety	2603	1976	1836	1729	<i>of which women</i>

^a W ciągu roku.
^a During the year.

TABL. 15 (79) WYDATKI FUNDUSZU PRACY W 2009 R.
LABOUR FUND EXPENDITURES IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wydatki <i>Expenditures</i>		SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>	W odsetkach <i>in percent</i>	
OGÓŁEM.....	339,9	100,0	TOTAL
w tym:			<i>of which:</i>
Zasiłki dla bezrobotnych	113,5	33,4	<i>Unemployment benefits</i>
Szkolenia	11,4	3,4	<i>Training</i>
Prace interwencyjne	8,9	2,6	<i>Intervention works</i>
Roboty publiczne	10,9	3,2	<i>Public works</i>
Wyposażenie i doposażenie stanowisk pracy	24,9	7,3	<i>Furnishing of work post, credits for unemployed and other entitled</i>
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	49,0	14,4	<i>Funds for economic activity</i>
Stypendia za okres stażu i przygotowania zawodowego	100,6	29,6	<i>Scholarships for the period of the internship and vocational training</i>
Dodatki aktywizacyjne	2,4	0,7	<i>Stimulation bonuses</i>

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 16 (80) **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym w wypadkach Of which in accidents			Liczba dni niezdolności do pracy ^b Number of days of inability to work ^b		SPECIFICATION
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	lżej- szych lighter	w licz- bach bez- względ- nych in abso- lute num- bers	na jed- nego poszko- dowa- nego per one person injured	
OGÓŁEM 2000	2356	10	44	2302	111289	47,4	TOTAL
2005	1899	15	22	1862	93846	49,4	
2008	2675	13	33	2629	131553	49,2	
2009	1857	9	40	1808	74003	39,9	
w tym:							<i>of which:</i>
Przemysł.....	785	4	16	765	31225	39,8	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie.....	24	1	-	23	1116	46,5	<i>mining and quarry-</i>
przetwórstwo przemysłowe .	701	1	15	685	27481	39,2	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywa- nie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	32	1	1	30	1598	49,9	<i>electricity, gas, steam and air conditioning sup- ply</i>
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ	28	1	-	27	1030	36,8	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activi- ties</i>
Budownictwo.....	179	3	8	168	9534	53,3	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	240	-	3	237	8241	34,3	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka ma- gazynowa.....	112	-	9	103	6769	60,4	<i>Transportation and storage</i>
Obsługa rynku nie- ruchomości ^Δ	19	-	1	18	1182	62,2	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	22	1	-	21	1162	52,8	<i>Professional, scientific and technical activi- ties</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	34	1	-	33	1703	50,1	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne.....	87	-	1	86	2976	34,2	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja.....	101	-	-	101	2725	27,0	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	223	-	-	223	6498	29,1	<i>Human health and social work activities</i>

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Bez poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.
^a Registered in a given year. ^b Without persons injured in fatal accidents.

TABL. 18 (82) PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel; naprawa pojaz- dów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehic- les ^Δ	trans- port i go- spodark a magazy- ny trans- porta- tion and storage	edukacja educa- tion	opieka zdrowot- na i pomoc społecz- na human health and social work activities
		razem total	w tym prze- twór- stwo przem- słowe of which manu- factur- ing					
OGÓŁEM 2000	4064	1838	1653	892	379	183		286
TOTAL 2005	3482	1637	1490	360	337	207	173	404
2008	5087	2631	2468	583	562	177	193	425
2009	3696	1712	1513	411	493	189	143	382
w tym: of which:								
Niewłaściwy stan czynnika materialnego..... Inappropriate condition of material objects/agents	303	160	136	47	20	13	7	29
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organization of:								
pracy..... work	209	111	92	36	24	11	6	10
stanowiska pracy..... work post	215	112	101	32	34	10	3	14
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym Absence or inappropriate use of material objects/agents	307	176	166	39	34	11	4	25
Nie używanie sprzętu ochronnego Not using protective equipment	59	33	31	12	10	1	-	1
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika..... Inappropriate wilful employee action	261	153	134	28	25	12	5	12
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b Inappropriate mental-physical condition of employee ^b	104	36	24	9	19	1	7	13
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika..... Incorrect employee action	2017	861	776	195	306	109	93	236

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 19 (83) **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1690	1087	877	956	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	9	10	8	5	<i>of which fatal accidents</i>
Wydarzenia powodujące urazy:					<i>Events causing injury:</i>
upadek osób	1013	557	474	529	<i>persons falling</i>
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	67	52	51	56	<i>persons hit or crushed by falling objects</i>
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu ..	46	25	17	18	<i>persons run over, hit or caught by moving means of transport</i>
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	251	133	127	119	<i>persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment</i>
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	114	134	93	104	<i>persons hit, crushed or bitten by animals</i>
działanie: skrajnych temperatur	15	10	2	4	<i>influence of: extreme temperatures</i>
materiałów szkodliwych	6	-	3	1	<i>hazardous materials</i>
inne wydarzenia	178	176	110	125	<i>other events</i>

TABL. 20 (84) **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		z czynnikami mechanicznymi mechanical factors	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed							
OGÓŁEM 2000	122,1	87,7	78,6	55,4	34,3	24,7	9,1	7,6
TOTAL 2005	110,1	79,7	68,4	43,4	29,8	26,9	11,9	9,4
2008	107,4	79,6	76,7	56,4	18,5	15,8	12,1	7,4
2009	107,0	86,1	70,6	53,9	25,3	23,4	11,1	8,7
sektor publiczny	95,5	84,7	29,9	22,4	45,4	43,4	20,2	19,0
<i>public sector</i>								
sektor prywatny	111,6	86,6	87,1	66,7	17,1	15,4	7,4	4,6
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	86,8	75,1	83,2	71,6	3,6	3,6	-	-
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 20 (84) **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		z czynnikami mechanicznymi mechanical factors	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed							
Przemysł..... Industry	153,8	117,3	117,1	86,6	16,5	14,8	20,3	15,9
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying	90,3	85,3	69,0	64,0	21,3	21,3	-	-
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	162,9	122,0	131,3	97,4	16,5	14,5	15,2	10,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	137,7	115,5	49,7	27,4	1,5	1,5	86,6	86,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	82,5	69,8	36,7	29,5	36,2	34,5	9,7	5,8
Budownictwo..... Construction	128,9	116,4	83,5	73,2	41,4	39,6	4,1	3,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	13,9	12,8	9,3	8,6	4,2	4,1	0,3	0,2
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	184,0	172,7	22,2	20,9	156,2	147,1	5,6	4,7
Informacja i komunikacja..... Information and communication	47,6	47,6	16,6	16,6	31,1	31,1	0,0	0,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	80,6	50,7	50,7	20,9	14,9	14,9	14,9	14,9
Edukacja..... Education	1,9	1,9	1,3	1,3	-	-	0,6	0,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	9,2	6,0	5,7	3,6	3,1	2,5	0,4	-
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	537,0	537,0	314,8	314,8	-	-	222,2	222,2

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 21 (85) **CHOROBY ZAWODOWE^a**
OCCUPATIONAL DISEASES^a

CHOROBY	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>	DISEASES
OGÓLEM 2000	256	TOTAL
..... 2005	92	
..... 2008	133	
..... 2009	102	
w tym:		<i>of which:</i>
Pylice płuc	24	<i>Pneumoconioses</i>
Astma oskrzelowa.....	4	<i>Bronchit asthma</i>
Alergiczny nieżyt nosa	-	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	17	<i>Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	2	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Choroby skóry	5	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy.....	4	<i>Chronic diseases of locomotive system related to the way the job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem.....	7	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type</i>
Zespół wibracyjny	2	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	27	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequelae</i>

^a Choroby zawodowe podano zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VII 2002 r. (Dz. U. Nr 132, poz. 1115); nowa lista chorób obowiązuje od 2 IX 2002 r.; dane według rodzajów chorób od 2003 r. są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

^a Occupational diseases are given in accordance with the decree of the Council of Ministers dated 30 VII 2002 (Journal of Laws No. 132, item 1115); the new list of diseases came into force 2 IX 2002; data by the type of diseases from 2003 are not comparable with the data for previous years.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 22 (86) **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**
Stan w dniu 15 XII
PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a
As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatkowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze <i>Entitlements arising from work in particular conditions</i>
OGÓŁEM 2000		23834	49580	8693	28287	2072	5609	26716
TOTAL 2005		18515	41600	3228	17840	1637	4171	14957
..... 2008		17380	42802	2455	15679	1187	3925	274
..... 2009		10743	60830	3615	12619	1066	3814	261
sektor publiczny..... <i>public sector</i>		3377	19469	1474	6991	771	3192	152
sektor prywatny..... <i>private sector</i>		7366	41361	2141	5628	295	622	109
w tym: <i>of which:</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		276	657	-	15	-	-	-
Przemysł..... <i>Industry</i>		7474	37136	2689	9827	275	722	112
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>		612	1964	8	1204	-	-	29
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>		5650	29397	1651	5645	272	246	66
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę..... <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>		573	3621	693	2462	2	475	16
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja..... <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		639	2154	337	516	1	1	1
Budownictwo..... <i>Construction</i>		1747	6772	162	421	-	5	17
Handel; naprawa pojazdów samochodowych..... <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		170	3368	14	248	21	21	12
Transport i gospodarka magazynowa... <i>Transportation and storage</i>		886	5530	750	1716	15	2359	39
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna... <i>Human health and social work activities</i>		84	6627	-	47	753	707	80

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 23 (87) **ODSZKODOWANIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH^a**
COMPENSATIONS OF OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES
BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational ac- cidents compen- sations	Średni koszt w zł na 1 świadczenie Average cost in zł per benefit	
			ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational ac- cidents compen- sations
OGÓŁEM..... 2000	907	784	3434,18	2573,34
TOTAL 2005	511	488	2504,31	2334,02
2008	709	689	2693,93	2458,78
2009	689	656	3089,99	2950,00
sektor publiczny..... public sector	208	193	3488,46	3122,80
sektor prywatny..... private sector	481	463	2917,67	2877,97
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	8	3	4425,00	1733,33
Przemysł..... Industry	392	373	3415,31	3236,46
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying	25	20	6292,00	6745,00
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	332	319	3074,40	2862,70
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę..... electricity, gas, steam and air condi- tioning supply	22	22	5981,82	5981,82
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekul- tywacja..... water supply; sewerage, waste management and remediation activities	13	12	2246,15	2291,67
Budownictwo..... Construction	61	61	4544,26	4544,26
Handel; naprawa pojazdów samochodowych..... Trade; repair of motor vehicles..... ^Δ	80	75	1605,00	1542,67
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	25	25	3240,00	3240,00
Edukacja..... Education	6	5	4450,00	3560,00
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.. Human health and social work activi- ties	112	109	2089,29	2051,38

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne, wypłacane pracownikom lub innym osobom fizycznym, stanowiące wydatki ponoszone przez pracodawców na opłacenie wykonywanej pracy niezależnie od źródeł ich finansowania (ze środków własnych lub refundowanych) oraz bez względu na podstawę stosunku pracy bądź innego stosunku prawnego lub czynności prawnej, na podstawie których jest świadczona praca lub pełniona służba.

Częściowe spełnienie wynagrodzenia w innej formie (w postaci papierów wartościowych oraz świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalentów) jest dopuszczalne tylko wówczas, gdy przewidują to ustawowe przepisy prawa pracy lub układ zbiorowy pracy.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bez-osobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Wynagrodzenia osobowe obejmują w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, dodatki za staż pracy oraz inne dodatki za szczególne właściwości pracy, szczególne kwalifikacje lub warunki pracy, premie i nagrody regulaminowe i uznaniowe, dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia dodatkowe za prace wykonywane w ramach obowiązującego wymiaru czasu pracy, lecz nie wynikające z zakresu czynności, wynagrodzenia za czynności przewidziane do wykonania poza normalnymi godzinami pracy w zakładzie lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę, wyrównanie do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy wypłacane ze środków pracodawców, nagrody jubileuszowe, odprawy rentowe i emerytalne, ekwiwalenty pieniężne za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, uposażenia posłów i senatorów wraz z uposażeniem dodatkowym, odprawy emerytalne, rentowe i parlamentarne posłów i senatorów, odprawy pracowników biur, klubów, kół poselskich

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments paid to employees or other natural persons accounting for expenses incurred by employers for paying for the work performed regardless of the sources of its financing (own or refunded sources) as well as the basis of the employment contract or other legal contract or law transaction on the basis of which the work is performed or the service is rendered.

Partly payment of wages and salaries in different form (securities or benefits in kind as well as their equivalents) could be permitted only by Labour Law or collective labour contracts.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries include: basic wages and salaries, bonuses for seniority and other bonuses for special work properties, special qualifications or work conditions, premiums and statutory as well as in recognition bonuses, bonuses for working overtime, extra wages and salaries for work done within the compulsory working time, not resulting from the scope of duties, wages and salaries for duties which should be made outside normal working hours in the facility or other place appointed by the employer, compensation to minimum wage and salary fixed by the regulations on minimum wages and salaries, wages and salaries for time off paid by employers, jubilee bonuses, retirement and pension payments, monetary equivalents for recreational vacation, pays of Deputies and Senators including extra pays, retirement and pension payments of Deputies and Senators, redundancy payments of employees of deputy clubs, senate factions and deputy and senator groups, bureaus, parliamentary teams due to completion of Sejm and Senate term as well as

i senatorskich oraz zespołów parlamentarnych w związku z zakończeniem kadencji Sejmu i Senatu, a także odprawy dla pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie wyboru, z którymi został rozwiązany stosunek pracy w związku z upływem kadencji, świadczenia o charakterze deputatowym lub ich ekwiwalenty pieniężne, a także ekwiwalenty za umundurowanie, jeśli obowiązek ich noszenia wynika z obowiązujących ustaw, świadczenia odszkodowawcze, dodatek wyrównawczy wypłacany pracownikom, których wynagrodzenie uległo obniżeniu wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

redundancy payments of local Self-government employees employed on the basis of elections with who the employment contract was terminated because of the end of the term, allowances and their monetary equivalents as well as equivalents for uniforms if the obligation of its wearing results from the binding Laws, claim benefits, compensatory benefit paid to employees whose wages and salaries were decreased due to accident at work or occupational disease.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- *personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,*
- *payments from profit and balance surplus in co-operatives,*
- *annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,*
- *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.*

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. *Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).*

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

Social security benefits

1. *Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits financed from the Social Insurance Fund of the Social Insurance Institution.*

Information regarding retirement pay and pension benefits for farmers concerns benefits financed from the Pension Fund of the Agricultural Social Insurance Fund as well as from the Social Insurance Fund, in the case of farmers who are authorized to receive benefits from both of these funds simultaneously.

2. *Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:*

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej;
- 9) rolnicy indywidualni;
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacone także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenie m. in. z tytułu osiągania przychodów z pracy. Świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

5. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

6. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

- 1) *employed persons;*
- 2) *outworkers;*
- 3) *members of agricultural producers' co-operatives and agricultural farmers' co-operatives;*
- 4) *persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;*
- 5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*
- 6) *clergy;*
- 7) *professional soldiers;*
- 8) *the Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency, Border Guard, State Fire Department and Penitentiary Staff functionaries;*
- 9) *farmers;*
- 10) *war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons*

3. Retirement pay and pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) *retirement pay;*
- 2) *pensions resulting from an inability to work;*
- 3) *family pensions.*

4. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), since 2007 taking into account the decrease i. a. due to achieving income from work. Benefits do not include family and nursing benefits paid to persons receiving retirement pay and pensions for their families.

5. Data regarding the average monthly retirement pay and pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

6. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 (88) WYNAGRODZENIA BRUTTO W 2009 R.^a
GROSS WAGES AND SALARIES IN 2009^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wynagrodzenia w tys. zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	7632694,3	T O T A L
sektor publiczny	3452412,1	public sector
sektor prywatny.....	4180282,2	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybac- two.....	62057,1	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2285282,0	Industry
górnictwo i wydobywanie	119463,3	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	1764146,4	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorą- cą wodę ^Δ	254886,1	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ	146786,2	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	549950,2	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	966560,4	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	209352,1	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	70632,5	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	47318,7	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	145362,2	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	111224,8	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	141917,0	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	73274,6	Administrative and support ser- vice activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne	813087,9	Public administration and de- fence; compulsory social secu- rity
Edukacja.....	1132932,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	887181,7	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	95405,9	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	41155,1	Other service activities

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 1 uwag ogólnych na str. 163.

^a Data include only components of wages and salaries mentioned in item 1 of general notes on page 163.

TABL. 2 (89) WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyplaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach Payments from profit and balance surplus in co-operatives	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Other ^c	Uczniów Apprentices
OGÓŁEM	2000	4589200,8	4286315,4	22513,8	81856,4	247624,2	2647,2
TOTAL	2005	5006614,5	4719540,6	6503,1	96415,6	182938,4	1216,8
	2008	7009349,1	6614124,7	10345,6	112783,3	270516,3	1579,2
	2009	7123248,9	6720669,5	12076,3	130308,7	258336,9	1857,5
sektor publiczny public sector		3542529,8	3315501,4	5189,4	130308,7	91430,2	100,1
sektor prywatny private sector		3580719,1	3405168,1	6886,9	-	166906,7	1757,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.. Agriculture, forestry and fishing		55870,9	54799,6	-	-	1071,3	-
Przemysł Industry		2233035,4	2168413,2	11257,7	2518,5	50110,1	735,9
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying		119063,4	114635,7	2933,3	-	1494,4	-
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		1709173,2	1663288,6	3564,0	56,5	41532,5	731,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		256504,7	249291,3	4675,8	515,9	2021,7	-
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		148294,1	141197,6	84,6	1946,1	5061,5	4,3
Budownictwo Construction		455945,3	430034,1	-	16,7	25636,5	258,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		713460,6	674298,1	333,1	-	38356,0	473,4

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 2 (89) WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach Payments from profit and balance surplus in co-operatives	Dodat- kowe wynagro- dzenia roczne dla pracowni- ków jednostek sfery budżeto- wej Annual extra wages and salaries for em- ployees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Other ^c	Uczniów Appren- tices
w tys. zł in thous. zł						
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	159597,2	155446,0	-	125,6	3926,8	98,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	49250,9	46181,5	29,5	371,1	2471,6	197,2
Informacja i komunikacja Information and communication	45810,2	34344,9	-	-	11465,3	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	141680,0	137017,3	418,6	452,9	3791,2	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	103249,2	97308,7	-	1128,4	4812,1	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	97039,3	89155,4	-	1382,4	6448,0	53,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activi- ties	71448,3	62613,2	-	-	8825,8	9,3
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne Public administration and defence; compulsory social security	841130,4	764847,0	-	48716,4	27567,0	-
Edukacja Education	1164743,7	1064436,6	-	62738,6	37547,1	21,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	895485,6	855968,9	31,6	11183,3	28291,8	10,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	90966,3	81623,0	5,8	1674,8	7662,7	-
Pozostała działalność usługowa Other service activities	4535,6	4182,0	-	-	353,6	-

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 3 (90) PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł in zł					
OGÓŁEM	2042,43	2118,00	2289,82	2548,80	2681,61	TOTAL
sektor publiczny	2328,67	2444,71	2676,60	3009,22	3212,75	public sector
sektor prywatny	1834,91	1899,94	2049,66	2276,88	2359,45	private sector
w tym:						of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2828,03	2782,20	3012,28	3167,95	3271,19	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2126,97	2220,31	2413,69	2677,07	2754,89	Industry
górnictwo i wydobywanie	2615,20	2757,65	3078,81	3798,49	3909,09	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2002,29	2080,59	2259,02	2505,23	2529,83	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3437,96	3764,03	4230,63	4540,74	4969,35	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2264,12	2323,30	2475,03	2677,74	2915,55	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1655,24	1744,40	1930,42	2178,43	2258,00	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1448,61	1539,42	1661,91	1928,04	2034,25	Trade; repair of motor vehi- cles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa	1814,85	1735,85	1830,84	2261,51	2017,67	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1266,17	1281,62	1385,69	1552,09	1635,33	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3061,65	2796,68	2809,13	2975,22	3276,19	Information and communica- tion
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3017,69	3167,95	3386,12	3630,39	3931,94	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2323,14	2420,95	2553,34	2732,05	2853,15	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1780,61	1861,08	2012,23	2129,68	2477,62	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1643,42	1679,20	1731,53	1930,21	1966,13	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2724,04	2874,04	3025,85	3410,97	3626,37	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2349,38	2446,91	2605,92	2845,80	3048,83	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2010,00	2064,52	2438,60	2851,59	3018,02	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2054,57	2130,67	2204,86	2415,67	2582,50	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1819,89	1853,49	1828,13	1862,68	2007,84	Other service activities

TABL. 4 (91) PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł in zł					
O G Ó Ł E M	2173,15	2263,60	2467,07	2745,39	2868,09	T O T A L
sektor publiczny	2328,67	2444,71	2676,60	3009,22	3212,74	public sector
sektor prywatny	2017,87	2097,51	2287,98	2527,18	2585,47	private sector
w tym:						of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	3177,94	3171,12	3659,03	3943,95	3820,43	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2202,81	2306,52	2515,90	2772,26	2857,45	Industry
górnictwo i wydobywanie	2649,86	2778,83	3115,56	3841,26	3979,45	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2078,14	2166,90	2360,85	2597,26	2625,61	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3445,10	3772,20	4238,13	4554,52	4984,16	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2290,36	2351,11	2514,80	2716,59	2949,92	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1830,10	1987,25	2283,10	2550,74	2578,38	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1585,89	1709,66	1869,08	2148,34	2264,50	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2016,58	1977,60	2106,15	2517,77	2209,10	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1475,26	1494,23	1657,40	1740,87	1755,67	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3448,60	3099,79	3336,00	3304,70	3658,85	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	3210,02	3411,61	3674,48	4019,99	4201,12	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2356,56	2461,41	2609,55	2806,20	2895,55	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	1749,17	1870,55	2027,04	2239,41	2735,59	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1634,65	1672,08	1714,78	1922,27	1973,44	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	2724,18	2874,20	3026,02	3411,19	3626,52	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja.....	2355,47	2451,19	2615,87	2860,41	3056,42	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	2029,56	2080,48	2466,05	2890,54	3047,06	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	1959,28	2041,94	2132,64	2360,16	2533,56	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1655,26	1621,15	1642,58	1711,84	1834,21	Other service activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b W 2000 r. – bez Polskich Kolei Państwowych (PKP), Poczty Polskiej i Telekomunikacji Polskiej S.A.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. b In 2000 – excluding Polskie Koleje Państwowe (PKP), Poczta Polska and Telekomunikacja Polska S.A.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 5 (92) **EMERYCI I RENCISCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM	336035	318397	317174	317028	TOTAL
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych.....	229031	227275	236072	238934	Covered by the non-agricultural social security system
pobierający:					persons receiving:
emerytury.....	108581	125405	152366	157830	retirement pay
renty z tytułu niezdolności do pracy.....	79236	59090	40770	38085	pensions resulting from an inability to work
renty rodzinne.....	41214	42780	42936	43019	family pensions
Rolnicy indywidualni.....	107237	91122	81102	78094	Farmers
w tym pobierający emerytury ..	63481	74062	66827	64575	of which receiving retirement pay

^a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 6 (93) ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł.....	2853,9	3561,8	4285,7	4639,9	Benefits in mln zł
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM					
Razem Total					
Świadczenia w mln zł.....	2113,6	2757,0	3472,8	3807,7	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł.....	764,69	1010,88	1225,89	1328,03	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury Retirement pay					
Świadczenia w mln zł.....	1132,8	1686,3	2415,5	2700,6	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł.....	864,38	1120,59	1321,12	1425,88	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work					
Świadczenia w mln zł.....	615,5	584,0	474,7	479,1	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł.....	643,71	823,60	970,21	1048,42	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Family pensions					
Świadczenia w mln zł.....	365,2	486,6	582,6	628,0	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł.....	734,62	947,95	1130,71	1216,59	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH FARMERS					
Razem ^b Total ^b					
Świadczenia w mln zł.....	740,3	804,8	812,9	832,1	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł.....	575,32	736,04	835,31	887,94	Average monthly retirement pay and pension in zł
w tym emerytury of which retirement pay					
Świadczenia w mln zł.....	460,1	676,7	693,0	710,9	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł.....	603,98	761,41	864,15	917,37	Average monthly retirement pay in zł

a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. b Łączenie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

Source: of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie grupy gospodarstw domowych, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw cudzoziemców.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W latach 2006–2009, w celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno – demograficzną zbiorowości generalnej, wyniki z badania za lata 2006–2009 przeważone zostały danymi o strukturze gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącymi z Narodowego Spisu Powszechnego 2002 r.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralkę, lodówkę itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, pracowników użytkujących gospodarstwo rolne, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodar-

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all groups of households, with the exception of those living in institutional households as well as households of foreign citizens.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In the years 2006–2009 in order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, the results of the 2006–2009 survey were weighted with data regarding the structure of households by number of persons and place of residence from National Census 2002.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that, each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing of socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, employee-farmers, farmers, self-employed, retirees, pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. The categories of persons comprising house-

stwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób pracujących zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do tej grupy pracujących zaliczono również członków spółdzielni produkcji rolniczej (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin),
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem budynków i budowli oraz wykonywanie wolnego zawodu;
- 2) osoby utrzymujące się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, których głównym źródłem utrzymania jest m.in. emerytura, renta rodzinna, zasiłek dla bezrobotnych bądź inne świadczenia z Funduszu Pracy, zasiłek wychowawczy, pielęgnacyjny, pomoc materialna i pomoc w formie usług, alimenty z Funduszu Alimentacyjnego, stypendia;
- 3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) są utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz ze świadczeń pomocy społecznej), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika (patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 161) oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

holds (table 1) were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

- 1) *employed persons include:*
 - a) *hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, out-work, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.). Members of agricultural production co-operatives (including contributing family workers) were also included in this group of employees,*
 - b) *employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,*
 - c) *self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), of which leasing buildings and structures as well as persons practicing a learned profession;*
- 2) *persons maintained from social security benefits and from social assistance benefits, for whom the main source of maintenance is retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, child-care benefits, nursing benefits, material assistance and assistance in the form of services, alimony paid from the Alimony Fund, scholarships;*
- 3) *dependents (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household.*

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid with income from hired labour and social security benefits and from social assistance benefits excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee (see general notes in the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 161) as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Available income comprises:

- 1) *income from hired work — obtained in all work-*

- 1) dochód z pracy najemnej — uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę — który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia (patrz dział „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 1 na str. 163), wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
 - 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi bieżącymi nakładami na nią (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych) i podatkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie;
 - 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie), w tym dochód z wynajmu budynków i budowli oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
 - 4) dochód z tytułu własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy, dochody z dzierżawy ziemi) oraz dochody z wynajmu budynków (w tym mieszkań) i budowli (w tym garaży) niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, który stanowi różnicę między przychodami a poniesionymi nakładami i podatkami;
 - 5) dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej, który obejmuje m.in.: emerytury i renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej (w tym alimenty wypłacane z Funduszu Alimentacyjnego);
 - 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.
- Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.
- Dochód do dyspozycji** jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki.
- places by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement — which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries (see the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 1 on page 163), payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees) as well as taxes connected with tending a private farm in agriculture;*
 - 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture), of which income from leasing buildings and structures and income from practising a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);*
 - 4) *income from title of property (interest, shares in company profits, including dividends, income from land leasing), income from the rental of buildings (including dwellings) and structures (including garages) not connected with conducting economic activity, measured as a difference between revenues and investment and taxes;*
 - 5) *income from social security benefits and social assistance which include i.a.: retirement pay and pensions, social security benefits and other social assistance (within the scope of alimony, paid from the Alimony Fund);*
 - 6) *other income, which includes, i.a.: gifts (i.a. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*
- Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.*
- Disposable income** is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as

Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

6. Grupowania przychodów i rozchodów gospodarstw domowych dokonano w dostosowaniu do zasad systemu rachunków narodowych, w tym wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zregulowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

7. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

6. Household revenues and expenses are classified in accordance with national accounts, of which expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS).

7. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 1 (94) **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1554	1155	1241	1258	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym ...	3,23	3,27	3,19	3,16	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:					<i>of which:</i>
pracujących	1,09	1,16	1,18	1,19	<i>employed</i>
pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej ..	0,94	0,92	0,96	0,93	<i>receiving social security benefits and social assistance benefits</i>
w tym emeryturę lub rentę	x	0,75	0,82	0,78	<i>of which retirement pay and pension</i>
pozostających na utrzymaniu	1,18	1,14	1,02	0,97	<i>dependents</i>

TABL. 2 (95) **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	518,89	621,01	878,18	937,89	Available income
w tym:					<i>of which:</i>
z pracy najemnej	218,09	237,34	415,36	471,08	<i>from hired work</i>
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	50,36	54,71	51,76	55,60	<i>from a private farm in agriculture</i>
z pracy na własny rachunek..	39,96	39,33	82,52	81,79	<i>from self-employment</i>
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej	186,89	237,88	257,53	291,39	<i>from social security benefits and social assistance benefits</i>
Dochód do dyspozycji	x	597,40	853,12	909,40	Disposable income

TABL. 3 (96) PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
WYDATKI OGÓLEM	516,98	579,49	746,54	792,07	TOTAL EXPENDITURES
w tym towary i usługi konsumpcyjne	500,52	555,89	721,49	763,58	of which consumer goods and services
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	182,60	189,54	223,14	233,55	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	13,28	13,29	16,71	19,44	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	33,65	31,14	40,86	45,79	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	91,17	115,23	150,04	173,39	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	x	30,32	42,09	44,98	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	26,85	32,46	37,22	37,65	health
transport	44,21	36,00	71,41	63,38	transport
łączność	15,15	28,35	34,46	35,06	communication
rekreacja i kultura	26,45	30,07	45,67	48,20	recreation and culture
edukacja ^a	9,01	7,22	9,41	8,77	education ^a
restauracje i hotele	1,95	13,05	10,25	12,18	restaurants and hotels
inne towary i usługi	25,41	27,70	37,49	38,80	miscellaneous goods and services

a Łącznie z wychowaniem przedszkolnym.
a Including pre-school education.

TABL. 4 (97) PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	10,40	9,82	9,27	8,90	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo	7,28	6,74	6,33	5,96	of which bread
Mięso i wędliny w kg	6,02	6,26	6,27	6,17	Meat in kg
Ryby ^a w kg	0,36	0,30	0,38	0,38	Fish ^a in kg
Jogurty i napoje mleczne w kg ...	x	0,39	0,48	0,51	Yoghurt and milk based beverages in kg
Mleko ^b w l	6,29	5,26	4,02	3,67	Milk ^b in l

a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych. b Bez zagęszczonego i w proszku.

a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 (97) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Sery w kg	0,85	0,82	0,72	0,78	Cheese in kg
Jaja w szt	16,06	17,73	14,93	15,07	Eggs in units
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,49	1,46	1,38	1,39	Oils and fats in kg
Owoce w kg	3,97	3,83	3,57	3,88	Fruit in kg
Warzywa w kg	15,23	13,89	12,58	12,13	Vegetables in kg
Cukier w kg	2,18	1,80	1,83	1,71	Sugar in kg

TABL. 5 (98) **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka	97,1	93,9	96,4	94,8	Refrigerator
Zamrażarka	35,1	29,4	42,3	39,9	Freezer
Automat pralniczy	56,9	67,1	77,5	81,1	Automatic washing machine
Kuchenka mikrofalowa	x	23,1	34,9	42,1	Microwave oven
Samochód osobowy	45,2	48,4	54,8	57,7	Passenger car
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża)	29,5	31,8	32,7	31,2	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	93,9	98,7	99,0	99,7	Television set
Telefon komórkowy	x	59,9	81,7	86,0	Mobile phone
Magnetowid, odtwarzacz	51,7	41,6	36,3	30,5	Videorecorder
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	35,8	34,9	52,0	58,6	Satellite television equipment
Komputer osobisty	11,2	30,2	49,7	55,8	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu	x	13,5	32,5	43,3	of which with access to the Internet

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.
^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 25.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej** dotyczą przewodów ulicznych (tzw. sieci rozdzielczej) bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o **sieci gazowej** uwzględniają dane o sieci przesyłowej (magistralnej) oraz sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji — z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji — wpusty kanalizacyjne.

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 25.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns street conduits excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Information connected those networks includes data on the transmission (main) and the distribution network.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line, sewerage and gas-line connections leading to residential buildings (including collective accommodation facilities, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households include quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewerage — sewerage inlets.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej nie obejmują gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejnego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348) z późniejszymi zmianami.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o komunikacji miejskiej dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Długość tras jest to długość odcinków ulic (dróg, torowisk), po których kursują autobusy, tramwaje lub trolejbusy.

*Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.*

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

*5. Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity** do not include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.*

*The **consumption of electricity and gas from the gas-line network** in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.*

*6. Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — with is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348) with later amendments.*

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-operatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

***Boiler-house** is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.*

*7. Information regarding **urban ground transport** concerns **bus, tram and trolley-bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and minibuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.*

***Transport line** is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.*

*The **length of routes** is the length of the sections of streets (roads, tracks) over which buses, trams or trolley-buses travel.*

8. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budyneków mieszkalnych), budyneków użyteczności publicznej oraz budyneków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytku** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych dla jednej rodziny, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

8. *Data on **municipal waste** concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.*

Information on communal wastes is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of wastes (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. *Data on **liquid waste** concern waste which comes from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business — in case they are not discharged by sewerage system.*

Dwellings

1. *Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).*

*A **dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes for a single family, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.*

*A **room** is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.*

*Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used regularly and exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.*

*The **usable floor space** of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.*

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** podano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych — według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzypisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu bieżącej sprawozdawczości, tj. przyrostów i ubytków zasobów mieszkaniowych.

4. Dane o **liczbie mieszkań wyposażonych w instalacje** (na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych) uwzględniają modernizację mieszkań spółdzielni mieszkaniowych, gmin, zakładów pracy, wspólnot mieszkaniowych i budownictwa społecznego czynszowego oraz szacunek przyrostu mieszkań, które zostały wyposażone w instalacje w budynkach indywidualnych w wyniku ich modernizacji.

5. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytku** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalność gospodarczą), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

2. *Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.*

3. *The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census with regard to the current reporting i.e. increase and decrease in dwelling stock.*

4. *Data regarding the number of dwellings fitted with installations (on the basis of balances of dwelling stocks) include the modernization of dwellings belonging to housing co-operatives, gminas, employers, condominiums and public building society dwellings as well as the estimate of the increase of dwellings which were fitted with installations in private buildings as a result of their modernization.*

5. *Information regarding dwellings, usable floor space of dwellings as well as regarding rooms completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.*

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund;
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna
Municipal infrastructure

 TABL. 1 (99) **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
 Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km					Distribution network in km
Wodociągowa	9289,1	11195,0	11902,1	12143,1	Water-line
Kanalizacyjna ^a	1476,8	2689,0	2953,2	3040,7	Sewerage ^a
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych					Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	165217	200029	217034	221859	Water-line system
miasta	47031	52334	57035	58186	urban areas
wieś	118186	147695	159999	163673	rural areas
Kanalizacyjne	33552	57352	69006	70917	Sewerage system
miasta	24309	34447	41943	42975	urban areas
wieś	9243	22905	27063	27942	rural areas
Zdroje uliczne.....	647	648	426	415	Street outlets
Miasta	294	126	184	185	Urban areas
Wieś	353	522	242	230	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	38,0	31,4	31,2	31,3	Consumption of water from water-line system in households (during the year) in hm³
Miasta w hm ³	26,9	19,4	18,0	18,1	Urban areas in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	44,8	33,2	31,2	31,5	per capita in m ³
Wieś w hm ³	11,1	11,9	13,2	13,2	Rural areas in hm ³

a Łącznie z kolektorami.
 a Including collectors.

TABL. 2 (100) **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIĘ ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys...	308,5	449,4	454,2	454,9	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	215,0	224,1	229,5	230,1	Urban areas
Wieś.....	93,5	225,3	224,7	224,8	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GW-h	461,8	695,4	740,1	751,0	In GW-h
miasta	314,6	332,7	353,4	355,5	urban areas
wieś.....	147,2	362,7	386,7	395,5	rural areas
W kW-h:					In kW-h:
miasta: na 1 mieszkańca.....	523,7	568,6	611,9	618,3	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1468,3	1484,3	1540,3	1544,8	per consumer ^a
wieś — na 1 odbiorcę ^a	1574,2	1610,1	1720,8	1759,2	rural areas — per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku.

Ź r ó d ł o: dane Agencji Rynku Energii SA.

a The average number of consumers during the year was used in calculations.

S o u r c e: data of Energy Market Agency.

TABL. 3 (101) **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIĘ GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009		SPECIFICATION	
	ogółem total		miasta urban areas	wieś rural areas		
Sieć gazowa w km	3624,4	3801,1	3848,8	1216,3	2632,5	Gas line network in km
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych ^a	59272	64360	65517	35786	29731	Connections leading to residential buildings ^a
Odbiorcy gazu z sieci w tys. ...	161,6	159,7	160,5	140,6	19,9	Consumers of gas from gas-line system in thous.
Zużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku) w hm ³	80,3	77,5	76,4	64,4	12,1	Consumption of gas from gas-line system ^b (during the year) in hm ³
na 1 mieszkańca ^c w m ³	62,4	60,9	60,1	112,0	17,3	per capita ^c in m ³

a Od 2007 r. łącznie z połączeniami prowadzącymi do budynków niemieszkalnych. b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. c Miast i wsi, w których istniała sieć gazowa.

a Since 2007 including connections leading to non-residential buildings. b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. c Urban areas and rural areas in which a gas-line system existed.

TABL. 4 (102) **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009		SPECIFICATION	
	ogółem total		miasta urban areas	wieś rural areas		
Sieć ciepła w km	628,8	575,3	630,7	597,1	33,6	Heating network in km:
w tym przesyłowa	387,4	343,6	399,8	376,8	23,0	of which transmission
Kotłownie	398	407	414	311	103	Boiler rooms
Sprzedaż energii cieplnej (w ciągu roku) w GJ	4491872	4115006	3955100	3898301	56799	Sale of heating energy (during a year) in GJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	39985	25312	27251	26453	797	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	26312	18440	18905	18599	306	of which residential buildings

TABL. 5 (103) **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009		SPECIFICATION	
	ogółem total		miasta urban areas	wieś rural areas		
Ludność w tys. — korzystająca ^a z:						Population in thous. — using ^a :
wodociągu	1050,8	1058,4	1060,5	544,6	515,9	water-line system
kanalizacji	571,3	590,6	593,0	480,9	112,1	sewerage system
gazu	457,3	460,1	463,1	396,2	66,9	gas-line system
Ludność — w % ogółu ludności — korzystająca ^a z:						Population — in % of total population — using ^a :
wodociągu	81,8	83,2	83,5	94,9	74,1	water-line system
kanalizacji	44,5	46,4	46,7	83,8	16,1	sewerage system
gazu	35,6	36,1	36,5	69,1	9,6	gas-line system

^a Dane szacunkowe.
^a Estimated data.

TABL. 6 (104) **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**
Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej.....	11	11	11	7	Towns served by urban transport companies
Ludność ^b w miastach obsługiwanych przez zakłady komunikacji miejskiej w tys.	452	449	449	413	Population ^b in urban areas served by urban transport companies in thous.
Sieć komunikacyjna:					Transport network:
linie w km	1952	1866	1908	2036	lines in km
Tabor autobusowy.....	368	338	624	350	Bus fleet

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^b Dane szacunkowe.

^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Estimated data.

TABL. 7 (105) **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) ^b w t.....	185415,7	206712,0	207220,2	Municipal waste collected (during the year) ^b in t
w tym z gospodarstw domowych..	140604,1	137618,9	136610,7	of which from households
w tym wyselekcjonowane:				of which selected:
makulatura	1531,1	3543,0	3296,7	waste-paper
szkło.....	1191,3	2912,8	3062,2	glass
tworzywa sztuczne	405,2	1199,5	1618,1	plastic
metale	53,3	43,6	74,2	metals
inne	998,2	2165,9	2075,4	other
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):				Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba.....	28	18	19	number
powierzchnia w ha.....	80,9	55,8	62,0	area in ha
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	539,3	673,9	735,4	Liquid waste ^c removed (during the year) in dam ³
w tym z gospodarstw domowych.....	327,7	441,5	488,7	of which from households

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8 i 9 na str. 182. ^b Dane szacunkowe. ^c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes, item 8 and 9 on page 182. ^b Estimated data. ^c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 8 (106) **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE URBAN AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M: w ha	1454,3	1238,4	1266,3	1046,6	T O T A L: in ha
w % powierzchni miast.	2,3	1,9	1,9	1,6	in % of urban area space
na 1 mieszkańca miast w m ²	24,3	21,2	22,0	18,2	per capita in urban areas in m ²
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej w ha:					Generally accessible urban area green belts in ha:
parki spacerowo-wypoczynkowe	497,1	269,9	316,0	336,5	strolling-recreational parks
zieleńce	93,5	102,1	122,1	113,0	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	863,7	866,4	828,2	597,1	Estate green belts in ha

Uwaga do tablic 9-11

Dane dotyczą zasobów mieszkaniowych zamieszkanymi i niezamieszkanymi. Przy przeliczeniach na osobę (tabl. 9) przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

Notes to tables 9-11

Data concern inhabited and uninhabited dwelling stocks. The total number of population as of 31 XII was used in calculations per capita (table 9).

Mieszkania

Dwellings

TABL. 9 (107) **ZASOBY MIESZKANIOWE**
Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Mieszkania w tys.	414,5	420,2	422,0	214,5	Dwellings in thous.
Izby w tys.	1504,2	1534,2	1543,2	748,8	Rooms in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	29271,0	29946,1	30157,0	13133,1	Usable floor space of dwellings in thous. m ²
Przeciętna:					Average:
liczba izb w mieszkaniu	3,63	3,65	3,66	3,49	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :					usable floor space in m ² :
1 mieszkania	70,6	71,3	71,5	61,2	per dwelling
na 1 osobę	22,8	23,5	23,7	22,9	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	3,10	3,03	3,01	2,68	per dwelling
1 izbę	0,85	0,83	0,82	0,77	per room

TABL. 10 (108) **MIESZKANIA WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Mieszkania	414470	40209	422041	Dwellings
w tym własność:				<i>of which ownership:</i>
Spółdzielni mieszkaniowych.....	91339	.	68551	<i>Housing co-operatives</i>
Gmin (komunalna).....	19339	.	15787	<i>Gmina (municipal)</i>
Zakładów pracy ^a	5762	.	2199	<i>Company^a</i>
Osób fizycznych ^b	295397	.	334766	<i>Natural persons^b</i>
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	29271,0	29946,1	30157,0	Usable floor space of dwellings in thous. m²
w tym własność:				<i>of which ownership:</i>
Spółdzielni mieszkaniowych.....	4595,3	.	3408,9	<i>Housing co-operatives</i>
Gmin (komunalna).....	794,8	.	628,7	<i>Gmina (municipal)</i>
Zakładów pracy ^a	298,8	.	126,7	<i>Company^a</i>
Osób fizycznych ^b	23433,5	.	25954,9	<i>Natural persons^b</i>

a Łącznie z zasobami Skarbu Państwa. b Dotyczy właścicieli mieszkań w domach jednorodzinnych oraz w budynkach wielomieszkaniowych.

a Including stocks of the State Treasury. b Concerns owners of dwellings in one-family houses as well as in multiresidential buildings.

TABL. 11 (109) **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a**
Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w % ogółu mieszkań in % of total dwellings			
Miasta				Urban areas
Wodociąg.....	96,5	96,6	96,6	<i>Water-line system</i>
Ustęp	92,6	92,7	92,8	<i>Lavatory</i>
Łazienka	91,4	91,5	91,6	<i>Bathroom</i>
Gaz z sieci	69,5	69,7	69,9	<i>Gas from gas-line system</i>
Centralne ogrzewanie	88,8	89,0	89,0	<i>Central heating</i>
Wieś				Rural areas
Wodociąg.....	79,6	79,9	79,9	<i>Water-line system</i>
Ustęp	59,6	60,0	60,2	<i>Lavatory</i>
Łazienka	61,8	62,3	62,4	<i>Bathroom</i>
Gaz z sieci	8,1	9,3	9,7	<i>Gas from gas-line system</i>
Centralne ogrzewanie.....	59,6	60,1	60,3	<i>Central heating</i>

a Dane szacunkowe.
a Estimated data.

TABL. 12 (110) **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Mieszkania	1833	2121	2668	1893	Dwellings
miasta.....	1124	1269	1311	1055	urban areas
wieś.....	709	852	1357	838	Rural areas
Spółdzielcze.....	477	224	5	190	Co-operative
Komunalne (gminne).....	38	99	7	72	Municipal (gmina)
Zakładowe.....	3	4	3	3	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	150	331	671	368	For sale or rent
Spoleczne czynszowe.....	17	65	-	-	Public building society
Indywidualne.....	1148	1398	1982	1260	Private
miasta.....	439	568	628	425	urban areas
wieś.....	709	830	1354	835	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	243	296	311	228	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta.....	318	386	328	270	Urban areas
Wieś.....	177	220	297	192	Rural areas
Izby	8503	9854	13746	9202	Rooms
miasta.....	4742	5070	5931	4301	urban areas
wieś.....	3761	4784	7815	4901	rural areas
Spółdzielcze.....	1789	707	27	617	Co-operative
Komunalne (gminne).....	86	169	19	168	Municipal (gmina)
Zakładowe.....	12	12	13	14	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	551	993	2155	1099	For sale or rent
Spoleczne czynszowe.....	56	95	-	-	Public building society
Indywidualne.....	6009	7878	11532	7304	Private
miasta.....	2248	3136	3730	2417	urban areas
wieś.....	3761	4742	7802	4887	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	187343	221533	310167	214479	Usable floor space of dwellings in m²
miasta.....	101232	116438	139383	104256	urban areas
wieś.....	86111	105095	170784	110223	rural areas
Spółdzielcze.....	33609	14455	432	12025	Co-operative
Komunalne (gminne).....	1752	3230	408	2830	Municipal (gmina)
Zakładowe.....	193	161	254	318	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	10468	17679	46676	27212	For sale or rent
Spoleczne czynszowe.....	1322	1879	-	-	Public building society
Indywidualne.....	139999	184129	262397	172094	Private
miasta.....	53888	79864	91867	62189	urban areas
wieś.....	86111	104265	170530	109905	rural areas

TABL. 12 (110) MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU (dok.)
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	102,2	104,4	116,3	113,3	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta.....	90,1	91,8	106,3	98,8	urban areas
wieś.....	121,5	123,4	125,9	131,5	rural areas
Spółdzielcze.....	70,5	64,5	86,4	63,3	Co-operative
Komunalne (gminne).....	46,1	32,6	58,3	39,3	Municipal (gmina)
Zakładowe.....	64,3	40,3	84,7	106,0	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	69,8	53,4	69,6	73,9	For sale or rent
Spoleczne czynszowe.....	77,8	28,9	-	-	Public building society
Indywidualne.....	122,0	131,7	132,4	136,6	Private
miasta.....	122,8	140,6	146,3	146,3	urban areas
wieś.....	131,5	125,6	125,9	131,6	rural areas

TABL. 13 (111) MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU WEDŁUG LICZBY IZB
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings					
		razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				Razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more	
OGÓŁEM....	2000	1833	1148	0,2	3,1	5,4	91,3	685	2,3	16,6	37,2	43,8
TOTAL	2005	2121	1398	-	3,1	5,2	91,6	723	14,8	30,8	31,8	22,5
	2008	2668	1982	0,2	1,2	2,5	96,1	686	3,8	22,0	38,6	35,6
	2009	1893	1260	-	0,6	4,0	95,5	633	3,5	25,8	49,1	21,6
Miasta.....	2000	1124	439	-	5,5	9,6	85,0	685	2,3	16,6	37,2	43,8
Urban areas	2005	1269	568	-	6,0	5,3	88,7	701	14,4	30,1	32,2	23,3
	2008	1311	628	-	1,9	3,0	95,1	683	3,8	22,0	38,8	35,4
	2009	1055	425	-	0,9	6,6	92,5	630	3,5	25,9	49,4	21,3
Wieś.....	2000	709	709	0,3	1,7	2,8	95,2	-	-	-	-	-
Rural areas	2005	852	830	-	1,2	5,2	93,6	22	27,3	54,5	18,2	-
	2008	1357	1354	0,3	0,9	2,2	96,6	3	-	33,3	-	66,7
	2009	838	835	-	0,4	2,6	97,0	3	-	-	-	100,0

DZIAŁ X EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. 2004, Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami.

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa; powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych;
- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2—3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne.

3. Prezentowane w dziale dane dotyczą: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży (podstawowych, gimnazjów, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych), policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych (podstawowych, gimnazjalnych, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych).

4. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

CHAPTER X EDUCATION

General notes

1. *The educational system in Poland functions according to the Education System Act of 7 IX 1991 (uniform text, Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Act of 27 VII 2005 – Higher Education Law (Journal of Laws No. 164, item 1365) with later amendments.*

2. *Among schools covered by the educational system, there are:*

- *since 1999/2000 school year 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools where education is compulsory and which replaced 8-year primary schools;*
- *since 2002/03 school year upper secondary schools, i. e. 2—3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools, and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since 2004/05 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools.*

3. *Data, presented in the chapter are related to: pre-primary education, schools for children and youth, i.e. primary, lower secondary, upper secondary (post-primary) schools and upper secondary schools, as well as post-secondary schools, tertiary education and schools for adults, i.e. primary, lower secondary, upper secondary (post-primary) schools and upper secondary schools.*

4. *Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and natural persons.*

5. *Schools (with the exceptions of higher*

5. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej i niepubliczne. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej. Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne (do roku szkolnego 2004/05 – państwowe i niepaństwowe); uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe** (łącznie ze specjalnymi), spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
 - c) „małe szkoły” (bez szkół specjalnych), organizowane od roku szkolnego 2001/02, prowadzące klasy I—III dla uczniów, którzy mają utrudniony dostęp do szkół (głównie ze względu na znaczną odległość od miejsca zamieszkania),
 - d) szkoły artystyczne (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej.

Z dniem 1 IX 2004 r. dzieci w wieku 6 lat zobowiązane są do rocznego przygotowania w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi);
- 2) **gimnazja** (łącznie ze specjalnymi), spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) filie gimnazjów (bez szkół specjalnych) — tylko w roku szkolnym 2000/01,
 - c) szkoły przysposabiające do pracy na podstawie programowej VI klasy szkoły podstawowej (od roku szkolnego 2003/04 szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy);

education institutions) and establishments may be public, non-public with the competence of a public school and non-public. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the programme minimum as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can only administer public schools. Primary schools and lower secondary schools can be administrated either as public schools, or non-public schools with the competence of a public school. Tertiary education can be public and non-public (until 2004/05 school year – state and non-state); non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

6. **Schools for children and youth** include:

- 1) **primary schools** (including special schools), of which:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) branch schools (excluding special schools),
 - c) "small schools" (excluding special schools) organized since 2001/02 school year, comprising grades I—III for children who have limited access (primarily due to distance from place of residence),
 - d) art schools (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme.

As of 1 IX 2004 children at the age of 6 are obliged to receive one year pre-primary education (preparing them for school) which is carried out either in nursery schools or in pre-primary sections of primary schools (including special schools);
- 2) **lower secondary schools** (including special schools), of which:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) lower secondary branch schools (excluding special schools) — only in 2000/01 school year,
 - c) job-training schools on the basis of 6th grade of primary school (until 2003/04 school year schools with job-training sections);
- 3) **upper secondary schools** (including special schools) include:
 - a) basic vocational schools,

- 3) **szkoły ponadgimnazjalne** (łącznie ze specjalnymi), obejmujące:
- zasadnicze szkoły zawodowe,
 - licea ogólnokształcące,
 - uzupełniające licea ogólnokształcące,
 - licea profilowane,
 - technika,
 - technika uzupełniająca,
 - szkoły artystyczne – w obecnej edycji Rocznika dane dotyczące ogólnokształcących szkół artystycznych podaje się od roku szkolnego 2007/08, a w przypadku absolwentów od roku 2006/07 z wyłączeniem szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. Dane za lata poprzednie są porównywalne z danymi z roku szkolnego 2007/08,
 - specjalne szkoły przysposabiające do pracy (na podbudowie programowej gimnazjum od roku szkolnego 2004/05, do roku szkolnego 2004/05 funkcjonowały szkoły (klasy) przysposabiające do pracy specjalne na podbudowie programowej klasy VIII).

7. Szkoły policealne — kształcące w formie dziennej, wieczorowej lub zaocznej - obejmują:

- policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie (w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata; bez szkół specjalnych) prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich;
- kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) – od roku szkolnego 2005/06.

8. Szkoły wyższe realizują kształcenie w systemie studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych. Od roku szkolnego 2006/07 dotychczasowe systemy studiów zostały zatopione formami studiów: stacjonarnymi (dienne) i niestacjonarnymi (wieczorowe, zaoczne i eksternistyczne).

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
 - obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
 - nie obejmują Polaków studiujących za granicą.
- Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, wydziałami i instytutami zamiejscowymi oraz punktami konsultacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

9. Szkoły dla dorosłych kształcące w formie dziennej i wieczorowej oraz zaocznej obejmują:

- general secondary schools,
- supplementary general secondary schools,
- specialized secondary schools,
- technical secondary schools,
- supplementary technical secondary schools,
- art schools – in this edition of the Yearbook data concerning art schools are given (since 2007/08 school year and in case of graduates since 2006/07 school year) excluding art schools giving only artistic education. Data for previous years are comparable with 2007/08 school year,
- special job-training schools (since 2004/05 school year based on the programme of lower secondary school, until 2004/05 school year operated schools (classes) based on the programme of 8th grade.

7. Post-secondary schools — educating in day, evening or weekend form include:

- post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
- foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges (in which graduates do not receive title of licentiate; excluding special schools) conducted by education departments of voivodship marshals' offices;
- colleges of social work (3-year) – since 2005/06 school year.

8. Tertiary education (university level) includes day, evening, weekend and extramural studies. Since 2006/07 school year the up to now study systems have been replaced by full-time programmes (day) and part-time programmes (evening, weekend and extramural).

Data regarding tertiary education:

- include foreign language teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;
- include foreigners studying in Poland;
- do not include Poles studying abroad.

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including branch sections, faculties and institutes operating in a place different than the place of their seat and consultative points. Data do not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

9. Schools for adults educating in day and evening as well as weekend form include:

- primary schools as well as until 2000/01 school year — primary vocational extramural studies;

- 1) szkoły podstawowe oraz do roku szkolnego 2000/01 — podstawowe studium zawodowe;
- 2) gimnazja oraz w roku szkolnym 2000/01 — podstawowe studium zawodowe;
- 3) szkoły ponadpodstawowe:
 - a) zasadnicze (zawodowe),
 - b) średnie:
 - licea ogólnokształcące,
 - zawodowe: licea i technika, licea zawodowe oraz do roku szkolnego 2000/01 — średnie studium zawodowe;
- 4) szkoły ponadgimnazjalne:
 - a) zasadnicze szkoły zawodowe,
 - b) licea ogólnokształcące,
 - c) uzupełniające licea ogólnokształcące,
 - d) licea profilowane,
 - e) technika,
 - f) technika uzupełniająca.

10. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne, terapeutyczne i wyrównawcze) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej.

11. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkoła lub szkoły.

12. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

13. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielania specjalnej pomocy.

14. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

15. Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, z tym, że w przypadku wyższych szkół zawodowych nie występują stanowiska docenta i adiunkta.

16. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone

- 2) *lower secondary schools as well as in 2000/01 school year — primary vocational extramural studies;*
- 3) *upper secondary (post-primary) schools:*
 - a) *basic vocational schools,*
 - b) *secondary schools:*
 - *general secondary schools,*
 - *vocational secondary schools: specialized secondary and technical schools, vocational secondary schools as well as until 2000/01 school year — secondary vocational extramural studies;*
- 4) *upper secondary schools:*
 - a) *basic vocational schools,*
 - b) *general secondary schools,*
 - c) *supplementary general secondary schools,*
 - d) *specialized secondary schools,*
 - e) *technical secondary schools,*
 - f) *supplementary technical secondary schools.*

10. Special schools are organized for handicapped children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special departments or integration, mainstream, therapeutic and compensatory classes are established) as well as in special educational centres or health care institutions

11. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and older who, for reasons of their disability, are not able to attend regular schools or nursery schools.

12. Youth education centres are intended for handicapped children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability cannot attend regular schools or nursery schools.

13. Youth sociotherapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

14. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a mental retardation-profound to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

15. Data regarding academic teachers concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor however, the positions assistant professor and tutor do not occur in higher vocational schools.

16. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children 3 of age until beginning education in primary school secured children for care and aimed at preparation to education in school.

Pre-primary education establishments include:

zione dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych,
- zespoły wychowania przedszkolnego,
- punkty przedszkolne.

17. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych — prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku szkolnego (np. dla roku szkolnego 2002/03 absolwenci z roku szkolnego 1 X 2001—30 IX 2002); do roku szkolnego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

18. Absolwenci eksterni do roku szkolnego 2000/01 występują wyłącznie w szkołach policealnych, wyższych oraz w szkołach dla dorosłych (podstawowych, gimnazjach, ponadpodstawowych), od roku szkolnego 2001/02 również w szkołach ponadpodstawowych (zasadniczych i średnich zawodowych) dla młodzieży. W szkołach wyższych ostatni absolwenci eksterni zostali wykazani w roku szkolnym 2004/05.

19. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. Bursa to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

20. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

21. Dane statystyczne pochodzą z badań pełnych, realizowanych przez Główny Urząd Statystyczny na formularzach o symbolu „S”. Od roku szkolnego 2003/04 na sprawozdaniach tego typu brak informacji na temat zatrudnionych nauczycieli (nie dotyczy nauczycieli akademickich). Informację tę można pozyskać ze sprawozdań realizowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

- *nursery schools,*
- *pre-primary sections in primary schools,*
- *pre-primary education groups,*
- *pre-primary points.*

17. Data regarding:

- 1) *pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions), concern the beginning of the school year; data concerning graduates — the end of the school year;*
- 2) *tertiary education are presented as of 30 XI; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous school year (e.g., for 2002/03 school year, graduates from 1 X 2001—30 IX 2002 school year); until 2000/01 school year graduates were shown according to the calendar year.*

18. Extramural graduates until 2000/01 occur only in post-secondary school, tertiary education as well as schools for adults (primary, lower secondary and upper secondary — post-primary), since 2001/02 upper secondary (post-primary) schools (basic vocational and secondary vocational) for youth also. In tertiary schools the last extramural students occurred in 2004/05 school year.

19. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A dormitory is an inter-school facility serving as a boarding school.

20. Extracurricular education offers young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provides recreations and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sports centres and other public and non-public establishments.

21. Statistical data originated from full polls realized by Central Statistical Office on forms with symbol "S". There is no information about teacher employment (does not concern academic teachers) on this type of reports since 2003/04 school year. Such information may be received from reports realized by the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 1—20 i 27—28

Źródło: dane dotyczące roku szkolnego 2008/09 i 2009/10 oraz absolwentów z roku szkolnego 2007/08 i 2008/09 (z wykluczeniem szkół wyższych) pochodzą z Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Note to the tables 1—20 and 27—28

Source: data concerning 2008/09 and 2009/10 school year as well as graduates from 2007/08 and 2008/09 school year (excluding tertiary education) received from the Ministry of National Education.

TABL. 1 (112) EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Podstawowe.....	763	680	616	608	Primary
Gimnazja.....	215	238	245	243	Lower secondary
Specjalne przysposabiające do pracy.....	5	10	15	15	Special job-training
Zasadnicze zawodowe.....	83	52	62	64	Basic vocational
Licea ogólnokształcące.....	65	80	76	76	General secondary
Uzupelniające licea ogólnokształcące.....	x	2	2	4	Supplementary general
Licea profilowane.....	x	43	24	10	Specialized secondary
Technika.....	234	114	94	86	Technical secondary
Technika uzupełniająca.....	x	7	4	4	Supplementary technical secondary
Artystyczne ogólnokształcące ^a	2	2	2	2 ^b	General art ^a
Policealne.....	80	113	108	105	Post-secondary
Wyższe.....	10	14	15	15	Tertiary
Dla dorosłych.....	144	194	133	127	For adults
gimnazja.....	-	2	-	1	lower secondary
zasadnicze zawodowe.....	5	3	-	-	basic vocational
licea ogólnokształcące.....	43	60	35	40	general secondary
uzupelniające licea ogólnokształcące.....	x	25	44	38	supplementary general secondary
licea profilowane.....	x	12	8	6	specialized secondary
technika.....	96	52	11	6	technical secondary
technika uzupełniająca.....	x	40	35	36	supplementary technical secondary
POMIESZCZENIA SZKOLNE CLASSROOMS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe.....	6566	6000	6600	6636	primary
gimnazja.....	1697	2489	2717	2712	lower secondary
ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne ^c	2931	2940	3604	3584	upper secondary (post-primary) and upper secondary ^c
w tym licea ogólnokształcące...	1017	1159	1443	1482	of which general
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^d	15612	12225	10671	9798	Pre-primary education ^d
Szkoły:					Schools:
podstawowe.....	111067	88970	76397	73762	primary
gimnazja.....	40820	55601	48075	45585	lower secondary

a Dające uprawnienia zawodowe; patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie” ust. 6 na str. 193. b Ponadto 3 szkoły artystyczne II stopnia kształcące wyłącznie w zakresie artystycznym. c Łącznie ze szkołami policealnymi i specjalnymi przysposabiającymi do pracy; bez szkół artystycznych dających wyłącznie wykształcenie zawodowe. d Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach.

a Leading to professional certification; see general notes to the chapter “Education”, item 6 on page 193. b Moreover, 3 II level art schools of giving only artistic education. c Including post-secondary and job-training schools; excluding art schools giving only professional education. d Concerns children aged 6 attending pre-school sections of primary and nursery schools.

TABL. 1 (112) EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)					
Szkoły (dok.):					Schools (cont.):
specjalne przysposabiające do pracy	89	183	357	362	special job-training ^b
zasadnicze zawodowe.....	18487	6710	7627	7574	basic vocational
licea ogólnokształcące.....	32128	25607	24168	23409	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	94	23	60	supplementary general secondary
licea profilowane.....	x	6493	1444	811	specialized secondary
technika	37927	21939	23769	23390	technical secondary
technika uzupełniająca	x	230	157	149	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	339	351	262	242 ^e	general art ^a
policealne	4346	6657	10791	9033	post-secondary
wyższe	53909	64042	54519	52957	tertiary
dla dorosłych	14638	9981	8772	8200	for adults
gimnazja	-	64	-	48	lower secondary
zasadnicze zawodowe.....	287	57	-	-	basic vocational
licea ogólnokształcące.....	4865	3421	2532	2947	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące.....	x	1045	2335	2220	supplementary general secondary
licea profilowane.....	x	720	709	456	specialized secondary
technika	9486	3248	927	391	technical secondary
technika uzupełniająca	x	1426	2269	2138	supplementary technical secondary
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	19379	16684	14015	.	primary
gimnazja	x	18476	16549	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	27	-	66	.	special job-training
zasadnicze zawodowe.....	6035 ^g	2175	2309	.	basic vocational secondary
licea ogólnokształcące.....	7249	8180	8145	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	26	-	.	supplementary general secondary
licea profilowane.....	x	2353	796	.	specialized secondary
technika	7974 ^g	4843	4665	.	technical secondary
technika uzupełniająca	x	-	58	.	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	44	71	58 ^f	.	general art ^a
policealne	1772	2020	2619	.	post-secondary
wyższe	9505	15537	13458	.	tertiary
dla dorosłych	3737	4260	2209	.	for adults
gimnazja	x	16	16	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe.....	87 ^g	30	-	.	basic vocational
licea ogólnokształcące.....	1370	1552	620	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące.....	x	213	699	.	supplementary general secondary
licea profilowane.....	x	176	218	.	specialized secondary
technika	2280 ^g	2273	23	.	technical secondary
technika uzupełniająca	x	-	633	.	supplementary technical secondary

a Dające uprawnienia zawodowe; patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie” ust. 6 na str. 193. e Ponadto w szkołach artystycznych II stopnia kształcących wyłącznie w zakresie artystycznym 164 uczniów. f Ponadto w szkołach artystycznych II stopnia kształcących wyłącznie w zakresie artystycznym 8 absolwentów. g Bez ekstermów

a Leading to professional certification; see general notes to the chapter “Education”, item 6 on page 193. e f Moreover of IInd level art schools giving only artistic education 164 students. f Moreover of IInd level art schools giving only artistic education 8 graduates. g Excluding extramural students.

TABL. 2 (113) **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
 SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates		
	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10	2000/01	2005/06	2008/09
Zasadnicze szkoły zawodowe^a Basic vocational schools^a	88	62	77	79	18576	6893	7984	7936	6062^b	2175	2375
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	1	1	2	23	21	29	120	10	5	43
Jednostki samorządu terytorialnego ...	81	54	66	66	17862	6441	7232	7071	5826	2086	2107
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	6	6	6	6	691	418	620	553	187	79	208
Organizacje wyznaniowe	-	-	1	1	-	-	15	15	39	-	4
Pozostałe	-	1	3	4	-	13	88	177	-	5	13
Licea ogólnokształcące^c General secondary schools^c	65	82	78	80	32128	25701	24191	23469	7249	8206	8145
Jednostki samorządu terytorialnego ...	59	75	72	73	31565	25137	23618	22939	7069	8097	7932
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	2	-	-	-	220	-	-	-	43	-	-
Organizacje wyznaniowe	1	4	4	4	176	479	499	447	102	81	192
Pozostałe	3	3	2	3	167	85	74	83	35	28	21

a Łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy. b Bez eksternów. c Łącznie z liceami uzupełniającymi.

a Including special job-training schools. b Excluding extramural students. c Including supplementary general secondary schools.

TABL. 2 (113) SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates		
	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10	2000/01	2005/06	2008/09
Licea profilowane Specialized secondary schools	x	43	24	10	x	6493	1444	811	x	2353	796
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	x	40	23	9	x	6227	1338	697	x	2297	757
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	x	3	1	1	x	266	106	114	x	56	39
Technika^d Technical secondary schools^d	236	123	100	92	38266	22520	24188	23781	8018	4914	4781
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	2	2	7	6	339	351	882	1032	44	71	305
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	219	107	76	68	35915	20854	20549	20006	7683	4700	4075
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	15	11	11	12	2012	1054	1615	1745	291	124	312
Pozostałe <i>Others</i>	-	3	6	6	-	261	1142	998	-	19	89

^d Łącznie z technikami uzupełniającymi i szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.
^d Including supplementary technical secondary schools and art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (113) SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates		
	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10	2000/01	2005/06	2008/09
Szkoły policealne . Post-secondary schools	80	113	108	105	4346	6657	10791	9033	1772	1587	2619
Jednostki administracji centralnej (rządowej)..... Central (government) administration entities	-	-	1	2	-	-	119	176	-	-	99
Jednostki samorządu terytorialnego .. Local self-government entities	18	31	19	16	1385	1801	1732	1205	546	396	366
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	21	21	23	23	1096	1257	2698	1484	446	337	681
Pozostałe	41	61	65	64	1865	3599	6242	6168	780	854	1473
Szkoły wyższe..... Tertiary education	10	14	15	15	53909	64042	54519	52957	9505	15537	13458
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	2	2	2	30867	35484	29690	29273	5425	8275	6991
Organizacje wyznaniowe	1	1	1	1	121	87	75	39	-	40	19
Pozostałe	7	11	12	12	22921	28471	24754	23645	4080	7222	6448
Szkoły dla dorosłych..... Schools for adults	144	194	133	127	14638	9981	8772	8200	3737^e	4260	2209
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	-	-	-	1	-	-	-	24	-	-	20
Jednostki samorządu terytorialnego	44	47	20	18	5259	2163	1012	1010	1842	1248	254
Organizacje społeczne i stowarzyszenia.....	40	50	38	36	3067	2328	2458	2158	793	968	651
Pozostałe	60	97	75	72	6312	5490	5302	5008	1102	2044	1284

e W szkolnictwie zawodowym - bez eksternów.

e In vocational schools – excluding extramural students.

TABL. 3 (114) **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a**
Stan w dniu 31 XII
**PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN
AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a**
As of 31 XII

LATA YEARS JĘZYKI OBCIE FOREIGN LAN- GUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students									
		podstawowych primary			gimna- zjach lower second- ary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocatio- nal	liceach ogólno- kształcą- cych ^b general second- ary ^b	liceach profilo- wanych speciali- zed second- ary	techni- kach ^c technical second- ary ^c	policeal- nych post-se- condary	
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas							
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION											
Angielski English	2000/01 2005/06 2008/09 2009/10	130698 146149 162377 160390	44,5 52,6 90,5 93,7	53,5 55,0 91,0 95,4	37,3 50,7 90,1 92,4	73,6 79,4 85,0 88,8	8,8 41,5 58,3 61,4	91,0 97,1 94,6 94,2	x 97,8 90,4 98,3	56,3 92,3 97,6 96,0	24,5 40,4 33,7 38,0
Francuski ... French	2000/01 2005/06 2008/09 2009/10	8547 4800 3712 2996	0,9 0,4 0,0 0,0	1,3 0,9 0,1 0,0	0,5 0,1 - -	1,2 0,8 0,4 0,7	0,1 - - -	14,6 11,1 11,9 10,1	x 2,1 1,7 2,6	6,3 4,4 2,5 1,2	- - - -
Niemiecki ... German	2000/01 2005/06 2008/09 2009/10	60300 55590 46558 49247	11,9 8,0 4,7 3,6	13,2 6,7 3,0 2,9	11,0 9,0 6,0 4,2	31,5 18,8 15,7 30,2	12,1 26,4 23,7 19,2	55,5 64,0 61,8 54,4	x 75,4 71,3 89,3	38,5 66,7 73,0 75,2	8,5 7,8 - -
Rosyjski Russian	2000/01 2005/06 2008/09 2009/10	48415 18593 11399 10638	11,1 3,2 1,3 0,8	2,0 0,8 0,4 0,3	18,3 5,0 2,1 1,3	25,2 5,4 3,3 6,3	77,2 26,0 17,2 16,5	23,3 16,4 14,8 11,8	x 23,1 11,5 3,9	14,0 23,9 15,5 13,1	1,3 - - -
Włoski Italian	2000/01 2005/06 2008/09 2009/10	312 335 394 371	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	0,6 0,9 1,0 0,8	x 0,7 2,2 1,6	0,3 0,2 0,5 0,8	- - - -
Hiszpański.. Spanish	2000/01 2005/06 2008/09 2009/10	199 244 461 621	- - - -	- - - -	- - - -	- - - 0,1	- - - -	0,6 1,0 1,4 1,9	x - 0,8 1,5	- - 0,4 0,5	- - - -
Łaciński Latin	2000/01 2005/06 2008/09 2009/10	2652 1286 785 651	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	8,3 4,5 3,2 2,8	x - - -	- - - -	- 11,5 - -
Inne Others	2000/01 2005/06 2008/09 2009/10	83 21 34 70	- - - -	- - - -	- - - -	- - - 0,1	- - - -	0,1 - - -	x - - -	- - - -	3,3 1,7 6,3 3,2

a W roku szkolnym 2000/01 bez szkół specjalnych b Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. c Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. d W systemie informacji oświatowej część szkół wykazała jako zajęcia obowiązkowe zajęcia prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły oraz w ramach programu Ministra Edukacji Narodowej w klasach pierwszych szkoły podstawowej.

a Excluding special schools in 2000/01 school year b Including supplementary general secondary schools. c Including supplementary technical secondary schools as well as general art schools leading to professional certification. d In the educational information collection, some schools indicated as the obligatory classes the classes conducted during the hours which are at the disposal of headperson, as well as the classes conducted within the Minister of National Education English language programme in the first classes of primary school.

TABL. 3 (114) **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a (cont.)
 As of 31 XII

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students									
		podstawowych primary			gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	liceach ogólnokształcących ^b general secondary ^b	liceach profilowanych specjalizowanych specialized secondary	technikach ^c technical secondary ^c	policealnych post-secondary	
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas							
NAUCZANIE DODATKOWE^d ADDITIONAL EDUCATION^d											
Angielski <i>English</i>	2000/01	16865	10,8	9,5	11,8	10,7	-	-	x	0,8	32,2
	2005/06	30788	26,7	24,0	28,7	12,0	-	0,7	-	0,6	7,4
	2008/09	11263	6,1	6,9	5,5	12,2	0,1	0,8	-	2,0	-
	2009/10	5856	3,4	2,4	4,1	6,3	-	0,8	1,1	1,3	-
Francuski <i>French</i>	2000/01	714	0,0	0,1	0,0	1,6	-	0,1	x	-	-
	2005/06	1078	0,2	0,3	0,2	1,3	-	0,6	0,0	-	-
	2008/09	572	-	-	-	0,7	-	1,0	-	-	-
	2009/10	830	0,1	0,3	-	0,8	-	1,6	-	-	-
Niemiecki <i>German</i>	2000/01	5646	1,2	0,7	1,7	8,4	-	0,1	x	2,0	8,0
	2005/06	23120	5,7	5,3	6,1	31,4	-	1,1	-	1,0	5,0
	2008/09	20614	6,8	6,1	7,5	29,4	0,4	2,4	-	2,4	-
	2009/10	17957	7,6	6,5	8,4	21,8	0,4	6,8	1,2	3,4	-
Inne <i>Others</i>	2000/01	6254	2,1	2,6	1,8	8,4	-	1,0	x	0,4	5,7
	2005/06	11456	3,5	2,3	4,4	12,4	-	4,3	0,1	1,7	-
	2008/09	9807	3,8	2,8	4,6	9,3	-	8,3	-	1,6	-
	2009/10	9204	3,5	2,1	4,7	8,4	-	9,0	0,4	2,6	-

a W roku szkolnym 2000/01 bez szkół specjalnych. b Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. c Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. d Od roku 2003/04 dane obejmują wyłącznie nauczanie w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły; w roku szkolnym 2000/01 – nauczanie nadobowiązkowe prowadzone przez szkoły, fundacje itp.

a Excluding special schools in 2000/01 school year. b Including supplementary general secondary schools. c Including supplementary technical secondary schools as well as general art schools leading to professional certification. d From 2003/04 school year data include only education during the hours, which are at the disposal of headperson; in 2000/01 school year – additional education conducted by schools, foundations etc.

TABL. 4 (115) **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH^a**
Stan w dniu 31 XII
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS^a
As of 31 XII

JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students		
		gimnazjach lower secondary	ponad- gimnazjalnych ^b upper secondary ^b	policealnych post- secondary
Angielski..... 2005/06	8286	100,0	63,0	49,1
<i>English</i> 2008/09	11642	-	80,3	46,0
2009/10	9758	100,0	80,5	41,3
Niemiecki..... 2005/06	1939	-	15,3	4,9
<i>German</i> 2008/09	1339	-	12,5	2,2
2009/10	681	-	7,7	0,7
Rosyjski..... 2005/06	3295	-	24,8	1,0
<i>Russian</i> 2008/09	922	-	9,2	1,7
2009/10	1493	-	15,9	2,6
Łaciński..... 2005/06	-	-	-	-
<i>Latin</i> 2008/09	199	-	-	2,0
2009/10	21	-	-	0,3
Włoski..... 2005/06	-	-	-	-
<i>Italian</i> 2008/09	-	-	-	-
2009/10	1	-	0,0	-

a Tylko nauczanie obowiązkowe. b Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i technikami.
a *Obligatory education only.* b *Including supplementary general secondary schools and technical secondary schools.*

TABL. 5 (116) **UCZNIOWIE ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**
PUPILS AND STUDENTS WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
Szkoły				Schools
w tym:				<i>of which:</i>
Podstawowe.....	2228	1765	1783	<i>Primary schools</i>
w tym specjalne.....	907	685	666	<i>of which special</i>
Gimnazja.....	1897	1789	1858	<i>Lower secondary schools</i>
w tym specjalne.....	1024	998	975	<i>of which special</i>
Specjalne przysposabiające do pracy.....	183	357	362	<i>Special job-training schools</i>
Zasadnicze zawodowe.....	742	570	599	<i>Basic vocational</i>
w tym specjalne.....	721	552	531	<i>of which special</i>
Licea ogólnokształcące ^a	72	149	190	<i>General secondary schools^a</i>
w tym specjalne.....	11	56	102	<i>of which special</i>
Licea profilowane.....	75	39	36	<i>Specialized secondary schools</i>
w tym specjalne.....	57	30	19	<i>of which special</i>
Technika ^b	78	68	84	<i>Technical secondary schools^b</i>
w tym specjalne.....	68	53	41	<i>of which special</i>

a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. b Łącznie z technikami uzupełniającymi.
a *Including supplementary general secondary schools.* b *Including supplementary technical secondary schools.*

TABL. 6 (117) **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE I OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE^a**

Stan w dniu 30 IX

SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES^a

As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^b <i>SPECIAL EDUCATION CENTRES^b</i>					
Ośrodki	23	21	20	20	<i>Centres</i>
Miejsca	1613	1418	1272	1249	<i>Places</i>
Wychowankowie	1454	1243	1000	1004	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
niesłyszący i słabo słyszący	56	110	-	48	<i>deaf and hearing impaired</i>
z niepełnosprawnością ruchową	151	151	116	71	<i>motor-skill impaired</i>
z upośledzeniem umysłowym .	1016	833	792	797	<i>mentally disabled</i>
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	143	30	-	-	<i>socially maladjusted</i>
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII <i>YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES</i>					
Ośrodki	-	1	2	2	<i>Centres</i>
Miejsca	-	70	141	158	<i>Places</i>
Wychowankowie	-	60	132	158	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	-	60	99	119	<i>socially maladjusted</i>
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE <i>YOUTH EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	1	1	3	4	<i>Centres</i>
Miejsca	84	72	156	216	<i>Places</i>
Wychowankowie	28	78	155	207	<i>Residents</i>
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE^c <i>REHABILITATION-EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	1	3	3	4	<i>Centres</i>
Miejsca	40	-	91	139	<i>Places</i>
Wychowankowie	31	68	81	143	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	7	21	25	43	<i>mental retardation-profound</i>
z zaburzeniami sprzężonymi ...	24	47	52	97	<i>associated with defects</i>

^a W latach 2000 i 2005 – stan w dniu 31 X. ^b Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2009 r. – 3 ośrodki z 108 wychowankami). ^c Do 2002 r. określane jako ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze.

^a In 2000 and 2005 – as of 31 X. ^b Including special education centres (in 2009 were 3 centres with 108 residents).

TABL. 7 (118) **INTERNATY I BURSYP SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)**
Stan w dniu 30 IX
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH^a
(excluding special schools)
As of 30 IX

SZKOŁY	Ogółem <i>Total</i>	Licea ogólnokształcące ^b <i>General secondary^b</i>	Średnie zawodowe ^{bc} <i>Vocational secondary^{bc}</i>	SCHOOLS
Internaty i bursy				<i>Boarding-schools and dormitories</i>
2000/01	54	13	41	
2005/06	38	6	32	
2008/09	21	7	14	
2009/10	27	6	21	
Miejsca				<i>Beds</i>
2000/01	7107	1066	6041	
2005/06	4422	461	3961	
2008/09	1862	413	1449	
2009/10	2735	395	2340	
Korzystający:				<i>Boarders:</i>
w liczbach bezwzględnych				<i>in absolute numbers</i>
2000/01	5137	689	4448	
2005/06	3088	308	2780	
2008/09	1036	281	755	
2009/10	1705	283	1422	
na 100 miejsc.....	62,3	71,6	60,8	<i>per 100 beds</i>

^a W latach szkolnych 2000/01 i 2005/06 – stan w dniu 10 XI. ^b Ponadpodstawowe, a od roku szkolnego 2002/03 również ponadgimnazjalne. ^c Łącznie ze szkołami zasadniczymi zawodowymi.

^a In 2000/01 and 2005/06 school years – as of 10 XI. ^b Upper secondary (post-primary) schools and since 2002/03 school year upper secondary schools. ^c Including basic vocational schools.

TABL. 8 (119) **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIE DAJĄCE UPRAWNIENIŃ ZAWODOWYCH <i>ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION</i>					
Szkoły	5	7	12	12	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	5	7	12	12	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	733	793	769	787	Pupils
w tym kobiety	469	473	463	477	of which females
Absolwenci	71	116	100	.	Graduates
w tym kobiety	52	66	60	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE <i>ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION</i>					
Szkoły	5	4	5	5	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	2	2	3	3	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	523	475	411	406	Students
w tym kobiety	342	329	295	288	of which females
Absolwenci	68	82	66	.	Graduates
w tym kobiety	44	51	55	.	of which females

TABL. 9 (120) **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoly posiadające komputery w % danej grupy szkół <i>Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools</i>	Pracownie komputerowe <i>Computer laboratories</i>	Komputery ^a w szkołach <i>Personal computers^a in schools</i>				
			ogółem <i>grand total</i>	w tym z dostępem do internetu <i>of which with Internet access</i>	z liczby ogółem - - przeznaczone do użytku uczniów <i>of grand total — used by pupils and youth</i>		
					razem <i>total</i>	w tym z dostępem do internetu <i>of which with Internet access</i>	
Podstawowe..... <i>Primary</i>	2005/06 2008/09 2009/10	85,7 95,3 95,1	515 607 601	5803 9999 10085	3433 8127 8670	4842 8265 8174	2831 6943 7264
Gimnazja..... <i>Lower secondary</i>	2005/06 2008/09 2009/10	85,0 84,5 86,4	226 260 261	3129 4815 4745	2691 4326 4356	2565 3882 3828	2297 3653 3652
Zasadnicze zawodowe ^b <i>Basic vocational^b</i>	2005/06 2008/09 2009/10	25,0 27,3 25,3	16 28 27	256 537 494	205 526 483	196 462 435	154 458 429

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz. b Łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy.

a In case of commonly used computers by a few schools — presented only once. b Including special job-training schools.

TABL. 9 (120) **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH (dok.)**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-
-SECONDARY SCHOOLS (cont.)

SZKOŁY SCHOOLS		Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół <i>Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools</i>	Pracownie komputerowe <i>Computer laboratories</i>	Komputery ^a w szkołach <i>Personal computers^a in schools</i>			
				ogółem <i>grand total</i>	w tym z dostępem do internetu <i>of which with Internet access</i>	z liczby ogółem — przeznaczone do użytku uczniów <i>of grand total — used by pupils and youth</i>	
						razem <i>total</i>	w tym z dostępem do internetu <i>of which with Internet access</i>
Licea ogólnokształcące ^c	2005/06	61,0	86	1687	1464	1350	1227
<i>General secondary^c</i>	2008/09	79,5	115	3083	2785	2428	2325
	2009/10	76,3	115	3078	2869	2431	2375
Zawodowe ^d	2005/06	36,9	131	2441	2093	1915	1741
<i>Vocational^d</i>	2008/09	61,3	165	4258	3991	3599	3450
	2009/10	73,5	178	4500	4385	3754	3692
Policealne	2005/06	18,6	16	250	226	194	183
<i>Post-secondary</i>	2008/09	36,2	32	610	559	536	490
	2009/10	33,3	28	577	528	519	473

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz. c Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. d Łącznie z liceami profilowanymi, technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

a In case of commonly used computers by a few schools — presented only once. c Including supplementary general secondary schools. d Including specialized secondary schools, supplementary technical secondary schools as well as general art schools leading to professional certification.

TABL. 10 (121) **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
Stan w dniu 31 X
EXTRACURRICULAR EDUCATION
As of 31 X

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Placówki <i>Institutions</i>	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a <i>Participants of permanent and temporary forms of pursuits^a</i>						
		ogółem <i>total</i>	artystycznych <i>art</i>	technicznych <i>technical</i>	przedmiotowych ^b <i>science^b</i>	sportowych <i>sports</i>	innych <i>other</i>	
OGÓŁEM	2000	6	4552	1472	124	633	1506	817
TOTAL	2005	9	8225	3986	303	718	2093	1125
	2008	9	9992	3669	42	295	3975	2011
	2009	8	13188	5171	42	328	5975	1672
Młodzieżowe domy kultury	2	6030	5060	42	308	331	289	
<i>Youth cultural establishments</i>								
Międzyszkolne ośrodki sportowe	2	5634	-	-	-	5634	-	
<i>-Interschool sports centres</i>								
Pozostałe placówki	4	1524	111	-	20	10	1383	
<i>Other institutions</i>								

a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 XI roku poprzedzającego rok badany do 31 X roku badanego. b Do 2006 roku określane jako naukowe.

a Systematically participating in extracurricular activities in period from 1 XI of the year preceding the surveyed year to 31 X of the surveyed year. b Until 2006 specified as science.

TABL. 11 (122) **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01			2005/06		
		ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>
1	Szkoły	740	124	616	652	102	550
	w tym: <i>of which:</i>						
2	filialne	87	1	86	63	1	62
3	Pomieszczenia szkolne ...	6369	1884	4485	5849	1659	4190
4	Oddziały	5478	1961	3517	4676	1570	3106
5	Uczniowie	109489	48803	60686	88063	37980	50083
6	w tym I klasa	16803	7129	9674	13103	5622	7481
7	w tym kobiety	53511	23829	29682	43170	18604	24566
	w tym szkoły:						
8	filialne	2316	37	2279	1328	16	1312
9	Absolwenci	18747	8673	10074	16534	7154	9380
10	w tym kobiety	9043	4189	4854	8096	3522	4574
11	w tym szkoły filialne	75	-	75	71	-	71
	Liczba uczniów na:						
12	1 szkołę	148,0	393,6	98,5	135,1	372,4	91,1
13	1 pomieszczenie szkolne	17,2	25,9	13,5	15,1	22,9	12,0
14	1 oddział	20,0	24,9	17,3	18,8	24,2	16,1

2008/09			2009/10			SPECIFICATION	L.p.
ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas		
591	104	487	582	104	478	Schools	1
						<i>of which:</i>	
39	-	39	37	-	37	branch	2
6459	2005	4454	6437	1982	4455	Classrooms	3
4348	1480	2868	4255	1446	2809	Sections	4
75712	33634	42078	73096	32491	40605	Pupils	5
11580	5237	6343	11535	5060	6475	<i>of which 1st grade</i>	6
36900	16402	20498	35536	15776	19760	<i>of which females</i>	7
						<i>of which schools</i> :	
766	-	766	721	-	721	branch	8
13871	6152	7719	.	.	.	Graduates	9
6895	3058	3837	.	.	.	<i>of which females</i>	10
69	-	69	.	.	.	<i>of which schools</i> branch	11
						<i>Number of pupils per:</i>	
128,1	323,4	86,4	125,6	312,4	84,9	school	12
11,7	16,8	9,4	11,4	16,4	9,1	classroom	13
17,4	22,7	14,7	17,2	22,5	14,5	section	14

TABL. 12 (123) **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01			2005/06		
		ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>
1	Gimnazja	194	72	122	208	82	126
2	w tym szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	1	1	-	6	6	-
3	Pomieszczenia szkolne	1618	887	731	2368	1249	1119
4	Oddziały	1571	848	723	2155	1093	1062
5	Uczniowie	39950	22692	17258	54577	28666	25911
6	w tym I klasa	19757	11220	8537	17650	9067	8583
7	w tym kobiety	19402	11041	8361	26504	13975	12529
8	w tym szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	154	154	-	472	472	-
9	Absolwenci	x	x	x	18187	9680	8507
10	w tym kobiety	x	x	x	8878	4698	4180
11	w tym szkoły z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	x	x	x	135	135	-
	Liczba uczniów na:						
12	1 szkołę	205,9	315,2	141,5	262,4	349,6	205,6
13	1 pomieszczenie szkolne ..	24,7	25,6	23,6	23,0	23,0	23,2
14	1 oddział	25,4	26,8	23,9	25,3	26,2	24,4

a W roku szkolnym 2000/01 szkoły przysposabiające do pracy.
a In 2000/01 school year job-training schools.

2008/09			2009/10			SPECIFICATION	L.p.
ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas		
213	84	129	212	82	130	Lower secondary	1
							2
5	5	-	5	5	-	of which schools with job-training sections ^a	
2561	1346	1215	2548	1294	1254	Classrooms	3
1968	977	991	1901	940	961	Sections	4
47077	24489	22588	44610	23365	21245	Pupils	5
14851	7755	7096	14359	7620	6739	of which 1st grade	6
22831	11879	10952	21646	11304	10342	of which females	7
454	454	-	443	443	-	of which schools with job-training sections ^a	8
16286	8367	7919	.	.	.	Graduates	9
8014	4134	3880	.	.	.	of which females	10
130	130	-	.	.	.	of which schools with job-training sections ^a	11
						Number of pupils per:	
221,0	291,5	175,1	210,4	284,9	163,4	school	12
18,4	18,2	18,6	17,5	18,1	16,9	classroom	13
23,9	25,1	22,8	23,5	24,9	22,1	section	14

TABL. 13 (124) **SZKOŁY ZASADNICZE ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2008/09	2009/10		SPECIFICATION
	ogółem total			w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	41	51	53	48	Schools
Oddziały	228	332	344	332	Sections
Uczniowie	5989	7075	7043	6799	Students
w tym I klasa	2296	3026	2676	2590	of which 1st grade
w tym kobiety	1358	1786	1775	1732	of which females
Absolwenci	1965	2148 ^a	.	.	Graduates
w tym kobiety	501	616 ^b	.	.	of which females

a, b W tym absolwenci w miastach: a – 2129, b – 612.
a, b Of which graduates in urban areas: a – 2129, b – 612.

TABL. 14 (125) **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ ZASADNICZYCH ZAWODOWYCH^a DLA MŁODZIEŻY
(bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
*STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding
special schools) BY FIELDS OF EDUCATION*

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2005/06	2008/09	2009/10	2008/09	FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie students			absolwenci graduates	
OGÓŁEM.....	5989	7075	7043	2148	TOTAL
Artystyczne.....	60	17	6	11	Arts
Ekonomiczne i administracyjne...	252	367	318	162	Business and administration
Inżynierijno-techniczne	2468	2852	2873	743	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	1231	779	624	285	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	754	1404	1541	387	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	4	28	23	-	Agriculture, forestry and fishery
Usług dla ludności.....	1220	1628	1658	560	Personal services

a Na podbudowie programowej gimnazjum. b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

a On the basis of lower secondary schools. b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 15 (126) **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2008/09	2009/10		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			w tym miasta <i>of which urban areas</i>	
Szkoły	82	73	73	64	<i>Schools</i>
Oddziały	834	808	789	748	<i>Sections</i>
Uczniowie	25701	24135	23367	22340	<i>Students</i>
w tym I klasa	8756	7809	7798	7426	<i>of which 1st grade</i>
w tym kobiety	16031	15501	15039	14437	<i>of which females</i>
Absolwenci	8206	8135 ^a	,	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	5167	5154 ^b	,	.	<i>of which females</i>

a, b W tym absolwenci w miastach: a - 7741, b - 4946.
a, b Of which graduates in urban areas: a - 7741, b - 4946.

TABL. 16 (127) **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2008/09	2009/10			SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Szkoły	41	22	8	8	-	<i>Schools</i>
Oddziały	222	54	28	28	-	<i>Sections</i>
Uczniowie	6436	1414	792	792	-	<i>Students</i>
w tym klasa I	1798	234	242	242	-	<i>of which 1st grade</i>
w tym kobiety	3590	928	552	552	-	<i>of which females</i>

TABL. 17 (128) **TECHNIKA^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2008/09	2009/10		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			w tym miasta <i>of which urban areas</i>	
Szkoły	94	96	88	77	<i>Schools</i>
Oddziały	781	977	970	884	<i>Sections</i>
Uczniowie	21176	23873	23498	21599	<i>Students</i>
w tym I klasa	6779	6911	6236	5779	<i>of which 1st grade</i>
w tym kobiety	7527	9158	9010	8238	<i>of which females</i>
Absolwenci	3977	4702 ^b	.	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	1424	1753 ^c	.	.	<i>of which females</i>

a Łącznie z technikami uzupełniającymi. b, c W tym absolwenci w miastach: b - 4233, c - 1568.
a Including supplementary technical secondary schools. b, c Of which graduates in urban areas: b - 4233, c - 1568.

TABL. 18 (129) **UCZNIOWIE TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2005/06	2008/09	2009/10	FIELDS OF EDUCATION ^a
OGÓŁEM	22101	23873	23498	TOTAL
Artystyczne	376	223	150	Arts
Spoleczne	3238	2858	2334	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne.....	1915	1325	1462	Business and administration
Fizyczne ^c	16	93	122	Physical sciences
Informatyczne	709	3426	3748	Computing
Inżynierijno-techniczne	6740	4604	4376	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	750	562	500	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	2048	2483	2973	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	902	1159	1000	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	95	33	23	Veterinary
Usług dla ludności.....	4633	6368	6089	Personal services
Usług transportowych	212	186	231	Transport services
Ochrony środowiska	467	553	490	Environmental protection

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
^c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

^a Including supplementary technical secondary schools. ^b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^c Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 19 (130) **SZKOŁY POLICEALNE WEDŁUG FORM KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS BY TYPE OF EDUCATION (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10					SPECIFICATION
				ogółem total	dzienne day	stacjo- narne full-time	wieczo- rowe evening	zaoczne week- end	
Uczniowie	4346	6657	10791	9033	1184	264	123	7462	Students
w tym ko- biety	2643	3172	3843	4634	869	169	100	3496	of which females
Absolwenci ^a	1772	1587	2619	.	463	105	9	2042	Graduates ^a
w tym ko- biety	1179	914	1379	.	394	67	7	911	of which females

^a W podziale według form kształcenia – z roku szkolnego 2008/09.

^a According to type of education – for 2008/09 school year.

TABL. 20 (131) **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS
(excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	Uczniowie Students			Absolwenci Graduates	FIELDS OF EDUCATION ^a
	2005/06	2008/09	2009/10	2008/09	
OGÓŁEM	6657	10791	9033	2619	TOTAL
Pedagogiczne	245	421	367	161	Education science and teacher training
Artystyczne	86	9	14	-	Arts
Spoleczne	195	180	102	57	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne ..	501	1675	1208	172	Business and administration
Informatyczne	1686	1830	836	318	Computing
Fizyczne	27	-	-	-	Engineering and engineering trades
Inżynierijno-techniczne.....	-	82	24	17	Engineering and engineering trades
Architektury i budownictwa	58	580	338	138	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa.....	425	937	727	329	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne.....	-	-	12	-	Veterinary
Medyczne	902	872	1269	372	Health
Opieki społecznej.....	192	105	148	33	Social services
Usług dla ludności.....	1145	1895	2144	552	Personal services
Usług transportowych.....	48	63	9	-	Transport services
Ochrony środowiska	-	40	5	-	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa	1113	2071	1830	405	Security services
Pozostałe	34	31	361	65	Others

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 21 (132) **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION	
OGÓŁEM	2000/01	10	1855	53909	9505	TOTAL
	2005/06	14	1967	64042	15537	
	2008/09	15	1957	54519	13458	
	2009/10	15	1983	52957	.	
Wyższe szkoły techniczne		1	390	8467	1238	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		3	311	12026	3182	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne.....		2	1067	25256	6865	Teacher education schools
Wyższe szkoły teologiczne		1	.	39	19	Theological academies
Pozostałe szkoły wyższe ^c		8	215	7169	2154	Other higher education institutions ^c

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy. ^b W podziale według typów szkół – z roku szkolnego 2007/08. ^c Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.
^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. ^b According to type of school – for 2007/08 school year. ^c Non-state, with a university profile.

TABL. 22 (133) **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS
AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Studia Programmes		TYPE OF SCHOOLS	
		stacjonarne ^a <i>full-time^a</i>	niestacjonarne ^b <i>part-time^b</i>		
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2000/01	53909	16492	37417	TOTAL
	2005/06	64042	23314	40728	
	2008/09	54519	20315	34204	
	2009/10	52957	20123	32834	
Wyższe szkoły techniczne		8467	5480	2987	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne		12026	1165	10861	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne		25256	13068	12188	<i>Teacher education schools</i>
Wyższe szkoły teologiczne		39	-	39	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe ^c		7169	410	6759	<i>Other higher education institutions^c</i>

W tym KOBIETY
Of which FEMALES

OGÓŁEM	2000/01	33382	10758	22624	TOTAL
	2005/06	37516	14773	22743	
	2008/09	32380	12890	19490	
	2009/10	32078	12669	19409	
Wyższe szkoły techniczne		2199	1751	448	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne		6451	673	5778	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne		18572	10012	8560	<i>Teacher education schools</i>
Wyższe szkoły teologiczne		17	-	17	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe ^c		4839	233	4606	<i>Other higher education institutions^c</i>

a, b W roku szkolnym 2000/01 i 2005/06 dane dotyczą studiów: a – dziennych, b – wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych. c Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.

a, b In 2000/01 and 2005/06 school year data concern study systems: a – day, b – evening, weekend and extramural. c Non-state, with a university profile.

TABL. 23 (134) **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE
OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Studia <i>Programmes</i>		TYPE OF SCHOOLS
		stacjonarne ^a <i>full-time^a</i>	niestacjonarne ^b <i>part-time^b</i>	
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM 2000/01	9505	2786	6719	GRAND TOTAL
2005/06	15537	4784	10753	
2008/09	13458	4945	8513	
Wyższe szkoły techniczne	1238	834	404	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	3182	358	2824	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	6865	3472	3393	<i>Teacher education schools</i>
Wyższe szkoły teologiczne	19	-	19	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe ^c	2154	281	1873	<i>Other higher education institutions^c</i>
W tym KOBIETY <i>Of which FEMALES</i>				
RAZEM 2000/01	6323	1755	4615	TOTAL
2005/06	10254	3364	6890	
2008/09	9153	3546	5607	
Wyższe szkoły techniczne	391	325	66	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	1876	185	1691	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	5406	2845	2561	<i>Teacher education schools</i>
Wyższe szkoły teologiczne	13	-	13	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe ^c	1467	191	1276	<i>Other higher education institutions^c</i>

a, b W roku szkolnym 2000/01 i 2005/06 dane dotyczą studiów: a – dziennych, b – wieczorowych, zaocznych i ekster-nistycznych. c Niepaństwowe, o profilu uniwersyteckim.

a, b In 2000/01 and 2005/06 school year data concern study systems: a – day, b – evening, weekend and extramural. c Non-state, with a university profile.

TABL. 24 (135) **CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW**
I TYPÓW SZKÓŁ
FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF
SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>	Absolwenci <i>Graduates</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2000/01	23	8	TOTAL
2005/06	39	-	
2008/09	54	3	
2009/10	42	8	
studia: stacjonarne	14	3	<i>programmes: full-time</i>
niestacjonarne	28	5	<i>part-time</i>
Wyższe szkoły techniczne	1	1	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	18	1	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	12	2	<i>Teacher education schools</i>
Pozostałe szkoły wyższe	11	4	<i>Other higher education institutions</i>

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów.
a Also shown in the other tables regarding students and graduates.

TABL. 25 (136) **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA**
Stan w dniu 30 XI
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS
As of 30 XI

SZKOŁY	2000/01 ^a	2005/06	2008/09	2009/10			SCHOOLS
				ogółem <i>total</i>	w tym stypendia socjalne <i>of which social scholar- ships</i>	otrzymu- jący stypendia w % ogółu studentów <i>scholar- ship re- cipients in % of total students</i>	
OGÓŁEM	5013	11218	15823	15030	2655	28,4	TOTAL
w tym:							<i>of which:</i>
Wyższe szkoły techniczne	1692	2571	2444	2502	-	29,6	<i>Technical universi- ties</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne.....	119	1542	3700	3437	915	28,6	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	3176	6579	7985	7421	1165	29,4	<i>Teacher education schools</i>

^a Studenci studiów dziennych bez cudzoziemców.
^a *Students in the day study system excluding foreigners.*

TABL. 26 (137) **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE ^a — stan w dniu 30 XI STUDENT DORMITORIES^a — as of 30 XI					
Domy	14	16	15	15	<i>Dormitories</i>
Miejsca	3376	3845	3607	3062	<i>Beds</i>
Studenci korzystający	3492	3219	2213	2380	<i>Students</i>
w % ogółu studentów studiów stacjonarnych	21,2	13,8	10,9	11,8	<i>in % of total students in the full-time programmes</i>
STOŁÓWKI STUDENCKIE — stan w dniu 30 XI STUDENT CANTEENS — as of 30 XI					
Stołówki	3	3	4	4	<i>Canteens</i>
Miejsca konsumenckie	1464	554	310	310	<i>Seating</i>
Korzystający ^b (średnia mie- sięczna)	139	521	.	.	<i>Consumers^b (monthly average)</i>

^a Dla studentów studiów stacjonarnych. ^b Studenci, nauczyciele akademicy, doktoranci, cudzoziemcy odbywający staż naukowy i inni.

^a *For students in the full time programmes.* ^b *Students, academic teachers, PhD candidates, foreign teaching and re-
search assistants and others.*

TABL. 27 (138) SZKOŁY DLA DOROSŁYCH
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie	Students	Absolwenci	Graduates
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Gimnazja2000/01	-	-	-	-	-	-
Lower secondary schools 2005/06	2	2	64	17	16	6
2008/09	-	-	-	-	16	5
2009/10	1	2	48	12	.	.
Licea ogólnokształcące ^{ab}2000/01	43	178	4865	2324	1370	695
General secondary schools ^{ab} 2005/06	85	217	4466	1737	1765	798
2008/09	79	193	4867	1753	1319	605
2009/10	78	212	5167	2234	.	.
w tym: of which:						
stacjonarne2000/01	x	x	x	x	x	x
full-time pro- grammes 2005/06	x	x	x	x	x	x
2008/09	.	3	79	30	70	39
2009/10	.	6	167	77	.	.
zaoczne2000/01	37	156	4355	2022	995	518
weekend 2005/06	78	199	4159	1569	1528	675
2008/09	.	190	4788	1723	1249	566
2009/10	.	206	5000	2157	.	.
Szkoły zasadnicze (zawodowe) ^a2000/01	5	11	287	24	87 ^c	9
Basic vocational schools ^a 2005/06	3	5	57	4	30	3
2008/09	-	-	-	-	-	-
2009/10	-	-	-	-	-	-
Szkoły zawodowe ^{ad}2000/01	96	349	9486	2813	2280 ^c	714
Vocational secondary schools ^{ad} 2005/06	104	240	5394	1550	2449	762
2008/09	54	189	3905	826	874	249
2009/10	48	162	2985	761	.	.

a Ponadpodstawowe oraz od roku szkolnego 2002/03 również ponadgimnazjalne. b Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. c Bez eksternów. d Łącznie z uzupełniającymi technikami i liceami profilowanymi.

a Upper secondary (post-primary) as well as since 2002/03 upper secondary schools. b Including supplementary general secondary schools. c Excluding extramural graduates. d Including supplementary technical secondary schools and specialized secondary schools.

TABL. 28 (139) WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
Placówki	780	719	686	714	Establishments
miasta	159	156	177	182	urban areas
wieś	621	563	509	532	rural areas
Przedszkola	265	226	226	230	Nursery schools
w tym specjalne	3	4	5	5	of which special
miasta	124	116	118	119	urban areas
wieś	141	110	108	111	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkolach podstawowych	515	493	446	427	Pre-primary sections of primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	x	1	4	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	x	13	53	Pre-primary points
Miejsca:					Places:
Przedszkola	18163	16253	17269	18134	Nursery schools
w tym specjalne	74	89	84	80	of which special
miasta	12920	12003	12632	13164	urban areas
wieś	5243	4250	4637	4970	rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	x	16	80	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	x	233	1207	Pre-primary points
Dzieci	26581	23072	25190	27340	Children
miasta	14313	13188	14738	15364	urban areas
wieś	12268	9884	10452	11976	rural areas
w tym w wieku 6 lat	15612	12225	10671	9798	of which aged 6
Przedszkola	18208	15689	17708	18325	Nursery schools
w tym specjalne	87	69	58	53	of which special
miasta	13194	11808	13023	13452	urban areas
wieś	5014	3881	4685	4873	rural areas
w tym w wieku 6 lat	8277	5818	5050	4680	of which aged 6
Oddziały przedszkolne przy szkolach podstawowych	8373	7383	7275	7838	Pre-primary sections of primary schools
w tym w wieku 6 lat	7335	6407	5621	5118	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	x	8	63	Pre-primary education groups
w tym w wieku 6 lat	x	x	-	-	of which aged 6
Punkty przedszkolne	x	x	199	1114	Pre-primary points
w tym w wieku 6 lat	x	x	-	-	of which aged 6
Dzieci w placówkach wycho- wania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3 - 6 lat	439	475	549	603	3 - 6
3 - 5	241	296	417	511	3 - 5
6 lat	983	983	934	874	6
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3 - 6 lat	300	322	389	406	3 - 6
6 lat	521	468	442	417	6
1 przedszkole	69	69	78	80	nursery school
100 miejsc	100	97	102	101	100 places

U w a g a. W latach szkolnych 2008/09 i 2009/10 bez wychowania przedszkolnego przy zakładach opieki zdrowotnej, z którego w roku szkolnym 2005/06 nie były uwzględniane wyłącznie dzieci w podziale według wieku.

N o t e. In 2008/09 and 2009/10 school years – excluding pre-primary education in health care institutions, in 2005/06 school year excluded only in position pertaining to children by age.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane w zakresie ochrony zdrowia dotyczą **ochrony zdrowia** (bez ochrony zdrowia resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, ochrony zdrowia w zakładach karnych oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego — do 28 VI 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa).

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408) z późniejszymi zmianami, na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej;
- 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 57, poz. 602) z późniejszymi zmianami, na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodzie lekarza i lekarza dentyisty (Dz. U. 1997 Nr 28, poz. 152) z późniejszymi zmianami, na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności.

Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków publicznych**;

- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135) z mocą obowiązującą od 1 X 2004 r., która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia. Ustawa ta zastąpiła ustawę z dnia 23 I 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia utworzonym z dniem 1 IV 2003 r., który zastąpił działające od 1 I 1999 r. kasy chorych.

Na mocy obowiązujących przepisów pacjent ma prawo wyboru lekarza, pielęgniarki i położnej podstawowej opieki zdrowotnej, jak również — na podstawie skierowania od lekarza podstawowej opieki zdrowotnej — świadczeniodawcy ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych oraz szpitala.

3. Dane o **pracownikach medycznych** ochro-

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care concern **the care health service** (excluding the health care service of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, health care in prisons and the Internal Security Agency — until 28 VI 2002 the Office of State Protection).

2. The legal bases of changes in the health care system are:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (Journal of Laws No. 91, item 408) with later amendments, on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established;
- 2) the Law on the Nursing and Obstetrical Professions, dated 5 VII 1996 (the uniform text Journal of Laws 2001 No. 57, item 602) with later amendments, on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and obstetricians;
- 3) the Law on the Occupation of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (Journal of Laws 1997 No. 28, item 152) with later amendments, on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices**. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population.

Data concerning medical practices include those entities that render health care services **exclusively within the framework of public funds**;

- 4) the Law on Health Care Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (Journal of Laws No. 210, item 2135) with the effect from 1 X 2004, with the scope and condition for providing health services, the rules and procedure of financing them and activity of the National Health Fund. The law replace the Law of 23 I 2003 on the Common Insurance in the National Health Fund. The National Health Fund, created on 1 IV 2003, replaced health funds, working since 1 I 1999.

According to regulations in power the patient has the right to choose the basic health care doctor, nurse and midwife, as well as — on the basis of a referral from the basic health care doctor — provider of out-patient specialized health care services and hospital.

3. Data regarding **medical personnel** of the

ny zdrowia obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy w głównym miejscu pracy. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Lekarzy, pielęgniarki, położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy.

Od 2005 r. dane o pracownikach medycznych obejmują osoby pracujące bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

4. Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne). Udzielone porady podaje się w zakresie ww. zakładów.

Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podaje się łącznie z badaniami profilaktycznymi i z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych oraz z poradami udzielonymi przez lekarzy i lekarzy dentyistów prowadzących praktykę lekarską.

5. Informacje o szpitalach podano łącznie z filiami szpitali (do 2004 r. określane jako zamiejscowe oddziały szpitalne); oznacza to, że filie te nie są wykazane jako odrębne zakłady, a dane o ich działalności zaliczono do macierzystego szpitala.

6. Dane o łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc na oddziałach dziennego pobytu, a do 2008 r. także miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków. Do 2003 r. dane obejmowały również łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego i innych samodzielnych oddziałach.

7. W szpitalach ogólnych (tabl. 5) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 VII 2004 r. (Dz. U. Nr 238, poz. 2402). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękowo-twarzową i kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** — oddziały pulmonologiczne

8. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

9. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpi-

health service include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character. These persons are counted once regardless of the time worked.

Doctors, nurses, midwives and pharmacists including interns.

Since 2005 data regarding medical personnel include persons working directly with the patient, i. e. excluding persons for whom the primary workplace is university, social welfare, units of state or local self-government administration and National Health Fund.

4. Data concerning facilities of the out-patient health care include out-patient departments, health centres and since 2001 out-patient clinics (independent). Consultation provided are presented within the scope of above mentioned facilities.

Consultations provided by doctors and dentists within the scope of out-patient health care are presented together with preventive examinations and together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals as well as consultations provided by doctors and dentists conducting medical practice.

5. Information regarding hospitals is given together with hospital branches; i.e., these branches are not listed as separate facilities, and data concerning their activity is included in that of the main hospital.

6. Data regarding beds in in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Data regarding beds in general hospitals do not include places in day wards and until 2008 places (beds and incubators) for new-borns. Until 2003 data also included beds in hospital wards located near emergency stations and in other independent wards.

7. In general hospitals (table 5), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 16 VII 2004 (Journal of Laws No. 238, item 2402). Included in surgical wards are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in communicable diseases wards — communicable diseases wards; in tubercular and pulmonary wards — pulmonology wards.

8. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.

9. Health resort treatment includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the

tale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

10. Działalność aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. 2004, Nr 53 poz. 533) z późniejszymi zmianami.

11. Dane o zachorowaniach podaje się zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

12. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593). Placówka zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia. Wyróżnia się placówki:

- **interwencyjne** — zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem,
- **rodzinne** — tworzące wielodzietną rodzinę umożliwiającą całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych,
- **socjalizacyjne** — zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne i terapeutyczne rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym — odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne,
- **wielofunkcyjne** — zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socjalizacyjnej, a także łączące dzienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka.

13. Rodzina zastępcza to rodzina, w której umieszcza się małoletnie dziecko, w celu sprawowania nad nim opieki i jego wychowania, w przypadku gdy rodzice nie spełniają swojej funkcji.

14. Dane o domach i zakładach pomocy spo-

rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.

10 The activity of public pharmacies and pharmaceutical outlets is normalized by pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (Journal of Laws 2004, No. 53, item 533).

11. Data regarding incidence of illnesses is given in accordance with the “International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems” valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

12. Care and education centres for children and young people are presented in accordance with the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (Journal of Laws No. 64, item 593). The centre provides the child with round-the-clock permanent or temporary care and also secures the necessary livelihood, developmental including emotional, social and religious needs of the child, and secures the child's benefiting from services to which he/she is entitled on the basis of separate regulations on health care services and education. There are following types of such centres:

- **intervention centres** — provide short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities preparing diagnosis of a child and the child's family conditions and establishing recommendations the further course of working with the child,
- **family centres** — creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous brothers and sisters, providing education, compensating for worse development and performance at school,
- **socialization centres** — provide 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life and society, and providing appropriate rehabilitation and specialized activities for children with disabilities ,
- **multi-functional centres** — providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime assistance centre, intervention and socialization centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, intervention and socialization activity, directed to child and child's family .

13. Foster families are homes in which a small child is placed in order to supervise the care and upbringing of the child should the natural parents not meet this obligation.

14 Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations,

łecznej dotyczą placówek, dla których organami założycielskimi i podmiotami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593).

15. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się:

- do 30 IV 2004 r. – zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 29 XI 1990 r. (jednolity tekst Dz. U. 1998 Nr 64, poz. 414, z późniejszymi zmianami),
- od 1 V 2004 r. – zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (dz. U. Nr 64, poz. 593), według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne

Zasitek stały wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasitek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasitek celowy przyznawany jest w celu m. in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (Journal of Laws No. 64, item 593).

14. *Data on social benefits are presented:*

- *until 30 IV 2004 according to the Law on Social Welfare, dated 29 XI 1990 (uniform text in the Journal of Laws 1998 No. 64, item 414, with later amendments)*
- *since 1 V 2004 according to the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (Journal of Laws No. 64, item 593) following which the division into monetary and non-monetary assistance was made.*

Permanent benefit *is paid in respect of complete inability to work because of age or disability.*

A person or a family is entitled to a temporary benefit because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit *is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. May be given to a person or a family which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.*

TABL. 1 (140) **PRACOWNICY MEDYCZNI**
Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005 ^{ab}	2008 ^{ab}	2009 ^{ab}	SPECIFICATION
Lekarze	2685	2559	2603	2644	Doctors
w tym kobiety	1469	1382	1444	1440	of which women
Lekarze dentyści	387	312	353	377	Dentists
w tym kobiety	315	238	268	296	of which women
Farmaceuci	678	583	770	720	Pharmacists
w tym kobiety	595	502	644	623	of which women
Fizjoterapeuci	566	774	826	Physiotherapists
w tym mgr fizjoterapii i rehabilitacji	329	378	of which masters physiotherapists and rehabilitations
Pielęgniarki	6952	6385	6503	6721	Nurses
w tym mgr pielęgniarstwa	117	155	414	507	of which masters of nursing
Położne	802	713	721	743	Midwives
w tym mgr położnictwa	7	17	31	of which masters of midwives
Diagnostyki laboratoryjnej ^c	402	413	Laboratory diagnostics ^c

a Łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w Izbach Lekarskich, Izbach Pielęgniarskich. b Bez osób pracujących, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo Narodowy Fundusz Zdrowia. c Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, mikrobiolodzy.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Including individual medical practices and nurses registered at Chamber of Physicians. b Excluding persons employed for whom the primary workplace is university, social welfare, units of state or local self-government administration and National Health Fund. c Medical analyst and other employees by tertiary education, i.e. chemists, microbiologists.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 2 (141) **AMBULATORIJA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	342	412	473	475	Health care institutions (as of 31 XII)
miasta	153	226	283	289	urban areas
wieś	189	186	190	186	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	113	201	193	280	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	88	146	138	209	urban areas
wieś	25	55	55	71	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	8083,9	8457,8	9424,2	9296,0	Consultations provided ^c in thous.
lekarskie	7273,7	7612,9	8582,0	8270,8	doctors
w tym specjalistyczne	2278,4	2623,4	3214,0	2914,0	of which specialized
stomatologiczne	810,1	844,9	842,2	1025,2	dental

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 224. b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakt „praktyka lekarska — Narodowy Fundusz Zdrowia” lub „praktyka lekarska-zakład opieki zdrowotnej” (patrz uwagi ogólne, ust. 2, pkt 3) na str. 225); łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 r. — tylko w miastach). c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

a See general notes, item 4 on page 224. b Data concern entities that have signed a “medical practice — National Health Fund” contract or a “medical practice-health care facility” contract (see general notes, item 2, point 3) on page 225); including medical practices conducted within the framework of workplace medical service (in 2000 — only in urban areas). c Including consultations paid by patients (non-public funds).

TABL. 3 (142) STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII FACILITIES — as of 31 XII					
Szpitala ogólne	20	23	22	22	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	3	14	12	12	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^a	-	1	2	2	Nursing homes ^a
Hospicja	-	1	1	1	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria	12	11	11	11	sanatoria
szpitale	3	3	2	2	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII					
Szpitala ogólne ^b	6079	5778	6238	6312	General hospitals ^b
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	236	454	446	480	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^a	-	15	31	33	Nursing homes ^a
Hospicja	-	15	15	15	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria	1418	1491	1718	1728	sanatoria
szpitale	524	534	366	368	hospitals
LECZENI IN-PATIENTS					
Szpitala ogólne ^c	196302	242421	267494	258998	General hospitals ^c
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^d ...	233	1617	1386	1328	Chronic medical care homes ^d
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^{ad}	-	31	52	51	Nursing homes ^{ad}
Hospicja ^d	-	312	363	347	Hospice ^d
Lecznictwo uzdrowiskowe – kuracjusze	27430	33673	36219	36335	Health resort treatment patients
w sanatoriach	20670	24942	29659	30081	in sanatoria
w szpitalach	6760	8731	6560	6254	in hospitals

a W 2000 r. - łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi. b Od 2008 r. łącznie z neonatologią (miejscami/łóżkami dla dzieci i inkubatorami). c Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. d W 2000 r. – stan w dniu 31 XII.

Ź r ó d ł o: od 2004 r. dane Ministerstwa Zdrowia, z wykluczeniem lecznictwa uzdrowiskowego.

a In 2000 – including treatment and education homes. b Since 2008 including places/beds for children and incubators. c Excluding inter-ward patient transfers. d In 2000 – as of 31 XII.

S o u r c e: since 2004 data of the Ministry of Health, excluding health resort treatment.

TABL. 4 (143) SZPITALA OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII)	20	23	22	22	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne	20	21	18	18	Public
Łóżka^a (stan w dniu 31 XII)	6079	5778	6238	6312	Beds^a (as of 31 XII)
w szpitalach publicznych	6079	5778	5717	5786	in public hospitals
na 10 tys. ludności	46,7	45,0	49,0	49,7	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:					of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	1310	1340	1389	1358	Internal diseases
w tym kardiologicznych	198	322	347	341	of which cardiological
Chirurgicznych	1567	1266	1398	1431	Surgical
Pediatrycznych	450	347	462	461	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	818	719	686	663	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	83	136	156	156	Oncological
Intensywnej terapii	67	90	78	85	Intensive therapy
Zakaźnych	316	201	158	158	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	372	323	280	280	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	51	53	50	50	Dermatology
Neurologicznych	197	217	205	207	Neurological
Psychiatrycznych	60	60	60	60	Psychiatric
Ruch chorych					Patients
Leczeni ^b w tys.	196,3	242,4	267,5	259,0	In-patients ^b in thous.
w szpitalach publicznych	196,3	242,4	245,9	246,2	in public hospitals
w tym na oddziałach ^c :					of which in specified wards ^c :
chorób wewnętrznych	41,0	58,0	65,5	63,4	internal diseases
w tym kardiologicznych	6,1	16,4	21,7	22,1	of which cardiological
chirurgicznych	56,7	59,0	76,5	78,6	surgical
pediatrycznych	12,2	14,2	23,5	22,4	paediatric
ginekologiczno-położniczych	32,1	32,9	35,2	37,0	gynaecological-obstetric
onkologicznych	3,2	5,4	7,9	8,2	oncological
intensywnej terapii	1,9	3,9	1,7	1,9	intensive therapy
zakaźnych	9,4	7,5	6,4	5,9	communicable
gruźlicy i chorób płuc	5,9	7,0	7,4	8,6	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	1,4	1,8	1,9	1,9	dermatology
neurologicznych	6,4	8,4	8,9	9,6	neurological
psychiatrycznych	0,9	1,0	1,0	1,0	psychiatric
Wypisani w tys.	186,7	228,0	258,2	249,7	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	6,0	6,3	6,3	6,5	Deaths in thous.
Leczeni ^b na: 10 tys. ludności	1507,0	1884,5	2100,3	2037,4	In-patients ^b per: 10 thous. popula- tion
1 łóżko	32,3	42,0	42,9	41,0	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach ..	8,9	6,5	5,5	5,3	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	292	271	263	258	Average bed use in days

a Od 2008 r. łącznie z neonatologią (miejscami/łózkami dla dzieci i inkubatorami). b Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. c łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

Źródło: od 2004 r. dane Ministerstwa Zdrowia.

a Since 2008 including places/beds for children and incubators. b Excluding inter-ward patient transfers. c Including inter-ward patient transfers.

Source: since 2004 data of the Ministry of Health.

TABL. 5 (144) **APTEKI I PUNKTY APTECZNE**^a
Stan w dniu 31 XII
PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Apteki	297	331	393	396	Pharmacies
w tym prywatne	277	329	390	395	of which private
w tym na wsi	78	77	99	97	of which in rural areas
Punkty apteczne ^b	22	55	60	59	Pharmaceutical outlets ^b
w tym na wsi	18	49	55	59	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny ^b	4084	3329	2810	2791	pharmacy and pharmaceutical outlet ^b
1 aptekę	4386	3882	3239	3207	pharmacy
w tym na wsi	9017	9111	7036	7179	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący ^c w aptekach i w punktach aptecznych ^b	548	583	736	682	Pharmacists employed ^c in pharmacies and pharmaceutical outlets ^b

a Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach. b Od 2002 r. nie określa się typów punktów aptecznych. c W 2000 r. – w przeliczeniu na pełne etaty; w latach 2005, 2008 i 2009 – w przeliczeniu na osoby.

a Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoria. b Since 2002 the types of pharmaceutical outlet are not defined. c In 2000 - calculated as full-time employment; in 2005, 2008 and 2009 calculated per person.

TABL. 6 (145) **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	7	6	5	5	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy	12724	18509	15954	16623	Blood donors
w tym honorowi	12713	18505	15954	16620	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	23318	25862	25552	27396	Blood taken in units of whole blood ^a
Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP) ^b	23585	25672	26206	29722	Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP) ^b

a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. b Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Ź r ó d ł o: dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii.

a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. b One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

N o t e. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Internal Affairs.

S o u r c e: data of the Haematology and Transfusiology Institute.

TABL. 7 (146) ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2000	2005	2008	2009	2000	2005	2008	2009	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Krztusiec	132	45	18	64	10,1	3,5	1,4	5,0	<i>Whooping cough</i>
Wirusowe zapalenie wątroby	371	308	233	230	28,5	24,0	18,3	18,1	<i>Viral hepatitis</i>
w tym typ B.....	133	102	71	76	10,2	7,9	5,6	6,0	<i>of which type B</i>
Różyczka	957	340	730	410	73,5	26,5	57,3	32,3	<i>Rubella</i>
Salmonellozy.....	761	526	339	346	58,4	40,9	26,6	27,2	<i>Salmonella infections</i>
Czerwonka bakteryjna.....	3	-	-	-	0,2	-	-	-	<i>Shigellosis</i>
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe ..	272	63	64	84	20,9	4,9	5,0	6,6	<i>Other bacterial food borne intoxications</i>
Biegunki u dzieci do lat 2 ^a	672	1136	1539	1415	175,4	336,0	644,9	560,0	<i>Diarrhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (under 2 years)^a</i>
Szkarlatyna (płonica).....	183	230	331	667	14,0	17,9	26,0	52,5	<i>Scarlet fever</i>
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	42	50	41	24	3,2	3,9	3,2	1,9	<i>Bacterial meningitis and encephalitis</i>
Wirusowe zapalenie opon mózgowych.....	40	30	34	22	3,1	2,3	2,7	1,7	<i>Viral meningitis encephalitis</i>
Wirusowe zapalenie mózgu	12	7	3	22	0,9	0,5	0,2	1,7	<i>Viral encephalitis</i>
Świnka (zapalenie przyuszniczy nagminne)	1018	5664	158	128	78,1	440,3	12,4	10,1	<i>Mumps</i>
Toksoplazmoza	12	21	18	.	0,9	1,6	1,4	.	<i>Toxoplasmosis</i>
Tasiemczyce	12	5	4	.	0,9	0,4	0,3	.	<i>Cestode infestations</i>
Świerzb	900	1006	576	.	69,1	78,2	45,2	.	<i>Scabies</i>
Grypa	22690	4683	1812	10236	1741,8	364,0	142,3	805,2	<i>Influenza</i>
Szczepieni przeciw wściekliznie	453	203	176	186	34,8	15,8	13,8	14,6	<i>Rabies vaccinations</i>

^a Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2.

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach.

^a Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2.

S o u r c e: data of Voivodship Sanitary-Epidemiologic Station in Kielce.

TABL. 8 (147) **ŻŁOBKI**^a
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Żłobki.....	11	5	5	5	Nurseries
Oddziały żłobkowe.....	2	2	2	2	Nursery wards
Miejsca w żłobkach ^b	640	340	452	465	Places in nurseries ^b
Dzieci przebywające w żłobkach ^b (w ciągu roku).....	1070	635	922	929	Children staying in nurseries ^b (during the year)
Miejsca w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach.....	41,8	18,4	30,3	29,6	Places in nurseries ^b per 1000 children up to age 3 in urban ar- eas
Dzieci przebywające w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3	11,7	9,1	12,8	13,6	Children staying in nurseries ^b per 1000 children up to age 3

a Łącznie ze żłobkami tygodniowymi. b Łącznie z oddziałami żłobkowymi.
a Including weekly nurseries. b Including nursery wards.

TABL. 9 (148) **CAŁODOBOWE PLACÓWKI OPIEKUNICHO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**^a
Stan w dniu 31 XII
ROUND-THE-CLOCK CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2005	2008	2009	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	placówki centres			wychowankowie residents			wolontariusze volunteers			
OGÓŁEM.....	30	35	37	525	543	580	29	11	19	TOTAL
placówki:										centres:
Interwencyjne	1	-	-	8	-	-	-	-	-	Intervention
Rodzinne	19	21	22	129	139	147	1	4	5	Family
Socjalizacyjne.....	6	8	8	208	276	247	22	6	11	Socialization
Wielofunkcyjne ...	4	6	7	180	128	186	6	1	3	Multipurpose

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 231.
a See general notes, item 12 on page 231.

TABL. 10 (149) **RODZINY ZASTĘPCZE**^a
Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze.....	1043	977	1019	1000	Foster families
Dzieci w rodzinach zastępczych ^b	1413	1504	1637	1610	Children in foster families ^b
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.....	82	163	184	211	of which issued disability confirmation
Dzieci usamodzielnione w ciągu roku.....	100	67	24	29	Children who gained inde- pendence during the year

a W 2000 r. - stan w końcu roku. b Łącznie z dziećmi nie będącymi pod nadzorem sądów.
a In 2000 as of end of year. b Including children not under court supervision.

TABL. 11 (150) **POMOC SPOŁECZNA**
Stan w dniu 31 XII
SOCIAL WELFARE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii) ^a	51	54	Homes and facilities (excluding sub-branches) ^a
dla:			for:
Osób w podeszłym wieku	6	7	Aged persons
Przewlekle somatycznie chorych	11	9	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	6	6	Adults mentally retarded
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	3	3	Children and young mentally retarded
Przewlekle psychicznie chorych ^b	14	14	Chronically mentally ill ^b
Niepełnosprawnych fizycznie	1	3	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	4	4	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	12	15	Homeless
Miejsca ^c ogółem	4128	3961	Total places ^c
Miejsca ^c na 10 tys. ludności	32,4	31,2	Places ^c per 10 thous. population
Mieszkańcy ^c ogółem	3999	3837	Total residents ^c
w tym umieszczeni w ciągu roku	988	761	of which placed within during the year
w domach i zakładach dla:			in homes and facilities for:
Osób w podeszłym wieku	286	352	Aged persons
Przewlekle somatycznie chorych	1017	996	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	492	489	Adults mentally retarded
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	335	328	Children and young mentally retarded
Przewlekle psychicznie chorych ^b	1164	1189	Chronically mentally ill ^b

^a W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. ^b Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. ^c Łącznie z filiami.

^a In the division facilities may be shown several times, because one facility may be for several groups of residents. ^b Including community self-help homes for persons with mental disorders. ^c Including subbranches.

TABL. 11 (150) **POMOC SPOŁECZNA (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
SOCIAL WELFARE (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	SPECIFICATION
Mieszkańcy^c ogółem (dok.)			Total residents^c (cont.)
Niepełnosprawnych fizycznie.....	46	61	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.....	40	67	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych.....	619	355	Homeless
Mieszkańcy^c na 10 tys. ludności	31,4	30,2	Residents^c per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie.....	174	200	Persons awaiting a place

^c Łącznie z filiami.

^c Including subbranches.

TABL. 12 (151) **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający Beneficiaries	Udzielone świadczenia Benefits granted	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....			TOTAL
2000 ^b	85527	93185274	
2005	111734 ^c	80204207 ^d	
2008 ^b	86093	128684642	
2009	85033	136915952	
Pomoc pieniężna			Monetary assistance
w tym zasiłki:			of which benefits:
Stały	8572	29741762	Permanent
Okresowy.....	15051	18301361	Temporary
Celowy.....	37201	24778734	Appropriated
Pomoc niepieniężna			Non-monetary assistance
w tym:			of which:
Schronienie.....	562	558018	Shelter
Posiłek.....	41807	24016742	Meals
Ubranie.....	618	62139	Clothing
Sprawienie pogrzebu.....	110	243936	Burial

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 226; dane dotyczą pomocy organizowanej przez administrację rządową i samorządową. ^b Źródło: dane Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach. ^c W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. ^d W tym 7685 tys. zł nieuwzględnionych w dalszym podziale (dotyczy tylko tej części świadczeń, których nie objęły przepisy ustawy obowiązującej od dnia 1 V 2004 r., tj. m. in.: zasiłków okresowych gwarantowanych i specjalnych, macierzyńskich okresowych i jednorazowych, zasiłków stałych dla matek).

^a See general notes, item 15 on page 226; data concern assistance organized by government and local self-government administration. ^b Source: data of Świętokrzyskie Voivodship Office in Kielce. ^c Under the item benefits, recipients may be shown several times. ^d Of which 7685 thous. zł not considered further (applies only to the benefits not covered by the law valid since 1 V 2004, i. e., among others: guaranteed temporary and special benefits, temporary maternity benefits and one-off benefits, permanent benefits for mothers).

DZIAŁ XII KULTURA. TURYSTYKA

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopiśma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych**, obejmującą dramatyczne i lalkowe przedstawienia teatralne,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**.

4. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo).

5. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

CHAPTER XII CULTURE. TOURISM

General notes

Culture

1. *Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.*

*A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.*

2. *Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.*

3. *Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.*

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic theatres**, including dramatic and puppet theatrical performances,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**.

4. *Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape).*

5. *Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).*

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Turystyka

1. Termin turystyka — zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki — obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

Do pozostałych obiektów zaliczono obiekty, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla hoteli, moteli, pensjonatów, domów wycieczkowych, schronisk, kempingów, pól biwakowych i domków turystycznych oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hotele robotnicze) i zakłady uzdrowiskowe.

3. Dane o miejscach noclegowych wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (WTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their normal environment not longer than 1 year.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments (i.e., do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

The remaining facilities of collective accommodation establishments include hotel facilities which do not correspond to conditions expected in hotels, motels, boarding houses, excursion hostels, shelters, camping sites, tent camp sites and tourist cottages, other facilities used by the tourism industry (e.g., student dormitories, boarding schools, employee boarding houses) and health establishments.

3. Data on number of beds are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places. Places in temporary inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. Catering establishments in collective tourists accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.

Kultura Culture

TABL. 1 (152) **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	318	300	296	296	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	249	230	226	226	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	34	20	15	12	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	32	19	14	11	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII)					
w tys. wol.	4483,6	4413,4	4469,8	4457,9	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi	2484,7	2382,1	2376,5	2357,1	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	221,7	211,9	180,1	178,3	<i>Borrowers^a in thous.</i>
w tym na wsi	79,0	75,2	68,0	66,5	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach woluminów	4155,3	3813,4	3237,1	3345,9	<i>in thousand volumes</i>
w tym na wsi	1607,7	1536,2	1396,8	1349,3	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	18,7	18,0	18,0	18,8	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi	20,4	20,4	20,5	20,3	<i>of which in rural areas</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.
a Including library service points b Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (153) **MUZEJA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and branches^a</i>	Muzealia ^a w tys. <i>Museum exhibits^a in thous.</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>		SPECIFICATION
			własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>exterior^c</i>	ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>	
OGÓŁEM							TOTAL
2000	20	141,7	59	41	395,4	207,2	
2005	22	146,2	53	34	539,6	235,4	
2008	27	134,3	86	45	691,5	228,2	
2009	24	134,4	80	35	840,8	294,7	
Archeologiczne	2	1,2	-	2	55,9	27,2	<i>Archaeological</i>
Artystyczne	2	2,0	5	-	25,4	7,6	<i>Art</i>
Biograficzne	2	-	8	-	31,3	13,1	<i>Biographical</i>
Etnograficzne	1	16,6	3	-	109,2	35,5	<i>Ethnographic</i>
Historyczne	3	4,5	30	11	21,5	7,6	<i>Historical</i>
Przyrodnicze	4	3,7	1	1	487,9	157,5	<i>Natural history</i>
Regionalne	1	0,7	3	6	7,4	3,0	<i>Regional</i>
Techniki	4	1,3	1	-	12,6	5,8	<i>Technical</i>
Inne	5	104,4	29	15	89,6	37,5	<i>Other</i>

a Stan w dniu 31 XII. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.
a As of 31 XII. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (154) GALERIE SZTUKI
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	sektor publicz- ny <i>public sector</i>	sektor prywatny <i>private sector</i>	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	3	4	11	11	9	2	<i>Galleries (as of 31 XII)</i>
Wystawy ^a	75	90	120	110	107	3	<i>Exhibitions^a</i>
w tym z zagranicy	2	4	2	4	4	-	<i>of which foreign</i>
Ekspozycje ^a	89	103	123	113	110	3	<i>Expositions^a</i>
Zwiedzający w tys.	80,0	92,6	62,5	54,9	54,6	0,3	<i>Visitors in thous.</i>

a W kraju.
a *In Poland.*

TABL. 4 (155) TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls^a</i>	Przedsta- wienia i koncerty ^b <i>Perform- ances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM					TOTAL
2000	9	1205	1491	297,3	
2005	6	1241	1534	309,6	
2008	7	1242	1486	308,2	
2009	6	1242	1436	305,6	
Teatry	2	529	662	104,9	<i>Theatres</i>
dramatyczne	1	397	220	45,3	<i>dramatic</i>
lalkowe	1	132	442	59,6	<i>puppet</i>
Filharmonie	1	713	597	142,5	<i>Philharmonic halls</i>
Przedsiębiorstwa estradowe ..	3	-	177	58,3	<i>Entertainment enterprises</i>

a Stan w dniu 31 XII. b Według siedziby.
a *As of 31 XII.* b *According to the seat.*

TABL. 5 (156) **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE W 2009 R.**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS, COMMUNITY CENTRES IN 2009
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	SPECIFICATION
Instytucje.....	130	54	76	<i>Institutions</i>
domy kultury.....	22	19	3	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury.....	51	23	28	<i>cultural centres</i>
kluby.....	9	9	-	<i>clubs</i>
światlice.....	48	3	45	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne.....	144	110	34	<i>Specialised workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku).....	6326	3825	2501	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	1201,5	717,4	484,1	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku).....	221	201	20	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku)....	2152	1843	309	<i>Course graduates (during the year)</i>
Zespoły artystyczne.....	563	441	122	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych...	7769	5996	1773	<i>Members of artistic ensembles</i>
Koła (kluby).....	228	193	35	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów).....	5503	4789	714	<i>Members of groups (clubs)</i>

TABL. 6 (157) **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII).....	24	14	11	11	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasto.....	20	14	11	11	<i>of which in urban areas</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII).....	25	21	18	18	<i>Audience (as of 31 XII)</i>
w tym miasto.....	21	21	18	18	<i>of which in urban areas</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	7,1	5,8	5,1	5,3	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) in thous.</i>
w tym miasto.....	6,3	5,8	5,1	5,3	<i>of which in urban areas</i>
Seanse:					<i>Screenings:</i>
w tysiącach.....	8,1	17,1	19,1	20,2	<i>in thousands</i>
w tym miasto.....	8,0	17,1	19,1	20,2	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino.....	339,3	1221,7	1737,6	1834,9	<i>per cinema</i>
Widzowie:					<i>Audience:</i>
w tysiącach.....	337,7	451,1	579,7	666,0	<i>in thousands</i>
w tym miasto.....	331,3	451,1	579,7	666,0	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino.....	14072,8	32218,9	52698,5	60548,1	<i>per cinema</i>
na 1 seans.....	41,5	26,4	30,3	33,0	<i>per screening</i>

TABL. 7 (158) **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				na 1000 ludności per 1000 population				
Abonenci radiowi	293,5	276,9	204,6	192,8	225	216	161	152	Radio subscribers
miasta	165,2	154,4	121,5	115,2	276	265	211	201	urban areas
wieś	128,3	122,5	83,1	77,6	182	175	119	111	rural areas
Abonenci telewizyjni..	280,2	266,6	197,7	186,1	215	207	155	147	Television subscribers
miasta	157,0	149,2	117,3	111,0	262	256	204	194	urban areas
wieś	123,2	117,4	80,4	75,1	175	167	115	108	rural areas

Źródło: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.
Source: data of the Polish Post Headquarters.

Turystyka

Tourism

TABL. 8 (159) **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII) ...	162	119	123	143	Facilities (as of 31 VII)
Hotele	18	31	41	52	Hotels
Motele	8	13	6	9	Motels
Pensjonaty	9	5	6	7	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	7	15	16	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	9	4	2	2	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	15	12 ^a	12 ^a	12 ^a	Youth hostels
Kempingi	5	3	4	5	Camping sites
Pola biwakowe	17	-	-	-	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	15	13	10	10	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	5	2	-	1	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	8	9	7	8	Training-recreational centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	16	9	6	8	Public tourist cottages
Zakłady uzdrowiskowe	9	7	Health establishments
Pozostałe obiekty	37	11	5	6	Other facilities

a W tym 10 szkolnych schronisk młodzieżowych.
a Of which 10 school youth hostels.

TABL. 8 (159) **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (cd.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	9842	8338	9492	10937	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	5048	5569	7616	8665	of which open all year
Hotele	1202	2782	3502	4307	Hotels
Motele	341	435	248	300	Motels
Pensjonaty	494	255	302	332	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	110	518	482	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	528	224	69	90	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	672	797 ^b	751 ^c	734 ^d	Youth hostels
Kempingi	500	559	736	976	Camping sites
Pola biwakowe	1150	-	-	-	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	1349	1120	744	824	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	368	293	-	100	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	917	762	656	821	Training-recreational centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	844	496	345	364	Public tourist cottages
Zakłady uzdrowiskowe	1368	1224	Health establishments
Pozostałe obiekty	1477	505	253	383	Other facilities
Korzystający z noclegów	264357	295590	353990	383918	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	24209	25091	24689	23469	of which foreign tourists
Hotele	83058	149560	189704	218325	Hotels
Motele	27771	31214	16621	19351	Motels
Pensjonaty	31406	11753	10840	10379	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	5350	26888	26214	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	16823	7907	4142	4691	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	17543	20725 ^e	24063 ^f	24652 ^g	Youth hostels
Kempingi	808	1669	3003	5358	Camping sites
Pola biwakowe	1200	-	-	-	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	18423	15440	16456	14318	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	1148	235	18	260	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	24036	34485	27552	17531	Training-recreational centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	6925	3828	3185	2763	Public tourist cottages
Zakłady uzdrowiskowe	24628	24543	Health establishments
Pozostałe obiekty	35216	13424	6890	15533	Other facilities

b, c, d, e, f, g W tym szkolne schroniska młodzieżowe: b – 688 miejsc noclegowych, c – 642 miejsca noclegowe, d – 625 miejsc noclegowych, e – 16718 korzystających z noclegów, f – 19948 korzystających z noclegów, g – 20383 korzystających z noclegów.

b, c, d, e, f, g Of which school youth hostels: b – 688 beds, c – 642 beds, d – 625 beds, e – 16718 tourists accommodated, f – 19948 tourists accommodated, g – 20383 tourists accommodated.

TABL. 8 (159) TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	697720	586624	1072492	1129826	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	46826	56651	64214	61263	of which foreign tourists
Hotele	161721	271839	370870	420697	Hotels
Motele	38076	34261	29029	30377	Motels
Pensjonaty	66272	24544	23583	25262	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	12009	37344	41500	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	46886	20486	10176	11547	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	35787	47633 ^h	56594 ⁱ	60523 ^j	Youth hostels
Kempingi	1629	3973	9671	15636	Camping sites
Pola biwakowe	1940	-	-	-	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	91783	58225	75330	69118	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	14304	3865	170	3480	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	59295	69244	51333	38054	Training-recreational centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	28780	14628	10957	16692	Public tourist cottages
Zakłady uzdrowiskowe	385477	375914	Health establishments
Pozostałe obiekty	151247	25917	11958	21026	Other facilities

h, i W tym szkolne schroniska młodzieżowe: *h* – 40726 udzielonych noclegów, *i* – 48925 udzielonych noclegów, *j* – 52655 udzielonych noclegów.

h, i Of which school youth hostels: *h* – 40726 nights spent (overnight stay), *i* – 48925 nights spent (overnight stay), *j* – 52655 nights spent (overnight stay).

TABL. 9 (160) PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA
Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restauracje Restaurants	Bary i kawiarnie Bars and coffee shops	Stołówki Canteens	Punkty gastronomiczne Food stands	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....					TOTAL
2000	25	53	37	19	
2005	51	38	18	6	
2008	58	55	24	10	
2009	66	66	27	13	
Hotele	44	38	2	1	Hotels
Motele	4	5	1	1	Motels
Pensjonaty	3	4	2	5	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	7	7	-	3	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	2	1	-	-	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe ^a	-	-	4	-	Youth hostels ^a
Kempingi	1	2	-	-	Camping sites
Ośrodki wczasowe	1	1	4	-	Holiday centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	2	2	4	-	Training-recreational centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	-	1	1	-	Public tourist cottages
Zakłady uzdrowiskowe	2	5	7	3	Health establishments
Pozostałe obiekty	-	-	2	-	Other facilities

a W tym szkolne schroniska młodzieżowe.
a Including school youth hostels.

TABL. 10 (161) **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURISTS ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	24209	25091	24689	23469	Tourists accommodated
Hotele	20998	21337	21243	19416	Hotels
Motele	236	789	357	685	Motels
Pensjonaty	453	344	493	311	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	179	378	172	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	270	83	72	110	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	35	321 ^a	849 ^a	670 ^a	Youth hostels
Kempingi	346	734	461	1069	Camping sites
Ośrodki wczasowe	44	13	35	-	Holiday centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1266	760	237	486	Training-recreational centres
Zespół ogólnodostępnych domków turystycznych	133	86	63	12	Public tourist cottages
Zakłady uzdrowiskowe	489	461	Health establishments
Pozostałe obiekty	428	445	12	77	Other facilities
Udzielone noclegi	46826	56651	64214	61263	Nights spent (overnight stay)
Hotele	39301	49326	48189	45403	Hotels
Motele	516	1074	587	1727	Motels
Pensjonaty	950	915	983	834	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	-	423	1239	655	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	502	243	154	306	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe	53	750 ^a	5217 ^a	3601 ^a	Youth hostels
Kempingi	504	868	706	1446	Camping sites
Ośrodki wczasowe	444	90	350	-	Holiday centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	2748	2139	339	948	Training-recreational centres
Zespół ogólnodostępnych domków turystycznych	982	154	71	15	Public tourist cottages
Zakłady uzdrowiskowe	6361	6055	Health establishments
Pozostałe obiekty	826	669	18	273	Other facilities

^a W tym szkolne schroniska młodzieżowe.
^a Including school youth hostels.

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Nauka i technika

1. Działalność badawcza i rozwojowa (badania i eksperymentalne prace rozwojowe, w skrócie B+R) są to systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy.

Obejmuje ona **badania podstawowe i przemysłowe (poprzednio stosowane) oraz prace rozwojowe**.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe** (tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie prac badawczo-rozwojowych):
 - a) placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk,
 - b) jednostki badawczo-rozwojowe, tj. jednostki państwowe, działające na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst 2001 Dz. U. Nr 33, poz. 388, z późniejszymi zmianami),
 - c) inne, tj. jednostki prywatne, zaklasyfikowane według PKD do działu 73 „Działalność badawczo-rozwojowa”;
 - 2) **jednostki obsługi nauki** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, stowarzyszenia naukowe i inne jednostki obsługi nauki);
 - 3) **jednostki rozwojowe**, tj. podmioty gospodarcze, przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, posiadające na ogół własne zaplecze badawczo-rozwojowe (laboratoria, biura konstrukcyjne, zakłady rozwoju techniki itp.), prowadzące działalność B+R, głównie o charakterze prac rozwojowych, obok swojej podstawowej działalności;
 - 4) **szkoły wyższe**;
 - 5) **pozostałe jednostki** — m.in. szpitale prowadzące prace badawczo-rozwojowe obok swojej podstawowej działalności, z wyjątkiem klinik akademii medycznych (uniwersytetów) i Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego ujętych w kategorii „szkoły wyższe” oraz szpitali posiadających status instytutów naukowo-badawczych ujętych w kategorii „jednostki badawczo-rozwojowe”.
- 2. Dane dotyczące zatrudnienia** w działalności

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

Science and technology

1. Research and development activity (i.e. research and experimental development work — R&D) includes systematically conducted creative work, undertaken in order to increase knowledge, including knowledge about man, culture and society as well as for discovering new uses for this knowledge.

Research and development activity includes **basic research, industrial research (previously applied) and experimental development**.

Information regarding research and development activity includes the following groups of entities:

- 1) **scientific and research-development units** (i.e. units whose main activity is performing R&D activity):
 - a) scientific units of the Polish Academy of Sciences,
 - b) branch research-development units — state owned units working on the basis of the Law of 25 VII 1985 on the Branch R&D Units (Journal of Laws 2001 No. 33, item 388 with later amendments),
 - c) others — private units classified to the PKD 73 division “Research and development”;
 - 2) **science support units** (scientific libraries, scientific archives, scientific societies and other “auxiliary units”);
 - 3) **development units**, i.e. economic entities, primarily industrial enterprises, in most cases with their own R&D facilities (laboratories, design offices, technology development centres, etc.), performing R&D activity mainly with an experimental development character along with their principal activity;
 - 4) **higher education institutions**;
 - 5) **other units** — among others cover hospitals conducting R&D activity along with their principal activity, excluding clinics of medical academies (universities) and the Medical Centre for Postgraduate Education included in the category “higher education institutions” as well as hospitals having the status of research institutes included in the category “branch research-development units”.
- 2. Data regarding employment** in R&D include exclusively persons employed directly in this

badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego zatrudnienia w działalności badawczo-rozwojowej. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczo-rozwojową.

3. Nakłady na działalność badawczo-rozwojową obejmują nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, przemysłowe (poprzednio stosowane) i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R, niezależnie od źródła pochodzenia środków finansowych.

Nakłady bieżące do 2002 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych (rozporządzenie Przewodniczącego KBN z 30 XI 2001 r. Dz. U. Nr 146, poz. 1642 § 13).

4. Działalność innowacyjna w przemyśle polega na uruchamianiu produkcji nowych lub istotnie ulepszonych (zmodernizowanych) wyrobów, a także wdrażaniu nowych lub istotnie ulepszonych procesów, przy czym wyroby te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa. Obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym.

5. Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: prace badawcze i rozwojowe (B+R) wykonane przez własne zaplecze badawcze przedsiębiorstw, jak również nabyte od innych jednostek, zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw (patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), prace wdrożeniowe poprzedzające uruchomienie produkcji na skalę przemysłową, szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną oraz marketing dotyczący nowych i zmodernizowanych wyrobów.

6. Środki automatyzacji procesów produkcyjnych są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

7. Wynalazek podlegający opatentowaniu

activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal work time on R&D.

Full-time equivalents (FTE) are calculating units used to establish the actual time spent on research and development work. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

3. Expenditures on research and development activity include current expenditures borne on basic research, industrial research (previously applied) and development work as well as capital expenditures on fixed assets connected with R&D regardless of the origin (source) of the financial funds.

Until 2002, current expenditures comprise expenditure on purchase or manufacture of research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting criteria for inclusion in fixed assets but according to the regulation in force temporarily, till completion of the a.m. projects, not included in fixed assets and treated as current assets (decree of the Chairman of the State Committee for scientific Research from 30 XI 2001, Journal of Laws No. 146, item 1642, § 13).

4. Innovation activity in industry consists in launching the production of technologically new or improved products, and implementing technologically new processes (which products and processes are technologically novel at least for the enterprise). It comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial steps.

5. Expenditures on innovation include expenditures on: R&D activity (intramural and extramural), acquisition of disembodied technology and know-how (patents, non-patented inventions, licenses, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of fixed assets required for introduction of innovations (instruments and equipment and land and buildings), other preparations for the implementation of innovations, training directly linked to technological innovations and marketing for technologically new and improved products.

6. Means for automating production processes include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.

7. A patentable invention — any new solution of a technical character which does not obviously result from the prior art and which is capable of

jest to nowe rozwiązanie o charakterze technicznym, niewynikające w sposób oczywisty ze stanu techniki i mogące się nadawać do stosowania.

8. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Społeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań reprezentacyjnych przeprowadzanych w ramach tematu „Wskaźniki społeczeństwa informacyjnego”.

2. Dane dotyczące **przedsiębiorstw wyposażonych w technologie informacyjno-telekomunikacyjne (ICT)** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych do sekcji: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, hotele i restauracje (w zakresie hoteli i pozostałych obiektów noclegowych turystyki i innych miejsc krótkotrwałego zakwaterowania), transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (w zakresie działalności związanej z filmem, przemysłem wideo oraz działalności radiowej i telewizyjnej).

3. Lokalna sieć komputerowa (LAN) to rodzaj sieci zlokalizowanej na stosunkowo niewielkim obszarze, często w obrębie jednego budynku lub grupy zabudowań. LAN może liczyć od dwóch do kilkuset komputerów. Sieć ta może być przewodowa lub bezprzewodowa.

4. Intranet to wewnętrzna, wydzielona sieć przedsiębiorstwa oparta na rozwiązaniach stosowanych w Internecie, tj. tych samych standardach, protokołach i programach, obejmująca swym zasięgiem wszystkie jednostki przedsiębiorstwa (biura, zakłady, filie).

practical application.

8. A utility model eligible for protection — any new and useful solution of a technical nature affecting shape, construction or permanent assembly of an object.

Information society

1. The presented information has been compiled on the basis of generalized results of representative surveys conducted within the subject scope “Information society indicators”.

2. Data regarding **enterprises equipped with Information Communication Technology (ICT)**, concerns economic entities employing more than 9 persons and belonging to sections: manufacturing, construction, wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods, hotels and restaurants (hotels and camping sites and other provision of short-stay accommodation), transport, storage and communication, real estate, rental and business activities, other community, social and personal service activities (motion picture and video activities, radio and television activities).

3. Local area network (LAN) is a type of a network located on a relatively small area, often within one building or group of buildings. LAN can have from two to several hundred computers. This network can be wire-based or wireless.

4. Intranet is an inner, isolated enterprise network based on solutions used in the Internet, i.e. the same standards, protocols and programmes, covering all elements of an enterprise (offices, plants, branches).

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1 (162) JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM JEDNOSTKI (stan w dniu 31 XII)	16	18	23	TOTAL UNITS (as of 31 XII)
Zatrudnieni ogółem^a	789	887	1099	Total personnel^a
pracownicy naukowo-badawczy ..	709	797	983	researchers
technicy i pracownicy równorzędni	40	41	82	technicians and equivalent staff
pozostały personel	40	48	34	other supporting staff
W tym jednostki rozwojowe	10	11	16	Of which development units
Razem zatrudnieni	109	101	220	Total personnel
pracownicy naukowo-badawczy ..	52	52	159	researchers
technicy i pracownicy równorzędni	30	15	42	technicians and equivalent staff
pozostały personel	27	34	19	other supporting staff

a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.
a In full-time equivalents.

TABL. 2 (163) ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU
WYKSZTAŁCENIA
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1349	1565	1450	TOTAL
z wykształceniem:				education:
wyższym:				higher:
z tytułem naukowym profesora ..	86	96	104	with title of professor
ze stopniem naukowym:				with scientific degree of:
doktora habilitowanego	202	205	215	habilitated doctor ^a (HD)
doktora	595	659	620	doctor (PhD)
z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata	396	521	453	with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equivalent)
pozostałym	70	84	58	other
W tym w jednostkach rozwojowych	127	227	249	Of which in development units

a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in a university.

TABL. 3 (164) **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM (w mln zł)	19,5	92,2	146,7	TOTAL (in mln zł)
nakłady:				expenditures:
bieżące ^b	16,3	86,9	108,6	current ^b
w tym osobowe	7,8	69,0	79,2	of which labour costs
inwestycyjne na środki trwałe	3,2	5,3	#	capital
w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu	2,0	3,5	24,6	of which instruments and equipment
W tym jednostki rozwojowe	9,9	22,7	56,5	Of which in development units
nakłady:				expenditures:
bieżące ^b	9,1	21,0	36,3	current ^b
w tym osobowe	6,1	10,0	13,7	of which labour costs
inwestycyjne na środki trwałe	0,8	1,7	20,3	capital
w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu	0,7	1,2	16,4	of which instruments and equipment

a Bez amortyzacji środków trwałych. b Łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej (do 2001 r. określanej jako aparatura specjalna); patrz notka a do tabl. 4 na str. 248.

a Excluding depreciation of fixed assets. b Including expenditure on purchase or manufacture of research equipment (until 2001 defined as so-called special research equipment); see footnote a to the table 4 on page 248.

TABL. 4 (165) **NAKŁADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM (w mln zł)	16,3	86,9	108,6	TOTAL (in mln zł)
badania:				research:
podstawowe	4,5	63,4	68,5	basic
przemysłowe (dawniej stosowane)	2,0	6,4	#	industrial (previously applied)
prace rozwojowe	9,8	17,1	35,2	experimental development
W tym jednostki rozwojowe	9,1	21,0	36,3	Of which in development units
badania:				research:
podstawowe	0,4	2,2	0,9	basic
przemysłowe (dawniej stosowane)	0,4	3,9	#	industrial (previously applied)
prace rozwojowe	8,3	14,9	32,1	experimental development

a Bez amortyzacji środków trwałych; łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej (do 2001 r. określanej jako aparatura specjalna), niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych (rozporządzenie Przewodniczącego KBN z 30 XI 2001 r., Dz. U. Nr 146, poz. 1642, § 13).

a Excluding depreciation of fixed assets; including expenditure on purchase or manufacture of research equipment (until 2001 defined as so-called special research equipment), necessary for performing particular R&D projects, meeting criteria for inclusion in fixed assets but according to regulation in force temporarily, till completion of the a. m. projects, not included in fixed assets and treated as current assets (decree of the Chairman of the State for Scientific Research from 30 XI 2001, Journal of Laws No. 146, item 1642, § 13).

TABL. 5 (166) **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % degree of consumption in %				
OGÓŁEM	68,6	40,6	71,5	48,6	TOTAL
w tym jednostki rozwojowe	81,1	25,9	74,3	30,8	of which development units

TABL. 6 (167) **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH I MEDIA ELEKTRONICZNE W PRZEMYSŁE^a**
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES AND ELECTRONIC MEDIA IN INDUSTRY^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w szt. Means for automating production processes in units						
	linie produkcyjne production lines		centra obróbkowe processing centres	roboty i manipulatory przemysłowe industrial robots and manipulators		komputery ^b computers ^b	
	automa- tyczne automatic	sterowane komputerem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots		
OGÓŁEM	2000	239	110	36	13	4	530
TOTAL	2005	367	191	112	36	23	947
	2008	441	248	208	43	36	1048
	2009	524	267	203	43	39	1077
sektor publiczny		83	12	38	#	#	160
public sector							
sektor prywatny		441	254	165	#	#	917
private sector							
W tym przetwórstwo przemysłowe		465	240	203	43	39	885
Of which manufacturing							

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (168) **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSLE^a WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INNOVATION ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2008	2009			
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	liczby ogółem – przetwórstwo przemysłowe of total number – manufacturing
w tys. zł in thous. zł							
OGÓŁEM..... TOTAL	474174	422480	431317	226111	83877	142234	193958
W tym nakłady: Of which expenditures:							
na działalność badawczą i rozwojową..... on research and development activity	20632	12222	34597	66411	30987	35424	66278
na zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw. on the acquisition of disembodied technology and know-how	1961	7861	870	392	61	331	392
na oprogramowanie..... on software	10053	6728	4306	3559	984	2575	3128
Inwestycyjne: Capital:							
na budynki i budowle oraz grunty..... on land and buildings	86276	90772	68560	39579	28040	11539	14510
na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu..... on the acquisition of instruments and equipment	331823	300402	311883	105571	20809	84762	101320
w tym z importu..... of which import	155161	187097	170501	46024	154	45870	45870
na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną.... on staff training connected with innovation activity	1947	413	2749	538	290	248	498
na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów..... on the marketing for the new or significantly improved products	2478	1332	2710	3231	289	2942	3231

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 8 (169) **PRODUKCJA SPRZEDANA ORAZ PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH PRZEMYSŁOWYCH^a W 2009 R.**
SOLD PRODUCTION OR NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES^a IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychody netto ze sprzedaży produktów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % przychodów netto ze sprzedaży ogółem ^c <i>Net revenues from sales of new or significantly improved products^b in % of total turnover^c</i>				SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			
		nowe lub istotnie ulepszone dla rynku <i>new or significantly improved for the market</i>	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przedsiębiorstwa <i>new or significantly improved only for the enterprise</i>	eksport <i>export</i>	
OGÓŁEM	6,8	4,2	2,6	2,3	TOTAL
w tym sektor prywatny	6,6	3,9	2,7	2,5	<i>of which private sector</i>
W tym przetwórstwo przemysłowe	10,1	6,3	3,8	3,5	Of which manufacturing

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Wprowadzonych na rynek w latach 2007–2009. c Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.
a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Introduced into the market in the years 2007–2009. c Net revenues from sales of products, goods and materials.

TABL. 9 (170) **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Wynalazki:					Inventions:
zgłoszone.....	44	44	48	47	<i>patent applications</i>
udzielone patenty	13	12	27	37	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:					Utility models:
zgłoszone.....	.	7	19	19	<i>utility model applications</i>
udzielone prawa ochronne	28	10	17	<i>rights of protection granted</i>

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Społeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 10 (171) PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET W 2009 R. Stan w styczniu
 ENTERPRISES USING^a INTERNET IN 2009. As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Dostęp do Internetu Internet access	Połączenie z Internetem przez Internet access via			Własną stronę internetową Own Website
		łącze szerokopasmowe ^b broadband connection ^b	modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) lub cyfrowy analogue (connection over plain telephone line) or digital modem	łącze bezprzewodowe (np. GSM, GPRS, UMTS, itp.) wireless connection (e.g. GSM, GPRS, UMTS)	
udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in percent of total population					
OGÓŁEM..... TOTAL	84,7	48,9	38,0	20,6	49,2

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itp.) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczną – PLC).

a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed. b DSL connections (xDSL like ADSL, SDSL, etc.) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power supply traction – PLC).

TABL. 11 (172) PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE TELEINFORMATYCZNE W 2009 R. Stan w styczniu
 ENTERPRISES^a USING SELECTED ICT SYSTEMS IN 2009. As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Komputery Computers	Sieć lokalną LAN Local area network (LAN)		Intranet Intranet	System informatyczny do obsługi zamówień IT system to manage the placing or receipt of orders	Bezpłatne oprogramowanie, systemy open source, jak np. Linux Free, open source software and operating systems, like Linux	ERP – system informatyczny do planowania zasobów przedsiębiorstwa Enterprise Resource Planning system	CRM – oprogramowanie do zarządzania informacjami o klientach zapewniające dostęp do nich innym komórkom przedsiębiorstwa Customer Relationship Management system
		ogółem total	w tym bezprzewodowa of which wireless					
udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in percent of total population								
OGÓŁEM..... TOTAL	86,9	51,3	20,7	28,8	.	12,6	8,0	18,2

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
 a Data concern enterprises with more than 9 persons employed.

DZIAŁ XIV CENY

Uwagi ogólne

1. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono jako średnie ważone współczynnikami wyrażającymi udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach.

2. Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych cen (obliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów) płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych.

3. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** jest miesięczna sprawozdawczość ankietatorów Głównego Urzędu Statystycznego. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV PRICES

General notes

1. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, connected mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods which have been compiled as the means weighted by shares of purchases made by population in particular months.

2. Data on **procurement prices** concern average annual prices (computed as a quotient of value and quantity of each product) paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers.

3. Monthly reporting of interviewers of the Central Statistical Office constitutes the source of information on **prices of agricultural products and livestock obtained by farmers on market-places**. Average annual prices have been computed as the arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (173) WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
 PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
O G Ó Ł E M.....	110,2	102,4	104,5	103,8	T O T A L
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe..	110,6	102,3	106,1	105,3	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	107,4	103,2	107,6	110,7	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	106,8	93,5	94,0	94,7	Clothing and footwear
Mieszkanie.....	.	104,1	108,4	106,7	Dwelling
Zdrowie.....	110,4	102,8	103,6	103,0	Health
Transport.....	119,7	106,0	102,0	97,0	Transport
Rekreacja i kultura.....	109,9	101,6	101,7	103,5	Recreation and culture
Edukacja.....	111,8	101,1	101,3	101,8	Education

 TABL. 2 (174) CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG
 RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż — za 1 kg	2,32	2,91	4,35	5,13	Rice — per kg
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg .	1,20	1,21	1,54	1,59	Wheat-rye bread — per 0,5 kg
Makaron jajeczny — za 400 g	3,29	4,13	3,16	3,21	Egg pasta — per 400 g
Mąka pszenna — za 1 kg	1,69	1,80	2,10	2,21	Wheat flour — per kg
Mięso wołowe z kością (roastbeef) — za 1 kg	8,99	14,25	17,06	18,75	Beef meat, bone-in (roast beef) — per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) — za 1 kg	13,23	13,57	14,26	15,11	Pork meat, bone-in (centre loin) — per kg
Kurczęta patroszone — za 1 kg ...	5,99	5,72	6,24	6,91	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	18,91	19,25	20,26	22,08	Pork ham, boiled — per kg
Kiełbasa „Toruńska” — za 1 kg	10,62	11,70	13,14	14,63	Sausage "Toruńska" — per kg
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg	12,93	12,86	14,70	17,13	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg	9,14	12,40	13,28	14,06	Fresh carp — per kg
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	5,63	8,52	9,06	9,34	Salted herring, headless — per kg
Mleko krowie spożywcze – 3-3,5% tłuszczu sterylizowane — za 1 l	2,20	2,52	2,87	2,81	Cows' milk, fat content 3-3,5%, sterilized, per l

TABL. 2 (174) **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (cd.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 ml	1,32	1,36	1,69	1,75	Sour cream, fat content 18% — per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty — za 1 kg.....	8,48	9,70	11,82	12,05	Semi-fat cottage cheese — per kg
Ser dojrzewający „Gouda” — za 1 kg	17,01	17,05	18,25	15,80	Ripening "Gouda" cheese — per kg
Jaja kurze świeże — za 1 szt	0,35	0,37	0,42	0,47	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% — za 200 g	2,81	3,16	3,38	3,55	Fresh butter, fat content 82,5% — per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,32	4,89	6,14	6,37	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg	4,26	5,17	5,50	5,80	Oranges — per kg
Jabłka ^{ab} — za 1 kg	2,40	1,92	2,83	1,87	Apples ^{ab} — per kg
Buraki ^a — za 1 kg	1,28	1,24	1,62	1,59	Beetroots ^a — per kg
Marchew ^a — za 1 kg	1,30	1,54	1,92	2,02	Carrots ^a — per kg
Ziemniaki ^a — za 1 kg	0,80	0,78	0,95	1,01	Potatoes ^a — per kg
Cukier biały kryształ — za 1 kg	2,95	3,08	2,71	3,09	White sugar, crystallized — per kg
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family” — za 250 g	7,15	4,91	5,80	6,08	Natural coffee "Tchibo Family", ground — per 250 g
Herbata „Madras” — za 100 g	2,03	2,27	2,83	3,06	Tea "Madras" — per 100 g
Wódka czysta „Polonaise — Polish Vodka” 40% ^c — za 0,5 l...	24,38	19,38	18,26	19,68	Vodka pure „Polonaise — Polish Vodka” 40% ^c — per 0,5 l:
Papierosy „Mars” — za 20 szt	4,33	5,21	6,67	8,24	Cigarettes "Mars" — per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowelny — za 1 kpl	489,98	460,34	467,00	503,00	Men's suit, polyester staple fibres and wool — per set
Półbuty męskie skórzane, na pode-szwie nieskórzanej — za 1 parę.....	118,20	139,13	164,93	164,67	Men's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Półbuty damskie skórzane, na pode-szwie nieskórzanej — za 1 parę.....	103,02	130,04	142,31	146,79	Women's low leather shoes with non-leather sole — per pair

a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. b, c W 2000 r.: b — droższe, c — 50%.

a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. b, c In 2000: b — dessert apples, c — 50%.

TABL. 2 (174) CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę	18,53	26,09	27,08	27,85	Resoling men's shoes — per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m ³	1,36	2,34	2,55	2,75	Cold water by municipal water- -system — per m ³
Energia elektryczna dla gospo- darstw domowych (taryfa cało- dobowa) ^d — za 1 kW·h	0,29	0,42	0,48	0,54	Electricity for households (all-day tariff) ^d — per kW·h
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domo- wych ^e — za 1 m ³	0,90	1,53	2,25	2,42	Natural net-gas, high-methanated for households ^e — per m ³
Węgiel kamienny — za 1 t	373,56	450,06	599,06	707,88	Hard coal — per t
Ciepła woda — za 1 m ³	10,72	14,55	16,48	17,39	Hot water — per m ³
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l	1872 ^f	1404 ^f	1345	1241	Fridge-freezer, capacity about 300 l
Pralka automatyczna typu domo- wego, na 5 kg suchej bielizny	1409	1217	1249	1269	Automatic washing machine, dry- -linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego	346,39	239,92	364,53	386,94	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	142,10	139,51	136,10	144,27	Iron with duschsystem
Benzyna silnikowa „Euro-Super” — za 1 l	3,12	4,03	4,36	4,17	Motor petrol “Euro-Super” — per l
Bilet normalny na przejazd jedno- razowy autobusem miejskim	1,47	1,72	1,91	2,00	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna — za 5 km	10,83	13,03	13,73	14,70	Taxi daily fare — for 5 km dis- -tance
Bilet normalny do kina	9,30	12,03	12,76	12,79	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	43,09	55,66	61,46	65,97	Women's cold wave
Ciągnik „Ursus 2812”	35181	62352	72632	72866	Tractor “Ursus 2812”
Mocznik nawozowy 46% N — za 25 kg	13,82	23,92	36,67	34,65	Urea, nutritive content 46% N — per 25 kg
Przemiał pszenicy — za 1 dt	11,95	14,12	15,00	15,00	Grinding of wheat — per dt
Badanie kliniczne krowy	11,64	19,24	21,36	22,89	Cow's clinical examination

^d Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kW·h energii elektrycznej. ^e Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu. ^f O pojemności ok. 280 l.

^d Since 2001 including charge for electricity, system rate, standing and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kW·h of electricity. ^e Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas. ^f Capacity about 280 l.

TABL. 3 (175) **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Ziarno zbóż (bez siewnego) — za 1 dt:					<i>Cereal grain (excluding sowing seed) — per dt:</i>
pszenicy	51,25	34,59	66,85	45,45	<i>wheat</i>
żyta	30,11	28,20	56,45	34,33	<i>rye</i>
jęczmienia	48,28	33,46	60,94	38,98	<i>barley</i>
owsa i mieszanek zbożowych	42,29	38,63	51,32	27,06	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyta	48,49	30,57	46,67	38,56	<i>triticale</i>
Ziemniaki — za 1 dt	40,07	41,86	46,84	47,41	<i>Potatoes — per dt</i>
w tym jadalne (bez wczesnych)	61,28	40,83	39,24	38,56	<i>of which edible (excluding early kinds)</i>
Buraki cukrowe — za 1 dt	10,41	18,30	10,04	10,45	<i>Sugar beets — per dt</i>
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt ..	80,30	70,66	123,23	103,60	<i>Industrial rape and agrimony — per dt</i>
Liście tytoniu — za 1 dt	510,66	228,62	248,85	346,43	<i>Raw tobacco — per dt</i>
Chmiel surowy — za 1 dt	1197	881	.	.	<i>Raw hop — per dt</i>
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					<i>Animals for slaughter — per kg:</i>
bydło (bez cieląt)	3,12	4,32	4,34	4,14	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	5,73	8,26	7,82	9,31	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,74	3,87	4,08	4,71	<i>pigs</i>
Mleko krowie — za 1 l	0,67	0,83	0,94	0,82	<i>Cows' milk — per l</i>
Jaja kurze spożywcze — za 1 szt	0,19	0,18	0,22	0,31	<i>Hen eggs — per piece</i>

TABL. 4 (176) **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Ziemiopłody — za 1 dt					<i>Crops — per dt</i>
Ziarno zbóż: pszenicy	52,99	40,35	75,02	49,44	<i>Cereal grain of: wheat</i>
żyta	40,73	31,39	64,49	40,59	<i>rye</i>
jęczmienia	47,79	38,73	70,19	45,28	<i>barley</i>
owsa	40,93	32,60	60,57	41,41	<i>oats</i>
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych)	38,47	42,97	52,97	58,96	<i>Potatoes (excluding edible early kinds)</i>
Siano: łąkowe	20,59	30,50	.	.	<i>Hay: meadow</i>
koniczyny	24,55	.	.	.	<i>clover</i>
Słoma zbóż ozimych	12,50	.	.	.	<i>Straw of winter cereals</i>
Zwierzęta gospodarskie — za 1 szt					<i>Livestock — per head</i>
Krowa dojna	1273	1920	2347	2695	<i>Dairy cow</i>
Jałówka 1-rocza	855,85	1277	1431	1765	<i>One-year heifer</i>
Prosię na chów	85,97	128,78	102,78	179,75	<i>Piglet</i>
Maciora owcza na chów	120,83	.	183,33	.	<i>Ewe</i>
Koń roboczy	2755	3718	4016	3512	<i>Farm horse</i>
Żrebię 1-rocze	1708	2391	2266	2052	<i>One-year colt</i>
Żywiec rzeźny — trzoda chlewna za 1 kg	3,57	3,80	4,07	4,71	<i>Animals for slaughter — pigs per kg</i>

DZIAŁ XV ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

2. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, do której są zaliczane.

3. Dane grupowano według sektora publicznego i prywatnego.

Sektor publiczny obejmuje gospodarstwa:

- własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych),
- własności jednostek samorządu terytorialnego,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego.

Sektor prywatny obejmuje gospodarstwa:

- własności prywatnej krajowej,
- własności zagranicznej,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego.

4. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

5. **Gospodarstwa rolne** w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych (określane do 2001 r. jako indywidualne gospodarstwa rolne);
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne (określane do 2001 r. jako indywidualne działki rolne) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

CHAPTER XV AGRICULTURE AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. This chapter contains data on: land use, sown area, crop output, livestock population, animal output, procurement of agricultural products and means of production in farming.

2. The presented information have been compiled using the **kind of activity method** and concern agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE rev. 1 in which they are included.

3. Data were given separately for public and private sector.

The public sector includes farms:

- state ownership (of the State Treasury and state legal persons),
- local self-government entity ownership,
- mixed ownership with a predominance of capital (property) of public sector entities.

The private sector includes farms:

- private domestic ownership,
- foreign ownership,
- mixed ownership with a predominance of capital (property) of private sector entities.

4. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

5. **Agricultural holdings** in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land (defined until 2001 as private farms);
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons (defined until 2001 as private agricultural plots) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land.

6. Dane o **gruntach** wykazano według granic administracyjnych województwa oraz według siedziby użytkownika.

Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków od 2002 r. prezentuje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. Od 2007 r., zgodnie z metodologią EUROSTAT-u, prezentuje się grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwale w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306).

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

7. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywców rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

8. Dane o **produkcji, plonach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują mieszanek zbożowych.

6. *Data on land are presented according to administrative borders within the voivodship and the official residence of the land user.*

Data regarding the total area of agricultural land, and area by type since 2002 have been presented excluding non-farm land. According to EUROSTAT methodology, since 2007 data on arable land, orchards, meadows and pastures concern area in good agricultural condition – maintained in accordance with norms defined in the regulation of Minister of Agricultural and Rural Development dated 12 III 2007 about minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306).

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees and bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

7. *Gross agricultural output includes of:*

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) plant-based products (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) animal-based products as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal-based products and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centers and on marketplaces.

8. *Data regarding the production, yields and procurement of pulses and oil-bearing plants as well as cereals concern grain. Data concerning cereals include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding basic cereals, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.*

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszką, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorja). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

9. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

10. Jako **jednostkę siły pociągowej** w rolnictwie przyjęto 1 konia roboczego. W danych o zasobach **żywej siły pociągowej** wykazano konie robocze, tj. konie 3-letnie i starsze. Przeliczeń **mechanicznej siły pociągowej** dokonano, przyjmując jako jednostkę siły pociągowej moc ciągnika na zaczeple równą 2,2 kW.

11. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

12. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemniaków, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, szacunków oraz ocen prowadzonych przez rzeczoznawców szczebla terenowego dla danych nie objętych sprawozdawczością.

13. Dane za 2002 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich i ciągników opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2002 według stanu w dniu 20 V.

14. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa — stan w czerwcu, w 2002 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V.

15. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2002/03 oznacza okres od 1 VII 2002 r. do 30 VI 2003 r.).

16. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — prezentuje się według siedziby użytkownika.

Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and other) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.

9. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

10. One draft horse was assumed as the **unit of draft force** in agriculture. Data regarding **live draft force** comprise draft horses, i.e., horses aged 3 years and older. Calculations of **mechanical draft force** were carried out assuming 2,2 kW of tractor engine power as the unit of draft force.

11. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal-based) purchased by economic entities directly from producers.

12. Data regarding the land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, estimations and evaluations made by field experts for data not included in reports.

13. Data for 2002 in land use, sown area, livestock and tractors were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census 2002 as of 20 V.

14. Agricultural land calculated by the official residence of the land user was assumed for calculating results and production factors per area unit — as of June, in 2002 on the basis of the results of the Agricultural Census as of 20 V.

15. Farming years cover the period since 1 VII until 30 VI (e.g. the 2002/03 farming year covers the period since 1 VII 2002 until 30 VI 2003).

16. Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w wieczyste przez:

- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
- jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
- jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych,

b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

2. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie — 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

a) the State Treasury — managed and utilized temporarily or perpetually by:

- State Forestry Organizational Entity "State Forests" (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
- nature protection units (national parks),
- organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency,

b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);

2) **private forests** owned by:

- a) natural persons,
- b) land held in common by all or part of the residents of a village,
- c) agricultural production co-operatives,
- d) other legal persons.

2. **Forest land** includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land **connected with silviculture** includes land used for purpose of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category, with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21—40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Wskaźnik **zalesienia** (zalesienie) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni zalesionej do ogólnej powierzchni województwa.

4. Dane o **pozyskaniu drewna** w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami oraz w oparciu o Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług, obowiązującą od 1 VII 1997 r. (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 III 1997 r. — Dz. U. Nr 42, poz. 264 z późniejszymi zmianami).

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21—40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with planting of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal class and to be renewed.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The **forest cover** indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

The **afforestation** indicator (afforestation) was calculated as the percentage ratio of forest covered area to the total area of the voivodship.

4. Data on **removals** in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms and with respect of the Polish Classification of Products and Services implemented on 1 VII 1997 (decree of the Council of Ministers dated 18 III 1997 — Journal of Laws No. 42, item 264 with later amendments).

Rolnictwo Agriculture

TABL. 1 (177) **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Powierzchnia użytków rolnych ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	710,3	574,8	596,0	596,6	Agricultural land area ^a (as of June) in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne	678,7	559,0	579,5	581,0	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) w %:					Share in total sown area (as of June) in %:
zbóż podstawowych	56,4	60,3	60,8	61,4	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	56,3	60,3	60,8	61,3	of which private farms
ziemniaków	15,1	8,0	7,7	6,9	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	15,3	8,1	7,7	7,0	of which private farms
rzepaku i rzepiku	0,5	0,9	1,6	2,2	rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne	0,5	0,8	1,5	2,1	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	22,0	27,3	31,3	29,0	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	21,9	27,2	31,2	28,9	of which private farms
ziemniaków	175	170	181	173	of potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	175	170	181	173	of which private farms
rzepaku i rzepiku	19,7	29,1	24,9	23,0	of rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne	18,7	29,1	24,4	22,6	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych	44,1	43,4	38,5	36,5	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^b per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	45,7	43,3	38,5	36,5	of which private farms

a Według granic administracyjnych. b Patrz uwaga do tabl. 10 na str. 274; trzoda chlewna — stan w końcu lipca.
a By administrative borders. b See note to table 10 on page 274; pigs — as of the end of July.

TABL. 1 (177) **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) w %	56,6	54,0	52,2	49,7	Share of cows in cattle stocks (as of June) in %
w tym gospodarstwa indywidualne	56,7	54,0	52,2	49,7	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) w %	10,6	11,8	9,9	10,6	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) in %
w tym gospodarstwa indywidualne	10,6	11,9	10,0	10,7	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^c na 1 ha użytków rolnych w kg	100,6	172,2	174,1	181,9	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^c per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka w l:					Production of milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	746,5	667,4	612,8	618,7	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	778,2	668,1	612,2	619,0	of which private farms
na 1 krowę	3443	3575	3813	4128	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	3440	3559	3790	4112	of which private farms
Ciagniki rolnicze (stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych w szt	9,5	14,2	14,7 ^d	14,7 ^d	Agricultural tractors (as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne	9,8	14,3	14,6	14,6	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^e w kg	66,8	84,2	105,7	83,1	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^e in kg
w tym gospodarstwa indywidualne	68,5	83,7	105,5	82,8	of which private farms

^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej. ^d Stan w czerwcu. ^e Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych 1999/2000, 2005/06, 2007/08, 2008/09.

^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^d As of June. ^e Concerns respectively the 1999/2000, 2005/06, 2007/08 and 2008/09 farming years.

TABL. 2 (178) UŻYTKOWANIE GRUNTÓW WEDŁUG SEKTORÓW^a

Stan w czerwcu
LAND USE BY SECTORS^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor publiczny <i>Public sector</i>	Sektor prywatny <i>Private sector</i>		SPECIFICATION
			razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

w ha in ha

WEDŁUG GRANIC ADMINISTRACYJNYCH
BY ADMINISTRATIVE BORDERS

POWIERZCHNIA

OGÓLNA	2000	1169105	329089	840016	801939	TOTAL AREA
	2005	1170790	404038	766751	661941	
	2008	1171020	391320	779700	674061	
	2009	1171020	389403	781617	672400	
Użytki rolne	2000	710272	22362	687910	678702	<i>Agricultural land</i>
	2005	574753	11009	563744	559017	
	2008	596025	11777	584249	579532	
	2009	596575	11370	585205	581030	
grunty orne	2000	548428	16613	531815	524531	<i>arable land</i>
	2005	423435	7477	415958	412172	
	2008	417154	1459	415694	412195	
	2009	406988	7528	399460	396051	
sady ^b	2000	20384	127	20257	20084	<i>orchards^b</i>
	2005	28993	18	28975	28794	
	2008	31967	17	31950	31711	
	2009	35973	28	35945	35713	
łąki	2000	106342	3622	102720	101714	<i>meadows</i>
	2005	104584	2352	102232	101710	
	2008	102941	2045	100896	100524	
	2009	112875	2076	110799	110530	
pastwiska	2000	35118	2000	33118	32373	<i>pastures</i>
	2005	17742	1163	16579	16341	
	2008	13937	950	12986	12903	
	2009	15514	1000	14514	14377	
pozostałe	2000	<i>others</i>
	2005	
	2008	30027	7305	22722	22199	
	2009	25225	738	24487	24358	
Lasy ^c	2000	325526	240516	85010	79555	<i>Forests^c</i>
	2005	331692	275934	55758	53475	
	2008	331694	273843	57850	54846	
	2009	332973	269118	63855	61206	
Pozostałe grunty ^d	2000	133307	66211	67096	43682	<i>Other land^d</i>
	2005	264344	117095	147249	49449	
	2008	243301	105700	137601	39683	
	2009	241471	108915	132556	30164	

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 259. b Łącznie ze szkółkami drzew i krzewów owocowych. c Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. d Pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki.

a See general notes, item 6 on page 259. b Including fruit-bearing trees and bushes nurseries. c For buildings, courts, roads, waters and other usable land as well as wasteland. d Including land connected with silviculture.

TABL. 2 (178) UŻYTKOWANIE GRUNTÓW WEDŁUG SEKTORÓW^a (dok.)

Stan w czerwcu

LAND USE BY SECTORS^a (cont.)

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor publiczny <i>Public sector</i>	Sektor prywatny <i>Private sector</i>		SPECIFICATION
			razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
			w ha <i>in ha</i>		

WEDŁUG SIEDZIBY UŻYTKOWNIKA
BY THE OFFICIAL RESIDENCE OF LAND USER

POWIERZCHNIA						
OGÓLNA	2000	1167626	328445	839181	801839	Total area
	2005	1149257	393532	755725	651805	
	2008	1149204	380519	768685	663990	
	2009	1149796	379055	770741	662327	
Użytki rolne.....	2000	709557	22042	687515	678930	<i>Agricultural land</i>
	2005	556538	1957	554581	550696	
	2008	577318	2435	574883	571065	
	2009	578415	2497	575918	572515	
grunty orne.....	2000	547925	16259	531666	524761	<i>arable land</i>
	2005	410094	1005	409089	405852	
	2008	409775	933	408841	405867	
	2009	394160	1233	392928	389997	
sady ^b	2000	20238	127	20111	20105	<i>orchards^b</i>
	2005	28071	18	28053	28040	
	2008	30962	17	30945	30931	
	2009	34874	21	34853	34845	
łąki.....	2000	106246	3633	102613	101676	<i>meadows</i>
	2005	101551	544	101007	100603	
	2008	99908	172	99736	99466	
	2009	109855	268	109587	109366	
pastwiska.....	2000	35148	2023	33125	32388	<i>pastures</i>
	2005	16822	390	16432	16201	
	2008	12978	106	12872	12801	
	2009	14596	207	14389	14259	
pozostałe.....	2000	<i>others</i>
	2005	
	2008	23695	1207	22488	21999	
	2009	24930	768	24162	24047	
Lasy ^c	2000	325514	240517	84997	79555	<i>Forests^c</i>
	2005	329994	275160	54834	52552	
	2008	329967	273033	56934	53930	
	2009	331162	268344	62818	60169	
Pozostałe grunty ^d	2000	132555	65886	66669	43354	<i>Other land^d</i>
	2005	262725	116415	146309	48556	
	2008	241920	105051	136869	38995	
	2009	240219	108214	132005	29643	

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 259. b Łącznie ze szkółkami drzew i krzewów owocowych. c Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. d Pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki.

a See general notes, item 6 on page 259. b Including fruit-bearing trees and bushes nurseries. c Including land connected with silviculture. d For buildings, courts, roads, waters and other usable land as well as wasteland.

TABL. 3 (179) **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>				
	Rok poprzedni = 100				previous year = 100				
Produkcja globalna	95,0	89,3	107,0	109,1	94,6	89,7	106,8	108,5	<i>Gross output</i>
roślinna	101,0	87,4	104,2	122,4	101,1	87,7	104,1	122,6	<i>crop</i>
zwierzęca	86,0	92,2	111,1	88,6	84,6	92,7	110,8	86,5	<i>animal</i>
Produkcja końcowa	96,4	87,7	108,5	107,5	95,6	88,2	108,3	106,5	<i>Final output</i>
roślinna	107,5	83,3	105,4	125,2	107,6	83,9	105,4	125,0	<i>crop</i>
zwierzęca	85,8	92,6	111,8	88,1	84,3	93,1	111,5	85,8	<i>animal</i>
Produkcja towarowa	99,1	89,2	95,4	117,4	98,6	89,4	94,8	116,6	<i>Market output</i>
roślinna	108,0	87,5	92,7	136,4	108,2	87,4	92,5	136,8	<i>crop</i>
zwierzęca	91,2	90,9	98,1	97,6	90,0	91,6	97,3	95,0	<i>animal</i>

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 27.
 a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 27.

 TABL. 4 (180) **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA <i>GROSS OUTPUT</i>					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	61,4	58,6	58,4	66,4	Crop output
Zboża	14,0	10,6	12,8	17,2	<i>Cereals</i>
w tym zboża podstawowe ..	12,4	8,9	10,5	14,5	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica	6,0	3,5	3,9	5,3	<i>of which: wheat</i>
żyto	2,1	1,0	1,2	1,5	<i>rye</i>
jęczmień	2,8	2,5	3,0	4,3	<i>barley</i>
Ziemniaki	15,6	5,0	8,2	6,5	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe	2,9	4,1	3,4	2,1	<i>Industrial</i>
w tym buraki cukrowe	1,9	3,0	1,9	0,8	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa	9,8	14,8	15,8	14,8	<i>Vegetables</i>
Owoce	9,9	16,4	9,8	17,7	<i>Fruit</i>
Siano łąkowe	2,7	2,7	3,0	2,7	<i>Meadow hay</i>
Pozostałe	6,5	5,0	5,4	5,4	<i>Other</i>

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 27.
 a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 27.

TABL. 4 (180) **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a) (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)					
Produkcja zwierzęca	38,6	41,4	41,6	33,6	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	16,1	21,6	20,5	17,6	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt).....	2,6	3,6	3,6	2,9	cattle (excluding calves)
cielęta.....	1,3	0,9	0,8	0,6	calves
trzoda chlewna.....	8,4	12,1	9,2	8,5	pigs
owce.....	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób.....	2,9	4,5	6,2	5,1	poultry
Przyrost stada (podstawowe- go i obrotowego).....	-3,7	0,0	1,5	-1,6	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie.....	20,3	15,8	14,5	13,2	Cows' milk
Jaja kurze.....	3,2	2,4	3,7	2,9	Hen eggs
Obornik.....	1,9	1,2	1,0	1,2	Manure
Pozostałe.....	0,8	0,4	0,4	0,3	Other
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	46,3	50,4	49,2	57,4	Crop output
Zboża.....	6,6	4,6	5,5	7,5	Cereals
w tym zboża podstawowe ..	6,7	4,4	5,2	7,3	of which basic cereals
w tym: pszenica.....	4,4	2,3	2,1	3,1	of which: wheat
żyto.....	0,5	0,2	0,3	0,4	rye
jęczmień.....	1,0	0,9	1,5	1,9	barley
Ziemniaki.....	7,5	0,8	5,1	4,0	Potatoes
Przemysłowe.....	5,7	6,3	5,1	2,7	Industrial
w tym buraki cukrowe.....	3,3	4,5	3,1	1,2	of which sugar beets
Warzywa.....	10,4	15,4	17,8	16,8	Vegetables
Owoce.....	15,1	21,8	13,1	24,1	Fruit
Pozostałe.....	1,0	1,5	2,6	2,3	Other
Produkcja zwierzęca	53,7	49,6	50,8	42,6	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	24,5	29,2	28,8	24,0	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt).....	4,2	5,1	5,2	4,1	cattle (excluding calves)
cielęta.....	1,7	1,0	0,9	0,7	calves
trzoda chlewna.....	12,6	16,0	12,8	11,3	pigs
owce.....	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób.....	4,5	6,2	8,7	7,1	poultry
Mleko krowie.....	24,8	17,7	17,7	15,1	Cows' milk
Jaja kurze.....	3,7	2,6	4,3	3,3	Hen eggs
Pozostałe.....	0,7	0,1	0,0	0,2	Other

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 27. b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 27. b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 5 (181) **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**
 Stan w czerwcu
 SOWN AREA
 As of June

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2008	2009			CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha				in ha			
OGÓŁEM	485819	377086	392573	374366	373419	370653	TOTAL
Zboża.....	314351	275530	293232	277861	277206	275295	Cereals
zboża podstawowe.....	273999	227431	238750	229754	229190	227361	basic cereals
pszenica.....	99200	72974	72417	77095	76866	76299	wheat
żyto.....	73999	39367	38524	33301	33291	33117	rye
jęczmień.....	60000	60452	65018	58987	58842	58242	barley
owies.....	25800	17522	20502	15232	15100	14980	oats
pszenżyto.....	15000	37116	42289	45139	45091	44724	triticale
mieszanki zbożowe.....	37501	41881	48505	42570	42568	42567	cereal mixed
gryka i proso.....	1900	3369	3604	3481	3481	3400	buckwheat and millet
kukurydza na ziarno.....	951	2848	2374	2055	1967	1967	maize for grain
Strączkowe.....	6833	7922	7848	8258	8235	8112	Pulses
konsumpcyjne.....	5000	4497	4132	4122	4122	4099	edible
pastewne ^a	1833	3425	3716	4136	4113	4013	feed ^a
Ziemniaki.....	73500	30315	30097	25827	25817	25817	Potatoes
Przemysłowe.....	16236	14702	14412	15987	15914	15433	Industrial
w tym:							of which:
buraki cukrowe.....	10936	9195	5713	5809	5797	5766	sugar beets
oleiste.....	3460	4015	6754	8471	8410	7960	oil-bearing
w tym rzepak i rzepik..	2600	3431	6265	8103	8047	7628	of which rape and agrimony
Pastewne.....	49308	23503	20826	21750	21665	21350	Feed
w tym:							of which:
okopowe.....	9000	2746	2685	2303	2302	2302	root plants
kukurydza na paszę.....	2099	4352	5600	5704	5610	5545	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^b	25591	25113	26158	24683	24582	24646	Other crops ^b
w tym warzywa grun- towe.....	17000	15386	15005	14083	14082	14081	of which field vegeta- bles

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^b Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych itp.
a Including cereal and pulse mixed for grain. b Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting etc.

TABL. 6 (182) ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPLÓDÓW
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPLÓDY	2000	2005	2008	2009			CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

Zboża	693112	748271	909534	794256	790968	783797	Cereals
w tym:							<i>of which:</i>
zboża podstawowe.....	603503	619754	748327	667092	664856	657803	basic cereals
pszenica.....	255387	219187	258657	253089	252156	249357	wheat
żyto	134720	89366	93635	76885	76866	76500	rye
jęczmień.....	133847	173555	210460	168171	167729	165486	barley
owies.....	46926	36623	50987	35294	34645	34304	oats
pszenżyto.....	32623	101023	134588	133652	133459	132155	triticale
mieszanki zbożowe	81961	109816	141299	108981	108974	108973	cereal mixed
Ziemniaki	1283732	515314	544333	446248	446082	446082	Potatoes
Buraki cukrowe	412869	383518	239647	276112	275595	274262	Sugar beets
Rzepak i rzepik	5131	9968	15580	18610	18457	17222	Rape and agrimony
Siano łąkowe	458364	437505	499835	514023	513019	512569	Meadow hay

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Zboża	22,0	27,2	31,0	28,6	28,5	28,5	Cereals
w tym:							<i>of which:</i>
zboża podstawowe.....	22,0	27,3	31,3	29,0	29,0	28,9	basic cereals
pszenica.....	25,7	30,0	35,7	32,8	32,8	32,7	wheat
żyto	18,2	22,7	24,3	23,1	23,1	23,1	rye
jęczmień.....	22,3	28,7	32,4	28,5	28,5	28,4	barley
owies.....	18,2	20,9	24,9	23,2	22,9	22,9	oats
pszenżyto.....	21,7	27,2	31,8	29,6	29,6	29,5	triticale
mieszanki zbożowe	21,9	26,2	29,1	25,6	25,6	25,6	cereal mixed
Ziemniaki	175	170	181	173	173	173	Potatoes
Buraki cukrowe	378	417	419	475	475	476	Sugar beets
Rzepak i rzepik	19,7	29,1	24,9	23,0	22,9	22,6	Rape and agrimony
Siano łąkowe	43,1	43,1	50,0	46,8	46,8	46,9	Meadow hay

TABL. 7 (183) **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FIELD VEGETABLES^a

WARZYWA	2000	2005	2008	2009			VEGETABLES
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

 POWIERZCHNIA w ha — stan w czerwcu
 AREA in ha — as of June

OGÓŁEM.....	17000	15386	15005	14083	14082	14081	TOTAL
Kapusta.....	2794	2110	2050	1910	1910	1910	Cabbages
Kalafior.....	754	497	550	470	470	470	Cauliflowers
Cebula.....	2303	2127	2050	2053	2053	2052	Onions
Marchew jadalna..	2448	2433	2287	2136	2135	2135	Carrots
Buraki ćwikłowe ...	1997	1245	1392	1166	1166	1166	Beetroots
Ogórki.....	2399	2525	2376	2228	2227	2227	Cucumbers
Pomidory.....	1901	1244	1107	1105	1105	1105	Tomatoes
Pozostałe ^b	2404	3204	3193	3015	3015	3015	Others ^b

 ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM.....	381797	331749	347972	335138	335098	335083	TOTAL
Kapusta.....	116651	85037	92262	93417	93401	93397	Cabbages
Kalafior.....	12904	9145	10450	7998	7998	7997	Cauliflowers
Cebula.....	42575	37221	37923	39206	39203	39201	Onions
Marchew jadalna..	65026	69279	67470	63691	63676	63674	Carrots
Buraki ćwikłowe ...	44843	30091	33957	30319	30318	30316	Beetroots
Ogórki.....	34909	37117	40150	35639	35636	35633	Cucumbers
Pomidory.....	28595	18536	19923	19328	19328	19328	Tomatoes
Pozostałe ^b	36294	45324	45836	45540	45538	45537	Others ^b

 PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta.....	418	403	450	489	489	489	Cabbages
Kalafior.....	171	184	190	170	170	170	Cauliflowers
Cebula.....	185	175	185	191	191	191	Onions
Marchew jadalna..	266	285	295	298	298	298	Carrots
Buraki ćwikłowe ...	225	242	244	260	260	260	Beetroots
Ogórki.....	146	147	169	160	160	160	Cucumbers
Pomidory.....	150	149	180	175	175	175	Tomatoes
Pozostałe ^b	151	141	144	151	151	151	Others ^b

a Wraz z ogrodami przydomowymi. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
 a Including home gardens. b Parsley, leek, radish, lettuce, rhubarb etc.

TABL. 8 (184) **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**
 AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009			SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

 POWIERZCHNIA w ha — stan w czerwcu
 AREA in ha — as of June

	2000	2005	2008	ogółem <i>grand total</i>	razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
OGÓŁEM.....	21236	25122	29547	32460	32442	32434	TOTAL
Jablonie.....	13406	18258	18425	20150	20133	20127	Apples
Grusze.....	966	605	864	999	999	999	Pears
Śliwy.....	2138	1723	3038	3338	3338	3337	Plums
Wiśnie.....	2963	3074	5003	5011	5009	5009	Cherries
Czereśnie.....	698	631	940	1288	1288	1288	Sweet cherries
Pozostałe ^a	1066	830	1277	1675	1675	1675	Others ^a

 ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

	2000	2005	2008	ogółem <i>grand total</i>	razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
OGÓŁEM.....	228088	316806	341042	378852	378786	378785	TOTAL
Jabłka.....	200685	285907	292679	323145	323082	323081	Apples
Gruszki.....	3562	3248	4048	6824	6824	6824	Pears
Śliwki.....	9666	9633	12657	15128	15128	15127	Plums
Wiśnie.....	10027	12748	22960	22408	22405	22405	Cherries
Czereśnie.....	1703	2270	4547	6187	6187	6187	Sweet cherries
Pozostałe ^a	2445	3000	4151	5161	5161	5161	Others ^a

 PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

	2000	2005	2008	ogółem <i>grand total</i>	razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
Jabłka.....	150	157	158,9	160,4	160,5	160,5	Apples
Gruszki.....	37	54	46,9	68,3	68,3	68,3	Pears
Śliwki.....	45	56	41,7	45,3	45,3	45,3	Plums
Wiśnie.....	34	41	45,9	44,7	44,7	44,7	Cherries
Czereśnie.....	24	36	48,4	48,0	48,0	48,0	Sweet cherries
Pozostałe ^a	23	36	32,5	30,8	30,8	30,8	Others ^a

^a Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.
^a Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 9 (185) **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT

O W O C E	2000	2005	2008	2009			F R U I T
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA w ha — stan w czerwcu
 AREA in ha — as of June

O G Ó Ł E M.....	7898	8345	7513	8016	8016	8015	T O T A L
Truskawki.....	5498	4851	4339	4209	4209	4209	Strawberries
Maliny ^a	405	332	428	426	426	426	Raspberries ^a
Porzeczki.....	1541	2492	1990	2429	2429	2429	Currants
Agrest.....	299	162	180	252	252	252	Gooseberries
Pozostałe ^b	115	508	576	700	700	699	Others ^b

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

O G Ó Ł E M.....	22234	24479	23493	22070	22070	22070	T O T A L
Truskawki.....	12264	12516	13105	11197	11197	11197	Strawberries
Maliny ^a	801	572	704	660	660	660	Raspberries ^a
Porzeczki.....	7382	9741	7896	7817	7817	7816	Currants
Agrest.....	1014	524	578	793	793	793	Gooseberries
Pozostałe ^b	772	1126	1209	1604	1604	1604	Others ^b

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki.....	22	26	30,2	26,6	26,6	26,6	Strawberries
Maliny ^a	20	17	16,5	15,5	15,5	15,5	Raspberries ^a
Porzeczki.....	48	39	39,7	32,2	32,2	32,2	Currants
Agrest.....	34	32	32,1	31,5	31,5	31,5	Gooseberries
Pozostałe ^b	67	22	21,0	22,9	22,9	22,9	Others ^b

a Łącznie z jeżyną bezkolcową. b Aronia, borówka wysoka i inne.
 a Including thornless blackberry. b Aronia, highbush blueberry and others.

TABL. 10 (186) **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**
 Stan w czerwcu
 CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION
		razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
W SZTUKACH IN HEADS				
Bydło	2000 259135	258534	258534	Cattle
	2005 193346	192626	192400	
	2008 178822	178149	177746	
	2009 171602	170915	170664	
w tym krowy	2000 146762	146500	146500	<i>of which cows</i>
	2005 104481	104116	103981	
	2008 93319	92961	92778	
	2009 85304	84932	84794	
Trzoda chlewna ^a	2000 402599	401268	390148	Pigs ^a
	2005 454216	453854	443836	
	2008 420174	419850	411494	
	2009 389313	389051	381942	
w tym lochy	2000 42602	42452	41362	<i>of which sows</i>
	2005 53546	53493	52627	
	2008 41778	41752	41029	
	2009 41240	41208	40790	
Owce	2000 5124	5124	4846	Sheep
	2005 4047	4047	4047	
	2008 3747	3747	3747	
	2009 3254	3254	3254	
w tym maciorki	2000 2484	2484	2356	<i>of which ewes</i>
	2005 3047	3047	3047	
	2008 2416	2416	2416	
	2009 1727	1727	1727	
Konie ^b	2000 44953	44501	44500	Horses ^b
	2005 18254	17760	17715	
	2008 15873	15398	15398	
	2009 15372	14900	14850	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie) ...	2000 313061	311928	310237	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>
	2005 241387	240263	238534	
	2008 222256	221194	219619	
	2009 211311	210250	208933	

a Stan w końcu lipca. b Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

a As of the end of July. b Estimated data.

Note. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 10 (186) **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE (dok.)**
 Stan w czerwcu
 CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES (cont.)
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION
		razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads				
Bydło.....	2000 36,5	36,8	38,1	Cattle
	2005 34,7	34,7	34,9	
	2008 31,0	31,0	31,1	
	2009 29,7	29,7	29,8	
w tym krowy	2000 20,1	20,8	21,6	<i>of which cows</i>
	2005 18,8	18,8	18,9	
	2008 16,2	16,2	16,2	
	2009 14,7	14,7	14,8	
Trzoda chlewna ^a	2000 56,7	57,0	57,5	Pigs ^a
	2005 81,6	81,8	80,6	
	2008 72,8	73,0	72,1	
	2009 67,3	67,6	66,7	
w tym lochy	2000 5,8	6,0	6,1	<i>of which sows</i>
	2005 9,6	9,6	9,6	
	2008 7,3	7,3	7,2	
	2009 7,1	7,2	7,1	
Owce	2000 0,7	0,7	0,7	Sheep
	2005 0,7	0,7	0,7	
	2008 0,6	0,7	0,7	
	2009 0,6	0,6	0,6	
w tym maciorki	2000 0,3	0,4	0,3	<i>of which ewes</i>
	2005 0,5	0,5	0,6	
	2008 0,4	0,4	0,4	
	2009 0,3	0,3	0,3	
Konie ^b	2000 6,3	6,3	6,6	Horses ^b
	2005 3,3	3,2	3,2	
	2008 2,7	2,7	2,7	
	2009 2,7	2,6	2,6	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie) .	2000 44,1	45,4	45,7	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>
	2005 43,4	43,3	43,3	
	2008 38,5	38,5	38,5	
	2009 36,6	36,5	36,5	

a Stan w końcu lipca. b Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

a As of the end of July. b Estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 11 (187) **DRÓB^a**
 Stan w końcu roku
POULTRY^a
As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
Kury w tys. szt	1855,4	5421,6	4926,3	4324,1	4097,0	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	1694,1	1330,6	1669,8	1053,9	1036,8	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt	58,0	77,9	7,8	15,6	15,6	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt	73,2	67,2	24,1	56,4	56,4	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^b w tys. szt	280,9	470,1	325,2	432,6	432,6	<i>Ducks^b in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt	261,5	978,9	853,3	747,6	715,6	<i>Hens per 100 ha of agricultural land in heads</i>
w tym nioski	238,8	240,2	289,2	182,2	181,1	<i>of which laying hens</i>

^a Dla 2000 r. - w wieku 6 miesięcy i więcej; dla lat 2005, 2008 i 2009 — w wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym.

^a For 2000 — aged 6 months and more; for 2005, 2008 and 2009 — more than 2 weeks old. ^b Including other poultry.

TABL. 12 (188) **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Bydło (bez cieląt)	55,9	41,1	42,6	53,8	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	57,4	24,0	21,6	21,2	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	429,4	622,1	549,5	516,4	<i>Pigs</i>
Owce	3,0	0,2	3,2	2,6	<i>Sheep</i>
Konie	7,6	4,2	4,8	5,5	<i>Horses</i>
W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT					
Bydło (bez cieląt)	20,0	21,0	21,6	29,3	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	5,2	2,4	2,2	2,2	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	51,1	71,9	66,4	62,1	<i>Pigs</i>
Owce	0,1	0,0	0,1	0,1	<i>Sheep</i>
Konie	3,5	2,2	2,5	3,2	<i>Horses</i>
Drób	16,4	29,8	41,5	45,7	<i>Poultry</i>
Kozy i króliki	0,5	0,3	0,2	0,3	<i>Goats and rabbits</i>

^a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy.

^a Data include procurement of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter.

TABL. 13 (189) **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
 PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)					Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze.....	71,3	95,8	100,5	105,2	meat and fats
wołowe.....	10,4	11,0	11,3	15,4	beef
cielęce.....	3,2	1,5	1,3	1,3	veal
wieprzowe.....	39,8	56,1	51,8	48,4	pork
baranie.....	0,1	0,0	0,0	0,0	mutton
końskie.....	1,9	1,2	1,4	1,8	horseflesh
drobiowe.....	11,5	20,9	29,0	32,0	poultry
kozy i królicze ^b	0,3	0,3	0,3	0,2	goat and rabbit ^b
podroby.....	4,1	5,0	5,3	6,0	pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt					
OGÓŁEM.....	100,6	172,2	174,1	181,9	TOTAL

a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy. b Łącznie z dziczyzną.

a In post-slaughter warm weight. Data include procurement of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter. b Including game.

 TABL. 14 (190) **PRODUKCJA MLEKA I JAJ**
 PRODUCTION OF MILK AND EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka krowiego:						Cows' milk production:
w milionach litrów.....	529,7	353,2	353,8	357,9	354,4	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l.....	74,7	62,3	61,3	61,9	61,9	per 100 ha agricultural land in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l....	3443	3620	3813	4128	4112	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj kurzych w mln szt.....	262,4	327,2	275,7	297,6	286,3	Hen eggs production in mln units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.....	155	199	155	230	226	Average annual number of eggs per laying-hen in units

TABL. 15 (191) **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**
Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:					<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów	115,6	115,7	115,7	115,7	<i>in thousand hectares</i>
grunty orne	65,9	66,0	66,0	66,0	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane	52,3	52,4	52,4	52,4	<i>of which: drained</i>
nawadniane	0,2	0,2	0,2	0,2	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	49,7	49,7	49,6	49,6	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane	11,3	11,3	11,3	11,3	<i>of which: drained</i>
nawadniane	9,7	9,5	9,5	9,5	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	15,8	20,8	20,0	20,0	<i>in % of total agricultural land</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 16 (192) **CIĄGNIKI ROLNICZE^a**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS^a
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodar- stwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach	2000	67233	66648	<i>In units</i>
	2005	78810	78654	
	2008	84582	83438	
	2009	85174	84030	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2000	10,5	10,2	<i>Agricultural land area per tractor in ha</i>
	2005	7,1	7,0	
	2008	6,8	6,8	
	2009	6,8	6,8	

a W 2000 r. – stan w dniu 31 XII.
a *In 2000 – as of 31 XII.*

TABL. 17 (193) **ZASOBY SIŁY POCIĄGOWEJ^a**
DRAFT FORCE RESOURCES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
W tysiącach jednostek pociągo- wych.....	533,2	527,9	627,7	635,4	<i>In thousands of draft units</i>
siła pociągowa:					<i>draft force:</i>
Żywa	35,1	12,2	6,8	10,1	<i>Live</i>
Mechaniczna	498,1	515,6	621,0	625,3	<i>Mechanical</i>
Na 100 ha użytków rolnych w jednostkach pociągowych	75,1	94,8	108,7	109,9	<i>Per 100 ha of agricultural land in draft units</i>
siła pociągowa:					<i>draft force:</i>
Żywa	4,9	2,1	1,2	1,8	<i>Live</i>
Mechaniczna	70,2	92,7	107,6	108,1	<i>Mechanical</i>

a Dane dotyczące żywej siły pociągowej wykazano według stanu w czerwcu, mechanicznej — według stanu w dniu 31 XII.
a *Data concerning live draft force are shown as of June, for mechanical — as of 31 XII.*

TABL. 18 (194) **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2007/08	2008/09		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
W TONACH IN TONNES						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^a	47329	46865	61018	48054	47359	Mineral or chemical fertilizers ^a
azotowe	26513	24795	32078	25503	25119	nitrogenous
fosforowe	10913	12091	13853	11025	10875	phosphatic
potasowe.....	9903	9979	15088	11526	11365	potassic
Nawozy wapniowe ^b	26381	45686	5690	2794	2552	Lime fertilizers ^b
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^a	66,8	84,2	105,7	83,1	82,8	Mineral or chemical fertilizers ^a
azotowe	37,4	44,6	55,6	44,1	43,9	nitrogenous
fosforowe	15,4	21,7	24,0	19,1	19,0	phosphatic
potasowe.....	14,0	17,9	26,1	19,9	19,9	potassic
Nawozy wapniowe ^b	37,2	82,1	9,9	4,8	4,5	Lime fertilizers ^b

a Łącznie z wieloskładnikowymi. b Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.
a Including mixed fertilizers. b Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 19 (195) **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (CENY BIEŻĄCE^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS						
OGÓŁEM	435,9	679,4	690,4	821,8	775,5	TOTAL
Produkty: roślinne	174,1	214,4	175,4	231,0	221,8	Products: crop
zwierzęce	261,8	465,0	515,0	590,8	553,7	animal
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł						
OGÓŁEM	614,4	1220,8	1195,9	1423,4	1357,9	TOTAL
Produkty: roślinne	245,4	385,3	303,9	400,1	388,4	Products: crop
zwierzęce	369,0	835,6	892,0	1023,3	969,5	animal

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.
a Paid to suppliers; excluding VAT.

TABL. 20 (196) **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2008	2009		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>total</i>	w tym od gospo- darstw indywi- dualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża w t.....	36797	36424	41947	92141	77154	<i>Cereals in t</i>
w tym zboża pod- stawowe.....	36551	31654	38496	82171	71035	<i>of which basic cere- als</i>
pszenica.....	31436	23216	26445	55981	48282	<i>wheat</i>
żyto.....	1216	1858	1247	3189	2769	<i>rye</i>
jęczmień.....	3112	5273	8762	13299	11883	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe.....	388	619	530	980	980	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto.....	399	688	1512	8722	7121	<i>triticale</i>
w tym zboża konsump- cyjne i paszowe.....	34084	35108	39136	90056	75488	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża pod- stawowe.....	33866	30338	35685	80096	69379	<i>of which basic cere- als</i>
pszenica.....	29930	22565	25215	55059	47601	<i>wheat</i>
żyto.....	942	1858	1155	3122	2702	<i>rye</i>
jęczmień.....	2565	4971	8247	12921	11672	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe.....	359	403	389	613	613	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto.....	70	541	679	8381	6791	<i>triticale</i>
Strączkowe kon- sumpcyjne ^a w t.....	274	1579	1530	1780	1780	<i>Edible pulses^a in t</i>
Ziemniaki w t.....	5453	1528	1513	1827	1775	<i>Potatoes in t</i>
Buraki cukrowe w t.....	412870	383518	239647	276112	274262	<i>Sugar beets in t</i>
Rzepak i rzepik ^a w t.....	4871	9937	9897	14364	12976	<i>Rape and agrimony^a in t</i>
Warzywa w t.....	16180	22976	24291	32721	32483	<i>Vegetables in t</i>
Owoce w t.....	117511	125985	73664	189851	189784	<i>Fruit in t</i>
Żywiec rzeźny ^b w t.....	38193	79830	87383	102193	95146	<i>Animals for slaughter^b in t</i>
bydło (bez cieląt).....	10228	16749	12944	20316	19693	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta.....	1764	679	122	326	313	<i>calves</i>
trzoda chlewna.....	16418	40935	48259	46189	44858	<i>pigs</i>
owce.....	25	3	2	3	3	<i>sheep</i>
konie.....	2507	1302	1268	1521	1521	<i>horses</i>
drób.....	7251	20162	24788	33838	28758	<i>poultry</i>
Żywiec rzeźny w przeli- czeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t.....	25765	55947	62645	71480	66552	<i>Animals for slaughter in terms of meat (includ- ing fats)^c in t</i>
Mleko krowie w tys. l.....	177469	182704	171572	169194	165790	<i>Cows' milk in thous. l</i>
Jaja kurze konsump- cyjne w tys. szt.....	153	1791	1599	99	52	<i>Consumer hen's eggs in thous. units</i>

a Bez materiału siewnego. b W wadze żywej. c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

a Excluding sowing. b In live weight. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 21 (197) **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2008	2009		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża.....	18551,5	12582,2	27099,8	40582,1	33601,2	Cereals
w tym zboża podstawowe	18433,2	10806,3	24907,2	35483,2	30499,0	of which basic cereals
pszenica	16149,8	8044,0	17690,7	25480,2	21764,5	wheat
żyto	388,7	523,9	706,7	1091,0	972,1	rye
jęczmień	1527,2	1794,9	5427,2	5234,0	4613,7	barley
owies i mieszanki zbożowe	169,3	226,9	290,6	326,8	326,8	oats and cereal mixed
pszenżyto	198,2	216,6	792,1	3351,2	2822,0	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	17152,5	12090,1	25244,1	39619,7	32809,4	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	17047,1	10314,1	23051,5	34529,0	29715,3	of which basic cereals
pszenica	15339,3	7806,1	16857,2	25023,4	21374,2	wheat
żyto	283,6	523,9	652,0	1071,6	952,8	rye
jęczmień	1238,4	1663,1	5025,7	5036,5	4515,4	barley
owies i mieszanki zbożowe	151,8	156,7	199,6	165,9	165,9	oats and cereal mixed
pszenżyto	33,9	165,4	316,9	3231,6	2707,1	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^b	705,0	3598,7	4140,6	6174,5	6174,5	Edible pulses ^b
Ziemniaki	2184,7	639,6	708,6	866,1	820,1	Potatoes
Buraki cukrowe	42985,5	70181,1	24068,9	28854,4	28654,7	Sugar beets
Rzepak i rzepik ^b	3911,6	7021,4	12196,3	14881,7	13490,7	Rape and agrimony ^b
Warzywa	8809,8	13614,5	21585,6	29688,6	29361,8	Vegetables
Owoce.....	68142,8	89835,8	66701,8	84605,8	84560,5	Fruit
Żywiec rzeźny ^c	140984,2	310074,4	350629,6	435695,8	410093,9	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt).....	31867,1	72301,6	56123,8	84184,1	83084,0	cattle (excluding calves)
cielęta	10108,2	5607,5	954,2	3035,4	2907,1	calves
trzoda chlewna	61443,9	158548,5	196745,2	217370,5	211166,7	pigs
owce	141,2	14,7	11,0	19,9	19,9	sheep
konie	13637,7	9031,3	7839,1	9950,7	9950,7	horses
drób.....	23786,1	64570,8	88956,3	121135,2	102965,5	poultry
Mleko krowie.....	118749,2	152103,4	160978,5	138223,9	134542,8	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne	29,7	316,4	348,4	30,4	15,8	Consumer hen eggs

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. b Bez materiału siewnego. c W wadze żywej.
a Paid to suppliers; excluding VAT. b Excluding sowing. c In live weight.

Leśnictwo
Forestry

 TABL. 22 (198) **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
 Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	320435	329463	332973	332916	T O T A L in ha
Lasy	314354	323235	326456	326488	Forests
Publiczne.....	235090	236204	236105	236002	Public
zalesione.....	233203	234573	234090	233839	wooded
niezalesione.....	1887	1631	2016	2163	non-wooded
własność Skarbu Państwa.....	234470	235345	235255	235156	owned by the State Treasury
zalesione.....	232586	233758	233268	233024	wooded
niezalesione.....	1884	1587	1987	2132	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwo- wych.....	222427	223782	223782	223784	managed by State Forests
zalesione.....	220616	222360	221908	221905	wooded
niezalesione.....	1811	1423	1874	1879	non-wooded
parki narodowe.....	7078	7079	7080	7089	national parks
zalesione.....	7078	7079	7079	7089	wooded
niezalesione.....	-	1	1	1	non-wooded
własność gmin ^a	621	859	850	845	owned by gmina ^a
zalesione.....	617	815	821	815	wooded
niezalesione.....	4	44	29	31	non-wooded
Prywatne.....	79264	87030	90351	90394	Private
zalesione.....	75696	83751	87032	87234	wooded
niezalesione.....	3568	3279	3319	3160	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	6081	6229	6517	6520	Land connected with silvicult- ture
LESISTOŚĆ w %	26,9	27,6	27,9	27,9	FOREST COVER in %
ZALESIENIE w %	26,4	27,2	27,4	27,4	AFFORESTATION in %

^a Dotyczy także gmin mających status miasta na prawach powiatu.
a It also concerns gminas which are cities with powiat status.

TABL. 23 (199) **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	las publiczne <i>public forests</i>		las prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
w ha in ha								
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	112	100	100	93	93	93	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia ^b	2428	2095	1830	1671	1392	1392	280	<i>Renewals and afforestations^b</i>
sztuczne ^b	2192	1725	1617	1479	1262	1262	217	<i>artificial^b</i>
zrębów ^{bc}	740	1218	1258	1275	1232	1232	43	<i>fellings sites^{bc}</i>
halizn i płazowin	73	42	38	36	19	19	17	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
użytków rolnych ^d i nieużytków	910	465	322	168	11	11	158	<i>agricultural land^d and wasteland</i>
naturalne	236	370	212	193	130	130	63	<i>natural</i>
Poprawki i uzupełnienia	129	168	200	153	85	85	68	<i>Corrections and supplements</i>
Pielęgnowanie ^e	9119	9438	9119	8614	7922	7922	692	<i>Tending^e</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw ^f	5401	5969	6644	6196	5504	5504	692	<i>crops^f</i>
młodników	2963	3310	2438	2287	2287	2287	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podsztytów ^g	303	123	34	4	4	4	-	<i>introduction of undergrowth^g</i>
Melioracje	1359	1589	1362	1588	1588	1588	-	<i>Drainage</i>

a Dane szacunkowe. b Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzania II piętra. c Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. d Przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. e Bez cięć trzebieżowych. f Pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne. g Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. b Excluding the afforestation of tree stand gaps and introduction of the second layer. c Including renewals protected by tree stands. d Designated for afforestation in land development plan. e Without extirpation. f Tending soil and early tree cutting. g Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 24 (200) **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	las publiczne <i>public forests</i>		las prywatne <i>private forests</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
O G Ó Ł E M w dam³...	760,7	933,6	976,0	1010,9	955,8	955,7	55,1	TOTAL in dam³
Grubizna	731,9	901,8	945,6	977,0	921,8	921,7	55,1	Timber
Grubizna iglasta	553,2	673,3	710,3	738,5	695,5	695,4	43,0	<i>Coniferous</i>
w tym drewno:								<i>of which:</i>
wielkowymiarowe	320,1	385,0	407,5	438,5	404,3	404,3	34,2	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	166,1	203,9	208,5	207,1	201,8	201,8	5,3	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Grubizna liściasta	178,7	228,5	234,7	238,4	226,3	226,3	12,1	<i>Non-coniferous</i>
w tym drewno:								<i>of which:</i>
wielkowymiarowe	72,2	85,2	87,7	83,8	75,6	75,6	8,2	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	73,2	111,4	110,4	119,2	117,5	117,5	1,7	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Drewno małowymiarowe	28,8	31,7	30,4	34,0	34,0	34,0	-	Slash
Do przerobu przemysłowego	1,8	2,0	0,6	0,6	0,6	0,6	-	<i>Slash for industrial uses</i>
Opałowe	27,0	30,1	29,8	33,4	33,4	33,4	-	<i>Slash for fuel</i>
Karpina	-	-	-	-	-	-	-	Stump wood^b
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	232,8	279,0	289,7	299,3	390,6	392,0	61,0	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 25. b Wyłącznie w lasach publicznych.
a Excluding logging (large timber) from plantings; see table 25. b Exclusively in public forests.

TABL. 25 (201) **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIŃ**
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywatnych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkólek zadrzewieniowych ^a w ha	5	5	-	1	-	<i>Production area of nurseries^a in ha</i>
Sadzenie w szt.: drzew	61200	111700	25971	33105	5075	<i>Plantings in units of: trees</i>
krzewów	16200	36923	19203	9388	3963	<i>bushes</i>
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	12553	15001	19763	21652	15513	<i>Removals (timber)^b in m³</i>
grubizna iglasta	1730	1045	2560	4422	3684	<i>coniferous</i>
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	947	574	1368	2296	2026	<i>of which large-size general purpose wood</i>
grubizna liściasta	10823	13956	17203	17230	11829	<i>non-coniferous</i>
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	3231	3726	6076	5639	4140	<i>of which large-size general purpose wood</i>

a Stan w dniu 31 XII. b Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).
a As of 31 XII. b Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

DZIAŁ XVI PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja”.

W tabl. 1 i 4 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji), a ponadto w tabl. 4 dane o produkcji wyrobów obejmują również działalność podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, a zaliczanych do innych sekcji niż: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 25.

3. Przedstawione w tabl. 4 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług (PKWiU).

W niektórych przypadkach wprowadzono tzw. „pozycje niezgodne” z grupowaniami PKWiU, które stanowią:

- sumę niektórych pozycji PKWiU lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o inne niż występujące w PKWiU, kryteria.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie,

CHAPTER XVI INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 1, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

In tables 1 and 4 were included budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections), and moreover, in table 4 data regarding the production of products also include the activity of entities producing industrial products and included in sections other than Mining and quarrying, "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 25.

3. Products in table 4 are presented according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU).

In some cases the so-called inconsistent with PKWiU codes items were introduced. They comprise however:

- the sum of some PKWiU positions or the sum of their parts,
- collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered,

- tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
 - 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
 - 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 27.

Jako **cenę stałą** od 2001 r. przyjęto ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne — na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) — czynności polegających na wytworzeniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończeniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane według grup PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsię-

i.e., both industrial and non-industrial;

- 3) *lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;*
- 4) *the value of products in the form of settlements in kind;*
- 5) *products designated for increasing the value of own fixed assets.*

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 27.*

As constant prices since 2001 were adopted 2000 constant prices (2000 average current prices).

5. In data concerning production, the value of outwork is included.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

*6. Data concerning **employment in industry** include employees hired on the basis of employment contracts.*

Employed in industry do not include:

- 1) *apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;*
- 2) *agents;*
- 3) *persons engaged in outwork.*

Data concerning average paid employment and average wages and salaries are given after converting of part-time paid employees on full-time paid employees.

Construction

1. Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE rev. 1, in the section “Construction”, employing more than 9 persons.

2. Data according to NACE rev. 1 groups were compiled using **the enterprise method**. The

biorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 25.

3. Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleceń przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleceńodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytku według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o **budynkach oddanych do użytku** (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków — budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków — budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 25.

3. Construction and assembly production concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration — conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system for outside clients.

4. *The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).*

5. *Data on **buildings completed** (by all investors) concern:*

- *within the scope of the number of buildings — newly built buildings,*
- *within the scope of the cubic volume of buildings — newly built and expanded buildings (the expanded part only).*

6. *Data regarding **average employment and average monthly wages and salaries** concern hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.*

Przemysł Industry

TABL. 1 (202) **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009		SPECIFICATION
					ogółem total	2008 = 100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł.....	15785,1	17915,4	20904,3	22821,6	19991,5	93,1 ^a	<i>Sold production (current prices) in mln zł</i>
Pracujący ^b	80100	.	<i>Employed persons^b</i>
Przeciętne zatrudnienie ..	69370	69676	74583	76046	70467	92,7	<i>Average paid employ- ment</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł	1881,59	2220,31	2413,69	2677,07	2754,89	102,9	<i>Average monthly gross wages and salaries^c in zł</i>

a Ceny stałe. b Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy. c Bez zatrudnionych za granicą.
a Constant prices. b As of 31 XII; by actual workplace. c Excluding persons employed abroad.

TABL. 2 (203) **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009		2008 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	w mln zł in mln zł				w odset- kach in %		
	ceny bieżące current prices						
OGÓŁEM..... TOTAL	14345,2	16303,0	19220,2	20955,1	18343,3	100,0	93,0
sektor publiczny..... public sector	1650,5	1558,6	1882,4	1988,1	1833,4	10,0	x
sektor prywatny	12694,8	14744,4	17337,8	18967,0	16509,8	90,0	x
Górnictwo i wydobywanie... Mining and quarrying	418,6	448,6	573,7	940,5	488,9	2,7	40,0
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	12053,5	13653,9	16160,2	17188,7	14417,7	78,6	92,0
w tym: of which:							
Produkcja artykułów spożyw- czych	1953,8	1730,6	1533,7	1595,3	1711,5	9,3	116,7
<i>Manufacture of food products</i>							

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (203) **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące) (cd.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009		
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in %	2008 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	
	ceny bieżące		current prices				
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)							
Produkcja napojów..... <i>Manufacture of beverages</i>	239,7	247,1	255,1	93,9	63,0	0,3	69,1
Produkcja wyrobów tekstylnych..... <i>Manufacture of textiles</i>	53,0	66,5	91,2	97,1	104,1	0,6	115,2
Produkcja odzieży..... <i>Manufacture of wearing apparel</i>	229,3	231,7	242,5	201,1	127,0	0,7	55,5
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>	270,7	298,8	361,4	362,7	520,7	2,8	137,6
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji..... <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	310,5	277,2	263,5	292,8	244,5	1,3	83,3
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych..... <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	337,1	392,6	494,1	475,2	471,9	2,6	100,0
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.. <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	3331,6	4089,6	5267,7	5600,7	4213,9	23,0	82,8
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	1310,4	1730,3	2161,4	2235,7	1809,1	9,9	80,7
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych..... <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	45,2	31,3	33,6	22,4	15,6	0,1	75,1

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (203) **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące) (dok.)**
 SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009		
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in %	2008 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	
	ceny bieżące		current prices				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)							
Produkcja urządzeń elektrycznych	227,7	285,1	355,5	389,0	341,7	1,9	86,2
<i>Manufacture of electrical equipment</i>							
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	977,4	887,0	1080,6	1070,5	838,7	4,6	70,5
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>							
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	306,8	304,1	386,6	430,1	263,6	1,4	59,9
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>							
Produkcja mebli	56,1	52,7	63,5	70,0	61,2	0,3	89,5
<i>Manufacture of furniture</i>							
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	211,0	206,2	184,1	325,1	303,7	1,7	97,7
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>							
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	1585,1	1843,0	2056,0	2119,9	2780,5	15,2	110,5
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>							
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1585,1	1843,0	2056,0	2119,9	2780,5	15,2	110,5
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>							
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	288,0	357,5	430,2	706,0	656,1	3,6	112,0
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>							
w tym: of which:							
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	118,0	118,5	121,6	143,8	169,9	0,9	106,3
<i>Water collection, treatment and supply</i>							
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	151,4	220,5	291,5	543,3	465,2	2,5	113,5
<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>							

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
 a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (204) **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE W 2009 R. ^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY IN 2009 ^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with following number of paid employees				
		49 i mniej 49 and less	50-249	250-499	500-999	1000 i więcej 1000 and more
		w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM TOTAL	18343,3	2386,8	4482,2	3116,2	3722,2	4635,9
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe	14417,7	2166,3	3649,3	2854,2	1803,7	3944,2
Manufacturing						
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	1711,5	524,1	439,6	747,9	-	-
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemeta- licznych	4213,9	396,5	858,1	1195,8	#	#
Manufacture of other non-metallic mineral products						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	1809,1	301,7	576,5	#	#	647,4
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	838,7	95,3	241,4	#	-	#

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (205) PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a

WYROBY	2000	2005	2008	2009		PRODUCTS
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				udział w produkcji krajowej w % share in domestic production in %	
Tłuczeń kamienny w rodzaju stosowanego jako kruszywo do betonu, tłuczeń drogowy lub do innych celów budowlanych (kruszywo mineralne łamane zwykle) w tys. t	5463,3	6907,5 ^b	11248,2 ^b	11854,4 ^b	22,7	Crushed stone of a kind used for concrete aggregates, for roadstone and for other construction use (in thous. t
Mineralne środki dla rolnictwa wapniowe i wapniowo-magnezowe (tlenkowe i węglanowe) w tys. t ^b	316,3	524,9	848,7	790,8	41,5	Calcium fertilizers and calcium-magnesium fertilizers in thous. t ^b
Mięso drobiowe w tys. t	18,4	17,1	23,6	32,4	2,3	Poultry meat in thous. t
Wędliny ^c w tys. t	23,8	17,7	14,6	33,1	4,5	Cured meat products ^c in thous. t
Soki owocowe i warzywne w tys. t	9,3	23,4	31,1	26,2	2,7	Fruit and vegetable juice in thous. t
Mleko płynne przetworzone ^d w tys. hl	787,2	588,4	348,1	341,2	1,3	Processed liquid milk ^d in thous. hl
Masło w tys. t	4,5	3,2	3,8	3,7	2,2	Butter in thous. t
Sukienki, spódnice i spódnico-spodnie damskie lub dziewczęce w tys. szt	462	316	217	206	3,1	Women's or girls' dresses, skirts and culottes in thous. units
Bluzki, bluzki koszulowe damskie lub dziewczęce, wyłączając z dzianin w tys. szt	777	421	666	1142	14,9	Women's or girls' blouses, shirts and shirt-blouses, not knitted or crocheted in thous. units
Tarcica iglasta w dam ³	67,6	94,6	89,5	170,5	5,4	Coniferous sawnwood in dam ³
Tarcica liściasta w dam ³	6,9	15,4	7,1	12,6	2,9	Broadleaved sawnwood in dam ³
Szyby zespolone jednokomorowe w tys. m ²	418	3074	3843 ^b	3195 ^b	23,3	Double glazed units in thous. m ²
Płytki ceramiczne i płyty chodnikowe w tys. m ²	4333	17609	31063	27167	24,8	Ceramic tiles and flags in thous. m ²
Wapno w tys. t	958,9	695,7	1048,2	1021,2	59,5	Lime in thous. t

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Opracowano metodą przedsiębiorstw. c Bez końskich, drobiowych, z dziczyzny i z królików. d Łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Compiled using the enterprise method. c Excluding horseflesh, poultry, game and rabbit. d Including milk forwarded for further processing.

TABL. 5 (206) **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYŚLE W 2009 R.^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY IN 2009^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM	63261	TOTAL
sektor publiczny	11637	<i>public sector</i>
sektor prywatny	51624	<i>private sector</i>
Górnictwo i wydobywanie	2462	<i>Mining and quarrying</i>
Przetwórstwo przemysłowe	52508	<i>Manufacturing</i>
w tym:		<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych	7700	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja napojów	177	<i>Manufacture of beverages</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych	1333	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży	2884	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	2447	<i>Manufacture of products of, cork, straw and wicker</i>
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informa- cji	1200	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
Produkcja wyrobów z gumy i z tworzyw sztucznych.....	1997	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surow- ców niemetalicznych	9015	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	9851	<i>Manufacture of metal products</i>
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	99	<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych	2017	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	4457	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	1458	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi- trailers^Δ</i>
Produkcja mebli	523	<i>Manufacture of furniture</i>
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urzą- dzeń	1686	<i>Repair and installation of machinery and equip- ment</i>
Wywarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	4248	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja^Δ	4044	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
w tym:		<i>of which:</i>
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	2283	<i>Water collection, treatment and supply</i>
Gospodarowanie odpadami; odzysk surowców ^Δ	1498	<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (207) PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE W 2009 R.^a
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY IN 2009^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	w zł in zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2857,45	T O T A L
sektor publiczny.....	3435,06	<i>public sector</i>
sektor prywatny	2727,24	<i>private sector</i>
Górnictwo i wydobywanie	3979,45	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	2625,61	Manufacturing
w tym:		<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych.....	1943,60	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja napojów	1721,75	<i>Manufacture of beverages</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych	1691,27	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży.....	1410,47	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1911,03	<i>Manufacture of products of, cork, straw and wicker</i>
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informa- cji.....	2277,82	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
Produkcja wyrobów z gumy i z tworzyw sztucznych.....	2343,79	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surow- ców niemetalicznych.....	3470,70	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	2697,22	<i>Manufacture of metal products^Δ</i>
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	2923,65	<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych.....	2440,94	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	3006,21	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	2350,65	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi- trailers</i>
Produkcja mebli	2037,83	<i>Manufacture of furniture</i>
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urzą- dzeń.....	3337,71	<i>Repair and installation of machinery and equip- ment</i>
Wywarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	4984,16	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja^Δ	2949,92	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:		<i>of which:</i>
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	3078,35	<i>Water collection, treatment and supply</i>
Gospodarowanie odpadami; odzysk surowców ^Δ	2810,74	<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

Budownictwo Construction

TABL. 7 (208) **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł					
OGÓŁEM	2481,4	2459,1	3815,6	4907,2	4402,7	TOTAL
w tym:						of which:
Podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	1062,5	1359,3	1681,7	2201,3	2370,6	Entities with more than 9 persons employed:
Budowa budynków [^]	368,2	463,3	582,7	891,1	949,2	Constructions of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej [^]	350,2	487,9	498,2	589,0	734,6	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	344,1	408,1	600,9	721,2	686,8	Specialized construction activities

^a Zrealizowana systemem zleceńowym przez jednostki budowlane mające siedzibę na terenie województwa.
^a Realized on the basis of contract system by construction entities with the head office in the voivodship.

TABL. 8 (209) **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Works with an investment character	Remonty i pozostałe roboty Renovation (restoration) and other works	SPECIFICATION	
		w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM	2000	2398,8	1835,1	563,7	TOTAL
	2005	1062,5	761,0	301,4	
	2008	2201,3	1578,8	622,5	
	2009	2370,6	1612,9	757,7	
Budynki					Buildings
Budynki mieszkalne		377,9	274,5	103,4	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne....		19,8	16,1	3,7	one-dwelling buildings
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe		277,3	219,4	57,9	two- and more dwelling buildings
budynki zbiorowego zamieszkania		80,8	38,9	41,8	residences for communities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa świętokrzyskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Świętokrzyskie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 8 (209) **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące) (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE
OF CONSTRUCTIONS (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym <i>Works with an invest- ment character</i>	Remonty i pozostałe roboty <i>Renovation (restoration) and other works</i>	SPECIFICATION
		w mln zł <i>in mln zł</i>		
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	830,7	615,2	215,4	<i>Non-residential buildings</i>
w tym:				<i>of which:</i>
budynki handlowo-usługowe	179,8	130,8	49,0	<i>wholesale and retail trade build- ings</i>
budynki transportu i łączności	10,5	7,9	2,6	<i>traffic and communication build- ings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe ..	152,7	113,6	39,1	<i>industrial buildings and ware- houses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyj- nym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kul- tury fizycznej	259,9	199,5	60,4	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	40,9	11,1	29,8	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej ...	1162,0	723,3	438,8	Civil engineering works
w tym:				<i>of which:</i>
Autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	616,2	304,0	312,2	<i>Highways, streets and roads</i>
Mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	96,6	71,4	25,2	<i>Bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
Budowle wodne	24,2	20,3	3,8	<i>Harbours, waterways, dams and other waterworks</i>
Rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	59,7	47,4	12,4	<i>Long-distance pipelines, communi- cation and electricity power lines</i>
Rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablów rozdzielcze	207,7	170,8	36,9	<i>Local pipelines and cables</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa świętokrzyskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Świętokrzyskie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 9 (210) BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKU
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Budynki ^a	1651	1877	2661	1721	Buildings ^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	1078	1328	1976	1247	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	624	806	968	645	<i>urban areas</i>
wieś	1027	1071	1693	1076	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	1440	1754	2484	1553	<i>Of which private buildings ^b</i>
miasta	422	721	850	516	<i>urban areas</i>
wieś	1018	1033	1634	1037	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	980	1298	1930	1206	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	459	456	684	347	<i>non-residential</i>
Kubatura ^c w dam³	1949,3	2406,8	4009,4	2609,9	Cubic volume ^c in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	1017,0	1090,3	1575,0	1069,1	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	1174,7	1286,5	2443,5	1388,8	<i>urban areas</i>
wieś	774,6	1120,3	1566,0	1221,1	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	1156,2	1492,2	2890,4	1225,2	<i>Of which private buildings ^b</i>
miasta	414,1	645,4	1606,5	440,2	<i>urban areas</i>
wieś	742,1	846,9	1283,9	785,0	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	746,8	933,3	1350,2	844,1	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	408,6	533,0	2430,1	381,2	<i>non-residential</i>

^a Nowo wybudowane. ^b Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. ^c Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a Newly built. ^b Realized by natural persons, churches and religious associations. ^c Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (211) BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKU WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
BUDYNKI^a BUILDINGS^a					
Budynki mieszkalne	1082	1329	1977	1248	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	1078	1328	1976	1247	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings
w tym jednorodzinne	1036	1301	1938	1218	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	4	1	1	1	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	569	548	684	473	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	9	4	10	10	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	4	5	19	12	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	64	125	133	109	Wholesale and retail trade buildings
Budynki garaży	94	142	196	99	Garage buildings
Budynki przemysłowe	19	16	42	28	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	37	57	59	55	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	1	3	-	4	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	5	11	3	1	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	5	7	9	7	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	4	1	9	5	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	322	170	200	138	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	3	4	3	2	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Nowo wybudowane.
^a *Newly built.*

TABL. 10 (211) BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKU WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
KUBATURA ^b w dam ³ CUBIC VOLUME ^b in dam ³					
Budynki mieszkalne	1017,0	1129,1	1579,3	2609,9	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	996,0	1090,3	1575,0	1069,1	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings
w tym jednorodzinne	753,5	924,2	1349,9	843,4	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	21,1	38,8	4,3	1,2	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	932,2	1277,7	2430,1	1539,7	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	15,5	15,6	81,2	78,7	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	31,3	44,5	63,0	43,5	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	300,5	177,1	501,7	347,3	Wholesale and retail trade buildings
Budynki garaży	7,6	22,2	33,8	189,7	Garage buildings
Budynki przemysłowe	80,3	364,6	1065,9	300,9	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	113,5	210,2	214,2	332,3	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	2,9	8,2	7,3	6,2	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	64,4	214,7	101,1	3,0	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	22,2	46,0	113,4	46,9	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	29,4	1,8	82,6	29,2	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	260,5	146,1	153,2	141,9	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	4,1	21,1	4,9	3,0	Buildings used as places of worship and for religious activities

^b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).
^b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

Tabl. 11 (212) **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....	8836	9050	10323	12254	13585	TOTAL
sektor publiczny.....	202	147	121	129	134	public sector
sektor prywatny.....	8634	8903	10202	12125	13451	private sector

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 12 (213) **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł in zł					
OGÓŁEM.....	1830,10	1987,25	2283,10	2550,74	2578,38	TOTAL
sektor publiczny.....	1857,14	2187,07	2226,79	2335,92	2815,80	public sector
sektor prywatny.....	1829,47	1983,95	2283,76	2553,02	2576,01	private sector

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości linii kolejowych eksploatowanych w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Do dróg krajowych zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do dróg wojewódzkich zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do dróg miejskich zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do dróg zamiejskich zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

3. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według określonego rozkładu.

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of railway lines operated on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day.

The railway line is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Municipal roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-municipal roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. A bus line is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

4. Transport samochodowy zarobkowy obejmuje podmioty w których usługi transportu samochodowego stanowią podstawową działalność gospodarczą, z tym że dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

5. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej — sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Placówki pocztowe obejmują placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kioski, a do 2001 r. — uwzględniane były również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

4. Hire or reward road transport includes entities in which road transport services comprise the basis economic activity but data regarding transport of passengers do not include transport by urban road transport fleet (of which taxis).

5. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks — networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Post offices include post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks as well as until 2001 — telecommunication service offices.

3. Communication services include services paid for, free of charge and official.

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

4. Telephone main line includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Transport

Transport

TABL. 1 (214) **LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE**
Stan w dniu 31 XII
RAILWAY LINES OPERATED
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w km		in km		
O G Ó Ł E M	752	707	707	722	TOTAL
Normalnotorowe ^a	722	707	707	722	Standard gauge ^a
w tym zelektryfikowane	539	541	549	543	of which electrified
jednotorowe	348	334	334	349	single track
dwu- i więcej torowe	374	373	373	373	double and more tracks
Wąskotorowe	30	-	-	-	Narrow gauge
Na 100 km² powierzchni ogólnej...	6,4	6,0	6,0	6,2	Per 100 km² of total area

a Łącznie z szerokotorowymi, których długość w latach 2005, 2008 i 2009 wynosiła 120 km.
a Including wide gauge, length of which in 2005, 2008 and 2009 was 120 km.

TABL. 2 (215) **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o na- wierzchni ulepszonej of which improved	
w km in km						
O G Ó Ł E M	11332	12084	12525	12974	11008	TOTAL
miejskie	1342	1475	1499	1508	1438	urban
zamiejskie	9990	10609	11026	11466	9570	out-of-town
Krajowe	765	766	756	756	756	Domestic
miejskie	135	135	132	132	132	urban
zamiejskie	630	631	624	624	624	out-of-town
Wojewódzkie	1064	1068	1073	1074	1074	Voivodship
miejskie	138	148	149	150	150	urban
zamiejskie	926	920	924	924	924	out-of-town
Powiatowe	5534	5600	5673	5690	5349	Powiat
miejskie	396	420	410	413	405	urban
zamiejskie	5138	5180	5263	5278	4944	out-of-town
Gminne	3969	4650	5023	5454	3830	Gmina
miejskie	673	772	807	813	752	urban
zamiejskie	3296	3878	4216	4641	3078	out-of-town

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
Source: data of the General Directorate of Domestic Roads and Motorways.

TABL. 3 (216) **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	522470	566862	724209	751773	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Samochody osobowe	324169	377745	502322	517005	<i>Passenger cars</i>
Autobusy.....	3646	3571	4024	4186	<i>Buses</i>
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	92308	85755	103915	108607	<i>Lorries and road tractors^b</i>
Ciągniki balastowe i rolnicze.....	68685	67484	77199	82732	<i>Ballast and agricultural tractors</i>
Motocykle ^c	30660	29171	32657	34781	<i>Motorcycles^c</i>

a Do 2001 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, a od 2002 r. przez burmistrzów i starostów. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. c W 2000 r. — motocykle i skutery.

a Until 2001 according to register maintained by voivodes and in 2000 by mayors and starosts. b Including vans. c In 2000 — motorcycles and scooters.

TABL. 4 (217) **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**
Stan w dniu 31 XII
REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	1261	1412	1315	1168	<i>National: number</i>
długość w km	54077	61029	56868	51727	<i>length in km</i>
dalekobieżne: liczba.....	32	54	56	47	<i>long distance: number</i>
długość w km	6961	13881	15685	13662	<i>length in km</i>
regionalne: liczba	237	182	166	158	<i>regional: number</i>
długość w km	18847	15761	13826	12793	<i>length in km</i>
podmiejskie: liczba.....	957	1172	1089	943	<i>suburban: number</i>
długość w km	27975	31367	27337	25052	<i>length in km</i>
miejskie: liczba	35	4	4	20	<i>urban: number</i>
długość w km	294	20	20	220	<i>length in km</i>
Międzynarodowe: liczba.....	2	2	1	1	<i>International: number</i>
długość w km.....	2656	4545	2681	2681	<i>length in km</i>

a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Entities employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding municipal public transport services.

TABL. 5 (218) **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					Domestic communication
Przewozy ładunków w tys. t	3352	3630	5448	3928	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	142,1	151,0	203,0	223,1	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b ...	45065	33136	23911	26660	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	26,0	24,6	26,3	29,9	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t	180	678	1730	1279	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	1262,0	811,5	862,6	955,3	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b ...	31	51	42	35	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	334,1	2313,2	1191,4	2115,9	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. ^b Bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.
^a Data concerns enterprises employing more than 9 persons. ^b Excluding municipal public transport services.

TABL. 6 (219) **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Wypadki	2283	1909	1898	1745	Total accidents
Ofiary wypadków					Road traffic casualties
Śmiertelne.....	263	228	240	176	Fatalities
Ranni	2809	2585	2357	2276	Injured

^a Zarejestrowane przez policję.
Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach.
^a Registered by the police.
Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Kielce.

Łączność

Communications

TABL. 7 (220) **PODSTAWOWE USŁUGI ŁĄCZNOŚCI**
BASIC COMMUNICATION SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
USŁUGI POCZTOWE ^a POSTAL SERVICES ^a					
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII)	299	312	311	309	Post offices (as of 31 XII)
miasta	98	125	126	124	urban areas
wieś	201	187	185	185	rural areas
Przesyłki listowe polecone, nadane ^b w tys.	6719	7102	8356	8796	Registered letters mailed ^b in thous.
Paczki i listy wartościowe nadane ^b w tys.	226	389	480	475	Packages and insured letters mailed ^b in thous.
Przekazy pocztowe i telegraficzne wpłacane ^b w tys.	4629	3478	2495	2327	Postal and telegraphic transfers paid ^b in thous.
Przekazy dla wpłat na rachunki bankowe w tys.	5668	7207	7135	7085	Orders of payments on banking accounts in thous.

a Dane dotyczą poczty publicznej. b W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; łącznie ze służbowymi i zwolnionymi od opłat; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.

a The data apply to the public post. b In overturn within Poland and from Poland abroad; including business and free of charge; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.

TABL. 8 (221) **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE**
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	289	316	257	235	Fixed main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^a	245	251	194	178	of which private subscribers ^a
miasta	195	229	184	168	urban areas
w tym abonenci prywatni ^a	160	173	130	119	of which private subscribers ^a
wieś	94	87	73	68	rural areas
w tym abonenci prywatni ^a	85	78	64	59	of which private subscribers ^a
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej)	286	296	234	216	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	193	212	163	150	urban areas
wieś	93	84	71	66	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące	2295	1990	1486	1484	Public pay telephones
miasta	1791	1418	840	845	urban areas
wieś	504	572	646	639	rural areas

a Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.
a Possessing telephones installed in private dwellings.

DZIAŁ XVIII HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności - PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj.: urzędom, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów-rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

CHAPTER XVIII TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE rev. 2 in the section "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles".

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of consumer and non-consumer goods in:
 - retail sales outlets,
 - wholesalers as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;
- 2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer-producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Data regarding the **wholesale sale of com-**

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów według województw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Dane o działalności handlowej i gastrono-

modities include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. *The division of stores by organizational form was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.*

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

The division of shops by voivodships was made on the basis of the actual location of a shop.

6. *Shops include public pharmacies.*

7. *Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.*

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. *Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data have been gen-*

micznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

9. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobno-detalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

eralized on the basis of the result of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

Information regarding shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons since 2004 the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

9. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (222) **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

L A T A Y E A R S	Ogółem w mln zł <i>Grand total in mln zł</i>	W tym udział przedsiębiorstw handlowych w % ^a <i>Of which share of trade enterprises in %^a</i>	Na mieszkańca w zł <i>Per capita in zł</i>
2005	9877,3	20,7	7678
2008	12693,9	23,2	9967
2009	12052,2	26,5	9481

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
^a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (223) **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF RETAIL SALES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
O G Ó Ł E M.....	3005,0	4356,2	5991,3	5918,6	T O T A L
W ODSETKACH IN PERCENT					
O G Ó Ł E M.....	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Towary konsumpcyjne	66,0	66,9	72,0	71,0	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	22,3	19,7	18,0	18,9	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	5,2	4,1	2,8	3,5	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	38,5	43,1	51,2	48,6	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	34,0	33,1	28,0	29,0	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (224) **STRUKTURA SPRZEDAŻY HURTOWEJ TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS				
OGÓŁEM	10152,8	13086,4	14283,7	TOTAL
W ODSETKACH IN PERCENT				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe.....	8,6	4,9	7,4	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe.....	7,4	4,4	3,6	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	84,0	90,7	89,0	Non-foodstuffs goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.
^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (225) **SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH^a**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS AND PETROL STATIONS BY ORGANIZATIONAL FORMS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM	14820	12310	15460	14393	TOTAL
Domy towarowe.....	3	-	-	-	Department stores
Domy handlowe.....	12	13	12	9	Trade stores
Supermarkety.....	41	69	91	90	Supermarkets
Hipermarkety.....	1	6	10	11	Hipermarkets
Sklepy powszechne.....	138	165	131	154	General shops
Sklepy wyspecjalizowane.....	191	373	564	615	Specialized shops
Pozostałe ^b	14195	11342	14298	13177	Others ^b
Stacje paliw.....	239	342	354	337	Petrol stations

^a Patrz uwagi ogólne, ust 8 na str. 309. ^b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

^a See general notes, item 8 on page 309. ^b Data concern economic entities employing more than 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (226) **GASTRONOMIA**^a
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Placówki gastronomiczne (stan w dniu 31 XII).....	221	204	251	262	<i>Catering establishments (as of 31 XII)</i>
w tym restauracje.....	59	65	75	76	<i>of which restaurants</i>
Sprzedaż z działalności gastrono- micznej (ceny bieżące) w tys. zł....	58795	80696	172648	172733	<i>Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł</i>
w tym:					<i>of which:</i>
produkcja gastronomiczna	39618	60145	140586	143639	<i>catering production</i>
napoje alkoholowe i wyroby tyto- niowe	10531	13326	17627	16974	<i>alcoholic beverages and tobacco</i>

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (227) **TARGOWISKA**
Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba.....	71	81	79	77	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	62	74	71	70	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia targowisk w tys. m ²	587,3	755,1	780,3	770,0	<i>area of marketplaces in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	509,0	618,5	645,0	638,3	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobno- detalicznej	2448	2951	3508	3349	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	1819	1723	1765	1522	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	50	83	76	78	<i>Seasonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł.....	9355,5	12097,7	13034,8	13544,7	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.
a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 9 XI 2000 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, obowiązującej od 1 I 2002 r. (tekst jednolity Dz. U. 2002, Nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny, aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

CHAPTER XIX FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises for 2000 are presented adjusted to the Act on change of the Act of Accounting dated 9 XI 2000, effective since 1 I 2002 (uniform text Journal of Laws 2002, No. 76, item 694 with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, National Investment Funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net sales revenues of products (goods and services), including allocations to products;
- 2) net sales revenues of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights) received free of charge, including donated assets, assets (cash), as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny) lub są to koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (wariant porównawczy);
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne obejmują: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na prawne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży: produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów w postaci rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług.

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Saldo zysków i strat nadzwyczajnych sta-

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e., the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax) and by the cost of management and administration (calculation variant) or the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant);*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs comprise: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future legal liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of: products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts in the form of rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Balance of extraordinary profits and losses is the difference between extraordinary profits realized and extraordinary losses borne.

nowi różnicę między zrealizowanymi zyskami nadzwyczajnymi a poniesionymi stratami nadzwyczajnymi. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi, zaniechaniem lub zawieszeniem pewnego rodzaju działalności (w tym również istotną zmianą metod produkcji lub sprzedażą zorganizowanej części jednostki) oraz postępowaniem układowym lub naprawczym.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Od 2002 r. w myśl znowelizowanej ustawy o rachunkowości (art. 37) podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną:

- część bieżąca to podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczone stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymujemy po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**

Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events, certain types of ceased or suspended activity (also including a significant change in the methods of production or the sale of an organised part of an entity) as well as negotiations or improvement.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. Since 2002 according to the modified Act of Accounting (art. 37) the income tax consists of the current and the deferred part:

- the current part in the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,
- the deferred part constitutes a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. While the reserve is created, irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of:**
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,

- **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz od 2002 r. krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, krótkoterminowe należności i roszczenia, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i od 2002 r. krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne.

U w a g a. Należności z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach akcyjnych — kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) — kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych — fundusz założycielski,
- w spółdzielniach — fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych — kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszel-

- **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues and claims to short-term liabilities excluding special funds,
- **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and since 2002 short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: inventories, short-term dues and claims, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and since 2002 short-term deferred expenditures.

Note. Dues from deliveries and services since 2002 are included in short-term dues (irrespective of its due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- share capital — in joint stock companies,
- initial capital — in limited liability companies,
- founders' capital — in state owned enterprises,
- participation fund — in co-operatives,
- owners' capital — in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from bank credits and loans and are divided into: long-term liabilities — when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities — when their repayment period on

kich tytułów, w tym również z tytułu kredytów bankowych i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

U w a g a. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

the balance day is not longer than one year.

Note. Liabilities from deliveries and services since 2002 are included in short-term liabilities (irrespective of its due date).

15. *Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.*

TABL. 1 (228) **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES
BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2008	2009		
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
				w mln zł		in mln zł
Przychody z całokształtu działalności Revenues from total activity	25148,7	31966,4	46562,7	44926,5	2446,0	42480,5
w tym: of which:						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)..... <i>Net sales revenues of products (goods and services)</i>	14473,4	16950,8	26156,2	23834,8	2078,4	21756,4
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów..... <i>Net sales revenues of goods and materials</i>	9647,1	13961,6	19048,3	19315,4	183,5	19131,8
Przychody finansowe..... <i>Financial revenues</i>	484,8	439,4	699,3	835,2	34,0	801,2
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności Costs of obtaining revenues from total activity	24841,6	30726,5	43151,2	42686,8	2384,8	40301,9
w tym: of which:						
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)..... <i>Cost of products sold (goods and services)</i>	14737,6	17158,0	25185,2	23554,1	2110,6	21443,5
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	8545,3	12495,6	16919,5	17078,7	161,6	16917,1
<i>Value of goods and materials sold</i>						
Koszty finansowe..... <i>Financial costs</i>	1061,9	554,5	994,4	1187,9	23,7	1164,2
Wynik finansowy na działalności gospodarczej Financial result on economic activity	307,1	1239,8	3411,5	2239,8	61,2	2178,5
Saldo zysków i strat nadzwyczajnych..... Balance of extraordinary profits and losses	-1,1	63,0	9,3	-67,4	0,0	-67,4
Wynik finansowy brutto Gross financial result	306,0	1302,8	3420,8	2172,3	61,2	2111,2
Zysk brutto..... <i>Gross profit</i>	1053,4	1503,0	3826,2	2792,1	126,9	2665,2
Strata brutto..... <i>Gross loss</i>	747,4	200,1	405,4	619,8	65,8	554,0
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbrances of gross financial result	272,0	222,3	652,4	422,4	26,0	396,4
W tym podatek dochodowy ^a <i>Of which income tax^a</i>	262,5	215,7	610,5	421,9	25,7	396,1
Wynik finansowy netto Net financial result	34,0	1080,6	2768,4	1749,9	35,1	1714,8
Zysk netto..... <i>Net profit</i>	785,0	1281,3	3164,5	2358,7	101,0	2257,7
Strata netto..... <i>Net loss</i>	750,9	200,7	396,2	608,8	65,9	542,9

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 315.
a See general notes, item 9 on page 315.

TABL. 2 (229) **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances of gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2000	25148,7	24841,6	306,0	272,0	34,0
TOTAL	2005	31966,4	30726,5	1302,8	222,3	1080,6
	2008	46562,7	43151,2	3420,8	652,4	2768,4
	2009	44926,5	42686,8	2172,3	422,4	1749,9
w tym: of which:						
Przemysł..... <i>Industry</i>		21733,5	20027,8	1705,7	290,0	1415,7
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>		509,3	496,9	12,4	11,5	0,9
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>		15337,0	14222,0	1115,0	162,8	952,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>		5056,2	4499,4	556,8	110,1	446,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		831,0	809,5	21,5	5,6	15,9
Budownictwo..... <i>Construction</i>		3516,0	3214,1	301,9	52,8	249,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		17157,6	17100,4	-10,2	53,3	-63,5
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		926,5	925,7	0,8	2,2	-1,4
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>		254,5	234,0	20,5	4,1	16,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>		485,3	458,0	27,3	4,6	22,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		167,8	143,2	24,5	4,2	20,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>		239,7	219,5	20,2	3,7	16,6

TABL. 3 (230) PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem Total number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result			
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	
		w % ogółu			in % of total			
OGÓŁEM.....	2000	1237	65,5	32,3	2,2	64,5	33,3	2,2
TOTAL	2005	1158	79,4	18,5	2,1	78,2	19,2	2,6
	2008	1309	84,3	15,5	0,2	84,2	15,4	0,4
	2009	1295	82,5	17,3	0,2	81,7	17,8	0,5
sektor publiczny public sector	80	65,0	35,0	-	65,0	35,0	-	-
sektor prywatny..... private sector	1215	83,7	16,1	0,2	82,8	16,7	0,5	-
w tym: of which:								
Przemysł..... Industry	463	81,0	19,0	-	80,6	19,4	-	-
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	18	83,3	16,7	-	83,3	16,7	-	-
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	399	80,5	19,5	-	79,9	20,1	-	-
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	17	94,1	5,9	-	94,1	5,9	-	-
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	29	79,3	20,7	-	79,3	20,7	-	-
Budownictwo..... Construction	171	86,5	13,5	-	86,5	13,5	-	-
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	400	84,8	15,3	-	83,8	15,8	0,5	-
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	64	68,8	31,3	-	67,2	32,8	-	-
Informacja i komunikacja..... Information and communication	15	73,3	26,7	-	73,3	26,7	-	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	42	90,5	4,8	4,8	83,3	7,1	9,5	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	23	91,3	8,7	-	91,3	8,7	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	34	100,0	-	-	97,1	2,9	-	-

TABL. 4 (231) RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	Wskaźnik rentowności obrotu Turnover profitability rate		Wskaźnik płynności finansowej Financial liquidity ratio of the		
		brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree
		w %		in %		
OGÓŁEM 2000	98,8	1,2	0,1	13,3	72,4	114,2
TOTAL 2005	96,1	4,1	3,4	29,5	87,2	128,2
..... 2008	92,7	7,3	5,9	43,6	105,6	151,2
..... 2009	95,0	4,8	3,9	40,5	96,1	140,1
sektor publiczny <i>public sector</i>	97,5	2,5	1,4	70,4	123,1	195,1
sektor prywatny <i>private sector</i>	94,9	5,0	4,0	39,1	94,8	137,5
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł <i>Industry</i>	92,2	7,8	6,5	46,9	105,8	153,7
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	97,6	2,4	0,2	111,3	211,4	297,1
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	92,7	7,3	6,2	37,4	91,4	138,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	89,0	11,0	8,8	103,3	191,2	256,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	97,4	2,6	1,9	63,4	127,9	136,3
Budownictwo <i>Construction</i>	91,4	8,6	7,1	74,0	155,3	221,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	99,7	-0,1	-0,4	21,1	64,9	101,0
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	99,9	0,1	-0,2	9,1	76,9	92,4
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	92,0	8,0	6,4	142,7	263,0	339,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	94,4	5,6	4,7	141,6	231,8	266,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	85,3	14,6	12,1	160,6	262,9	296,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	91,6	8,4	6,9	115,5	202,2	225,1

TABL. 5 (232) **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Zapasy		
			razem <i>total</i>	w tym	
				materiały <i>materials</i>	półprodukty i produkty w toku <i>semi-finished products and products in progress</i>
w mln zł					
1	OGÓŁEM 2000	7709,9	2488,3	690,0	663,3
2	TOTAL 2005	9833,8	2988,5	850,8	594,4
3 2008	15878,8	4406,4	1143,6	806,4
4	2009	15932,5	4475,9	1217,4	835,5
5	sektor publiczny <i>public sector</i>	995,4	322,4	159,1	77,9
6	sektor prywatny <i>private sector</i>	14937,1	4153,5	1058,3	757,6
	w tym: <i>of which:</i>				
7	Przemysł <i>Industry</i>	8773,7	2630,7	1126,7	463,0
8	górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	283,5	67,4	15,6	0,1
9	przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	6567,5	2152,0	860,0	462,2
10	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	1565,3	396,4	239,3	0,1
11	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>	357,4	14,9	12,1	0,6
12	Budownictwo <i>Construction</i>	1871,8	492,5	38,3	347,7
13	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	4432,1	1267,3	28,0	9,1
14	Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	172,3	20,8	5,6	0,0
15	Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	93,9	19,3	2,6	1,0
16	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	240,8	19,0	7,5	11,5
17	Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ... <i>Administrative and support service activities</i>	62,7	2,3	0,5	0,1
18	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	57,3	4,8	3,4	-

a W 2000 r. środki pieniężne oraz krótkoterminowe papiery wartościowe przeznaczone do obrotu. b Patrz uwagi ogólne,
a In 2000 cash equivalents and short-term securities designated for trading. b See general notes, item 12 on page 316.

<i>Inventories</i>		Krótkoterminowe należności i roszczenia		Inwestycje krótkotermini- nowe ^a	Krótkotermino- we rozliczenia międzyokreso- we czynne	Lp. No.
<i>of which</i>		<i>Short-term dues and claims</i>				
produkty gotowe <i>finished products</i>	towary <i>goods</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług ^b <i>of which from deliveries and services ^b</i>	<i>Short-term investments ^a</i>	<i>Short-term deferred expenditures</i>	
<i>in mln zł</i>						
352,0	768,8	3987,3	3330,8	898,9	x	1
503,3	1024,3	4421,9	3876,6	2266,0	157,5	2
839,7	1540,4	6507,6	5469,2	4581,1	383,7	3
802,4	1560,8	6325,7	5412,5	4603,5	527,4	4
68,8	14,6	269,1	215,5	359,1	44,7	5
733,6	1546,2	6056,5	5197,0	4244,4	482,7	6
719,7	279,8	3358,2	2856,6	2676,9	107,9	7
51,2	0,0	95,4	73,4	106,2	14,4	8
668,4	125,2	2557,3	2148,9	1774,2	84,0	9
0,0	154,3	536,2	488,1	630,2	2,4	10
0,1	0,2	169,2	146,2	166,3	7,1	11
60,6	37,3	688,1	597,8	626,6	64,6	12
5,6	1216,7	1920,3	1665,4	928,1	316,4	13
-	15,0	126,4	108,6	17,0	8,1	14
8,0	7,6	33,3	27,5	39,5	1,9	15
0,0	0,0	81,7	70,6	128,1	12,0	16
0,0	1,5	21,6	14,3	33,9	4,9	17
0,3	1,0	22,1	20,3	29,4	1,0	18

ust. 12 na str. 316.

TABL. 6 (233) **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**
 Stan w dniu 31 XII
 SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which	
		kapitały (fundusze) podstawowe core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczo- ny) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM 2000	9098,1	4671,1	3629,5	-648,5	53,9
TOTAL 2005	12088,4	7168,9	4291,1	-1940,5	1067,0
2008	20245,2	9264,4	7232,9	-361,7	2745,9
2009	20001,3	9387,3	7680,8	-522,4	1737,4
sektor publiczny public sector	4109,0	2989,4	412,1	-147,4	35,1
sektor prywatny..... private sector	15892,3	6397,9	7268,7	-375,0	1702,3
w tym: of which:					
Przemysł..... Industry	13355,1	6587,9	4792,4	-421,8	1410,7
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	394,8	84,5	235,5	-5,5	0,9
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	8244,6	2931,7	3654,4	-237,8	947,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorą- cą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air condi- tioning supply	4173,1	3036,8	831,8	-80,6	446,7
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities	542,6	535,0	70,7	-97,8	15,9
Budownictwo Construction	1374,5	181,8	837,6	37,0	249,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2099,6	1009,5	1061,4	-28,1	-63,3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	147,2	130,9	28,3	-13,9	-1,4
Informacja i komunikacja Information and communication	84,4	4,6	52,6	-0,2	8,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	1481,8	970,8	456,7	-4,1	22,7
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ Administrative and support service activities	108,0	39,2	45,5	1,2	20,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	75,7	29,8	23,9	2,7	16,6

TABL. 7 (234) **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
INITIAL CAPITAL (SHARE) OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób praw- nych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
		w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM 2000	3024,6	1041,1	87,3	483,1	761,4
TOTAL 2005	5569,2	651,8	282,4	555,7	2872,6
..... 2008	7636,3	284,0	2218,2	1166,7	2676,9
2009	7755,7	278,0	2214,0	1358,5	2527,8
sektor publiczny <i>public sector</i>	2989,4	254,7	2082,1	10,5	-
sektor prywatny <i>private sector</i>	4766,3	23,3	131,9	1348,0	2527,8
w tym: <i>of which:</i>					
Przemysł <i>Industry</i>	6159,8	182,9	2202,9	376,3	2316,4
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	84,0	64,8	-	4,7	6,4
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	2504,2	117,6	28,4	338,5	1512,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorą- cą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>	3036,8	0,3	2174,2	29,2	720,4
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>	534,9	0,2	0,4	3,9	77,6
Budownictwo <i>Construction</i>	102,4	2,6	-	54,9	7,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	820,4	43,2	0,5	598,2	66,6
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	86,3	23,3	5,5	19,4	5,2
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	4,6	0,8	0,2	2,9	0,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	83,2	3,4	-	3,5	-
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	38,9	-	-	15,9	0,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	28,7	21,0	0,1	6,1	0,0

TABL. 8 (235) **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**
 Stan w dniu 31 XII
LIABILITIES OF ENTERPRISES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Długoterminowe <i>Long-term</i>		Krótkoterminowe <i>Short-term</i>		
		razem <i>total</i>	w tym kredyty i pożyczki ^a <i>of which credits and loans^a</i>	razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>	
					kredyty i pożyczki ^a <i>credits and loans^a</i>	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług ^b <i>liabilities from deli- veries and services^b</i>
		w mln zł	<i>in mln zł</i>			
OGÓŁEM 2000	8152,0	2112,1	929,6	6039,9 ^c	1167,1	2817,9
TOTAL 2005	10537,1	2723,8	2358,9	7813,3	2071,2	4065,7
..... 2008	15348,4	4704,0	2478,8	10644,4	2208,9	5259,9
2009	15814,9	4293,2	2824,9	11521,7	2615,6	6019,1
sektor publiczny <i>public sector</i>	764,1	226,6	201,2	537,6	36,6	253,1
sektor prywatny <i>private sector</i>	15050,8	4066,7	2623,6	10984,1	2578,9	5765,9
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł <i>Industry</i>	8520,2	2741,9	2045,4	5778,3	1571,4	3051,3
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	130,7	28,5	17,9	102,2	12,6	47,5
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	7204,8	2419,1	1881,1	4785,7	1365,5	2534,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>	687,4	61,7	42,5	625,7	22,8	434,0
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>	497,3	232,6	103,8	264,7	170,5	35,3
Budownictwo <i>Construction</i>	1409,0	555,8	24,9	853,1	163,9	442,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	4989,2	572,0	464,9	4417,3	811,8	2293,0
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	289,3	100,0	8,4	189,3	26,7	101,8
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	29,7	1,6	1,5	28,1	4,1	18,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	314,8	194,6	160,8	120,2	6,3	63,0
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	26,3	1,2	1,2	25,1	1,4	10,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	37,9	11,9	9,1	26,0	4,2	10,8

a W 2000 r. wyłącznie kredyty bankowe. b Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 317. c Bez funduszy specjalnych.
 a In 2000 — bank credits only. b See general notes, item 14 on page 317. c Excluding special funds.

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 30 VI 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104) z późniejszymi zmianami. W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego podstawę prawną stanowi również:

- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591) z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142) poz. 1592, z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590) z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966) z późniejszymi zmianami,
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 VI 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 IX 2004 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 209, poz. 2132) z późniejszymi zmianami,
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 VI 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107, poz. 726) z późniejszymi zmianami.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa)

3. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finances cover the processes connected with accumulation and allocation of public funds.

The legal basis defining these processes is provided by the Law of 30 June 2005 on Public Finances (Journal of Laws No. 249, item 2104), with subsequent amendments. In the case of the financial management of local self-government entities, the legal basis is provided also by the following:

- the Law of 8 March 1990 on Gmina Self-government (uniform text Journal of Laws of 2001, No. 142, item 1592), with subsequent amendments,
- the Law of 5 June 1998 on Powiat Self-government (uniform text Journal of Laws of 2001, No. 142, item 1592), with subsequent amendments,
- the Law of 5 June 1998 on Voivodship Self-government (uniform text Journal of Laws of 2001, No. 142, item 1590), with subsequent amendments,
- the Law of 13 November 2003 on Incomes of Local Self-government Entities (Journal of Laws No. 203, item 1966), with subsequent amendments,
- the Minister of Finances Regulation of 27 June 2006 on Budgetary Reporting (Journal of Laws No. 115, item 781),
- the Minister of Finances Regulation of 20 September 2004 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 209, item 2132), with subsequent amendments,
- the Minister of Finances Regulation of 14 June 2006 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 107, item 726), with subsequent amendments.

2. The presented data include information concerning the budgets of local self-government entities (i. e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).

3. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are passes by the appropriate councils for a period of one calendar year, within periods and on the basis of principles defined in the Law on Local Self-government.

City with powiat status realizes tasks of gmina

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

4. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

1) dochody własne, tj.:

- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
- wpływu z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, leśny, podatek od środków transportu, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, opłata eksploatacyjna, opłata targowa,
- dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy;

2) dotacje celowe:

- z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
- otrzymane z funduszy celowych,
- pozostałe dotacje, w tym realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;

3) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych;

4) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

5. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

6. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenues of gminas as well as powiat and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

4. Budget revenues of local self-government entities comprise:

1) own revenue, i.e.:

- revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
- receipts from charges and taxes established and collected on the basis of separate acts, including the tax on real estate, the agricultural tax, forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, and receipts arising from the Financial Statute, the Service Law and the Marketplace Law,
- revenue from property, i.e. income from renting and leasing.

2) appropriated allocations:

- from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks fulfilled on the basis of agreements with bodies of the government administration,
- allocations received from appropriated funds,
- other allocations, including allocations based on agreements with bodies of the government administration,

3) funds for the additional financing of own tasks from non-budgetary sources,

4) general subsidy from the state budget, consisting of the following parts: equalization, educational, compensatory, balancing and regional.

5. Expenditures of local self-government entities budgets are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:

- expenditures on wages and salaries (including derivatives),
- expenditures on the purchase of materials and services,
- allocations for organisational and legal units operating within local self-government entities budgets,
- expenditures on debt servicing,
- expenditures related to granting endorsements and guarantees.

6. Information concerning local self-government entities budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.

TABL. 1 (236) DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasto na	Powiaty	Wojewódz-
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu	Powiats	two
				City with powiat status		Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	2000	2342951,8	1207839,9	388848,8	556903,2	189360,0
TOTAL	2005	3130164,7	1837558,8	507603,2	612374,4	172628,3
	2008	4471061,5	2431558,7	745667,9	815375,2	478459,6
	2009	5203180,7	2674019,3	806926,7	938516,6	783718,1
Dochody własne.....		1861586,7	1018842,8	436532,8	239333,5	166877,6
<i>Own revenue</i>						
w tym:						
<i>of which:</i>						
udziały w podatkach stanowiących dochód bu-						
dżetu państwa — w podatku dochodowym						
<i>share in income from taxes comprising state</i>						
<i>budget revenue — in income tax</i>						
od osób prawnych		167745,3	37134,9	16662,3	7754,8	106193,3
<i>corporate income tax</i>						
od osób fizycznych		599196,4	314714,4	176894,0	87849,2	19738,8
<i>personal income tax</i>						
podatek od nieruchomości		364451,2	281888,1	82563,1	-	-
<i>tax on real estate</i>						
podatek rolny		46424,9	46181,7	243,2	-	-
<i>agricultural tax</i>						
podatek od środków transportowych		28510,0	22841,7	5668,3	-	-
<i>tax on means of transport</i>						
podatek od czynności cywilnoprawnych		30929,5	20645,2	10284,3	-	-
<i>tax on civil law transactions</i>						
opłata skarbową		13243,3	8118,0	5125,3	-	-
<i>treasury fee</i>						

a Bez dochodów gmin mających status miasta na prawach powiatu.
a Excluding revenue of gminas which are cities with powiat status.

TABL. 1 (236) **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasto na	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
			prawach powiatu City with powiat status		
			w tys. zł	in thous. zł	
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
dochody z majątku..... revenue from property	136117,8	68171,5	57084,6	9852,8	1008,9
w tym dochody z wynajmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character	62194,0	24626,7	33072,6	4330,0	164,7
Dotacje celowe z budżetu państwa..... Appropriated allocations from the state budget	876828,7	506604,7	114970,3	192054,9	63198,8
na zadania: for tasks:					
z zakresu administracji rządowej..... for government administration tasks	606145,2	370371,2	74570,4	101591,3	59612,3
własne for own tasks	261574,6	128250,6	40301,4	89708,0	3314,6
realizowane na podstawie porozumień z orga- nami administracji rządowej realized on the basis of agreements with gov- ernment administration bodies	9108,9	7982,9	98,5	755,5	272,0
Dotacje otrzymane z funduszy celowych Allocations received from appropriated funds	10951,4	9454,5	699,6	487,7	309,6
Pozostałe dotacje Other allocations	632410,0	120267,5	40193,0	68516,7	403432,8
Subwencje ogólne z budżetu państwa..... General subsidies from the state budget	1821404,0	1018849,8	214531,1	438123,8	149899,3
w tym na zadania oświatowe of which for educational tasks	1189671,0	656201,7	203080,6	318894,3	11494,4

a Bez dochodów gmin mających status miasta na prawach powiatu.
a Excluding revenue of gminas which are cities with powiat status.

TABL. 2 (237) **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2009 R.**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasto na prawach powiatu City with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM TOTAL	5203180,7	2674019,3	806926,7	938516,6	783718,1
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	98154,0	61139,7	4,7	190,8	36818,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę Electricity, gas and water supply	5721,8	5721,8	-	-	-
Transport i łączność..... Transport and communication	302023,0	88385,6	62737,5	120839,3	30060,6
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	148883,4	70165,7	64455,2	13365,5	897,0
Działalność usługowa..... Service activity	11737,6	1070,4	4373,9	6094,8	198,5
Administracja publiczna..... Public administration	42880,2	14538,2	2661,5	9327,8	16352,7
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa..... Public safety and fire care	74446,2	3903,4	21231,6	49311,2	-
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych .. Corporate income tax and personal income tax	1349764,5	797968,8	310989,9	114534,1	126271,7
Oświata i wychowanie..... Education	70193,6	51059,3	2728,0	14779,5	1626,8
Ochrona zdrowia..... Health care	79747,4	2863,9	10400,3	66416,6	66,6
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej..... Social assistance and other tasks in sphere of social policy	638459,6	442989,7	99519,1	88071,9	7878,9
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	27127,7	18533,4	1320,4	5578,2	1695,7
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska..... Municipal economy and environmental protection	24005,6	21062,5	2543,4	69,3	330,4
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	11796,0	11023,3	28,9	573,9	169,9
Kultura fizyczna i sport..... Physical education and sport	48894,7	46010,2	2801,2	83,3	-

^a Bez dochodów gmin mających status miasta na prawach powiatu.
^a Excluding revenue of gminas which are cities with powiat status.

TABL. 3 (238) WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasto na	Powiaty	Wojewódz-
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu City with powiat status	Powiats	two Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM.....	2000	2417483,0	1256421,9	414016,1	558078,0	188967,0
TOTAL	2005	3172882,4	1825025,5	548107,0	628102,2	171647,7
	2008	4328333,5	2408538,4	741262,5	804457,9	374074,7
	2009	5528489,8	2918525,2	888925,3	966704,2	754335,1
w tym: of which:						
Dotacje		472681,8	142873,2	66138,8	38033,8	225636,0
Allocations						
w tym dotacje dla zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.....		47682,1	42154,2	5519,4	8,5	-
of which allocations for budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		572866,0	451551,0	86939,2	32833,3	1542,5
Benefits for natural persons						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		2908018,2	1555638,2	550827,8	664534,0	137018,2
Current expenditure of budgetary entities						
w tym: of which:						
wynagrodzenia.....		1575426,8	858114,0	272172,7	383762,4	61377,7
wages and salaries						
składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy		263898,4	149883,6	44131,7	59776,5	10106,6
contributions to compulsory social security and the Labour Fund						
zakup materiałów i usług		865664,1	456282,2	191774,3	157398,5	60209,1
purchase of materials and services						
Obsługa długu publicznego.....		26734,4	16610,4	4747,1	5371,0	5,9
Public debt servicing						
Wydatki majątkowe		1533111,6	744589,7	174801,1	223587,8	390133,0
Property expenditure						
w tym inwestycyjne ^b		1505109,7	725839,6	165601,0	223536,1	390133,0
of which investment expenditure ^b						

a Bez wydatków gmin mających status miasta na prawach powiatu. b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

a Excluding expenditure of gminas which are cities with powiat status. b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds.

TABL. 4 (239) WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW
W 2009 R.
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasto na prawach powiatu City with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM TOTAL	5528489,8	2918525,2	888925,3	966704,2	754335,1
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	208362,1	129349,7	14,4	452,4	78545,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę Electricity, gas and water supply	11567,8	11567,8	-	-	-
Transport i łączność..... Transport and communication	955663,5	376503,9	151265,5	227601,2	200292,9
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	120041,7	57894,4	56972,7	5130,5	44,1
Działalność usługowa..... Service activity	37948,1	12249,8	13172,2	6160,7	6365,4
Administracja publiczna..... Public administration	488946,8	286540,6	53891,4	97658,2	50856,6
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpoża- rowa Public safety and fire care	111371,1	30795,7	29757,2	49818,2	1000,0
Obsługa długu publicznego ^b Public debt servicing ^b	30079,1	16777,6	5632,5	7669,0	-
Oświata i wychowanie..... Education	1544047,2	973125,0	253171,8	270169,8	47580,6
Ochrona zdrowia..... Health care	180814,1	26569,4	19146,8	66002,8	69095,1
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Social assistance and other tasks in sphere of social policy	925930,3	520913,3	169076,8	150393,2	85547,0
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	135838,1	39267,4	26082,3	69311,2	1177,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska..... Municipal economy and environmental protection	242479,4	201795,8	32843,0	35,6	7805,0
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	165506,6	84355,9	19595,9	4338,3	57216,5
Kultura fizyczna i sport..... Physical education and sport	208385,9	135318,8	46337,2	2136,5	24593,4

a Bez wydatków gmin mających status miasta na prawach powiatu. b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

a Excluding expenditure of gminas which are cities with powiat status. b Includes public debt servicing expenditure and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne — jeśli nie zaznaczono inaczej — zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

3. Od 2002 r. — w związku z nowelizacją ustawy

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of “European System of Accounts 1995” (ESA).

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, i.a., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (included exclusively in data expressed at current prices), except for interests not included in outlays on fixed assets by units that have used since 2005 International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays, unless otherwise indicated, are included into the appropriate sections of the NACE rev. 1 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

3. Since 2002 due to amendment Act of Ac-

o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu, stanowiące środki trwale podmiotów je użytkujących (leasingobiorców), zaliczono do nakładów tych podmiotów.

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe, sakralne i rekreacyjne nieprzystosowane do stałego zamieszkania — ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytku. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami).

2. **Wartość brutto środków trwałych** jest to

counting (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694, with later amendments) investment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee) were included into investment outlays of those units.

4. *The value of investment outlays incurred by:*

- *legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private construction residential, sacral and recreational not adapted for permanent residence, was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential-premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognized, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws of 2002 No. 76, item 694 with later amendments).

2. **The gross value of fixed assets** is the

wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 31 XII 2009 r. w bieżących cenach ewidencyjnych należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. — wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. — wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. - również wycenę według wartości godziwej.

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Od 2002 r. — w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami) niektóre przedmioty leasingu zaliczone są do środków trwałych podmiotów je użytkujących (leasingobiorców):

- 5. Wartość brutto środków trwałych:**
 - osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
 - osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych — ustalono szacunkowo.

6. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez me-

value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets as of 31 XII 2009 at current book-keeping prices is understood:

- *within the scope of fixed assets designated for exploitation:*
 - *before 1 I 1995 — the value at replacement prices of September 1994,*
 - *after 1 I 1995 — the purchase or manufacturing value at current prices,*
- *in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 - also revaluation according to fair value.*

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The **degree of consumption** of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Since 2002 due to amendment Act of Accounting (uniform text Journal of Laws of 2002 No. 76, item 694, with later amendments) some objects of lease have been included into fixed assets of units using them (lessee)..

5. The gross value of fixed assets:

- *of legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *of legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.*

6. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) *buildings and structures:*
 - a) *buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,*
 - b) *land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);*

- lioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
 - 3) środki transportu;
 - 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).
- 2) *machinery, technical equipment and tools:*
 - a) *boilers and power industry machinery,*
 - b) *general usage machinery, equipment and apparatus,*
 - c) *special use machinery, equipment and apparatus,*
 - d) *technical equipment,*
 - e) *tools, instruments, moveables and endowments;*
 - 3) *transport equipment;*
 - 4) *other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).*

Inwestycje

Investments

Uwaga do tablic 1—4

Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 335.

Note to tables 1—4

See general notes, item 3 on page 335.

TABL. 1 (240) **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2009		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM..... TOTAL	5583,4	6179,6	2406,7	3772,9
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	126,4	120,0	10,9	109,1
Przemysł..... <i>Industry</i>	2972,3	2675,5	546,9	2128,6
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	82,7	30,1	15,8	14,3
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	2310,4	1958,6	21,6	1937,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	394,4	361,7	205,7	156,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	184,8	325,2	303,8	21,4
Budownictwo <i>Construction</i>	225,1	133,4	4,3	129,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	328,9	424,0	0,8	423,2
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	514,7	1241,2	1105,9	135,3

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a According to investment location.

TABL. 1 (240) **NAKLADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące) (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2009		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł	in mln zł	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	77,1	77,2	5,4	71,8
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	34,8	19,2	0,5	18,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	37,4	75,4	3,2	72,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	594,0	575,9	49,3	526,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	19,2	40,3	1,2	39,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	38,9	44,9	22,3	22,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	146,4	151,6	151,5	0,1
Edukacja..... <i>Education</i>	130,6	137,4	132,7	4,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	202,2	251,2	175,6	75,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	122,3	200,8	195,7	5,0
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	12,9	11,8	0,5	11,3

^a Według lokalizacji inwestycji.
^a According to investment location.

TABL. 2 (241) **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009		
					ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
					w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM..... TOTAL	1568,2	1672,2	2374,3	3673,3	3243,5	636,6	2606,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	19,3	18,2	24,8	27,1	14,1	10,8	3,3
Przemysł..... <i>Industry</i>	1110,8	1075,3	1536,1	2792,4	2420,6	369,7	2050,9
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	20,6	18,0	69,6	80,6	28,4	15,8	12,6
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	910,3	849,2	1225,0	2222,7	1906,4	21,5	1884,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	156,9	169,0	193,5	379,9	332,1	194,0	138,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	23,0	39,1	48,0	109,2	153,7	138,4	15,3
Budownictwo..... <i>Construction</i>	51,0	117,9	83,4	150,0	83,2	0,7	82,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	132,5	195,9	312,6	229,0	232,5	0,8	231,7
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	64,0	36,3	141,3	84,4	86,2	38,3	47,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	10,6	30,0	12,2	62,7	56,6	0,1	56,5

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 2 (241) **NAKLĄDY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące) (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009		
					ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
					w mln zł		in mln zł
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	36,8	28,1	26,9	28,7	14,2	0,5	13,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa... <i>Financial and insurance activities</i>	21,5	20,9	43,2	36,1	28,7	3,0	25,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	20,6	31,8	41,9	55,5	68,3	29,0	39,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	3,8	7,6	7,6	7,6	6,8	0,3	6,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	10,3	17,3	8,9	33,8	29,3	22,2	7,1
Edukacja..... <i>Education</i>	11,6	25,7	11,3	5,8	2,7	0,4	2,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	67,5	62,3	90,4	133,1	181,7	145,0	36,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	7,5	4,8	29,6	26,4	18,2	15,7	2,5
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	0,4	0,1	4,1	0,7	0,4	0,1	0,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (242) NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM 2000	1921,4	873,0	825,0	108,7	
TOTAL					
	2005	1517,0	503,1	864,2	135,7
	2008	3408,8	1201,2	1735,9	265,9
	2009	2753,0	898,1	1643,2	187,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	15,5	9,4	2,7	2,2	
Przemysł..... <i>Industry</i>	2100,1	582,6	1440,3	55,7	
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	23,9	2,9	13,2	7,8	
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	1646,0	298,6	1289,3	38,4	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning sup- ply</i>	274,8	143,9	126,6	4,3	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	155,4	137,2	11,2	5,2	
Budownictwo <i>Construction</i>	80,8	7,6	47,9	25,4	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	180,5	68,0	63,8	48,5	
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	50,9	3,8	3,3	43,7	

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (242) **NAKLĄDY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP**
(ceny bieżące) (dok.)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	45,9	41,1	3,8	0,9
Informacja i komunikacja..... Information and communication	2,9	0,2	2,0	0,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities	9,2	4,2	4,0	0,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	65,5	61,5	3,8	0,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	6,7	3,7	1,7	1,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	25,3	22,0	1,9	1,4
Edukacja..... Education	2,8	0,6	1,1	0,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	151,8	81,7	63,8	6,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	14,8	11,4	3,1	0,3
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	0,4	0,2	0,0	0,1

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (243) **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM 2000	423,1	369,9	36,0	10,9
TOTAL 2005	662,2	589,5	41,0	29,1
2008	913,0	810,7	74,3	27,6
2009	1620,4	1511,6	78,2	29,4
własność państwowa <i>state ownership</i>	591,1	560,4	26,4	4,3
własność jednostek samorządu terytorialnego ... <i>local self-government entities ownership</i>	1029,3	951,2	51,8	25,1
w tym: <i>of which:</i>				
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	0,8	-	0,8	-
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	6,6	3,4	2,3	0,9
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	88,3	70,6	2,9	14,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	0,7	0,6	0,1	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2,0	1,1	0,9	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	0,4	-	0,4	-
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1376,7	1324,3	39,2	12,0
Edukacja <i>Education</i>	91,8	66,3	24,9	0,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	20,7	15,9	4,2	0,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	32,0	29,5	2,3	0,2

Środki trwałe*Fixed assets*

Uwaga do tablic 5—8

Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 336.

Note to tables 5—8

See general notes, item 4 on page 336.

TABL. 5 (244) **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2009		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	59153,9	62652,7	24022,7	38629,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	4915,6	4989,7	321,1	4668,6
Przemysł..... <i>Industry</i>	20372,9	21769,6	5954,4	15815,1
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	718,9	821,9	437,2	384,7
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	11593,3	12427,8	737,6	11690,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	5768,2	6213,9	2611,0	3602,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2292,6	2306,0	2168,7	137,3
Budownictwo..... <i>Construction</i>	905,2	1016,6	49,8	966,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	3193,2	3203,5	48,3	3155,3
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	10231,5	10567,0	9612,8	954,2

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.
^a The division of fixed assets by NACE rev. 1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 5 (244) **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a** (bieżące ceny ewidencyjne) (dok.)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices) (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2009		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł		in mln zł
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	307,4	375,9	16,4	359,5
Informacja i komunikacja	142,3	735,0	25,8	709,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	264,2	269,5	56,1	213,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	11283,5	11533,0	565,6	10967,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	276,7	304,9	58,3	246,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	142,7	154,4	74,4	80,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	2864,8	2955,0	2953,1	1,9
Edukacja..... <i>Education</i>	1898,4	2021,0	1846,6	174,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	1697,5	1964,8	1755,4	209,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	602,8	724,9	676,6	48,4
Pozostała działalność usługowa	55,2	67,9	8,0	59,9

a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.
a The division of fixed assets by NACE rev. 1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6 (245) **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009		
					ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
					w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	23081,7	23640,8	24080,7	26095,1	28078,4	6858,2	21220,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	198,1	195,7	217,5	268,9	270,5	232,7	37,8
Przemysł <i>Industry</i>	15741,0	16447,8	17074,6	18355,9	19676,3	4450,7	15225,6
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	462,2	491,9	646,5	697,3	799,4	437,2	362,2
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	9191,6	9753,8	10209,0	11164,7	11930,6	736,2	11194,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	5525,1	5615,7	5579,1	5645,7	6088,7	2536,3	3552,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	562,1	586,4	640,0	848,2	857,6	741,0	116,6
Budownictwo <i>Construction</i>	387,4	386,5	463,9	625,3	678,5	49,6	628,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	1260,2	1430,0	1651,5	1851,1	1871,5	44,3	1827,2
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	385,7	400,8	444,2	854,0	618,1	218,8	399,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6 (245) **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a** (bieżące ceny ewidencyjne) (dok.)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices) (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009		
					ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
					w mln zł		in mln zł
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	115,4	184,3	224,9	188,6	253,7	2,8	250,9
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	1149,0	684,4	89,4	52,1	650,8	25,7	625,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	190,3	190,1	225,7	229,4	233,0	54,7	178,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2250,9	2219,5	2073,6	1912,3	1816,5	117,3	1699,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	59,8	70,5	75,1	78,8	82,6	12,7	69,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	68,0	77,8	78,0	86,4	95,3	61,5	33,8
Edukacja <i>Education</i>	90,2	112,5	116,0	121,3	131,1	6,7	124,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1106,0	1151,1	1228,0	1325,1	1549,6	1452,7	96,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	75,4	85,9	109,1	140,9	145,0	126,8	18,2
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	4,3	3,9	9,2	5,0	5,9	1,2	4,7

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 (246) **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM 2000	3383,8	2900,5	319,0	158,8
TOTAL				
2005	6210,6	5471,0	531,9	203,5
2008	8335,9	7321,4	745,4	266,1
2009	9154,6	8052,5	797,9	301,1
własność państwowa..... state ownership	1262,7	786,5	332,9	143,2
własność jednostek samorządu terytorialnego. local self-government entities ownership	7891,9	7266,0	465,0	157,9
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	29,3	28,2	0,2	-
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	74,7	62,4	12,1	0,2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	1427,7	1367,4	44,4	15,9
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	1476,8	1440,2	13,6	23,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	13,6	12,3	1,3	0,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	448,3	431,7	14,5	1,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna .. Professional, scientific and technical activities	45,6	33,5	6,7	5,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	2953,1	2399,5	347,4	205,4
Edukacja..... Education	1839,9	1539,2	265,8	34,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	298,3	240,4	45,6	12,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	520,7	474,7	44,4	1,6

TABL. 8 (247) **STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w %	in %	
OGÓŁEM..... 2000	35,0	30,7	60,6	63,7
TOTAL				
	2005	24,8	70,0	61,3
	2008	27,3	73,7	63,3
	2009	27,6	73,5	62,1
własność państwowa state ownership	41,6	23,3	74,6	64,8
własność jednostek samorządu terytorialnego .. local self-government entities ownership	31,3	28,0	72,7	59,5
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	30,1	30,5	54,6	-
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	41,9	36,9	67,4	78,4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	33,4	32,2	62,4	59,8
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	21,8	21,4	49,1	27,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	42,5	38,2	81,2	100,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	41,9	41,3	54,7	73,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ... Professional, scientific and technical activities	36,1	17,2	90,2	85,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	33,8	25,6	73,7	61,1
Edukacja Education	39,1	31,1	79,1	85,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	37,5	28,3	77,6	67,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	20,5	16,8	58,6	68,0

DZIAŁ XXII

RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zaleceniami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

3. Wartość dodana brutto mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim i jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. Zużycie pośrednie obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem obrotów wewnętrznych.

7. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

CHAPTER XXII

REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of "European System of National and Regional Accounts (ESA 1995)". The following accounts are compiled in the regional accounts system for the voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kinds of activities as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for sub-regions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kinds of activities.

2. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

3. **Gross value added** measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented in basic prices.

4. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. **Intermediate consumption** includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system gross output and intermediate consumption are recorded including **internal turnover**.

7. **Gross primary income in the households sector** is comprised of: gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e., wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. **Gross disposable income in the house-**

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

9. Grupowanie danych w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe);
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami;
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa;
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia, fundacje oraz organizacje wyznaniowe.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „**szarej gospodarki**” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane za lata 2001-2007 dotyczące

holds sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income and wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

9. The grouping of data according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD) was conducted using the **local kind of activity unit method**, i.e., by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic value as well as the way of participation in the distribution of incomes. The five following institutional sectors are defined:

- 1) *non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services);*
- 2) *financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity;*
- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in act on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget;*
- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. The estimation of the “**hidden economy**” is included in the regional accounts in the field of concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).

12. Data concerning nominal income in the households sector for the years 2001-2007 have

nominalnych dochodów w sektorze gospodarstw domowych zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika. Zmiany wynikają z weryfikacji danych w rachunkach narodowych, m.in. aktualizacji składek na ubezpieczenia społeczne oraz różnych transferów bieżących.

Dane o nominalnych dochodach w sektorze gospodarstw domowych prezentowane w niniejszej edycji Rocznika są w pełni porównywalne.

13. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (zasady metodologiczne oraz podstawowe pojęcia zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2008 r.”.

been changed with reference to data published in previous editions of the Yearbook. Changes result from data verification in the national accounts including data on social contributions as well as other current transfers updating.

Data on nominal income in the households sector presented in this edition of the Yearbook, are fully comparable.

13. *Explanations concerning regional accounts (methodological principles, basic concepts) were placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2008”.*

TABL. 1 (248) **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent			
OGÓŁEM..... TOTAL	24794	27084	30329	34086	x	x	x	x
W tym wartość dodana brutto ^a..... Of which gross value added^a	21844	23792	26533	29838	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:								
przedsiębiorstw non-financial corporations	8470	9644	11242	13537	38,8	40,5	42,4	45,4
instytucji rządowych i samorządowych..... general government	3918	4110	4437	4871	17,9	17,3	16,7	16,3
gospodarstw domowych..... households	8754	9371	10072	10600	40,1	39,4	38,0	35,5
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo Agriculture, hunting and forestry; fishing	1384	1476	1676	1596	6,3	6,2	6,3	5,3
Przemysł..... Industry	4971	5755	7013	8212	22,8	24,2	26,4	27,5
w tym przetwórstwo przemysłowe ... of which manufacturing	4188	4886	5946	6722	19,2	20,5	22,4	22,5
Budownictwo Construction	1412	1547	1920	2281	6,5	6,5	7,2	7,6
Handel i naprawy ^Δ , hotele i restauracje, transport, gospodarka magazynowa i łączność..... Trade and repair ^Δ , hotels and restaurants, transport, storage and communication	6418	7044	7208	8081	29,4	29,6	27,2	27,1
Pośrednictwo finansowe, obsługa nieruchomości i firm ^Δ Financial intermediation, real estate, renting and business activities	2941	3035	3351	3775	13,5	12,8	12,6	12,7
Pozostała działalność usługowa Other service activities	4718	4934	5364	5893	21,6	20,7	20,2	19,7
NA 1 MIESZKAŃCA ^b..... PER CAPITA ^b	19274	21130	23741	26763	x	x	x	x

^a Dane według rodzajów działalności prezentowane są w układzie PKD 2004; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. , pkt . ^b W złotych.

^a Data according to kind of activity are presented by NACE rev. 1.1; See general notes to the Yearbook. ^b In zlotys.

TABL. 2 (249) **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW^a (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT^a
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Produkcja globalna	47819	52399	60866	68112	Gross output
Zużycie pośrednie.....	25975	28607	34333	38274	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto.....	21844	23792	26533	29838	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	8620	9115	10116	11813	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto.....	13054	14460	16271	17864	Gross operating surplus

TABL. 3 (250) **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH^a**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:					Gross primary income:
w milionach złotych.....	17901	19011	20707	22670	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	13916	14831	16209	17799	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:					Gross disposable income:
w milionach złotych.....	19087	20369	21834	23635	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	14838	15891	17091	18557	per capita in zł

^a Dane za lata 2005-2007 zostały zmienione; patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 353.

^a Data for the years 2005-2007 have been revised; see general notes, item 12 on page 353.

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. **Proces prywatyzacji** przedsiębiorstw państwowych zapoczątkowany został 1 VIII 1990 r. na mocy ustawy z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298) z późniejszymi zmianami, która zdefiniowała podstawowe kierunki i zasady przekształceń własnościowych w Polsce. Wymieniona ustawa obowiązywała do 7 IV 1997 r. Obecnie prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych - z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej - prowadzona jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz. 561) z późniejszymi zmianami, obowiązującej od 8 IV 1997 r. oraz następujących aktów prawnych:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80) z późniejszymi zmianami,
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202) z późniejszymi zmianami.

Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze **metody postępowania** z przedsiębiorstwami państwowymi:

- 1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:
 - a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:
 - prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
 - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych — NFI,
 - innym,
 - b) w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności;
- 2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. **The process of privatizing** state owned enterprises began on 1 VIII 1990, on the basis of the Law on the Privatization of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990 (Journal of Laws No. 51, item 298) with later amendments, which defined the basic directions and principles of ownership transformations in Poland. The above mentioned law was valid until 7 IV 1997. At present, the privatization of state owned enterprises is conducted on the basis of the Laws on the Commercialization and Privatization of State Owned Enterprises, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No. 118, item 561) with later amendments, valid since 8 IV 1997 as well as the following legal documents:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80) with later amendments,
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202) with later amendments.

On the basis of the legal acts mentioned above three **basic methods** are used relative to state owned enterprises:

- 1) **commercialization**, i.e. the transformation of an enterprise:
 - a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
 - indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
 - the transfer of shares or holdings to the National Investment Funds — NIF,
 - other,
 - b) into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion;
- 2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);
- 3) **the liquidation of an enterprise due to eco-**

3) **likwidację przedsiębiorstwa ze względów ekonomicznych.**

Odrębnym procesom w myśl ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa — podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. — Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa) w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

2. Na podstawie ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji powołano **15 narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI) w formie spółek akcyjnych**, do których Skarb Państwa wniósł wkłady niepieniężne w postaci akcji 14 jednoosobowych spółek Skarbu Państwa.

conomic reasons.

Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 — the Agricultural Property Agency of the State Treasury) for the purpose of restructuring and privatization.

2. *On the basis of the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993, **15 national investment funds (NIF) were established in the form of joint stock companies**, to which the State Treasury transferred non-monetary contributions in the form of shares of 14 sole-shareholder companies of the State Treasury.*

Prywatyzacja

Privatization

TABL. 1 (251) **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO W 2009 R.**
Stan w dniu 31 XII
STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS IN 2009
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W upadłości <i>In bankruptcy</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....	3	3	TOTAL
Przetwórstwo przemysłowe	2	2	<i>Manufacturing</i>
Budownictwo	1	1	<i>Construction</i>

TABL. 2 (252) **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI W OKRESIE
OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2009 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES^a INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....	182	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane.....	61	33,5	<i>Commercialized</i>
Objęte prywatyzacją bezpośrednią.....	58	31,9	<i>Included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane.....	57	31,3	<i>of which privatized</i>
Poddane likwidacji	63	34,6	<i>Subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane.....	29	15,9	<i>of which liquidated</i>

^a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.
^a Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

TABL. 3 (253) **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ BEZPOŚREDNIĄ
W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2009 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wyniku As a result of			
		sprzedaż sale	wniesienia majątku do spółki transfer of as- sets to a com- pany	oddania mająt- ku do odpłatne- go korzystania leasing	mieszane sposoby zbycia majątku combined methods for disposal of assets
OGÓŁEM TOTAL	57	8	13	34	2
w tym: of which:					
Przetwórstwo przemysłowe... Manufacturing	15	3	6	6	-
Budownictwo..... Construction	17	-	1	14	2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	10	2	2	6	-
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	5	1	3	1	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	5	2	-	3	-

TABL. 4 (254) **SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH
W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2009 R.**
COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE
OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym spółki Of which companies	
		sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo) privatized by the indirect (capital) method	uczestniczące w Programie NFI participating in the NIF Program
OGÓŁEM TOTAL	78	16	14
w tym: of which:			
Przetwórstwo przemysłowe..... Manufacturing	43	10	9
Budownictwo..... Construction	3	1	1
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	10	1	3
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	9	-	-

TABL. 5 (255) **PRACUJĄCY W PRYWATYZOWANYCH PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W 2009 R.**
EMPLOYMENT IN ECONOMIC ENTITIES INVOLVED IN THE PRIVATIZATION PROCESS
IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		przetwórstwo przemysłowe manu- facturing	budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospodarka magazynowa transporta- tion and storage
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych..... <i>Companies established as a result of commercialization of the state owned enterprises</i>	13842	9100	-	520	1356
w tym: of which:					
jednoosobowe spółki Skarbu Państwa..... <i>sole-shareholder companies of the State Treasury</i>	6579	-	-	178	1356
Spółki powstałe w wyniku wniesienia majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych..... <i>Companies established as a result of the transfer of assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises to a company</i>	1662	1002	-	-	-
Spółki pracownicze..... <i>Employee companies</i>	2913	-	886	633	-

TABL. 6 (256) **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2009 R.**
COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM	64	TOTAL
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych.....	17	<i>Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego.....	5	<i>of which with foreign capital participation</i>
Spółki pracownicze ^a	47	<i>Employee companies^a</i>

^a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

^a *Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.*

Podmioty gospodarki narodowej
Entities of the national economy

TABL. 7 (257) **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**
 Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....	89129	104416	108399	105678	TOTAL
sektor publiczny.....	3363	3868	3566	3316	<i>public sector</i>
sektor prywatny.....	85766	100548	104833	102362	<i>private sector</i>
z liczby ogółem:					<i>of total number:</i>
Przedsiębiorstwa państwowe.....	90	15	5	6	<i>State owned enterprises</i>
Spółki.....	10056	11028	11548	11590	<i>Companies</i>
w tym:					<i>of which:</i>
handlowe.....	2643	3970	4439	4550	<i>commercial</i>
cywilne.....	7391	7026	7076	7003	<i>civil law partnership</i>
Spółdzielnie.....	567	539	505	496	<i>Co-operatives</i>
Fundacje.....	78	131	162	175	<i>Foundations</i>
Stowarzyszenia i organizacje społeczne.....	1101	2393	2767	2887	<i>Associations and social organizations</i>
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.....	72522	84352	87202	84315	<i>Natural persons conducting economic activity</i>

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
^a Excluding persons tending private farms.

TABL. 8 (258) **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON
 WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
 Stan w dniu 31 XII
**ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON
 REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS**
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>
		w tym <i>of which</i>							
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółki handlowe commercial companies			spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives	
				razem total	jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation			
OGÓŁEM..... 2000	89129	16607	90	2643	26	428	7391	567	72522
TOTAL 2005	104416	20064	15	3970	30	500	7026	539	84352
2008	108399	21197	5	4439	27	537	7076	505	87202
2009	105678	21363	6	4550	24	553	7003	496	84315
w tym: <i>of which:</i>									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	1645	405	-	56	-	8	85	115	1240
Przemysł..... <i>Industry</i>	9986	2214	2	1042	13	150	1020	68	7772
w tym przetwórstwo przemysłowe..... <i>of which manufacturing</i>	9464	1962	2	909	9	140	978	66	7502
Budownictwo <i>Construction</i>	13708	1414	3	690	-	81	657	57	12294
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	37014	4880	1	1561	2	226	3202	113	32134
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	7749	520	-	163	6	20	348	4	7229
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	2795	504	-	79	-	11	404	1	2291

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
^a Excluding persons tending private farms.

TABL. 8 (258) **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>	
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	w tym of which				spółki cywilne <i>civil law partnerships</i>		spółdzielnie <i>co-operatives</i>
				spółki handlowe <i>commercial companies</i>		jednoosobowe Skarbu Państwa <i>sole-shareholder companies of the State Treasury</i>	z udziałem kapitału zagranicznego <i>with foreign capital participation</i>			
				razem total	w tym of which					
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	1571	273	-	137	1	7	135	-	1298	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	3541	219	-	48	-	3	68	30	3322	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2705	2202	-	174	-	9	86	84	503	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	6963	856	-	296	1	18	460	13	6107	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1277	1277	-	-	-	-	-	-	-	
Edukacja..... <i>Education</i>	3000	1784	-	44	-	4	66	1	1216	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	4599	615	-	112	1	1	171	2	3984	
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	6097	3137	-	22	-	2	127	3	2960	

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
^a Excluding persons tending private farms.

TABL. 9 (259) **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
			razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total	w tym of which	
							jawne unlimited partnerships	koman- dytowe limited partner- ships
OGÓŁEM.....	2000	2643	2627	217	2410	16	13	3
TOTAL	2005	3970	3262	233	3029	708	670	14
	2008	4439	3562	224	3338	877	798	43
	2009	4550	3652	222	3430	898	808	49
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		56	53	-	53	3	3	-
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł.....		1042	879	82	797	163	154	7
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe.....		909	759	67	692	150	142	6
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo.....		690	622	39	583	68	60	6
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		1561	1125	57	1068	436	422	12
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa....		163	126	8	118	37	36	1
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		79	60	4	56	19	17	2
<i>Accommodation and catering^Δ</i>								
Informacja i komunikacja.....		137	122	10	112	15	13	2
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa.....		48	34	5	29	14	13	1
<i>Financial and insurance activities</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		174	138	3	135	36	24	9
<i>Real estate activities</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		296	254	7	247	42	27	7
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Edukacja.....		44	42	-	42	2	2	-
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna....		112	70	3	67	42	18	-
<i>Human health and social work activities</i>								
Pozostała działalność usługowa.....		22	19	-	19	3	3	-
<i>Other service activities</i>								

^a W województwie świętokrzyskim wśród spółek osobowych zarejestrowanych było w 2008 r. – 29 spółek partnerskich
a w 2009 r. – 32

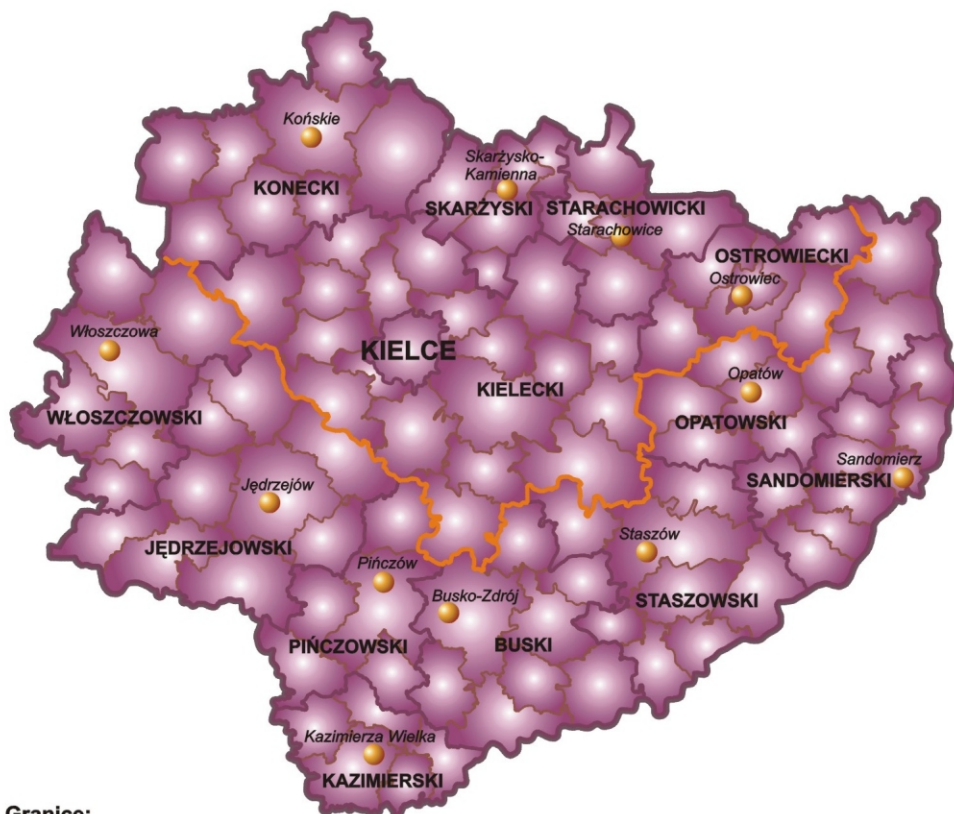
^a In 2008 among partnerships there were 29 professional partnerships in Świętokrzyskie Voivodship and in 2009 – 32.

TABL. 10 (260) **OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI W 2009 R.**
Stan w dniu 31 XII
NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS IN 2009
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM	84315	TOTAL
w tym:		<i>of which:</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1240	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	7772	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe	7502	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	12294	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	32134	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	7229	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2291	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	1298	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3322	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	503	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6107	Professional, scientific and technical activities
Edukacja	1216	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3984	<i>Human health and social work activities</i>
Pozostała działalność usługowa	2960	<i>Other service activities</i>

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
^a Excluding persons tending private farms.

**PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO W 2009 R.
Stan w dniu 31 XII
ADMINISTRATIVE DIVISION
OF ŚWIĘTOKRZYSKIE VOIVODSHIP IN 2009
As of 31 XII**

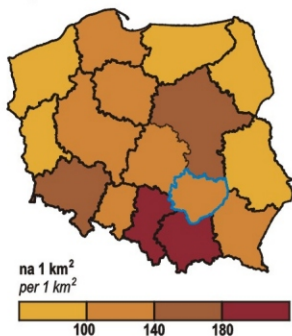

Granice:
Borders:

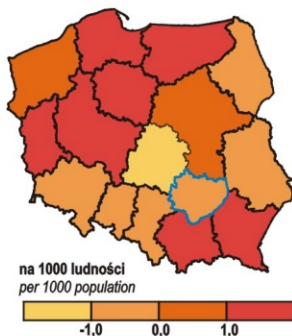
- województwa świętokrzyskiego
Świętokrzyskie voivodship
- podregionów
subregions
- powiatów
powiats
- gmin
gminas
- miasta
cities

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE NA TLE KRAJU W 2009 R. ŚWIĘTOKRZYSKIE VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF POLAND IN 2009

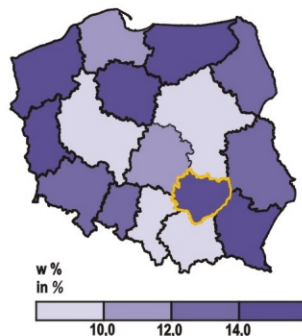
Ludność. Stan w dniu 31 XII
Population. As of 31 XII

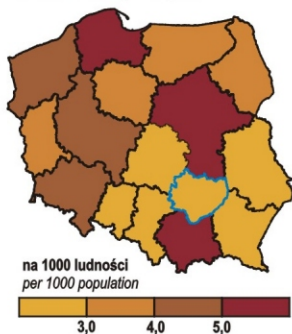
Przyrost naturalny
Natural increase

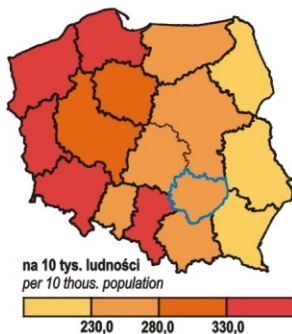
Stopa bezrobocia rejestrowanego
Registered unemployment rate
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

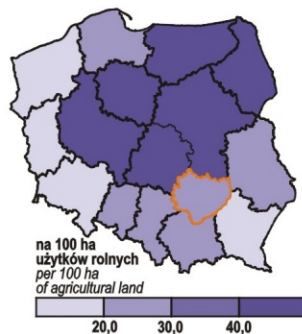
Liczba mieszkań oddanych do użytku
Number of dwellings completed

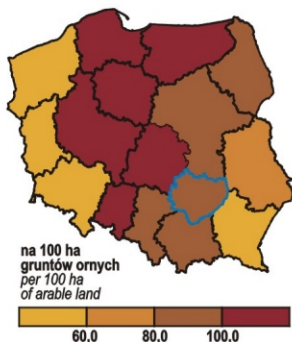
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych
Ascertained crimes in completed preparatory proceedings

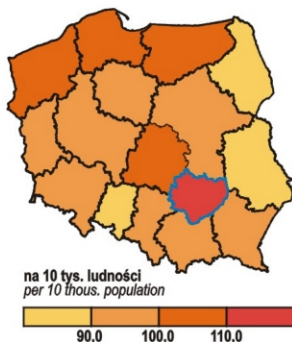
Obsada bydła. Stan w czerwcu
Cattle. As of June

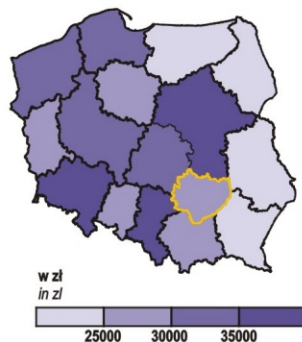
Obsada trzody chlewnej. Stan w lipcu
Pigs. As of July

Sklepy. Stan w dniu 31 XII
Shops. As of 31 XII

PKB na 1 mieszkańca^a
GDP per capita^a

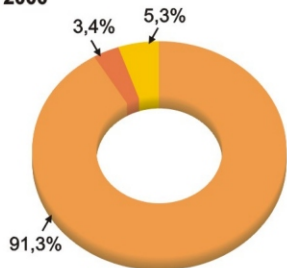

a W 2008 r.
a In 2008.

U w a g a: Przedziały zostały domknięte prawostronnie.
N o t e: Intervals were shifted upward.

POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

2000

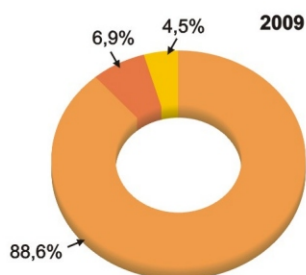

produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem i rybactwem) — z ujęć własnych
production (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing) — from own intakes

nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych
irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds

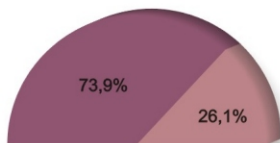
eksploatacji sieci wodociągowej
exploitation water-line system

2009

STRUKTURA EMITOWANYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA STRUCTURE OF AIR POLLUTANTS EMITED

2000

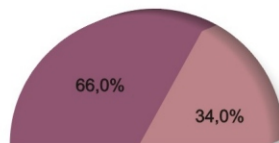

Zanieczyszczenia pyłowe:
Particulates:

ze spalania paliw
from the combustion of fuels

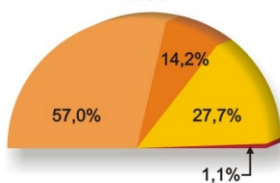
pozostałe
others

2009

Zanieczyszczenia gazowe: (bez dwutlenku węgla)
Gases: (excluding carbon dioxide)

2000

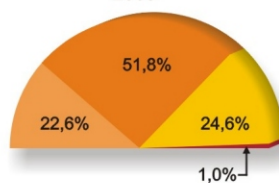
dwutlenek siarki
sulphur dioxide

tlenek węgla
carbon monoxide

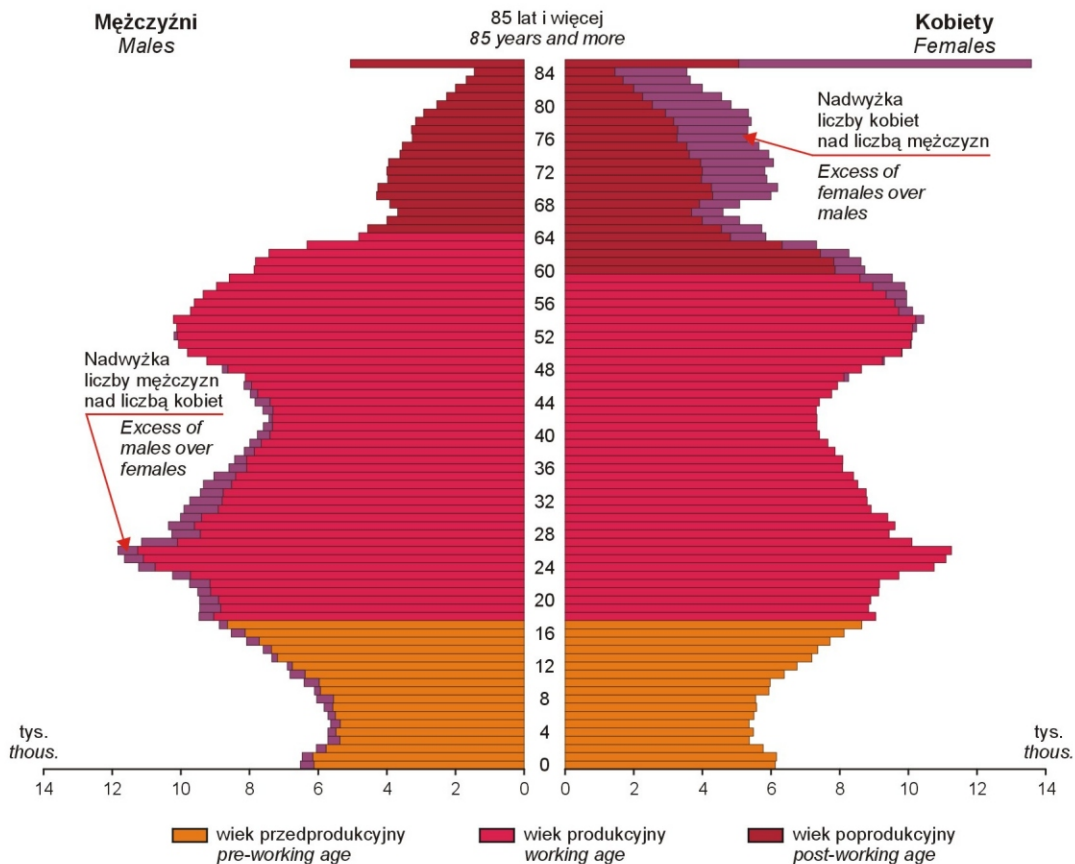
tlenki azotu
nitrogen oxides

pozostałe
others

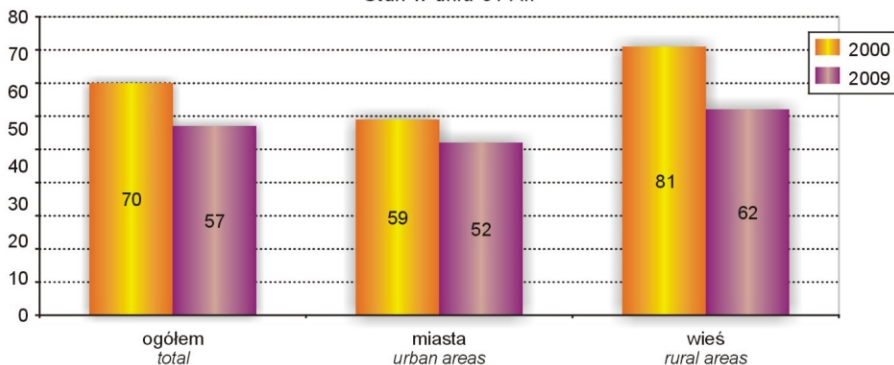
2009

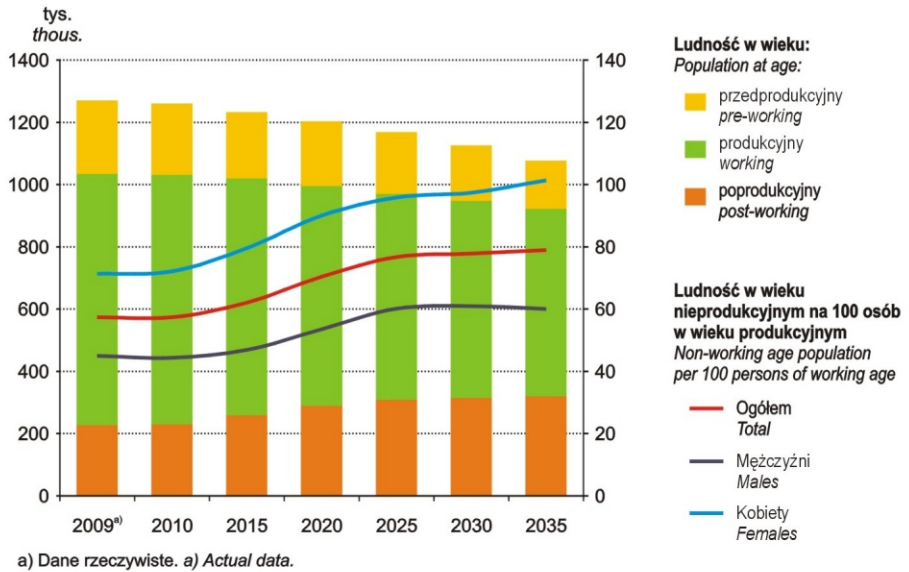
LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2009 R. Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE IN 2009. As of 31 XII

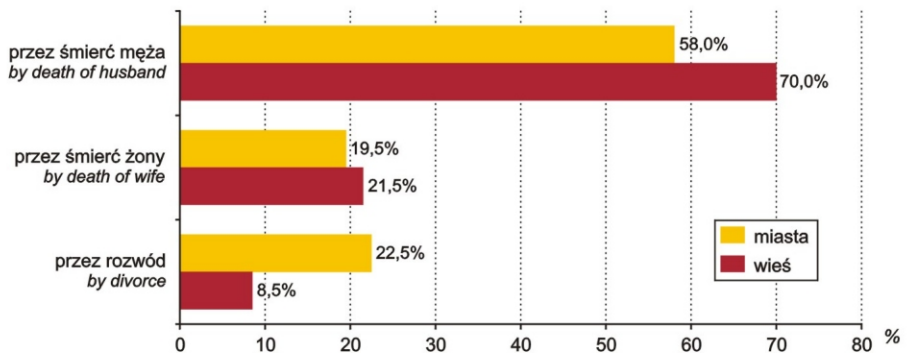
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM
Stan w dniu 31 XII
NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE IN
Stan w dniu 31 XII

PROGNOZA LUDNOŚCI WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU DO 2035 R.
Stan w dniu 31 XII
PROJECTION OF POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS UNTIL 2035
As of 31 XII

MAŁŻEŃSTWA ROZWIĄZANE W 2009 R.
MARRIAGES DISSOLVED IN 2009

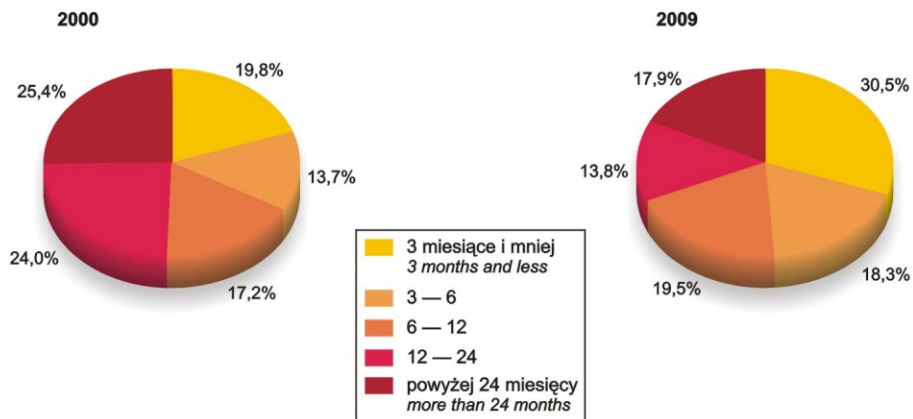
**BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS

BY DURATION OF UNEMPLOYMENT

As of 31 XII

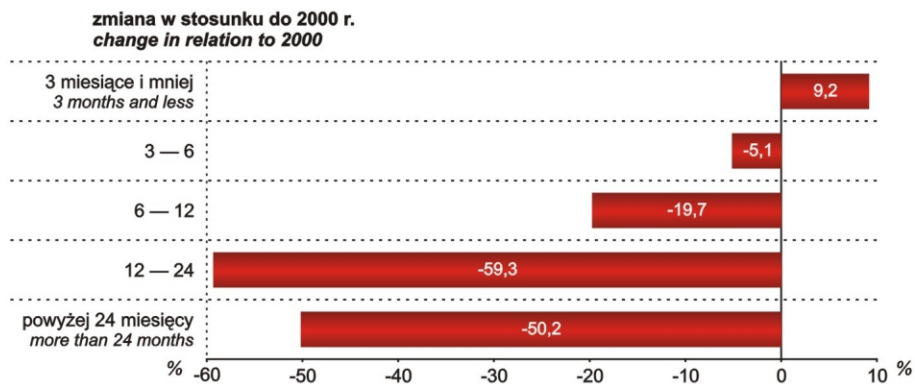
**ZMIANA LICZBY BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY W 2009 R.**

Stan w dniu 31 XII

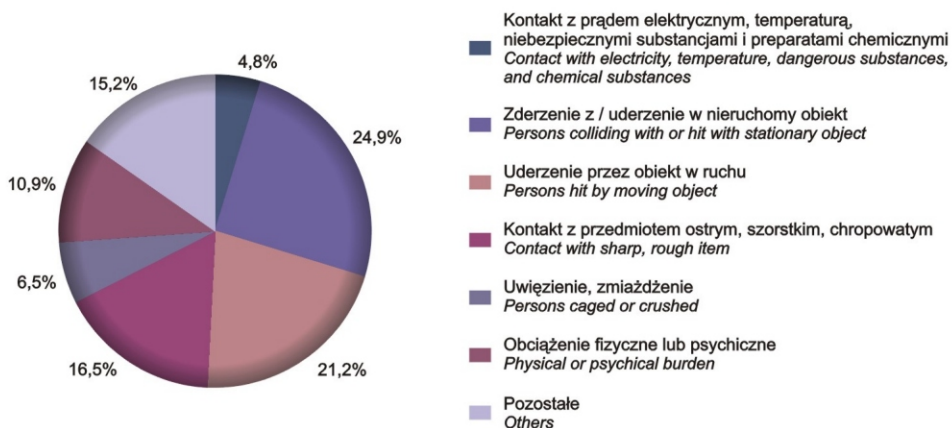
CHANGE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS

BY DURATION OF UNEMPLOYMENT IN 2009

As of 31 XII

**WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZ
U OSOBY POSZKODOWANEJ W WYPADKACH PRZY PRACY W 2009 R.
CONTACT MODE OF INJURY
FOR PERSON INJURED IN ACCIDENTS AT WORK IN 2009**

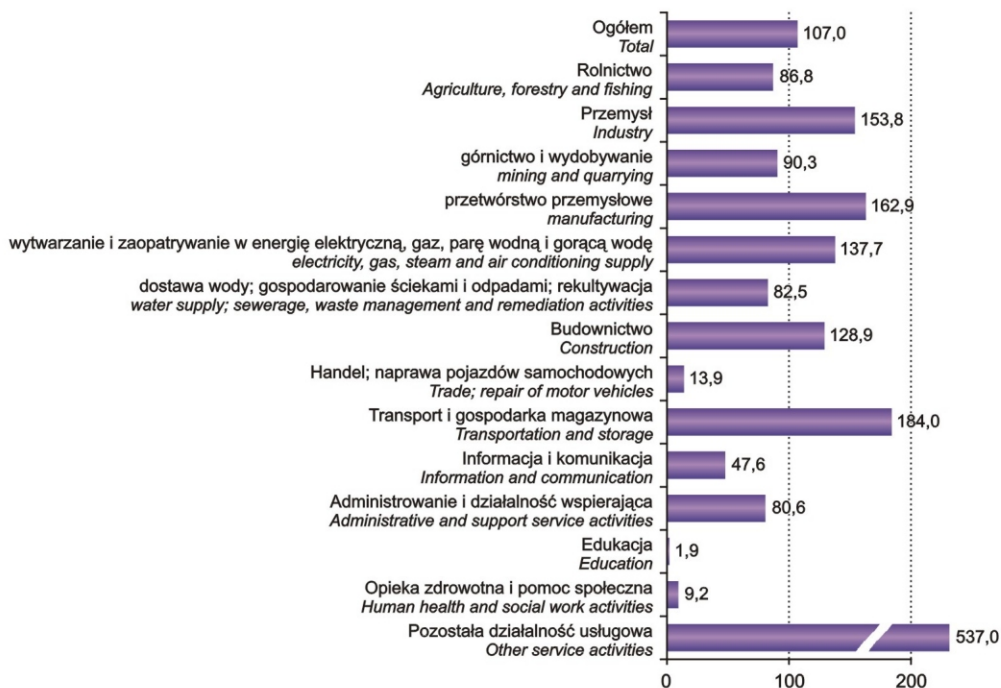

**ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA
(NA 1000 ZATRUDNIONYCH BADANEJ ZBIOROWOŚCI)**

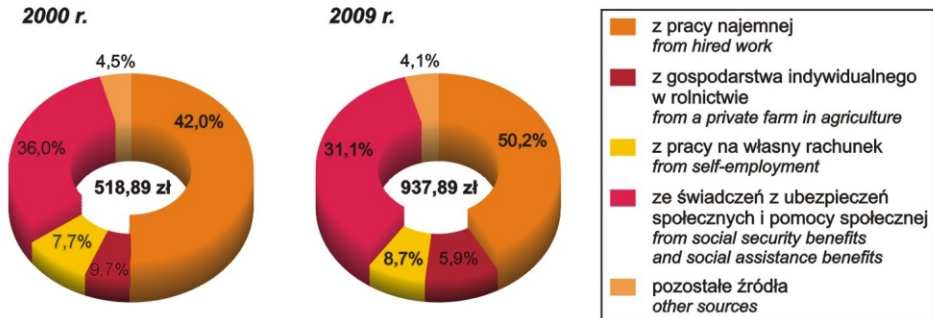
Stan w dniu 31 XII

**PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS
(PER 1000 PAID EMPLOYEES OF TOTAL SURVEYED)**

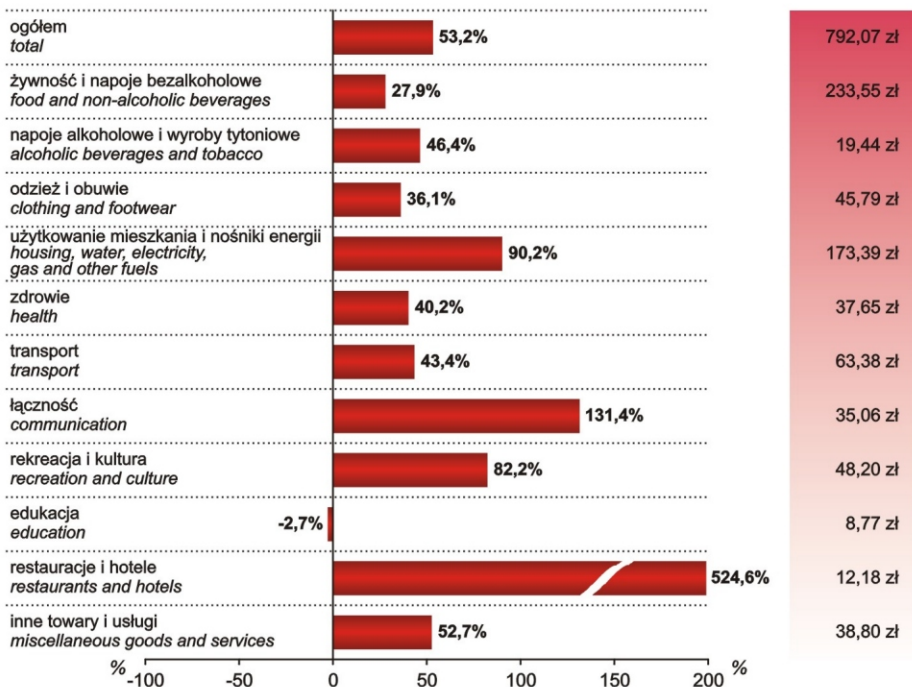
As of 31 XII

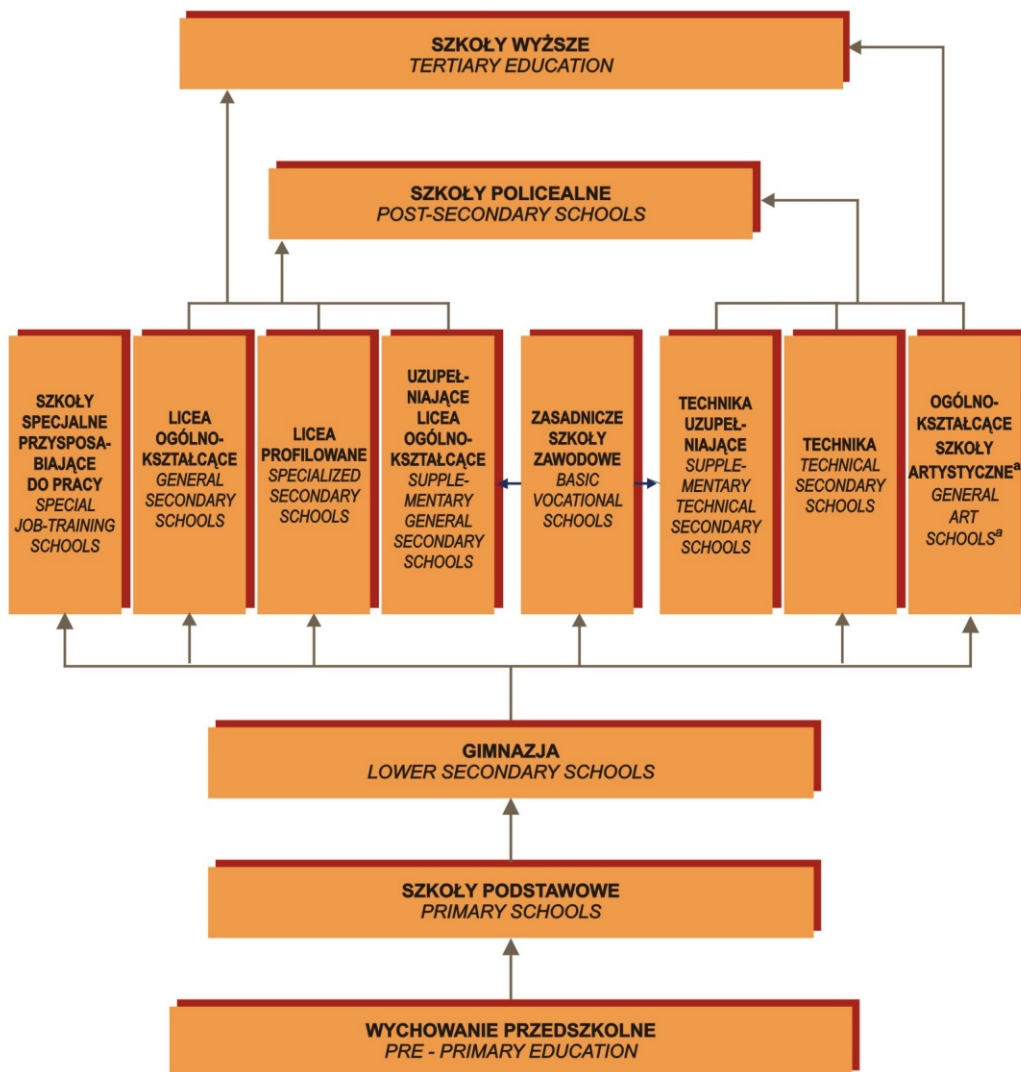
**PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY
NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2009/10
EDUCATION BY EDUCATIONAL LEVEL IN 2009/10 SCHOOL YEAR

a Dające uprawnienia zawodowe.
 a Leading to professional certification.

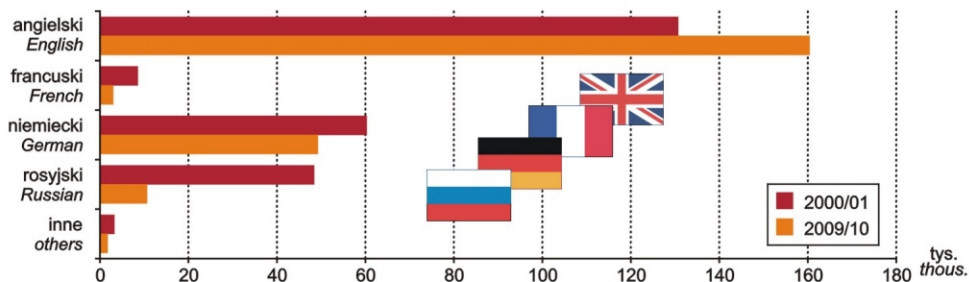
UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH W RAMACH NAUCZANIA OBOWIĄZKOWEGO

Stan w dniu 31 XII

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS
FOR CHILDREN AND YOUTH

AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS AS OBLIGATORY EDUCATION

As of 31 XII

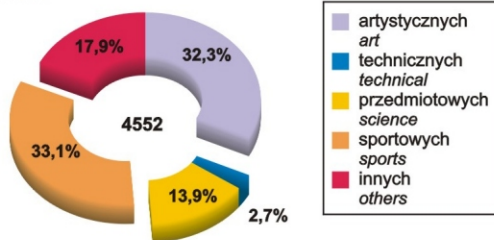

UCZESTNICY STAŁYCH I OKRESOWYCH FORM ZAJĘĆ WYCHOWANIA POZASZKOLNEGO

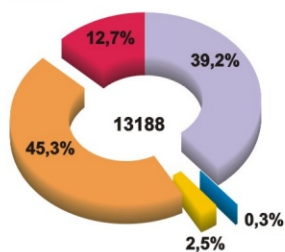
PARTICIPANTS OF PERMANENT AND TEMPORARY FORMS

OF PURSUITS IN EXTRACURRICULAR EDUCATION

2000 r.

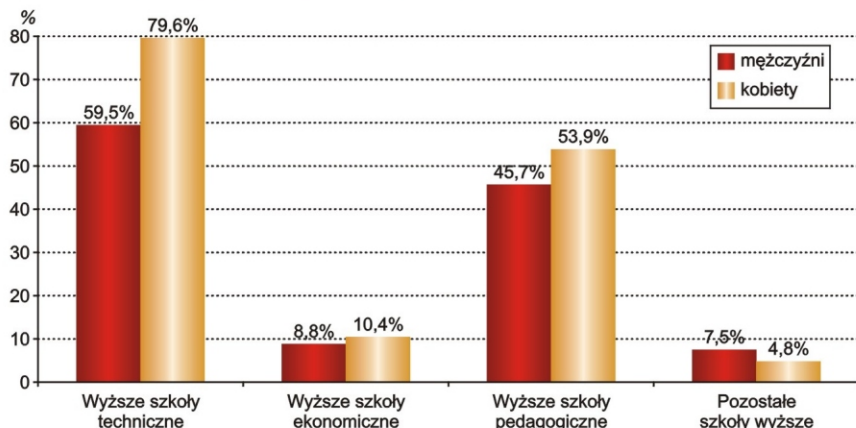

2009 r.

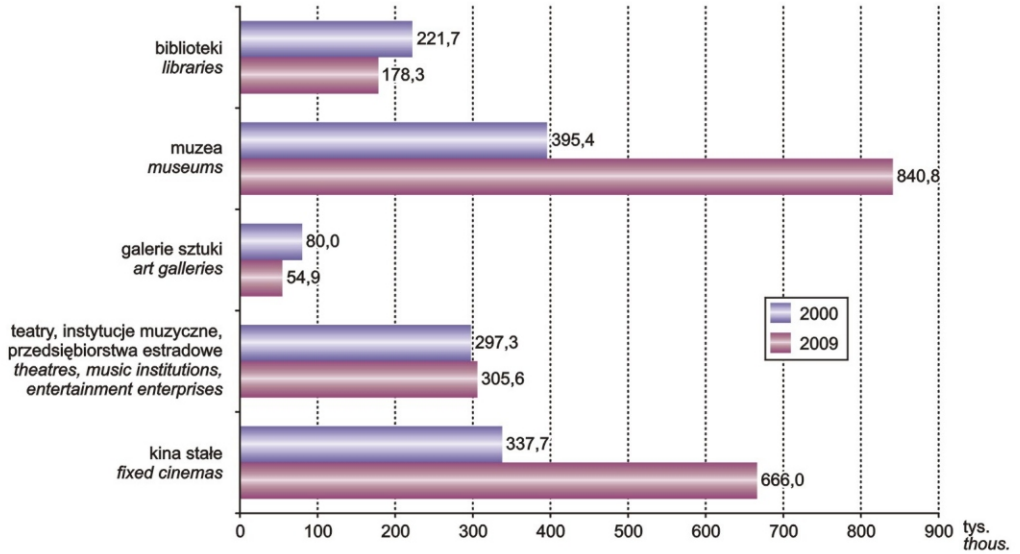

UDZIAŁ STUDENTÓW NA STUDIACH STACJONARNYCH WEDŁUG PŁCI W 2009 R.

SHARE OF STUDENTS STUDYING FULL-TIME BY SEX IN 2009

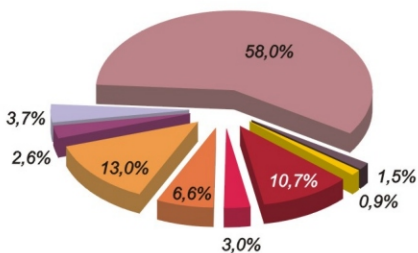
KORZYSTAJĄCY Z OBIEKTÓW KULTURY USERS OF CULTURAL FACILITIES

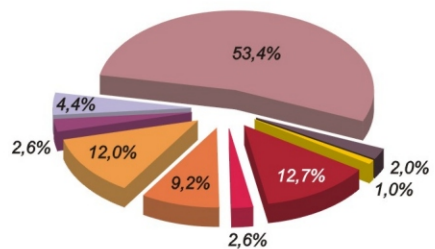
ZWIEDZAJĄCY MUZEA W 2009 R. MUSEUMS' VISITORS IN 2009

ogółem
total

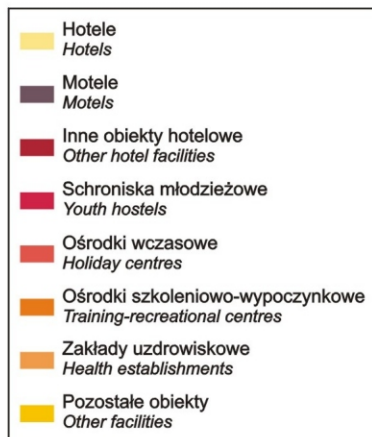
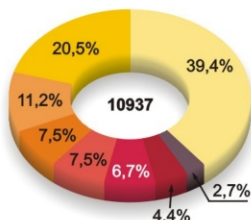

młodzież szkolna
primary and secondary school students

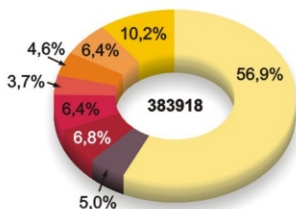

TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA W 2009 R. COLLECTIVE TOURIST ACCOMODATION ESTABLISHMENTS IN 2009

Miejsca noclegowe. Stan w dniu 31 VII
Number of beds. As of 31 VII

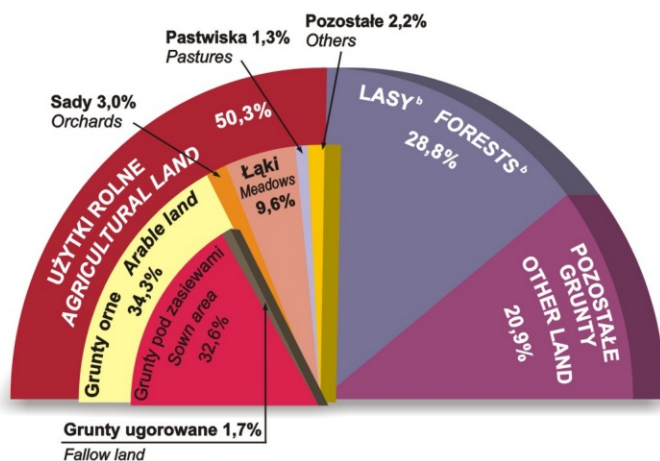

Korzystający z noclegów
Tourists accommodated

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW^a W 2009 R.

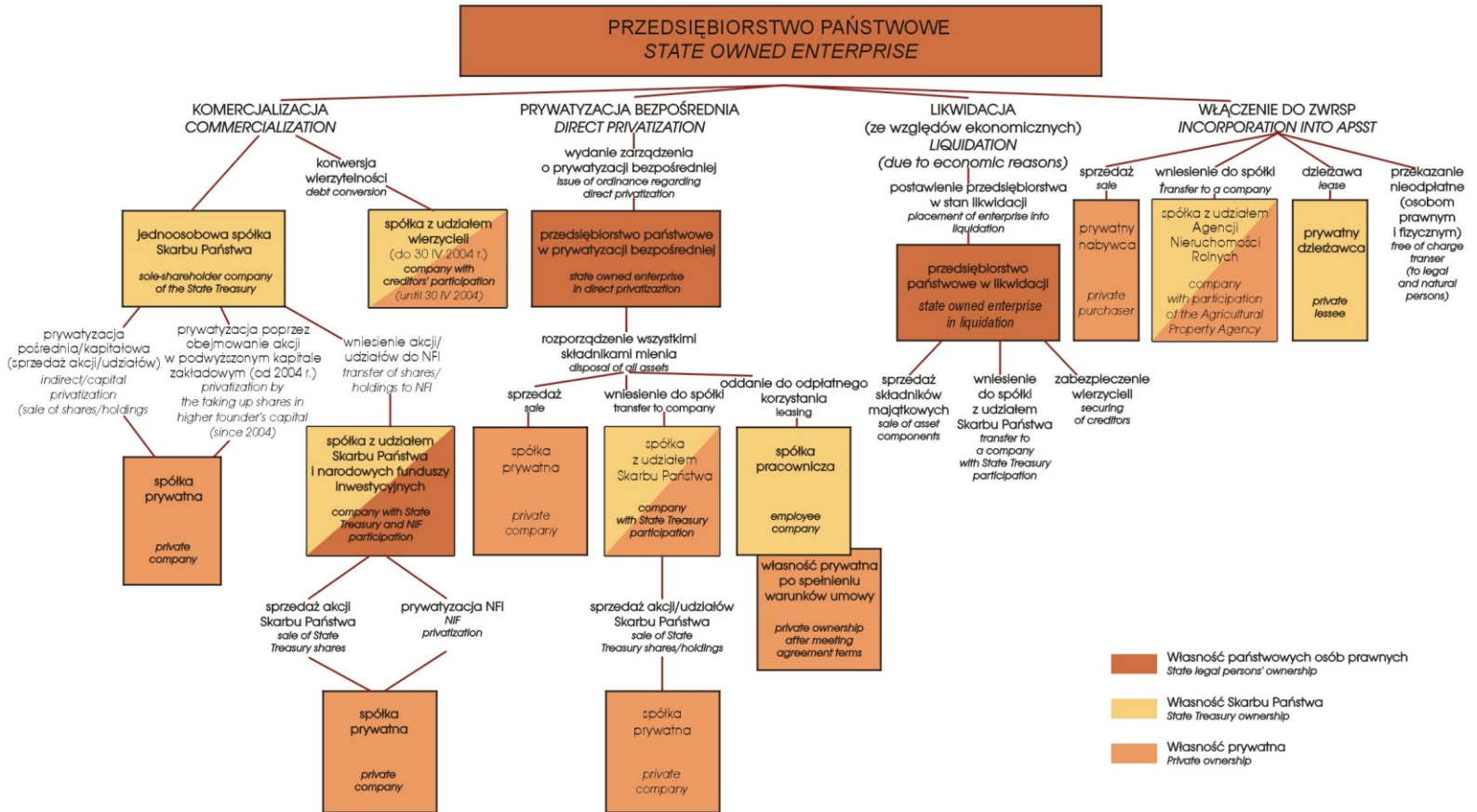
Stan w czerwcu
LAND USE^a IN 2009
As of June

a Według siedziby użytkownika. b Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną.
a By official residence of land user. b Including land connected with silviculture.

PRYWATYZACJA PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH

STATE OWNED ENTERPRISES' PRIVATIZATION

- Własność państwowych osób prawnych
State legal persons' ownership
- Własność Skarbu Państwa
State Treasury ownership
- Własność prywatna
Private ownership

SEKTORY INSTYTUCJONALNE I ICH WZAJEMNE POWIĄZANIA INSTITUTIONAL SECTORS AND THEIR RELATIONSHIPS

